"BOYALI KUŞ"TAN "BOŞLUK"A
KÖTÜLÜĞE SERİNKANLI BAKIŞ

e YAYINLARI

JERZY KOSINSKI

BOŞLUK

7. BASKI

BOŞLUK

JERZY KOSINSKI

ROMAN DİZİSİ

e YAYINLARI
Klodfarer Cad. İletişim Han No: 7 Kat: 2 34400 Cağaloğlu/İstanbul
Tel: 518 5442 Fax: 638 1112

JERZY KOSINSKI

BOŞLUK

Çeviren:

Mine Üner

BOŞLUK
JERZY KOSINSKI
Çeviren: Mine Üner
Cockpit-Jerzy Kosinski-1975
Yayın Hakları: Scientia Factum Inc.
Onk Ajans, e yayınları 1977

Birinci Baskı	: Ocak	1977
İkinci Baskı	: Eylül	1977
Üçüncü Baskı	: Ekim	1977
Dördüncü Baskı	: Kasım	1977
Beşinci Baskı	: Şubat	1984
Altıncı Baskı	: Mart	1990

Kapak Resmi	: Hex
Kapak Filmi	: Ebru Grafik
Kapak Baskı	: Çetin Ofset
Dizgi-İç Baskı	: Yön Matbaacılık
Cilt	:

JERZY KOSINSKI

BOŞLUK

Jerzy Kosinski, yüzyılımızın en renkli ve çarpıcı kalemlerinden biri olarak tanınır. 1933 yılında Rus asıllı bir anababadan Polonya'da doğmuş ve İkinci Dünya Savaşı'nın tüm vahşetini, kendi anlatımıyla, "binlerce benzeri gibi, altı yaşındaki o küçük çocuk da" yaşamıştır. O yılların kabusu, tüm yapıtlarında yansır durur.

1955-57 yılları arasında Varşova Akademisi'nde asistan olarak görev yapan Kosinski, Ford bursuyla Birleşik Amerika'ya gitti ve orada kaldı.

Psikoloji doktorası yaptıktan sonra Wesleyan, Princeton ve Yale Üniversitelerinde öğretim üyeliklerinde bulundu.

İlk yazılarını 1960 yılında Joseph Novak takma adıyla yazan Kosinski, çocukluğunun kabuslu yıllarını anlattığı **The Painted Bird** *(Boyalı Kuş / e yayınları) adlı romanıyla büyük bir üne kavuştu. Kitap kısa bir süre içinde otuz altı dile çevrilip yayınlandı. Fransa'da en iyi yabancı roman ödülünü aldı.*

İkinci romanı olan **Steps** */ Adımlar ise 1969'da yayınlandı ve Amerika'nın en büyük kitap ödülü olan National Book Award'ı (Ulusal Kitap Ödülü) aldı.*

Üçüncü romanı **Being There** *(Bir Yerde / e yayınları) çıkar çıkmaz on dokuz dile çevrildi. Başrolünde Peter Sellers'in oynadığı bir film haline getirildi.*

Sonraki romanları olan **Cockpit** *(Boşluk / e yayınları),* **The Devil Tree** *(Şeytan Ağacı / e yayınları)* **Blid Date** *(Kör Randevu), ve* **Passion Play** *(İhtiras Oyunu) da yazarın ününü perçinledi.*

Katherina'ya
Hayatımda yankılanan her şey için

Yazar'ın Notu:

Bu eser tümüyle hayal ürünüdür, kişileri ve olayları da öyle. Yaşayan ya da yaşamış olan kişilerle, olmuş ya da olmaktaki olaylarla her türlü benzerlik bir rastlantıdır. Ve yazarın sorumluluğuna yol açamaz.

Oysa ben şimdi geleceğe hazırlanıyorum. Zaman beni yoğurarak yavaş yavaş şekil veriyor. Çocuk zamanla yaşlı bir adama dönüşeceğini düşünmekle korkmaz. Ben de kendi oyunlarımı oynarım. Krallığının kadranlarını, saatlerini, düğmelerini ve topuzlarını sayarım.

ANTOINE DE SAINT-EXUPERY
Arras'a Uçuş

Uzun süredir tanışıyor ve sık sık görüşüyoruz ya, bugüne kadar şöyle birbirimize hiç içimizi dökmedik. Verdiğin o partide seni ilk gördüğümde çekiciliğine kapılmıştım. O günden beri seninle baş başa kalmayı hep istedimse de, bir türlü cesaretimi toplayıp böyle bir fırsat yaratamadım.

Belki sen bilmiyorsundur, tanıştığımız o partide bir ara banyolardan birine gider gibi yapmış ve yatak odana girerek kapıyı arkamdan kilitlemiştim. Ben oradayken biri içeri girmeye çalışsaydı, banyo kapısı kilitlenmediği için yatak odasındakini kullandığımı söyleyecektim. Dolaplarındaki gece kıyafetlerinin ve spor giysilerinin sayısına bakıp, bunların kalite ve yeniliklerini incelemiştim. İç çamaşırlarını, ayakkabılarının topuk ve tabanlarını da inceledikten sonra, yazı masası üzerinde duran mektupların birkaçını okuyup, çek defterine, telefon ve otel faturularına, uçak bilet makbuzlarına bir göz atmıştım.

Banyoda makyaj malzemen ile ilaç dolabındaki ilaç şişelerini inceledim. Şişelerin etiketlerindeki doktor adlarını, reçete tarihlerini, verilen dozu not ederek, her birinden birer örnek aldım.

O akşam, seni yıllardır tanıdıklarını söyleyen otuz yaşlarında bir çiftle konuştum. Kadın biraz çakır keyifti, "Bana bakın, Bay Tarden" dedi. "Bir zamanlar ben, çok önceleri, yumuşak, ıslak ve kıvraktım. Bilmem anlar mısınız ama o zamanlar ince kalmak, savaştan yenik çıkmak değildi benim için. Belim ağrımazdı. Ve çok kadın gibi kuruyan bir dere değildim. Oysa şimdi kendime özgü tek çizgiler, ben doğmadan önce oluşmuş olan parmak izlerim. Lisedeyken ne tür biriyle evleneceğimi, çocuklarımızın ve içinde yaşayacağımız evin nasıl olacağını bir budala bile kestirebilirdi. O günlerde bile alkolün ve can sıkıntısının, güneş ve rüzgârın derimi kuruttuğu gibi hayatımı da kurutacağını herkes söyleyebilirdi." Kadın, alaylı bir tavırla viski bardağını kaldırırken kocası da ona katıldı ve tenlerinin güneşten bronzlaşmışlığında beyazlığı daha da belirginleşen porselen kaplamalı dişlerini göstererek güldüler.

Partiden sonra eve döndüğümde, banyodan çaldığım ilaçları önüme sıralayıp, piyasadaki bütün ilaçların tam sayfa renkli resimlerini yayımlayan *Physicians' Desk Reference* adlı derginin son sayısını inceledim. Bütün ilaçların kimyasal adlarını bulup, nelerden oluştuklarını, nerelerde kullanıldık-

larını ve yan etkilerini okudum. Nedense, bu ayrıntıları öğrenmek, seni daha iyi tanıma isteğimi artırdı. Bir rastlantı sonucu seni tanıdığım ve evime götürdüğüm o gün, sana kendimi tanıttığım Tarden adıyla kiralanmış kata seni çağırmak istemiştim. Fakat seninle baş başa kalınca söyleyeceklerimle, hayatımı seninle paylaşmak isteğinde olduğumu anlatmakla, huzurunu kaçırmaktan korkmuştum. Sana yalnızca geçmişimi anlatmak istemiyordum. Başımdan geçenleri sen de yaşamalıydın.

Seni evime götürmek yerine oturduğun apartmanın önünde bırakınca, arabayı tiyatroların bulunduğu semte doğru sürdüm. Müşteri bekleyen kadınların toplandığı köşe başında durup, içlerinden birini yanıma çağırdım. Ne istediğimi anlattım, ücret konusunda anlaştık.

Daha sonra kadın benim evde duş yaparken başım korkunç şekilde dönmeye başladı. Bitkin bir halde sandalyeye çöktüğümde sırtımdan ter boşandı.

Soluk almakta zorluk çekiyordum ve birdenbire kalbimin düzgün atmadığını fark ettim. Kızın banyoda şarkı söylediğini duyunca, o an ölsem ne yapacağını merak ettim. Huzurumu kaçıran ölmek değil, arkamda hiçbir iz bırakmadan ölebileceğim düşüncesiydi.

Olacakları görüyordum: Kız banyodan çıkacak ve beni yere serilmiş olarak bulacaktı. Öldüğümden kuşkusu kalmayınca ceplerimi karıştıracak, ne kadar para bulursa alacak, değerli ne görürse çantasına atacak ve gitmeye kalkacaktı. Oysa kapıyı içerden açabilmesi için kapı kilitlerinin üç rakamlı şifresini bilmesi gerekiyordu. Paniğe kapılacak, cesaretini toplamak için bir içki içecek ve kapıyı açmayı bir kez daha deneyecekti, ama başaramayacaktı. Sonra da uğraşmayı bırakıp, polis çağırmadan önce parayı ve çaldıklarını cebime koyacaktı.

Dedektiflerin kapıyı zorla açarak cesedimi bulmalarını ve kadına kalbimi kıracak ne yaptığımı soruşlarını görebiliyordum. Kimliğimi ortaya çıkarabilecek kâğıtları bulmak için evi aradıktan sonra ölüm nedenini araştıracaklardı. Kilitli çekmecelerin içinde, bu evde çekilmiş yüzlerce kadın fotoğrafı ile bunların negatiflerinden başka bir şey yoktu. Polisler, kadınlara düşkünlüğü yüzünden ölen adamla alay ederek, kimliğimle ilgili bir şey bulamadan çekip gideceklerdi.

Önemli belgelerimi otel, banka ve postanelerde takma ad altında uzun süreli kiraladığım ve parası önceden ödenmiş kasalarda saklarım. İstediğimde en önemli belgeleri alır ve acele olarak yurt dışında çıkmam gerekmişse, evim olarak teşhis edilebilecek herhangi bir yere geri dönmek zorunluğunda olmadan gidebilirim.

Servis'ten ayrıldığımdan beri belli başlı kentlerde birbirine benzer apartman daireleri kiraladım. Hepsi büyük bir gökdelenin üst katlarında, değişik ev sahiplerinden, değişik takma adlar altında kiralanmıştır. Yapıların tümüne de değişik sokaklara açılan girişlerden, yeraltındaki garaj ve

servis kapılarından girilebilir.

Yanımda her zaman bir sürü anahtar taşımaktan kurtulmak için, kiraladığım bütün dairelerin anahtarları o dairelerin yakınında bir yerlerde saklıdır: Her birinin yedek anahtarı dairenin bulunduğu yapının bir yerindedir. Anahtarları mıknatıslı küçük bir kutunun içine koyar, kutuyu da bodrumdaki bir su borusunun üstüne, çöp fırınının bir köşesine ya da bu türden akla gelmeyecek yerlere yerleştiririm.

Amacıma uygun düşmesi için daire kiraladığım her yapıda ayrıca birden fazla merdiven ve asansör bulunmalıdır. Dairelerin hiçbirinde dört haftadan fazla kalmam. Öteki kiracıları da tanımam ve onların da beni tanımalarından kaçınırım. Tuttuğum dairelerin her birinde portre ve boy fotoğrafları çekerken yararlanılan projektörlerin bulunduğu döşeli bir salon, küçük bir mutfak, banyo ve fotoğrafları banyo etmek için karanlık odaya dönüştürdüğüm bir yer vardır. Daireleri ses geçirmez hale getirmek için duvarları mantarla kaplar, salonla koridorlar arasına kalın perdeler asarım. Bütün kapılara da kilit takmışımdır. Karanlık odalarda bulunan ve üzerinde çalıştığım geniş tezgâhın altında, oturacak ya da uzanacak kadar bir yere yumuşak bir döşek koymuş ve önünü bir sahte bir duvarla kapamışımdır. Görünmeden, daire içindeki bütün sesleri duyarak orada saatlerce kalabilirim. Ana telefon kablosuna bağlı bir kulaklıkla dışardan gelen ve içerden edilen telefonları dinleyebilirim.

Karanlık odadaki köşemden darinenin her tarafında çeşitli patlamalar başlatabilirim. Mutfak ve banyoda meydana gelecek patlamalar buralarda bulunanları şaşkına çevireceğinden, ben de görünmeden kaçabilirim. Salonda da, karanlık odadan çıkıp koridordan geçerek kapıdan dışarı çıkabilmemi sağlayacak, dikkati kendine çeken bir tesisat vardır. Bu tesisat ayrıca camı da kırar. Yalnızken birdenbire fenalaşır, telefon edemeyecek durumda olursam, polisi ve acil kurtarma ekibini eve getirecek bir patlama da oluşturur.

Her zaman üç yıllık kirayı peşin öderim. Gerekli araç ve gereç alımı, telefon ve televizyon faturalarının ödenmesi için apartman yönetimine önceden dolgun bir ücret öderim. Ev sahipleri önceden ödediğim paraları memnunlukla kabul ederler ve belki de beni çok gezen, yurt dışındayken kira sözleşmesinin sona ermemesi için titizlik gösteren bekâr ya da karısından ayrılmış biri sanırlar. Yokluğum nedeniyle beni arayan bir ev sahibine bugüne dek rastlamadım hiç.

Geçenlerde, kent dışında küçük bir evde tek başına yaşayan bir adam hakkında, bir yazı okudum. Onun da ailesi yokmuş ve dışarıya o kadar seyrek çıkarmış ki, komşularından ancak birkaçı tanırlarmış onu. Postacı adamın mektuplarının kutuda biriktiğini görüp polise haber verene kadar çok kişi adamın varlığını bile unutmuş. Yaşlı adamı, mutfaktaki masada taşınabilir bir televizyon karşısında, gömleğinin düğmeleri çözülmüş, kravatı gev-

şetilmiş ve vücudu çürümeye başlamış olarak bulmuşlar. Polisin adamın eli altmdaki gazetenin tarihinden saptadığı ölüm tarihini, ölüyü muayene eden doktor da doğrulamış: Adam iki ay önce ölmüşmüş. Televizyon da kendi kendine yanmış. Ölürken yanımda bir fahişenin bulunmasının dışında, durumumun bu adamınkinden farksız olduğunu anlamıştım o gün.

Kız duşunu yapıp evden ayrılır ayrılmaz, bir yıldır gezdiğim Valerie'yi aradım. Özellikle atletlerde görülen eklem incinmelerini tedavi eden bir ortopedistti. Kent dışındaki tıp ensititüsündeki hastaları arasında bir zamanlar mükemmel birer insan örneği olan fakat artık kol ve bacakları yırtılmış kıkırdak ve kırık kemiklerden oluşan adamlar vardı.

Valerie çok meşgul olduğundan kent dışındaki o hastanede oturması gerekiyordu ve ancak haftada iki kez geceleri benimle kentte kalabiliyordu. Hastaneye arabamla giderdim ve onun nöbetçi olduğu zamanlar kafetaryada oturup saatlerce konuşur, durmadan kahve içerdik. Hastanede oturanlarla klinikte yatan atletlerin, kendisinden çok yaşlı olan benim gibi bir adamla görüştüğü için başlangıçta kendisiyle alay ettiklerini anlatmıştı. Bazıları da onu oyaladığımı sanmışlar. Zengin olduğumu öğrenince, hepsi de benim kendisine sağlayabileceğim hayata karşılık doktorluğu bırakmasını öğütlemişler. Servetimin bir bölümü dondurulduğu halde ikimize yetecek kadar param olduğunu Valerie biliyordu ve beni terk etmeyi aklına getirmesin diye, onun adına hiçbir koşula bağlı olmayan bir fon ayırmaya söz vermiş, kendisinden beni sevmesini beklemediğimi kesinlikle belirtmiştim. Benimle oturacak ama benim gibi o da canının istediğiyle görüşebilecekti.

Valerie, kendimi onu özgürlüğe kavuşturan kişi durumuna getirmekle aslında kendi varlığına şekil vermesini önlediğimi söyledi, ona göre ben yalnız kendi geleceğimle ilgiliydim ve onu istediğim gibi bir hayal kişi haline getirmiştim.

Herhangi birine âşık olamayacak kadar başına buyruk olduğunu kabul ettiyse de, karşılıklı bağımsızlık önerimin ilgisini çektiğini söyledi. Duygusal ve bedensel bakımdan kendisini verdiği halde bağımsızlığını sürdürüp sürdüremeyeceğini anlamak için benimle ilişkisini devam ettirmek istedi.

Valerie başka biriyle ilişkisi bulunmadığını kesinlikle belirtmişti: Benim kendisine muhtaç olmam, onun birine ait olmak isteğini kamçılamıştı. Vücudunun her santimini, etinin her gramını, saçını, kemik ve kaslarını ezberlememi istiyordu.

Bir akşam onunla hastanenin kafeteryasında otururken yanımızdan geçen bir adamın Valerie'ye tanırmışcasına baktığını gördüm. Adama bakmamıştı ama kim olduğunu fark ettiğini sezdim.

Birkaç gün sonra ona hemen batıya gitmem gerektiğini haber verdim. Valerie, daha önceden hafta sonunu kentte benimle geçirmeyi kararlaştırdığından, beraber gitmemizi önerdimse de; kente yeni gelen eski bir kız arkadaşını göreceğini söyleyerek benimle gelmekten kaçındı. Onun bildiği

dairemin anahtarlarını verdim ve cuma günü telefon ederek pazartesiye kadar dönmeyeceğimi söyledim.

Cuma günü öğleden sonra bütün vaktimi hazırlık yaparak geçirdim. Bir not yazarak San Francisco'daki telefon numarasını verdim ve başka bir kâğıda da televizyon, radyo ve pikabın ses sisteminin bozuk olduğunu yazdım. Birincisini masanın üstüne, ikincisini de prizden çektiğim pikabın üstüne iliştirdim. Fotoğraf makinelerinden birini alıp elektronik flaş ve özel mercek taktıktan sonra makineyi karanlık odadaki hücreme götürdüm.

Güneş battıktan az sonra ön kapıda anahtarın döndüğünü duydum. Öteki üç kilit açılmadan bir dakikalık zamanım olduğunu biliyordum ve elektriği söndürüp ses geçirmez perdeyi de arkamdan çektikten sonra karanlık odaya geçtim. Son kilit henüz açılmadan sahte duvarı kenara çekmiş ve arkasındaki hücreme girmiştim bile.

Ön kapı açıldı ve Valerie'ninkiyle birlikte bir erkek sesi kulağıma geldi. Valerie ışıkları yakarken üç ayrı kilit ve ses geçirmez perdeyle alay ediyordu. Adam da Tarden gibi garip biriyle neden sıkı fıkı olduğunu bir türlü analayamadığını belirtti. Valerie ilk notumu bulunca yüksek sesle okuduktan sonra radyoyu açtı. Radyodan birkaç dakika ses çıkmayınca düğmeleriyle oynarken ikinci not gözüne çarptı.

Valerie'nin konuğuna mutfağı ve karanlık odayı gezdirmesini dinledim. Adam büyütücüyü incelerken benden ancak birkaç santim öndeydi.

Dışarı çıkıp çıkmamayı tartıştılar ve çıkmadan önce saklandığım hücrenin yarım metre ötesinde halının üstünde sevistiler. Karanlıkta otururken, duyma duygusu gelişmiş kör biriydim sanki. Valerie bu adamla sevişirken çıkardığı sesleri benimle sevişirken çıkarmazdı. Daha sonra birlikte yıkanırlarken adamın evli olduğunu fakat karısından ayrılacağını ve özgürlüğüne kavuşur kavuşmaz da Valerie'yle evlenmeyi tasarladığını öğrendim.

Giyinip sokağa çıktılar. Kendime bir sandviç yapıp bir süre kitap okuduktan sonra hücreme dönerek uyudum. Valerie ile adam geç geldiler. Sarhoş oldukları seslerinden anlaşılıyordu. Dans ettikleri bar hakkında konuşuyorlardı. O sarhoş haliyle Valerie'nin ansızın çıkıp geliverirsem hemen içeri girmemi önlemek için üç kilidi de kilitlemeyi ve perdeyi çekmeyi akıl edebilmesi hoşuma gitti. Adam neşeyle şarkı söyleyerek duşa doğru giderken Valerie de açılır kapanır koltuğu çekip, dolaptan yastık ve battaniyeleri çıkarıyordu. Adam banyodan sonra içki hazırlarken Valerie de duşa girmişti.

Sevişmelerinden sonra, adam benim hakkımda ve özellikle Valerie adına yatırmaya söz verdiğim para hakkında sorular sormaya başladı. Valerie, bu öneriyi sadece bir Amerikalının böylesine garip bir fikir karşısında göstereceği tepkiyi merak ettiğim için ortaya attığımdan kuşkulandığını ve kendisinin de kabul edeceğine hiçbir zaman inanmadığını söyledi. Adam,

benim en büyük isteğimin onu özgürlüğe kavuşturmak olduğuna göre benden kurtulmak için Valerie'nin o parayı kullanmasını öğütledi.

Adam daha sonra, "Tarden senden neden bu kadar hoşlanıyor acaba?" diye sordu.

"Senin benden hoşlandığın nedenledir belki de," diye karşılık verdi Valerie.

"Hayır, ciddiyim. Başka hiçbir kadının yapamayacağı bir şey mi yapıyorsun ona?"

"Başka bir kadının yapamayacağı neyi yapıyorum ben sana?"

"Ben seni seviyorum. Seninle evlenmek ve senden bir çocuk sahibi olmak istiyorum. Neyi yapıp neyi yapamayacağın umrumda değil. Oysa Tarden sana âşık değil: Kendin söylemiştin bunu. Seni duygusal ve cinsel yönden kurutacak. Hoşuna giderse seni başka erkeklerin koynuna bile atacaktır. Söyle bana: Ne istiyor bu adam senden?"

"Yaptığı her şeyin parçası olmamı istediğini söyler. Hayatını paylaşmamaktan, bir daha görmek niyetinde olmadığı kızları, kendini heyecanlandırmakta kullandığı kızları seçmekten bıkıp usanmış. Bana onlarla nasıl sevişti̇ğini anlatır. Cinsel duyguları kabarınca da bacaklarını başına doğru iyice kaldırır ve kendi kendini emermiş."

"Şu işe bak. Vücudu lastik gibi desene!" diyen adam güldü. "Öyleyse yanında bir kıza neden gerek duyuyor? Seyirci mi gereklimiş?"

"Onu kendisinin etiyle heyecanlandıran yanındaki kızdır. O kendi kendinin tadına bakarken bile kız yanındadır. Tarden bu durumda sanki ikisinin birden üçüncü bir kişiyle sevişiyorlarmış gibi olduğunu söyler."

"Peki; ikiniz olunca?"

"Öteki kadınlar Tarden'ı kendi gözünde küçültüyorlar: O onları seçer ve onlar da isteyerek gelirler. Oysa benden hiçbir zaman emin değil. Belki de vaktimin çoğunu başka erkeklerin arasında geçirdiğim için. Benimle birlikte olunca kendini üstün görüyor, çünkü ben hepinizin arasından onu seçmiş oluyorum."

"Benim de üstümde demek."

"Senin de üstünde."

Adam bir an durakladı. "Senin, onun gibi sıska, yaşlı bir kargayla sevişmeni bir türlü gözümde canlandıramıyorum. Ne manzara! O sapık herifin gagasını senin içine sokması. Yo, bahse girerim ki o seni seyrediyordur, değil mi? Sen kendi kendini yalarken. Tamam. Sana neler yaptırdığını bana da göster."

Adam Valerie'yi döndürmeye kalkmış olmalıydı ki kız kıkırdamaya başladı, sonra da acıyla bağırdı. "Yapma! Canımı yakıyorsun," diye haykırdığında yaptıkları yarıda kaldı.

Adam, "Beni duyarsa ne olur?" diye sordu.

"Umursamaz."

"Peki, ya adına para yatırır ve sonra da sen benimle evlenirsen..?"

Valerie durakladı. "Ne olurmuş?"

Sesleri birdenbire kesildi. Adamın horlamaya başladığını duyunca hücremden çıkıp ayaklarımın ucuna basarak salona geçtim. Yattıkları koltuğun arkasında durup çıplak vücutlarını seyrettim. Karanlıkta vücutlarını tam olarak seçemiyordum. Fotoğraf makinesini onlara doğru çevirip bir deneme resmi çektim. Flaşın ışığı onları uyandırmamıştı ama ben Valerie'nin âşığını görebilmiştim. Hastanenin kafeteryasında gördüğüm adamdı. Makineyi gittikçe onlara yaklaştırarak arka arkaya birkaç fotoğraf çektim. Valerie'nin göğsünü, bacağını, âşığının bacağına dayamışlığını ve adamın onun karnına değen dirseğini yakalamıştım.

Uyanmadan sabaha dek uyudular. Bir an onları uyandırıp, kendisine önerdiğim anlaşmanın tanıdığı özgürlüğe rağmen, Valerie'nin kentte kalmak için neden gerçek dışı nedenler ileri sürdüğünü sormak istedim. Fakat uyandırmadım onları ve sessizce hücreme gidip uyudum ben de. Ertesi gün öğleden sonraya, onlar gidene dek yerimden çıkmadım.

İki gün sonra Valerie'ye telefon ederek geri döndüğümü ve kendisini görmek istediğimi bildirdim. Evimde bensiz bir gece geçirmekle beni özlediğini söyledi. Hastanede yerini alacak birini bulup geceyi yanımda geçireceğini de ekledi.

Eve geldiğinde koşup boynuma sarılmadı ama bana karşı nazik ve şefkatliydi. "Burada olmadığın günlerde hastaneyi bırakıp seninle yaşamaya karar verdim," dedi.

Odada gezinmeye başladım. "Seni tüm zorunluluklarından kurtarmak istemiştim. Bunun hâlâ mümkün olacağı kanısında mısın?"

"Evet. Her zamankinden daha fazla."

Karşısına oturup ellerimi omuzlarına koydum. "Hayatında bir başkası yok mu?"

Neşeyle güldü. "Hiç kimse. Neden olsun?"

Önemsiz bir tavırla, "Kapıcılardan biri seni hafta sonunda oğlum sandığı bir erkekle görmüş," dedim.

Sakin bir sesle karşılık verdi. "Oh, evet. Fakülteden eski bir arkadaşıma rastlamıştım. Birbirimizi görmeyeli yıllar olmuştu. Bir içki içmek için getirdim onu buraya. Biraz konuştuktan sonra dışarı çıktı. Hepsi bu kadar."

"Bana benzeyen bir yanı var mı?"

"Hiç yok," diye güldü. "Şişman ve saçları dökülmüş bile."

Ben de güldüm. "Yine de benim gibi sıska, yaşlı bir karganın oğlu olabilir."

Valerie kahvesini yudumladı. "'Sıska, yaşlı bir karga'. Nereden çıkardın şimdi bunu?"

"Zayıf olduğum ve burnum da gagaya benzediği için çoğu kişi bana sıska, yaşlı karga der."

"Oysa bana göre daha çok bir deveye benziyorsun?"

"Bir deveyle yaşamak istediğinden emin misin?"

"Hastaneden ne zaman ayrılayım?"

Yerimden kalkıp çalışma masasına doğru ilerledim. "Ne kadar çabuk olursa o kadar iyidir," diyerek oturup büyük bir zarfın içinden birkaç siyah beyaz fotoğraf çıkardım.

Yanıma gelip, "Nedir bunlar?" diye sordu.

"Bir süre önce çektiğim bazı fotoğraflar. Bak." Verdiğim resmi ışığa tuttu.

"Pek bir şey anlaşılmıyor. Birinin dirseği mi bu?"

"Güzel bir dirsek fotoğrafına her zaman rastlayamazsın. Ya buna ne dersin?"

"Omuz mu bu? Hepsi de böyle karanlık mı?"

"Sen de çok eleştiriyorsun. Resimlerde tek amaç, birlikte bir şey yapan kişileri göstermek. Al," diyerek öteki resimleri de verdim.

Resimler teker teker inceledikçe sinirleri geriliyor ve rengi soluyordu; ama sonuna kadar dayandı ve son fotoğrafı belli belirsiz titreyen eliyle masanın üzerine bıraktı.

Dudaklarını diliyle ıslatarak, "Kutlarım," dedi. "Ne yazık ki işini gizli kamerayla görmek zorunda kalmışsın." Tavan ve duvarlarda bakışlarını gezdirerek kameranın yerini aradı. "Ses bantları da var mı?"

"Hayır. Sadece fotoğraflar."

"Çok kötü. Konuşmamızı da banda alsaydın onun bir gecelik biri olduğunu anlardın. Bakıyorum bana inanmıyorsun ama şimdi bunun da önemi kalmadı galiba."

"Benim için önemli olan bana gerçeği söylememen."

"Söyleyecektim."

"Ne zaman," diyerek ellerini tuttum. "Valerie, sen hakkımda söz ederken ben buradaydım."

Sözlerime inanamamıştı. "Olamaz."

"Ama buradayım ben, Valerie."

"Haydi ordan, Tarden! Fotoğraf makinenin senin hesabına casusluk yapması yeterince kötü zaten."

"'Sıska yaşlı karga' sözünü hatırla. Neler söylediğin hakkında çok iyi fikrim var."

"Yani o ve sen...?" Sesinin tonu değişmişti. "Oh, Tarden. Beni gerçekten buna inandırmak istiyorsan..."

Sadece, "Bütün erkeklerin paylaştıkları bazı şeyler vardır," dedim.

Gidip koltuğun üzerinden çantasını aldı. Yanımdan geçerken içerlediğini gizlemeye çalışmıyordu bile.

Şimdi Valerie ile âşığının resimlerine bakarken, Valerie'yle olan ilişkimin birer kötü kayıtları olduğunu anlıyorum bunların. Oysa anılarım çok daha doğru ve belirgin. Geçmişteki duygularım tıpkı bir vitrinde her an satışa hazır bekleyen malların görüntüsü gibi aklımdadır.

Kent sokaklarında sık sık dolaşır ve radyo, ses kayıt makineleri, stereolar, saatler, dolmakalemler ve düzinelerle çeşitli aygıtlarla dolu vitrinlerin önünde dururum. Vitrindekilere bakarken her birinin ötekilerle olan yakınlığı ile yerini ezberlerim. Sonra da mağazaya girip tezgâha doğru yürürüm. Mağaza sahibi yanıma yaklaşır.

"Kentte en büyük vitrin sizinki," derim.

"Sağolun. Size yardım edebilir miyim?"

Tezgâhın üzerine bir yirmi dolarlık koyarım.

"Sanırım çok iyi bir belleğim var. Ve arasıra belleğim üzerine bahse girmek hoşuma gider. Vitrindeki her eşyanın fiyatını hatırlayacağıma sizinle bahse girerim. Ne dersiniz?"

Mağazanın sahibi şaşırır. Bir kâğıt parçası çıkarırım. "Vitrindeki malların bir listesini yapar mısınız? Listeyi tamamladığınızda ben de her birinin yanına fiyatını doğru olarak yazacağım. Ya da fiyatlarını siz yazın, ben de karşısına hangi mala ait olduğunu yazayım. Tek bir yanlışlık yaparsam yirmi dolar kazanırsınız. Hepsini doğru olarak bilirsem bahsi siz kaybetmiş olursunuz. Hatta kendime sadece on dakikalık bir süre tanıyabilirim."

Adam vitrine gidip malların listesini yaparak tezgâhın başına döner ve "Başlayın," der. Bir satış faturasının arkasına elli beş kalem mal yazmıştır ve kâğıdı bana uzatarak saatine bakar.

Gözlerimi kapatır, vitrini gözümün önüne getiririm. Listedeki her malı ötekilerden dikkatle ayırır ve fiyatını yazarım. On dakika dolmadan işim bitmiştir bile.

Adam listeyi benden alır, satışa bakan birini çağırarak kendisi vitrindekileri kontrol ederken yirmi dolara göz kulak olmasını söyler. Başlangıçta, yazdığım fiyatları kontrol ederken heveslidir ama yüzde yüz doğruya gittiğimi görünce yavaşlar. Sonunda tezgâha dönüp başını iki yana sallayarak, "İnanamıyorum," der ve paramı geri verir. Bir an bakışlarını yere indirir ve kasayı açarak birkaç yıpranmış kâğıt parayı isteksizce bana uzatır.

Belleğimde tek bir anıyı canlandırdığımda, ötekiler de kendiğilinden gözümün önünde beliriverir ve az sonra geçmişteki bir anı tümüyle karşımdadır. Bu kendi kendine oluşan bir durumdur ve beni heyecanlandıran da, bunu kontrol altına alamayışımdır.

Çocukken buna benzer kontrolsuzluklar beni korkuturdu. Bir keresinde bir cam parçası ayağımı kesmişti. Yaranın iyileşirken geçirdiği dönemler beni hayran bıraktığı gibi rahatsız da etmişti. Ondan sonra birkaç kez bilerek bacağımı kestim. Kesiğin kanamasını, kanın pıhtılaşmasını, sonun-

da durmasını ve yaranın kapanmasını inceledim. Her gün, iyileşen yarayı koruyan kabuğa bakardım. Yaranın üstünde kalın bir kabuk oluştuğunda, onu dikkatle koparır, yarayı yeniden açardım. Sonra da bir büyüteçle yaraya bakar, elimde olmayan bir güçle, yarayı iyileştiren şeyin ne olduğunu görmeye çalışırdım. Çoğu kez bir yarayı açık tutup kanatmaya çalıştığım olurdu, oysa bir gece içinde kendi kendine kabuk tutar, kendi vücuduma karşı gücümün yeterli olmadığını gösterirdi bana. Vücudumda bana olacakları saptayan özerk bir güç bulunduğu düşüncesinden nefret ediyordum.

Yıllar sonra Devlet Merkezi Bilim Akademisi'ndeki profesörlüğüm sırasında, genç bir diş doktoru dişlerimden birinin hemen çekilmesi gerektiğini söylemişti.

Diş etime yapılacak uyuşturucu bir iğneyle acı duymayacağımı bildirmişti. O, iğneyi hazırladığı sırada, ben de sandalyede arkama yaslanmış oturuyordum. Gözlerimin önünde beliren güçlü ışık beni ipnotize etmişti. Dişçi okulundan genç bir öğrenci hemşire yanıbaşımda duruyordu. Korktuğumu belli etmemek gereğini duydum. İğnenin diş etime battığını bellir belirsiz duyduğum anda birdenbire kalp atışlarımın hızlandığını fark ettim. Bunu dişçiye söylemek istediysem de, boğazım sıkılıyor, bir türlü konuşamıyordum. Bitkin düşüyordum. Bacaklarım titremeye başlamıştı. El ve ayaklarıma derimin içinden sanki binlerce iğne batırılıyordu. Her yanımı büyük bir ölüm korkusu kapladı. Bütün bunlara karşı durmak için, dişçiye gelmeden önceki anları düşünmeye zorladım kendimi. Güneşte kemer altında geziniyor, vitrinlere vuran aksime bakıyordum. Dişçiyle olan randevumu iptal etmek için kendimi uyarmaya çalışmıştım. Üniversite alanına geldiğimi; köşe başında yeşil ışığın yanmasını beklediğimi, sonra da diş kliniğinin geniş girişinden içeri girip karanlıkta kaybolduğumu görüyordum İçimden dişçinin bürosuna gitmemem gerektiğini haykırmışsam da, kendime dinletememiştim bir türlü. Dişçiyle el sıkışmama, öğrenci hemşireye gülümsediğime tanık olup korku içinde sandalyeye otururak, iğnenin parlak ucunu dudağımın altında kayboluşuna dek gözlerimle izlediğimi hatırladım. Henüz vakit varken son bir kez daha kaçmaya çalıştıysam da, artık çok geçti. İğne diş etime batarken acı duydum. Göğsüm birdenbire bir sıvıyla öylesine dolmuştu ki, ciğerlerim çalışmıyordu artık. Kalbimin gittikçe koyulaşan kanı pompalamaya çalışırken gücünü yitirdiğini seziyordum. Soluk alacak bile halim kalmamıştı. Ciğerlerim on bir kez havayla dolmuş ve kalbim çalışmaz olmuştu.

Uyandığımda üzerime eğilen bulanık bir yüzle karşılaştım. Yüz yavaş yavaş şekil kazandı. Oksijen maskesi çıkarıldığında ılık havayı içime çektim, ciğerlerimin doğal ritmini aldığını fark ettim. Kime ait olduğunu anlayamadığım bir ses uyuşturucuya karşı görülmemiş bir tepki gösterdiğimi ve kalbimin durmasına rağmen bir klinikte bulunduğum için yaşayabildiği-

mi anlatıyordu. Devlet'in modern tıp araç ve gereçleri sayesinde beni yaşatan organlar yeniden çalıştırılabilmişti.

Birkaç gün klinikte kaldıktan sonra taburcu edildim. Halsizdim ve kendimden utanıyordum. Bir zamanlar yaramı iyileştiren anlaşılmaz madde gibi, şimdi de Devlet, onayımı almadan hayatımı kurtarmıştı işte.

Çoğu kişi hayatlarını Devlet'in her yerde bulunan varlığına teslim etmişlerdir. Ben Devlet'in varlığını inkar edemesem de, kendimi onun gücünün dışında tutabilmişimdir.

Ödül almış bir fotoğrafçı olarak Akademi'nin karanlık odasına serbestçe girip çıkabiliyordum. Orada bulunan kimyasal maddelerin içinde rötuş için kullanılmak üzere siyanür tabletleri de vardı. Tek bir tablet alıp bozulmaması için çikolata yaldızına sardım.

Siyanür tableti cebimde başkentin sokaklarında sanki turistmişim gibi dolaşıp, koskoca Devlet yapılarını, geçmişteki ve şimdiki kahramanların adına dikilmiş anıtları, devlet bankalarını, müzeleri ve büyük mağazaları seyrettim. Varlığım hâlâ Devlet'in insafında bulunduğu halde, kendimi bu durumdan bir gün kurtulmuş olarak görüyordum.

Eninde sonunda kendi yararıma dönüştürmeyi tasarladığım, değeri ölçülemeyecek kadar büyük koruyucu nitelik taşıyan, bilimle uğraşma hakkını elde edebildiğim için şanslıydım. Devlet'in gözünde ben onun malıydım. Devlet, eğitim masraflarını ödemek için yapacağım hizmeti bile saptamıştı. Her zaman yanımda taşıdığım kimlik kartıma göre ben, Devlet Merkezi Bilim Akademisi içindeki en önemli politik ve bilimsel kurumların birinde araştırmacıydım.

Kimliğim sadece bana saygı kazandırmakla kalmıyor, sade vatandaşlara tanınmayan ayrıcalıkları da sağlıyordu. Olağan belge kontrolları için polis tarafından durdurulduğumda, yaptığım sadece kimliğimi göstermek olurdu. Polisler selam vererek yoluma devam etmemi işaret ederlerdi; çünkü Devlet'in küçük rütbeli hizmetkârları olarak, kendilerinden üstün olanlara saygı göstermeleri öğretilmişti onlara. Kimlik kartım sayesinde en üst tabakadaki bürokratlar için ayrılan özel dükkânlardan ucuz fiyata yiyecek ve giyecek alabiliyor, halka kapalı olan yerlerde tatil yapabiliyor, Devlet ileri gelenlerinin toplandığı ve güvenlik görevlileri tarafından korunan, üyeleri sınırlı kulüplerde yemek yiyebiliyordum. Bütün bunlara rağmen, özgürlüğü ancak cebimdeki yaldıza sarılı siyanür tabletini tuttuğumda duyuyordum

Devlet amansız bir düşmandı. Yurt dışına kaçsam veya canıma kıysam bile, tasarılarımdan haberi olanları cezalandıracaktı. Devlete tek başıma meydan okumakla başlayan iş, günahsız kişilerin felaketiyle son bulacaktı ve benim de Devlet'in olduğu kadar bu kişileri yok etmeye hakkım yoktu.

Bir balıkçılık kooperatifindeki arkadaşımı görmek bahanesiyle deniz kenarındaki bir tatil köyüne gittim. Sınır muhafızlarının gözetimi altında deniz kıyısında dolaştım. Bomboş plajları gözden geçirerek, denize bir tekne indirene dek saklanacağım bir yer aradım. Sonunda böyle bir yer bulsam bile, devriye gezen polis motorlarının ya da Devlet balıkçılık filosunun arasından kaçıp kurtulacak hızda bir tekne bulunmadığını anladığım için işi bıraktım.

Hava yoluyla kaçmam için uçmayı öğrenmeyi düşündüm. Planör okuluna yazıldımsa da pilot ehliyeti için izin alamadım: Bunun yerine ince yapılı ve zayıf olduğumdan , beni, planörlerde canlı safra olarak kullandılar. Güçlü bir rüzgâr planörü bulutların üstüne doğru sürüklediğinde, sınırın ötesine doğru sözülme girişimini önlemek için hazır bekleyen hava kuvvetlerine ait bir uçak tepemizde beliriverdi. Ayrıca en güvenilir pilotlara bile ancak yanlarında bir gözetim uçağı olduğunda uçma izni verildiğini öğrendim. Kaçış yolu olarak gök de, deniz gibi kapalıydı bana.

İşverenim olan Bilim Akademisi, Devlet'in eğitim ve bilimsel hayatından sorumluydu. Bilim ve Kültür 'Sarayı' olarak tanınan akademi, başkentin en yüksek gökdeleninde yer alıyordu. Akademi bürolarında gece gündüz çalışan binlerce kişi ulusal çapta yapılan sınavlar sonucunda, politik ve akademik alanda gösterdikleri başarılarından dolayı seçilmişlerdi.

Akademi çeşitli uzmanlık dallarından, bilimsel yayınları hazırlayan bürolardan, basımevlerinden ve hepsinin üstünde, Akademi üye ve üye adaylarına, benim gibi araştırmacı yardımcılarıyla birlikte başka bilimadamları ve yardımcılarına ait yüzlerce bürodan oluşuyordu. Bilim ve Kültür Sarayı, Devlet kilesesini yöneten bir Vatikan'dı.

Çalıştığım enstitünün başlıklı kâğıdını kullanarak Akademi'ye yazdığım mektupta, üzerinde çalıştığım araştırma için arşivden bazı malzemelerin fotoğraflarını çekmek gerektiğinden, işimin tamamlanması için özel bir odaya ihtiyaç duyduğumu bildirdim. Aynı nedenle, genellikle yalnızca üst derecedeki personele verilen, dışarıyı doğrudan doğruya arayabileceğim bir telefonun bağlanmasını da istedim. Enstitüde boş yer olmadığı için Saray'ın bir başka bölümünde küçük bir oda verdiler bana. Oda tahsis kayıtları sadece Akademi Personel Bürosu'nda tutulurdu: Doğrudan doğruya bu büroya başvurduğum için çalıştığım enstitünün bana bir oda verildiğinden haberi olmamıştı.

Yine enstitünün başlıklı kâğıdına yazdığım bir başka mektupta işimin politik açıdan duyarlılığı nedeniyle odanın kapısına yeni kilit takılması gerektiğini belirttim. Odanın güvenliğinden sadece ben sorumlu olduğuma göre, temizlikçi ve bakımcılara oda anahtarlarının verilmemesini istedim.

İşler yoluna girdikten sonra, çalışma saatlerinin dışında içeri girebilmek için izin kartı istedim. Bu kartlar genellikle çalışma saatleri sınırlan-

dırılmayan ve tüm işlerin üstünde öncelik tanınan projeler üzerinde çalışan yüksek dereceli üyelere verilirdi. Fakat enstitüde Parti'nin Merkez Komitesince verilen ve öncelik tanınan araştırmalar üzerinde çalışıldığından, isteklerim hemen uygulamaya konmuştu. O oda benim özel mahzenim oldu. İstediğimde geceleri de kalabilmek için katlanan bir karyola götürdüm oraya.

Saray, halk arasında Tundra diye anılan kıraç bir alanın ortasındaydı. Her sabah, ince paltolarından geçip içlerine işleyen kuzey rüzgârlarının önünde koşturan binlerce kişi Tundra'yı bir baştan başa geçerek işe gelirdi. Saray'ın en üst katlarındaki çalışma odamdan baktığımda, bu insanları sessiz sinema sahnelerindeki yüzleri belli olmayan kalabalığa benzetirdim. Ne kadar önemli kişiler olursa olsunlar, kimlik kartları Saray kapısında en tecrübeli güvenlik görevlileri tarafından kontrol edilirdi. Tundra'dan geçip binadan içeri girdiklerinde bu kalabalık artık bireylere ayrılmış olurdu. Bazıları, üst katlarda Akademi üyelerine ayrılmış olan bürolara çıkmak için hızlı çalışan asansörlere, ötekiler de her beş katta bir duranlara binerlerdi. Konukların çoğuna Akademi'nin iç bölümlerine girme izni verilmezdi. Kalabalığın bir kısmı, sert hareketlerle konferans salonlarına ve amfilere doğru yönelirken, kendilerine ya da üstlerine ait mektupları alma izni bulunan başkaları da Posta Merkezi'nde sessizlik içinde sıraya girerlerdi.

Her gün eve giderken, Devlet Havayolları'nın ana bilet bürosunun önünden geçerdim. Vitrinden içeri baktığımda ellerinde pasaportlarıyla dış ülkelere gitmek için bilet verilmesini bekleyen resmî görevliler görürdüm. Bu adamların alt dereceli Parti ve Devlet memurlarına özgü sıkıntılı ve endişeli görünümleri vardı. Sadece arkalarında ailelerini bırakmakla kalmayıp, yeni bir hayata başlamak için çok yaşlı olduklarından, Devlet açısından bu kişilerin ülke dışına çıkmasında bir sakınca görülmediği kanısındaydım. Bir keresinde bunlardan biriyle göz göze geldiğimde, bana düşman kokusu almış bir hayvan gibi bakmıştı.

Ülkeden resmi yolla çıkabilmem için pasaport almam gerekiyordu. Resmî bir Akademi pasaportu almama olanak bulunmadığını bildiğimden, kısa süreli turist pasaportu için başvurmaya karar verdim. İç Güvenlik Polisince bu tür bir pasaport tanzim edilmeden önce, Devletçe yurt dışına çıkış nedenini, gezi planını ve dışarda bana yardımcı olacak kaynakları belirten, yetkililerce imzalanmış bir başvurma belgesi sağlamam gerekiyordu. Fakat pasaportu alabilirsem, bir yolunu bulup Ulusal Devlet Bankası'nı, gidiş - geliş bilet parası için gerekli dövizin otomatik olarak verildiği Akademi pasaportunun elimde bulunduğuna inandırmayı umuyordum.

Bir sabah, kalkan sisle birlikte ortaya çıkan ve Tundra'yı dolduran kalabalığa bakıyordum. Görünüm, babamın çoğu zaman söylediği bir şeyi hatırlattı bana: Tüm ülke, çalı ve otların gittikçe sıklaşıp, birbirlerine karıştıkları uçsuz bucaksız bürokratik bir cangıldı. Bu karmaşayı yararıma işleme-

si için onu kendisine karşı kullanmaya karar verdim.

Gerginlik içinde bulunduğumdan, belleğime güvenemeyip yere yaydığım büyük bir kâğıtta yirmi dört saat çalışarak, ülkeden yasa dışı yollarla çıkacaksam yapmam gereken her şeyi şifreli olarak sıraladım.

Sık sık ülke dışında araştırmalara gerek duyulan değişik araştırma alanları üzerinde çalışan tanınmış dört Akademi üyesinin yardımlarına ihtiyacım olacaktı. Bu dereceye yükselmiş bilimadamları, pasaport ve yurt dışına bilet veren Devlet daireleri üzerinde etki sahibi olurlardı. Ayrıca gerekli belge ve işlemler hakkında da bilgileri vardı.

Bu dört kişinin, niteliklerimi iyi bilmeleri ve kötü yanlarımı savunmaya hazır olmaları gerekiyordu. İç Güvenlik Polisinde -dost ve düşmanlarımla, Devlet ve Parti yetkilileri tarafından hakkımda yapılacak ihbarları alabilir- tanıdıkları bulunmalıydı. Ve dördü de mektuplarını Akademi'nin Posta Merkezi'nden göndermeli ve almalıydılar.

Elbette bana yardımları dokunacak bunca niteliği taşıyan gerçek Akademi üyelerini hiçbir zaman bulamazdım. Bu nedenle, onları benim yaratmam gerekiyordu. Her birine bir ad, unvan ve kendilerine özgü olmakla birlikte aynı zamanda geçerli bir görev vermekle işe başladım.

O günlerde, yazılı olmayan haberleşme geçerli değildi. Hükümet bütün işlerini büyük bir gizlilik içinde sürdürdüğünden herhangi bir Akademi üyesinin ne yaptığını, çalışmalarını kimin denetimi altında sürdürdüğünü, gözden düşüp düşmediğini, düşmüş olsa bile Devlet için hâlâ çalışıp çalışmadığını çok az kişi bilirdi. Bilim ve Kültür Sarayı'nda bireyler sadece unvan, belge ve dosyaların toplamıydı. Akademi mührünü resmi belgelere basma yetkisi her zaman vardı ama bu güce kimin sahip olduğu genellikle bilinmezdi. Kurduğum plan bu bilinmezliğe dayandığı için gerçekleşebilirdi işte.

Listeyi tamamlayıp katladıktan sonra bir bantla göğsüme yapıştırdım. Planım çok karışıktı ve beşimizin belirli bir zamanda bulunduğu yerler hakkında bir çelişkiye düşmemek için listeye sık sık başvuracağımı biliyordum.

Yarattığım dört Akademi üyesinin her birinin ağzından Devlet Basımevi'ne kendileri için başlıklı kâğıt basılması isteğinde bulundum. Hepsi de isteklerinin nedeni olarak yüksek derecelere yükselmelerini gösterdikleri ve taleplerini işlemlere uygun yaptıkları için basımevi siparişleri hemen karşıladı.

Kâğıtların üstünde dört adamın Akademi dereceleri ile unvan ve üyelikleri yazılıydı. Biri Ulusal Edebiyat Konseyi Üyesi, biri *Üç Aylık Günün Eğilimleri Dergisi*'nde başyazardı. Üçüncüsü Devlet Planlama Koordinasyon Kurumu'nun Genel Müdürü ve dördüncüsü de Teknolojik Gelişim ve İlerleme Yüksek Komisyonu'nun başkan yardımcısı ve polis gazetesi *İç Güvenlik Sorunları*'nın yazarıydı. Yarattığım kişilerin gerçek varlıkları ve

görevleri hakkında kimsenin aklına soruşturma yapmak geleceğini ummuyordum.

Var olmayan bu yetkililer için istediğim damga ve mühürlerin Akademi Posta Merkezi'ne gönderilmesini bildirdim. Her defasında ayrı bir görevli adına, çalıştığım enstitünün kâğıdına yazdığım ve gelen postayı bu kişiler için almaya bana yetki veren belgeleri gösterdim. Hafta sonunda, Akademi'nin dört yeni üyesine ait başlıklı kağıtları, damga ve mühürleri odamda, üstlerinde ışık gördüklerinde bozulacakları yazılı fotoğraf kâğıdı kutularına saklamıştım bile.

İlerde Devlet tarafından kendilerine yöneltilecek sorulara uygun karşılıklar verilebilmesi için yarattığım kişilerin hakkımda tam bilgi sahibi olmaları gerektiğini biliyordum. Birkaç gün çalışarak o güne dek ilişkim olmuş tüm kişi ve kurumların listesini çıkardım. Bu listeye göre her birinin ağzından ilişkim bulunan bütün okul ve kurumlara, sınıf arkadaşlarıma, öğretmenlerime, profesörlere, kayak öğretmenlerine, komşularıma, uzak ve yakın arkadaşlarıma ve hatta anne ve babamın tanıdıklarına mektup yazarak hakkımda bilgi istettim. Zarfların üzerine 'Resmi ve Gizlidir' yazarak, mektupları taahhütlü olarak gönderdim.

Bu dört kişinin ikisi edebiyat, ikisi de fen alanında uzmandılar. Edebiyat dalında çalışan ikisi, bilim dalında çalışan iki üyeden, onlar da iki edebiyatçıdan resmi mektup aldılar. Hakkımdaki bu soruşturma, böylece daha tarafsız görünmekle kalmayıp, herhangi birinin, yarattığım bu dört kişinin gerçekte var olmadığını ortaya çıkarma olanağını büyük çapta azaltıyordu.

Mektuplarda, başlıkta adı geçen Akademi bölümünce bana yurt dışında araştırma için burs verilmesi düşünüldüğü bildiriliyordu. Akademik çalışmalarım, karakterim ve politik bağlılığım hakkında tam bir değerlendirme isteniyor ve cevapların kesinlikle gizli tutulacağı belirtiliyordu. Ayrıca, mektupların cevaplarıyla birlikte iadesi ve geçmişte ya da gelecekte öteki Devlet daireleri tarafından hakkımda yapılacak soruşturmaların, cevaplandırılmak üzere Akademi'ye gönderilmesi isteniyordu. Politik duyarlılık taşıyan malzeme bakımından Akademi en yüksek yetkili olduğundan, yaşantım hakkında gerçekten var olan ve bir Devlet kurumunca toplanan bilgiler, doğrudan doğruya var olmayan dört akademi üyesine gönderilecekti. Karşılıkların bir an önce verilmesini sağlamak için her mektuba üzerinde 'Resmi ve Gizlidir' damgası bulunan ve bilgi istenen mektubu imzalamış olan Akademi üyesinin adı ve resmî adresi yazılı bir zarfı da eklemiştim.

Sonraki haftalarda düzinelerle karşılık aldım. Eski bir kız arkadaşım, Parti ruhuna uygun görünmeyen biçimde cinsel tutkularımdan söz ederken, ilişki halinde bulunduğum biri de en belirgin özelliğimin davranışlarımın önceden kestirilemezliği olduğunu bildiriyordu. Birlikte çalıştığım bir profesör, Devlet'in gizli düşmanı alabileceğim üzerinde durarak yurt dışı-

na çıkma izni verilirse bir daha geri dönmeyebileceğimi yazıyordu. Anne ve babamın komşuları sert ithamlarda bulunuyor, babamın açıkça Devlet'i yeren bir muhalif, annemin de eski yönetim yanlısı, ulusal inançları bulunmayan biri olduğunu bildiriyorlardı. Birlikte okuyup kayak yaptığım ve tatillerimi geçirdiğim bazı arkadaşlar, hakkımda bir değerlendirme yapılamayacak kadar içine kapanık olduğumu belirterek kesin karşılık vermekten çekinmişlerdi.

Birkaç profesör de akademik başarılarımı överken politik açıdan hakkımda herhangi bir yorumda bulunmaktan kaçınmışlardı. Rektör, Dekan ve Üniversite Yedek Asker Eğitim Bölümü'nden gelen mektuplara, üniversitenin parti hücresinden gelen gizli raporlara akademik çalışmalarımın bir kopyası da eklenmişti. Birkaçında, Devlet yönetiminin Parti eline geçmesinden hemen sonra ailem ve kendim hakkında polis soruşturması yapıldığı üzerinde duruluyordu.

Hakkımda elde edebileceğim en geniş bilgileri bir araya topladığımda, Devlet tarafından sorguya çekilirsem en güvenilir dostlarımın bile aleyhimde bulunduklarını gösteren yazılı kanıtlar artık elimdeydi. Devletin bir gün beni de parmağına dolayacağı hakkındaki korkum hiç de yersiz değildi, tabii.

Bu arada arkadaşlarım beni arayarak yurt dışına gönderilmem düşünüldüğü için kutladılarsa da, ben bunun uzak bir olasılık olduğunu söyleyerek onları daha fazla merakta bırakmak için hemen konuyu değiştirdim. Anne ve babam, komşularının ve iş arkadaşlarının yüksek akademi yetkililerinden hakkımda bilgi isteyen mektuplar aldıklarını yazdılar bana. Babam bunun aleyhimizde bir polis soruşturması olduğu üzerinde durduysa da endişelenmesine gerek olmadığını ona bildirdim. Ülkede herkes hakkında soruşturma yapıldığını, bunun nüfusun çoğunluğunun suçsuzluğunu anlamak için Parti'nin uyguladığı tek yöntem olduğunu anlattım.

Yurt dışında yapacağım araştırma hakkında bilgi isteyen profesörlere yazdığım mektuplarda projenin iptal edilmek üzere olduğunu birkaç gün önce öğrendiğimi ve artık yurt dışında araştırma yapmak olasılığının da ortadan kalktığını bildirdim.

Bana zararı dokunacak bütün yazışmaları karanlık odada kilit altına aldıktan sonra, bana gelene kadar parti ve polis tarafından yapılacak soruşturmaları yolundan saptıracağımdan emin olmamam için bir neden yoktu artık.

Bu arada planımın ikinci bölümünü uygulamaya koydum. Pasaport almak için, gereğinden fazla titizlik gösteren ve talepleri kuşkuyla karşılayan başkentteki Merkez Bürosu'na başvurmaktansa, pasaport taleplerinin Seçmen Kayıt Bürosu'na yapılmasını mümkün kılan ve az bilinen bir yönetmelikten yararlandım.

Doğduğum kentteki Bölgesel Pasaport Bürosu'ndakilerin bilgisizlik ve

uyuşukluklarına güveniyordum. Bu büro her zaman pasaporta gerçekten hak kazanmış birkaç kişiye pasaport verirdi. Akademi başlıklı kâğıt onları etkileyecek ve başkentten resmî baskı yapılacağına inandırmış olacaktı. Pasaport için başvurma kâğıdının araştırma yaptığım bölümün yöneticisi olan Akademi üyesi tarafından dosyalanması gerektiğinden, yarattığım kişilerden biri doldurulacak belgeler ve hakkımda istenecek her türlü bilgi taleplerinin doğrudan doğruya kendisine gönderilmesi için talimat da verdi.

Orijinal belgelerin tümünün Parti Merkez Komitesi'nin noterliğince onaylanmasını sağladım. Merkez Komitesi ülkenin en yetkili kurumuydu. Komite noterliğine belgelerin sonunda Akademi tarafından Merkez Komitesi'nin gerekli bölümüne gönderileceğini söyledim. Belgelerin üstünde Partinin resmî damgasının bulunması, Bölgesel Pasaport Bürosu'nu daha da etkileyecekti. Bu damga, özellikle alt derecede bir görevli için mutlak gücün simgesiydi.

Aradan birkaç hafta geçmişti ama pasaportum gönderilmemişti. İşi hızlandırmaya karar verdim. Doğduğum kente giderek doğruca Bölgesel Büro'ya yollandım. Akademi görevlisi olarak kendimi tanıttıktan sonra Büro Şefi olan binbaşıyla kısa bir görüşme yapmak isteğimi söyledim. Kimlik kartımı isteyen sekreter, kartı görünce etkilenmiş olacaktı ki hemen binbaşının bürosuna yöneldi.

Geri geldiğinde binbaşının on beş dakika sonra beni kabul edeceğini bildirdi. Az sonra Devlet ve Parti Başkanları'nın portreleri ile süslü geniş bir odaya girdim. Binbaşı, seçkin İç Güvenlik Polisi üniforması giymiş uzun boylu bir adamdı. Ayağa kalkarak elimi sıktı. Sonra ikimiz de oturduk.

Göz ucuyla baktığımda masasının üzerinde açık duran kalın bir dosya gördüm. Kâğıtları arasında Akademi başlıklı olanlar da vardı.

Binbaşı gülerek, "Akademinin söz ettiği genç dâhi sizsiniz demek," dedi. "Fakat işleri sizin hesabınıza Akademi yürüttüğünden burada bulunmanız uygulamaya aykırı." Yüzündeki gülümseme silinmemişti hâlâ.

"Biliyorum, Binbaşı Yoldaş. Fakat çok önemli bir konu için geldim buraya. Size söylemezsem Devlet'e ihanet etmiş olurum."

"Endişeli görünüyorsunuz. Fakat yine de..."

Beni susturup susturmama arasında bocalayarak yerinden kalktı. Masanın çevresinde dolaştıktan sonra kenarına ilişti. Cilalı çizmelerini sallayarak, "Pekâlâ, resmiyeti bırakalım artık," dedi. "Devam edin. Konuşun."

"Bir ricada bulunmak için gelmiştim. Binbaşı Yoldaş..." diyerek durakladım. Sonra cesaret bulmuş gibi gözlerinin içine baktım. "Size geldim, Binbaşı Yoldaş, çünkü hayatıma birdenbire bir kadın girdi." Yine durakladıktan sonra kendimi toparlar gibi yaptım. "Sevdiğim bir kadın. Daha önce hiç âşık olmamıştım."

Gülmemek için kendini zor tutan Binbaşı ayağa kalktı. "Demek âşık oldunuz. Ne yazık ki biz burada evlenme cüzdanı değil pasaport veririz."

Zorla gülümsemeye çalıştım. "Evet, tabii. Fakat, Binbaşı Yoldaş acaba..." Durdum ve yutkunurken zorluk çeker gibi yaptım. "Acaba pasaportumun hazırlanması en azından bir ay uzatılabilir mi? Bu süre içinde onu daha iyi tanıyabilirim de."

Kaşlarını çattı. "Siz buraya en yetkili kişilerin bizden istedikleri bir şeyi uzatmamı ricaya mı geldiniz? Bak, genç arkadaş, her şeyin bir sınırı vardır; senin gibi başarılı birinden gelecek isteklerin de. Seninki çocukça bir istek. Kitaba göre hareket edersem, çalıştığın Enstitü'ye hakkında rapor göndermem gerekir."

Kıpkırmızı olmuştum. Zorlukla soluk alıyordum. "Biliyorum," dedim. "Fakat bunu göze almak ve size gerçeği anlatmak zorundaydım Binbaşı Yoldaş. Gerçek şu ki, onunla evlenmek ve ondan bir çocuk sahibi olmak istiyorum. Üstlerimin istediği gibi yakında yurt dışına gidersem..." Durdum, sonra, "... bu kadar kısa süre içinde," diye düzeltirken duygularıma karşı koyamaz gibiydim. "... belki de Merkez Komitesi'nin bana verdiği görevden sağ dönememem..." En gizli sırları açıklamak üzere olduğumu fark etmiş gibi birdenbire sustum.

Binbaşı kaşlarını çatıp eliyle devam etmememi işaret etti. Masasının başına geçip dosyayı karıştırmaya başladı. Göremediğim bir belge üzerinde durmuştu. Merkez Komitesi'nin damgasını gördüğünü umuyordum. Başını kaldırıp bana baktı.

"Bir daha az önce yaptığın gibi konuşmanı duymak istemem. Yetişkin bir adamsın ve anladığıma göre çok akıllısın da." Göğsündeki madalyaları belli belirsiz bir hareketle göstererek. "Savaşta en tarihi çatışmalara katıldığım için tecrübelerime dayanarak söyleyebilirim ki, bir adam ne kadar yürekli olursa olsun hayatını kaybetmekten korkar," dedi. Emrindeki birliklere öğüt veren bir komutan gibi konuşuyordu. "Fakat Akademi, Devlet..." Sustu ve sonra üzerine basa basa, "ve Partimizin Merkez Komitesi sana güveniyor," diye ekledi. Görevimin önemini anladığını belirtmek için bir kez daha durdu. "İşte sen de bu nedenle yurt dışına bu... görevle gönderiliyorsun. Evine dön." Kapıya kadar beni geçirerek, bilgiç bir tavırla göz kırptı. Binbaşının sekreteri kimlik kartımı geri verdiğinde, ben içerdeyken kartın sahte olup olmadığını araştırdığını anladım.

Oynadığım oyun sezilmediyse, Binbaşı şimdi benim yurt dışında ilk önemli görevini almaya hazır bir Parti adamı olduğuma inanmıştı.

Başkente dönüp çalışmalarıma devam eder görünmek için her günümü Akademi kütüphanesinde geçirmeye başladım. Derin bir sessizliğin hüküm sürdüğü okuma odasında oturup, kitaplara gömülmüş kadın ve erkekleri seyrettim.

Ses geçirmez bir camla odadan ayrılmış olan yüksekçe bir masada otu-

ran gözlükleri kalın camlı, orta yaşlı kütüphane memuru kadın devamlı, olarak okuyanları gözaltında tutuyordu. Bir gün durmadan benden yana baktıktan sonra telefona uzandı. Kalbim deli gibi çarpmaya başlamıştı: Eğer Binbaşı Parti'ye haber vermişse ve güvenlik görevlileri de yarattığım o dört kişiden birini görmek isterse, işim bitikti.

Ben orada oturup okurken, İç Güvenlik Görevlileri beni tutuklamak için dışarda toplanıyorlardı belki de. Elimi cebime sokup siyanür tabletini yokladım. Endişe içinde bir saat bekledikten sonra kütüphaneden dışarı çıktım. Beni durduran olmadı ve anladığıma göre peşime de kimse takılmadı. O an için güvence içindeydim demek.

Hafta sonuna doğru Akademi'nin Posta Merkezi'ndeki bir görevli 'Resmî - Gizli' damgalı ve yarattığım akademi üyelerinden biri adına gelmiş olan küçük bir paket verdi bana. Paketi karanlık odada açtığımda Bölgesel Büro tarafından tanzim edilmiş yepyeni pasaport karşımdaydı. Sayfaları ağır ağır çevirirken fotoğrafımla göz göze geldim. İlişikteki mektupta Binbaşı pasaportun gönderilmesinde geç kalındığı için özür diliyordu.

Hemen Ulusal Devlet Bankası'na gidiş-geliş uçak bileti için başvurdum. Başvurma kâğıdının en altına Devlet Bankası'nca istenen tüm belgelerin listesini yaptım ve almama olanak bulunmayanların yerine Akademideki durumum ve araştırmanın önemini belirten, uydurduğum Akademi üyelerince yazılmış mektupları ekledim.

Akademi görevlisi olarak Devlet Bankası'nın Yurt Dışı Gezi Bölümünün Müdür Yardımcısıyla özel görüşme isteğinde bulunabilirdim. Randevu için başvurmamdan kısa bir süre sonra resmî başvurma formu, pasaport ve öteki gerekli belgelerle Müdür Yardımcısı'nın bürosuna çağrıldım.

Her biri çalışma masaları, dosya dolapları ve koşuşan görevlilerle dolu, geniş kısımlara ayrılmış büyük bir salona girdim. Bir görevliye Müdür Yardımcı'sının masasını sorduğumda kendisini görmek için uzun bir sıra halinde bekleyen Devlet memurlarına katılmamı söyledi. Sonunda sıram geldiğinde Akademi kimlik kartımı uzatarak kendimi tanıttım. Yuvarlak yüzlü, kalın enseli ve orta yaşlı bir adam olan Müdür Yardımcısı, saklamaya gerek duymadığı bir kayıtsızlıkla belgelerimi istedi. Başvurma kâğıdıyla birlikte öteki belgeleri ve pasaportu masanın üzerine bıraktım. Belgeleri bir kenara iterek pasaportu iki parmağının ucuyla tutup alaylı bir sesle, "Bu turist pasaportu ile, azizim Yoldaş, yol paranızı verecek zengin bir yakınınız olması gerekir," dedi. "Fakat başvurma kâğıdından anladığıma göre, siz Devlet'i zengin bir yakın olarak görüyorsunuz. Resmî Akademi pasaportunuz nerede?" Devlet'e karşı ağır bir suç işlemekle itham edilmiş gibi birdenbire sinirlenmiş göründüm. Huzursuzlandığımı görünce omuzlarını silkip aynı alayca sesle devam etti. "Gökyüzündeki o çiçek bahçesinde alçaktan uçan siz bütün kelebekler..." Yüzünü buruşturup tiksintiyle sırıttı, "... çok unutkansınız."

Direktör tecrübeli bir bürokrat olduğundan Parti tarafından seçilmişti. Aylıkları ile atamaları bu adama bağlı olan Akademi araştırma görevlilerinin çoğu, Direktör'ün gerekli bir eğitimden geçmemiş olmasına karşı duydukları hoşnutsuzluğu gizlemez, davranışları ve konuşmasıyla alay ederlerdi.

Danışmadaki görevli beni bütün kenti kuş bakışı gören, geniş pencereli bekleme odasına aldı. Az sonra asker üniformasına benzeyen bir etek, bluz giymiş genç bir kadın olan Direktör'ün özel sekreteri gelerek içeri götürdü. İki yıl önce işe alındığımda gördüğüm Direktör beni içtenlikle karşıladı. "Hoş geldin, Yoldaş. Otur," diyerek bir sandalye gösterdi. "Genç bilimadamımızla karşılıklı konuşmak zevkini her zaman tadamıyorum."

Üstü dört telefon ve füze modelleriyle dolu koskoca çalışma masasının ardında, oldukça çelimsiz görünen kısa boylu, zayıf bir adamdı.

"Bir Havana purosu ister misin? Ya da Amerikan sigarası?"

"Hayır, sağolun. Sigara içmem."

"İyi. Ben de içmem. Konyağa ne dersin? Napolyon konyağına?"

"Sağolun. Yoldaş Direktör, ama içki de içmem."

"Akıllısın. Ben de içmem. Öyleyse kahve. Brezilya kahvesi. Mis kokuludur."

"Fazla sert gelir bana. Teşekkür ederim."

"Ben de hiç tatmadım. Ya çaya ne dersin? Çin çayı. Güzel kokuludur."

"Memnuniyetle, sağolun."

Masanın altındaki düğmelerden birine basarak sekreterini çağırdı. Birkaç dakika sonra çaylar gelmişti bile.

Bir iş arkadışımı ihbar etmek için geldiğimi sanmış olacak ki çaylarımızı yudumlarken Akademi hakkında ağzımdan laf almaya çalıştı ve Enstitüde doktoramı kimin yanında yaptığımı sordu. O günlerde ikisi de yurt dışında bulunan iki profesörün adlarını verdim.

"Sekreterim randevu isterken acil bir durumdan söz ettiğini anlattı bana."

"Evet, Yoldaş Direktör. Sadece beni değil, akademiyi de ilgilendiren acil bir durum."

"Neymiş?"

"Belki de bilirsiniz, Yoldaş Direktör, araştırma projemi Batı'da tamamlamak için yurt dışına gönderilmek üzereyim. Hatta, resmî Akademi pasaportumu da aldım."

"İyi, iyi! Sınırın ötesindeki politik müttefiklerimizin kıçını yeteri kadar yaladık. Artık senin ve öteki bütün genç çocukların gerçek düşmanımızı tanımanızın ve gelecekteki savaşlara hazırlanmanızın zamanı geldi. Ne zaman gitmen gerekiyor?" Fincanımı yeniden doldurmak için bana doğru uzandı.

"Buna cevap veremeyeceğim, Yoldaş Direktör. Dün Dış Geziler Bölümü Müdür Yardımcısı'nı görmek üzere Devlet Bankası'na gitmiştim. Gidiş-geliş uçak biletimin verileceğini sanıyordum.." Çantamı açtım. "Bu, dün Bankadaki Müdür Yardımcısı'na verdiğim Akademinin adıma hazırladığı başvurma belgesinin bir kopyası." Kâğıdı önüne koyarak ince bir hareketle sayfanın altında yazılı olan eklerin listesini gösterdim. "Bildiğiniz gibi, Yoldaş Direktör, bir başvurma talebinin Akademi tarafından onaylanması için gerekli tüm belgelerin sunulması ve asıllarının incelenmesi gerekir.

Direktör listeyi dikkatle inceledi. "Sen gerekli bütün bilgiyi Bankaya vermişsin. Sorun nedir?"

Huzursuzlanmış görünmek için yutkundum, gömleğimin yakasını çekiştirip boynumu ve omuzlarımı oynattım. "Müdür Yardımcısı'na başvurma belgesi ile eklerini verdiğimde benim -onun sarfettiği sözleri tekrarlamam gerekiyor, Yoldaş- 'gökyüzündeki o çiçek bahçesinde, alçaktan uçan bir kelebek' olduğumu söyledi. Aynen bu kelimeleri kullandı, Direktör Yoldaş."

Direktör dişlerini sıktı. "Gökyüzündeki çiçek bahçesi. Böyle söylediğine emin misin, Yoldaş?" diye sorarken gözlerimin içine bakıyordu.

"Eminim, Yoldaş. Salonda bulunanların tümünün duyması için yüksek sesle sözlerini tekrar ederek karşılık verdim."

"İyi. Ne dedi?"

Öfkemi gizlemeye çalır gibi yaparak, "Özür dilemedi," dedim. "Hiçbir şey yapmadı, Yoldaş. Sadece belgelerimi çöp sepetine attı."

Direktör başvurma belgesini alarak eklerin listesini inceledi. inanamıyormuşçasına, "Demek belgelerin asıllarını çöp sepetine attı ha?" dedi.

"Evet, Yoldaş Direktör." Durumun ciddiliğini belirtmek amacıyla bir süre sustuktan sonra, "Fakat isteğim üzerine Müdür Yardımcısı Yoldaş başvurma belgesi ile eklerini aldığına dair imza verdi," diye devam ettim.

Direktör sayfanın altındaki imza ve damgaya dikkatle baktı. Öfkeyle, "Gerçekten imza atmış," diyerek masanın üstüne bir yumruk indirdi. "Hemen şimdi yola koyarız bu işi," derken telefonlardan birine uzandığında dışarı çıkmak üzere ayağa kalktım.

"Kal burada. Buna tanık olmanı istiyorum." Bir düğmeye bastığında içeriye kır saçlı yaşlıca bir kadın girdi. "Devlet Bankası'nın Dış Geziler Bölümü'ndeki Müdür Yardımcısı'nı bulun bana ve kimin aradığını da söylemeyin." Kadın başını sallayarak hızla dışarı çıktı.

Telefon az sonra çaldı. "Müdür Yardımcısı Yoldaşla mı görüşüyorum?" Gülerek bana baktı. "Benim kim olduğumu bilmiyorsun, değil mi Yoldaş? Pekâlâ, sana kendimi tanıtayım. Ben ülkemizdeki en yüksek çiçek bahçesini yöneten yüksekten uçan kelebeğim, Yoldaş. İşte o kelebek benim. Eğer camdan dışarı bakarsan, gökyüzüdeki büromu görebilirsin. Bir kelebek. Evet, bir kelebek dedim. Alo, alo?" Ahizeyi kulağından çekip kırmak istercesine baktıktan sonra hızla yerine koydu ve sekreterini çağırdı. "Kapattı. Hemen onu bul ve bu kez kimin aradığını söyle," diye bağırdı.

Telefon yeniden çaldığında ahizeyi hırsla kaldırdı. "Müdür Yardımcısı Yoldaş? Senin yerinde olsam yeniden telefonu kapatmadan önce altıma kaçırırdım. Önümde Akademi tarafından hazırlanmış bir başvurma belgesi ile dün aldığın gerekli belgelerin listesinin kopyası var." Yaptığından memnun bana bakıp güldü. "Nereden mi biliyorum? Çünkü aldığına dair imza vermişsin. Şimdi konuşurken önümdeki kâğıda da bakıyor ve imzanı, belgelerin masana geldiği tarih ve hattâ saati bile okuyorum. Akademiden başvuran kişinin adını da vereyim." Adımın harflerini teker teker sıraladıktan sonra Müdür Yardımcısı'na da tekrarlattı. Sabırsızlıkla, "Pekâlâ, beklerim," diye söylendi.

Ahizeyi eliyle kapatarak bana döndü. "Ne zaman yurt dışına gitmen isteniyor?"

"Birkaç gün içinde, Yoldaş. Tabiî, bu gecikme.."

"Gecikme olmayacak. Ne zaman istersem bu herifi daracık çiçek bahçesi bir hücrede uçuşan bir kelebek yapabilirim." Yaptığı şakaya ikimizde güldük.

Dakikalar geçiyordu. Diyafonun düğmesine basarak, "Başka bir hattan ara onu ve beklediğimi söyle," diye sekreterine seslendi.

Telefon üçüncü kez çaldı. "Ah, demek hâlâ buralardasın. Düşman tarafına sığındığını sanmıştım. Dosyayı buldun mu?" Verilen cevabı dinledikten sonra. "Bulamıyoruz da ne demek?" diye haykırdı. "Bulamıyoruz dediğin dosya, şimdi karşımda oturan ve imzana bakan başarılı ve genç bir bilimadamına aittir, Yoldaş." Durdu. "Ne dedin? Dosyayı mı kaybettiniz?" diye kükredi. "Hayır, bekleyemem. Belgeleri aldığını biliyoruz çünkü aldığını resmen teyit etmişsin. Acaba, Yardımcı Müdür Yoldaş..." diye bağırırken Müdür Yardımcısı'nın unvanını bilerek ters söylemişti, "... acaba kâğıtları çöp sepetine mi attın? Olamaz mı? Öyleyse şimdi ben de imzaladığın kâğıdı çiçek bahçemden biriyle senin inine gönderirim. Bir saat içinde Devlet Havayolları'ndan bilet alabilmek için gereken belgeyi hazırlayacaksınız. Başvuran kişi gelip oradan alacak. Yönetmeliklere uyacaksın bu kez; hem de resmî talepleri nasıl titizlik, istek ve çabuklukla yerine getirdiğini de göstereceksin... Sana şunu hatırlatayım Yardımcı Müdür Yoldaş..." adamın unvanını yeniden ters söylerken bana da göz kırptı, "... çiçek bahçelerinde kelebekler kadar eşek arılarının da bulunduğunu aklından çıkarma bir daha." Telefonu kapatıp sekreterini çağırdı ve başvurma belgesini vererek götüreceği yeri söyledi. Kız dışarı çıktığında Direktör sakinleşmişti. Arkasına yaslanarak konuşmaya başladı.

"Bu senin için iyi bir ders oldu, Yoldaş," diyerek bir dünya ve ilk sunî uydu modelini eline aldı. "Yetki hakkında iyi bir ders." Pencereden dışarı Tundra'ya bakarak, "Aşağılarda önemli olan tek şey işte budur!" Sonra ikimiz de ayağa kalktık. Teşekkürlerimi sunarak oradan ayrıldım.

Bir saat sonra, Hava Yolları Bürosu'nda sıra bekleyen devlet görevlile-

rinin arasındaydım. Biletimi hazırlamışlardı. Ötekilerin bakışları altında kayıtsız bir tavırla bileti çantama koydum.

Gece yarısı yurt dışına kalkacak olan uçağa binmeye karar verdim. Anne ve babamı arayarak tatile çıkacağımı bildirdim ve babam kayak merkezinden kendilerine telefon etmemi istediyse de, arkadaşlarla dağlarda uzun bir geziye çıkacağımızı ve hafta sonundan önce otele dönmeyeceğimi anlattım. O da dikkatli olmamı öğütledi.

Gecenin karanlığında Tundra'da yürürken, Saray, Devlet'in üstünde yükselen bir Bizans kilisesine benziyordu. Son kez karanlık odaya kapanıp dört Akademi üyesinin tüm yazışmalarını iki valize doldurdum. Belgelerin, havaalanındaki aramada benim için zararlı olabileceklerini biliyordum ama gene de yanımda götürmekte kararlıydım: Bunlar benim düellodaki silahlarım olmuştu. Düelloyu kazanırsam, saklanmaları gerekiyordu. Kaybedersem, polis nasıl olsa onları ortadan kaldırdı.

On beş yıl sonra Washington D.C.'deki göçmen bürosu yetkilileri, profesörüm olduğunu iddia eden yaşlı bir adamın geldiğini haber verdiler. Birleşik Amerika'da kalabilmek için gerekli mesleki tavsiyenameyi almak için beni bulmaya çalışıyormuş.

Adamı görmeye gittim ve ikimiz de birbirimizi hemen tanıdık. "Hiç değişmemişsin. Gözlerinde hâlâ o kızgın papağan parıltısı var," dedi.

"Sen de pek değişmemişsin, Profesör, Sesin eskisi gibi yine gür çıkıyor." Üzgün bir sesle "İnanamazsın ama, Devlet'e bunca yıl hizmet eden ben ülkeden kovuldum," dedi. "Bu yaşta; nerdeyse emekli olacaktım. Sen gençken ülkeden çıkmakla akıllılık ettin. Yeni bir hayata başlamam için vakit artık çok geç."

"Neden kovuldun?"

"Ondokuzuncu yüzyıl devrimcileri hakkındaki yazımı hatırlar mısın?"

"Bence onlar hayalci kişilerdi."

"İstersen böyle diyebilirsin. Parti gazetesinin benden böylc bir yazı hazırlamamı istemesinden yirmi yıl sonra, aynı Parti bu yazıyı Yahudileri bu yolda ölen kahramanlar olarak göstermek için kaleme almakla suçladı beni. Ayrıca birinci karım da Yahudi olduğundan siyonist ajanı diye Parti beni ülkeden kovdu. Ben Siyonistmişim. Olacak şey mi bu?" Anlayış göstermemi bekliyordu.

"Haklısın. Çünkü yazında Yahudilerden söz ederken, katliamların, emekçilerin sömürücüleri olan Yahudilere karşı meşru ayaklanmalar olduğunu ileri sürmüştün."

Kolumu yakaladı. "Çok iyi bilirsin ki, ileri sürdüklerim yukardan verilen belirli talimatlara dayanıyordu. Her neyse, bunca yıl sonra kimin kimi dövdüğünün önemi yok artık. Şimdi önemli olan, bir zamanlar öğrencim olduğundan sana yardım etmek için kendimi tehlikeye atmış olmam."

"Öyle mi?"

"Evet. Haberin bile yoktu. O araştırma için sen yurt dışına gitmeden bir yıl önce Akademi'nin en yüksek derecedeki görevlileri tarafından hakkında ciddi bir soruşturma açılmıştı." Fısıltıyla konuşmaya başladı. "Soruşturma büyük bir gizlilik içinde sürdürülmüştü ve İçişleri Bakanı'nca kışkırtıldığı anlaşılıyordu. Bana sorulduğunda, Akademi'ye verdiğim raporda öğrencilerim arasında senin yurt dışına gidecek bir aday olarak en dengeli ve üstün nitelik taşıyan biri olduğunu belirtmiştim." Teşekkür bekleyerek bana baktı. Karşılık görmeyince yeniden koluma sarıldı. "Elbette, kaderin üzerinde hak sahibi olduğumu iddia edemem. Fakat eski öğretmeninin senin için neleri göze aldığını bilmelisin."

Acelem varmış gibi saatime baktım. "Amerikan bankalarındaki kiralık kasaları gördün mü, hiç?"

"Hayır. Neden sordun?" Konunun değişmesi rahatlatmıştı onu.

"Kasada sakladığım bir şeyi almalıyım. Uzun sürmez. Benimle gelmez misin?"

Az sonra bankanın en alt katında bulunan kasa dairesindeydik. Bir görevli kapıyı açarak bizi içeri aldı. Dosyadakiyle karşılaştırması için görevlinin önünde bir kart imzaladım. Adam daha sonra bizi kasaların bulunduğu yere götürüp verdiğim anahtarla benimkini açtı.

Profesör, "Burası çelikten bir sığınak," diyerek hayretle çevresine bakınıyordu.

Kolumu kasanın içine sokup kalın bir zarf çıkardım. "Hisse senetleri, vasiyetnameler, belgeler, mücevher ve para sığınağı," diyerek zarfın içinden iki mektup aldım. "Profesör, az önce sözünü ettiğin soruşturmayı doğru olarak hatırladığına emin misin?"

"Tabii. Akademinin yüksek dereceli üyesi olan bir bilimadamı birkaç kez benden bilgi istemişti."

Mektuplardan birini ona uzattım. "Bunu tanıdın mı?"

Gözlüğünü takıp ilk önce başlığa sonra da alttaki imzaya baktı. "İşte bu mektup! Resmî ve Gizlidir damgasını taşıyor. Nasıl ele geçirdin bunu? Bana bu mektubu gönderen Akademi üyesi de bir siyonist ajanı olarak ülkeden kovuldu mu yoksa?" Şaşırmıştı.

Karşılık vermeden öteki mektubu uzattım. Bu kendisinin o mektuba verdiği cevaptı. Sanki ilk kez görüyormuş gibi dikkatle okudu.

Şaşkınlığı biraz geçince, "Korkudan yazmıştım bunu," diye mırıldandı. "Oradayken sen de duymuşsundur o korkuyu. Korkudan. Bağışla beni," diye yalvarırken gözleri dolmuştu. Birdenbire, "Bu mektubu nasıl ele geçirdin?" diye sordu.

"Mektubuna cevap yazdığın öyle bir Akademi üyesi yoktu. Onu ben uydurmuştum?"

"Olamaz. Çok tanınmış bir adamdı. Bana gönderdiği mektubu kendisi imzalamıştı ve cevabımın alındığı o üye ve Akademi tarafından teyit edilmişti."

"Onu ben uydurmuştum," diye tekrarladım. "Onun adını kullanarak sana bir mektup göndermiş ve cevabının alındığını da ben doğrulamıştım."

Ne yapması gerektiğini bilemeyen Profesör ayağa kalktı. Hatırlamak için kendini zorluyordu. "Birçok arkadaşımdan da Akademi tarafından hakkında gizli bilgi istendiğini hatırlıyorum."

"Doğrudur."

"Peki, o mektupları kim yazmıştı?"

"Ölü ruhlar. Hepsi burada," diyerek kasamı gösterdim.

Parlak floresan ışığı altında, saçsız başındaki deri ve yüzü gerilmiş, canlılığını yitirmişti. Bir şeyler söylemeye çalıştı. Fakat birdenbire ışıktan rahatsız olmuş gibi gözlerini kırpıştırarak dışarı çıktı. O gider gitmez, gerçeği söylediğime pişman olmuştum.

Amerika'ya geldikten kısa bir süre sonra üniversite yatakhanesinde kaldım. Bir öğrenci gazetesine ilan vererek bana yaz döneminde İngilizce öğretmesine karşılık Rutena dilini öğrenmek isteyen birini aradığımı bildirdim. En umut veren cevap, İktisat Fakültesi'ndeki bir öğretim üyesinden geliyordu.

Kendisine yazıp buluşmayı kararlaştırdık. Robert'la aynı yaşta ve boydaydım ama o benden daha kilolu ve güçlüydü. Tepesi düz kesilmiş sarı saçlı, mavi gözlü ve güneşten hemen yanan açık tenli bir gençti. Çok sade giyinmişti. Ordudan ayrıldıktan beri rahat hareket edebildiği giysilerden hoşlandığını söyledi. Yakışıklı değildi ama davranışlarındaki incelik, karşısındakine verdiği önem onu çekici kılıyordu. Bozuk bir telaffuzla biraz Rutena dilini konuşuyor, çoğu kez gramer yanlışlıkları yapıyordu.

Kaldığım daracık odayı gördüğünde, havalandırma sistemi bulunmayan odanın yazın dayanılmaz derecede sıcak olacağını söyledi. Rahat etmem ve karşılıklı dil derslerine daha iyi çalışmamız için kız arkadaşıyla paylaştığı apartman katına taşınmamı istedi.

Robert, üniversiteye ait bir yapının sekizinci katında, nehre bakan iki yatak odalı bir dairede oturuyordu. Oturma odasının pencerelerinden nehir ağzından giren koskoca gemilerin rıhtıma yanaşmalarını seyrederdim. Sis olmadığı günlerde kentte malî işlerin yürütüldüğü semtteki gökdelenler ile Özgürlük Anıtı'nın bulanım siluetini görebilirdim.

Yattığım oda küçüktü ama havalandırma vardı ve rahattı. Robert ve kız arkadaşı Martine banyolu büyük yatak odasında kalırlardı. Benim kullandığım ikinci bir banyo ile büyük bir oturma, genişçe bir yemek odası ve mutfak vardı.

Taşındığımda, Martine yazı ailesiyle birlikte geçirmek üzere Avrupa'ya gitmişti. Fotoğraflarından anlaşıldığına göre, anlamlı bakan iri gözlü, tombulca, kumral bir kızdı. Robert onunla askerken Almanya'da tanıştığını söylemişti. Nişanlanmışlar ve bir yıl önce de Robert, kızı Amerika'ya gelmeye razı etmişti. Kışın evlenmeyi düşünüyorlardı.

Robert ailesinden hemen hemen hiç söz etmezdi. Ben sadece anne ve babasının hayatta olduğunu, Seattle yakınında yaşayan evli üç kız kardeşinin bulunduğunu biliyordum. Aile ancak yılda bir kez bir araya geliyorsa da birbirlerini telefonla arayıp görüşüyorlardı.

Ertesi haftalarda Robert, o güne dek en yakın ve bana karşı düşünceli arkadaşlarımdan biri olmuştu. Rutena dilini konuşarak bilgisini artıracağı yerde kendisiyle İngilizce konuşmamda ısrar ediyordu. Yaptığım yanlışlıkları devamlı düzeltiyor, dönem sonunda hazırladığım ödev kâğıtlarını okuyup, gramer yanlışlarını gösteriyor ve yeniden yazmama yardım ediyordu. Özellikle bölgesel Amerikan lehçe ve argosunu öğrenebileceğim film ve oyunlara beni sürüklüyor; çoğu kez görmeme değer olup olmadıklarını anlamak için ilk önce gidip kendisi seyrediyordu.

O yaz özellikle sıcak geçtiğinden her gün birkaç saat sınıfta ders yapmak çok yorucu oluyordu. Kilo kaybetmeye başlamıştım. Yorgun ve keyifsizdim. Robert sağlığımla ilgileniyor ve karnımı iyice doyurduğunmu görmek için birlikte yemek yememizde direniyordu. Hareket etmem gerektiğini söyleyerek beni üniversitenin yüzme havuzuna bile götürüyordu. Kendisiyle bir saat Rutena dili konuşmama karşılık benimle saatlerce İngilizce konuşuyordu.

Hava dayanılmaz kadar bunaltıcı olduğunda, her zaman giydiğim kalın Avrupa giysileri yerine yazlık bir takım almamı söyledi. Erkek giysileri satan tanınmış bir mağazaya birlikte gittik ve kendime hafif bir takım aldım. Çok pahalı bir modeldi ama neyse ki ucuzlukta yarı fiyatına almak olanağını bulmuştum.

Kalın giysilerden kurtulduğuma öylesine sevinmiştim ki, ucuzluk sona ermeden yazlık bir takım daha almaya karar verdim. Bu kez, başka bir tezgâhtar yanıma geldiğinde sırtımdakinin bir başka rengini görmek istediğimi söyledim. Takım da üstüme kalıp gibi oturdu. Ucuzluğun devam edip etmediğini sorduğumda, tezgâhtar bunların mağazadaki en iyi modeller olduğunu ve hiçbir zaman ucuz satışlara girmediklerini söyledi. İlk aldığım takımın fiyatını belirterek karşı çıktımsa da adam yanlış hatırladığım üzerinde diretti. Mağazının müdürüyle görüştüğümde, adam çekinerek önceki takımın yarı parasını Robert'ın ödediğini açıkladı. Evde Robert'a durumu sordum. Özür diledi ve yazlık bir takım almadan eski giysilerimle dolaşamayacağımı söyledi. Parasını kolaylıkla verebileceği bir armağanı bana almaya hakkı olduğunu, üniversite taksitlerim bitince borcumu kendisine yavaş yavaş ödeyebileceğimi belirtti.

Temmuz sonunda babam, Amerikalı oda arkadaşımdan uzun mektuplar aldığını yazdı. Robert'ın mektupları kendisini ve annemi duygulandırmıştı. Bunlar benim karakterimi ve aslımı çok yakından anlayan bir adamın yazılarıymış. Robert bende, babamın ancak kendisinin görebildiğini sandığı şeyleri görmüş. Babam, Robert'ın bütün mektuplarını anneme tercüme ettiğini ve her mektubu okuyuşunda annemin ağladığını bildiriyordu. Robert'ın yeni yaşantım hakkında bilgi vermesiyle annem sadece tek çocuğunu özlediği için değil, yeni bir kıtada yabancılar arasında böylesine akıllı ve bana bağlı bir dost bulduğum için sevinçten ağlıyormuş. Genellikle arkadaşlarımı eleştiren ve ancak birkaçını övmeye değer bulan babam da Robert'la olan ilişkimi iyiye yoruyordu. Böylesine bir dostluk kurabildiğime göre yeni bir ülkede geleceğe umutla bakabileceğimi yazıyordu.

Robert'ın düzgün bir yaşantısı vardı. Her sabah erkenden kalkar, soğuk duş yapıp temiz bir gömlek ve özenle ütülenmiş pantolon giyerdi. Sonra da ikimiz için kahvaltı hazırlar ve bana hizmet etmekten hiç yüksünmezdi.

Öğle tatillerinde bir kafeteryada buluşur ya da nehir kıyısında sandviç yerdik. Çimenler üzerine uzanıp nehirden esen rüzgârla serinlerken uzaktan duyulan sis düdüklerini dinler ve önümüzden geçen gemileri seyrederdik. O güne kadar bilmediğim bir sükûnet tadıyordum.

Genellikle akşama doğru Amerikan, İngiliz ve Rutena gazete ve dergilerinin son sayılarını okumak için kitaplıklarda buluşurduk.

Üniversitede çeşitli bölümlerce verilen konferans, konser ve partilere de giderdik. Bunlardan birinde tanıştığım bir kızla gezmeye başlamıştım. Akşam yemeklerinde Robert ara sıra bizimle beraber olur ve yemekten sonra işi olduğunu bahane ederek bizi baş başa bırakırdı.

Dostlarına giderken çoğu kez bizi de götürürdü. Onların da benim gibi Robert'ın etkisi altında kaldıklarını görüyordum. Dostları arasında davranışlarındaki rahatlık, hiçbir zaman sesini yükseltmemesi, en heyecanlı tartışmalarda bile sakin kalabilmesi beni hayrete düşürürdü.

Eve gelmediği geceler olurdu ya, her zaman sabahleyin telefon ederek bir dostunun evinde kaldığını ve oradan işe gideceğini haber verirdi. Martine'in yokluğunda başka bir kadınla görüştüğünden kuşkulanıyordum, ama Robert aşk hayatından bana hiç söz etmezdi.

Bir gün öğleden sonra bir adam Robert'ı aradı. Evde olmadığını söylediğimde, nerede bulunabileceğini sordu. Robert o gece eve gelmediği halde beni aramadığı için nerede olduğunu bilmediğimi söyledim. Kim olduğumu sordu. Birkaç aydır Robert'la birlikte oturduğumu, adını ve telefon numarasını bırakmasını söylediğimde isteksiz bir sesle Robert'ın doktoru olduğunu ve son iki randevusuna neden gelmediğini öğrenmek için aradığını anlattı. İktisat Fakültesi'nden de aradığını fakat Robert'ın son üç gündür işe gelmediğini söylediklerini ekleyip, oda arkadaşıma ertesi günkü randevusunu hatırlatmamı istedi.

Robert ertesi gün öğleden sonra eve geldi. Sakalı uzamış, üstü başı kirlenmişti. Yorgundu da. Yoksullara yardım için çalışan gönüllülerle batak bir semtte görev aldıklarını neşeyle anlattı. Yıkanıp, traş olduktan ve giyindikten sonra ona doktorunun mesajını ilettim ama omuzlarını silkti. Henüz yıllık sağlık kontrolundan geçmesi gerekmediği hakkında bir şeyler mırıldandı.

O gece yarısı, yüzüme tutulan bir el fenerinin ışığı ile uyandım. Yataktan fırlayıp kapının önünde duran adamın üstüne atladım. Kendisine hızla çarptığım için ikimiz de yere yuvarlandık. Düşerken bir tarafı elektrik düğmesine değmiş olacak ki, oda birdenbire aydınlandı. Doğrulurken odama giren adamı gördüm. Robert idi.

Üstünde beyaz temiz bir gömlek ve pantolon vardı. El fenerini hâlâ sıkı sıkıya tutuyordu. İkimiz de ayağa kalkmıştık. Şaşkınlığımı görünce beni sakinleştirmeye çalıştı. Haykırdığımı duyduğunu ve bir şey olup olmadığını anlamak için odama geldiğini anlattı. Söyledikleri gerçeğe benziyordu. Gülümsediğinde, yüzünde her zamanki o tatlı ve dostça anlam belirdi. Artık uykum kaçmıştı ve televizyonda geç saatlerde oynatılan filmi birlikte seyretmemizi istedim. Program boyunca ağzını açmadı. Yarım saat sonra uyuyacağını söyleyerek odasına çekildi. Daha sonra yatmaya giderken kapısının altından ışık sızdığını gördüm. Anahtar deliğinden baktığımda, Robert yatağında üstündekilerle uzanmış, ellerini ensesinde kavuşturmuş, ayakları birbiri üstünde yatıyordu. Gözlerini de tavana dikmişti. Öylesine durgundu ki hayret ettim. Kendisini rahatsız eden bir şey olup olmadığını sormak istedimse de uzak durmayı yeğ tuttum.

Sabah kalktığımda Robert gitmişti ama çamaşırları yıkama ve yiyecek alma sırasının bende olduğunu hatırlatan bir not bırakılmıştı. Bir iki gün eve gelmeyeceğini de ekliyordu.

O gün öğleden sonra Robert'ın babasından ihbarlı, şehirlerarası telefon geldi. Santral memuruna Robert'ın birkaç gün eve gelmeyeceğini söylerken, babası sesimi duymuş olacak ki benimle görüşmek istedi. Robert'ın, oda arkadaşından kendisine söz etmediği için şaşırdığını söyleyerek, birdenbire, Robert'ın neden doktora gitmediğini sordu. Robert'ın henüz yıllık sağlık kontorulundan geçmeye gerek duymadığını söyledim. Babası durakladı ve sözlerini tartarak doktora gitmesi için Robert'ı zorlamamı istedi. Robert'ın hasta olup olmadığını sorduğumda ise duymazlıktan gelerek, gerektiğinde aramak için doktorun ev telefonunun numarasını verdi.

Robert o gece eve gelmedi. Ertesi sabah okula giderken Robert'a bir not bırakarak babasının aradığını ve doktora gitmesini istediğini yazdım.

O gün okuldan eve döndüğümde, ön kapıyı ardına kadar açık buldum. İlk önce aklıma soyulduğumuz geldiğinden, hırsızların hâlâ içerde bulunabileceğini düşünerek sessizce içeri girdim. Ayaklarımın ucuna basarak

uzun koridordan bütün odalara dikkatle bakarak geçip yemek odasına doğru gittim. Her şeyi yerli yerindeydi. Mutfağa girdiğimde o sabah bıraktığım notun yerinde durduğunu gördüm.

Robert'ı yemek odasında, yüzü duvara dönük, ellerini önünde kavuşturmuş ve iki büklüm otururken buldum. Gömlek ve pantolunu yırtılmış ve kirlenmişti. Sokaklarda yalın ayak dolaşmış gibi ayakları tozlu ve yağlıydı. Yakınına gidince leş gibi koktuğunu duydum. Belli belirsiz soluk alıyordu. Geri dönüp sokak kapısını kapattıktan sonra yardım etmek için Robert'ın yanına vardım.

Elimi omzuna koydum ama hareketsiz kaldı. Oturduğu sandalyeyi döndürüp, yere diz çökerek yüzüne baktım. Gözleri açık, bomboş bakıyordu. Beni ne görüyor ne de duyuyordu. Hiç kimseyi böylesine donuk bir halde görmemiştim. Robert'ın neden bu hale düştüğünü bir türlü anlayamıyordum.

Haykırırcasına, "Robert, lütfen bana cevap ver," dedim. Karşılık vermedi. Parmaklarımla şakaklarını, başparmaklarımla da çenesini iki yandan tutup başını hafifçe geriye ittim. Başı ittiğim gibi kalmış, gözleri camlaşmış ve rengi solmuştu.

Su getirmek için mutfağa seyirttim ve koşarak geri gidip yüzüne su serptim. Titredi. Şaşırmıştı. Kendine geliyordu. "Robert, ne oldu? Anlat bana lütfen. Doktor çağırayım mı? Lütfen cevap ver!"

Bakışları birdenbire anlam kazandı, arkasına yaslandı. Yavaş yavaş kavradığım bir şeyler mırıldanmaya başladı. Sesini yükselterek "Seni öldüreceğim," diye tekrarladı. "Seni öldüreceğim. Öldürmeliyim. Başka çarem yok. Anlıyor musun? Seni öldüreceğim. Başka çarem yok."

Belli etmeden geri çekildim. "Sen hastasın, Robert. Dediklerini yapmazsın. Lütfen neler duyduğunu anlat bana." Birdenbire ayağa fırlayıp beni iterek mutfağa koştu. Yanına gidip gitmemek için birkaç saniye bocaladım. Sonunda mutfağa yöneldiğimde Robert kapıda belirdi. Bir elinde uzun, sivri bir bıçak tutuyordu. Öteki elini de dengesini kaybetmemek için ileri uzatmıştı. "Robert, neden beni öldürmek istiyorsun?" diye yalvardım.

"Başka çarem yok," dedi. "Kafanı keseceğim senin. Şimdi. Kaçmaya kalkışma." Bana doğru yönelince odanın ortasındaki geniş maun masanın arkasına geçtim. Bütün bunların gerçekten olduğuna inanamıyor, Robert'ın beni öldürmek isteyeceğini kabul edemiyordum.

"Lütfen bıcağı bırak, Robert. Oturup konuşalım." diyerek onu yola getirmeye çalıştım. Birkaç saniye beni süzdükten sonra üzerime atladı ve bıçak başımı sıyırarak geçti.

Olanlar gerçekti. Salıdırlara karşı koymak için çeketimi çıkarmaya vakit yoktu. Robert masanın çevresinde dönüp beni kovalıyor, ben de karşısında kalabilmek için çaresizlik içinde yer değiştiriyordum. Masanın üstü-

ne atladığında, ağır bir vazoyu ona doğru fırlattım. Vazo onu yere düşürecek kadar hızlı çarpmıştı. Ayağa kalkmaya çalışırken yakaladığım bir sandalyeyi elindeki bıcağı düşürmek için attım, ama serbest eliyle sandalyeyi tutup duvarda parçaladı.

Birdenbire tepeme binmiş, bıçağı göğsüme dayayarak beni yere yatırmaya çalışıyordu. Bıçağı kaldırdığında, yerde yuvarlanarak geri geri süründüm ve kırılan sandalyenin bacağını omuzuna indirdim. Bıçağı bırakmadı ama omuzuna yediği darbe hızını kesmişti. Gücünü toplayamadan bir başka sandalye yakalayıp dışardan dikkat çekebilmek için pencereden fırlattım. Cam büyük bir gürültüyle kırıldı. Aşağı düşen sandalyenin parçalandığını duydum. Birinin bunu görüp polis çağıracağını umuyordum.

O anda Robert yeniden saldırdı. Köşeye sıkışmıştım. Öldürücü darbesini indirmeye hazır bir silahşör gibi üzerime atıldı. Haykırarak yere kapandım ve dengesini kaybettirmek için elimle bacağını yakaladım. Kaydı ama toparlanmakta gecikmedi. Odadan dışarı kaçmama vakit bırakmadan koridora açılan kapıda kollarını ileriye uzatmış duruyor, elindeki bıçağı sallıyordu. Soluğum kesilmişti. Oysa Robert'ta yorgunluk belirtisi yoktu bile.

Bir an kıpırdamadan birbirimize baktık. Sonra o bir eliyle aramızda duran üç sandalyeyi bir biri ardından pencereden dışarı fırlattı. "Kafanı kesmeliyim. Şimdi," diye tekrarladı. "Başka çarem yok."

"Biz dostuz, Robert," diye haykırdım. "Neden öldürmek istiyorsun beni?"

"Nedenini biliyorsun," diyerek masanın üzerine atladı. Hareket edeceğim anı kollayıp üzerime atladıysa da yana kaçıp kurtuldum. Kovalamaca oynayan çocuklar gibi masanın çevresinde koşmaya başladık. Koridora doğru atılmayı istiyorduysam da Robert'ın benden daha çevik olduğunu biliyordum. Birdenbire duvara dayalı antika kitaplığın önünde durup devirdi onu. Kitaplık büyük bir gürültüyle yere düştüğünde kitaplar da yere saçılmıştı. Önümde yeni bir engel daha vardı şimdi. Yeniden peşime düştü. Eğitim görmüş bir atlayıcı olduğundan, kitaplığın üstünden her aştığımda beni yakalama olanağı artıyordu. İki kez ayağım takılıp düştüm ve ancak saniye farkıyla Robert'ın bıçağından kurtuldum. Hızlı kaçabildiğim için değil, onun sadece boğazımı kesmeyi aklına takmış olması hayatımı kurtarıyordu.

Ben eve geleli bir saat olmuştu. Gücüm azalıyor ve o korkunç kovalamaca devam ediyordu. Birdenbire ön kapının yumruklandığını ve "Açın Polis," diye bağırıldığını duyduk. Dikkati o yöne çekilen Robert'ın durmasından yararlanarak yerden aldığım kalın bir sözlüğü, onu daha da şaşırtmak için olanca gücümle koridora fırlattım.

Kapı şimdi daha hızlı yumruklanıyor, sesler yükseliyordu. İşimi bitirmeyi aklına koyan Robert, yeniden saldırdı. Kaçmak istedimse de ayağım kitaplığa takılmıştı. Yaklaşıyordu bana. Polislerlerse hâlâ kapıya vuruyorlar-

dı. Bütün gücümü toplayıp yerden bir kitap almak için eğildim: Tam o sırada Robert üstüme çullandı. Bıçak boynumu sıyırıp geçerken ceketimin yakasını kesmişti. Yeniden kurtulmayı başardım ve kitabı Robert'ın başının üstünden koridora fırlattım.

O anda polisler ateş ederek kilidi açıp ellerinde ateşe hazır silahlarıyla içeri daldılar. Robert'ın hasta olduğunu, ateş etmemelerini haykırdım. Koridordan koşarak yemek odasına geldiklerinde Robert'a bıçağı atmasını ve ellerini kaldırmasını emrettiler.

Robert birdenbire kendini toparlayarak, beni kovalarken gösterdiği hız ve çevikliğin çok üstünde bir güçle iki polisin üstüne saldırdı. İşte o an, istese beni çoktan yakalamış olacağını fakat bilerek kendini tuttuğunu anladım.

Polislere karşı tam bir cellat kesilmişti. Birkaç saniye içinde birinin üniformasını iki kez parçalayıverdi. Polis tetiği çekmek üzereyken, yalvararak durdurdum onu. Polislerin içeri girdiklerinden beri ilk kez Robert varlığımı hatırladı. Başını benden yana çevirdiğinde öteki polis yumruğunu indirdi. Robert sendeleyerek ayaklarımızın dibine yığıldı.

O hastaneye giderken beni de karakola götürdüler. Robert'tan 'şu senin deli arkadaşın' diye söz eden görevli, ellerinde Robert'ın bu tür krizler geçirdiği hakkında kayıtlar olduğunu ve doktor kontrolu altında bulunması gerektiğini anlattı. İfade verdikten sonra Robert'ı görmeye gittimse de ilgili doktor ağır uyuşturucu yapıldığını ve kimseyle görüştürülmeyeceğini söyledi. Ayrıca bir şans eseri olarak hayatta kalabildiğimi ekledi.

Robert'ın ailesine telefon ettim. Babası karşıma çıkınca onlanları anlattım. Oğlunu ve beni görmek için hemen uçakla yola çıkacağını söyledi. Ertesi gün bütün sabah hastanede kaldıktan sonra, Robert'ın babası öğleden sonra eve geldi. Yaşına göre çok dinç ve yakışıklı bir adamdı. Altı üstüne gelmiş yemek odasını gözden geçirdikten sonra bakışlarını yara bere içindeki yüzüme çevirdi. "Ordudan ayrıldığından beri doktor kontrolu altındaydı, Robert," dedi. "Daha önce de birkaç kez hastaneye yatırılmıştı."

"Sizinle ilk görüştüğümde neden uyarmadınız beni?" diye sordum. Karşılık vermedi. "Son zamanlarda neden doktoruna gitmemiş?" diye direndim.

Bir süre yumuşak bakışlarla süzdü beni. "Bunu senin bilmen gerek. Onunla oturan sendin." Sustuk. Tek ortak ilgileri o korkunç olay olan iki yabancıydık biz.

Kendimi toparlayarak, "Robert ne zaman hastalandı?" diye sordum.

"Ordudayken. Hastalığının ciddiyetini anlar anlamaz ordudan çıkardılar."

"Askere gitmeden önce de rahatsızlık belirtisi var mıydı?"

Adama ayağa kalkarak masanın üstünden şapkasını aldı. "Robert kü-

çükken ona bir köpek almıştım. Kocaman, güçlü bir hayvandı. Dünyada en çok sevdiği şey o köpekti. İki yıl sonra köpeğin kafasını kesti."

Robert akıl hastanesine yatırıldıktan kısa bir süre sonra Avrupa'ya gittim. Şimdi bile, davranışlarında belirli bazı yanlar sezilecek kadar tanıdığım, güvendiğim kişiler olduğunda, geçirdiğim bu deneyi anımsayarak uyarırım kendimi. Bir bakıma Robert, hâlâ paylaşılan ortak yanların altında yatabilecek yabancılığı zaman zaman bana hatırlatan yakın arkadaşımdır.

İsviçre'ye yerleşip küçük bir kimya laboratuvarında çalışmaya başladım. Hafta sonları kayak yapabilmek için fazla mesaiye kalarak ve çeviri yaparak para biriktiriyordum. Yüksek kira ödememek için bir ailenin yanında kalıyordum. Karı-koca turist mevsiminde hafta sonları da çalıştıklarından, kaymaya giderken on yaşındaki kızlarını da yanımda götürmemi rica ettiler. Küçük kaymaya bayılıyordu ama anne ve babası onu tek başına yüksek yamaçlara gönderemiyordu. Benimle gelmesi hepsini de memnun etmişti.

Utangaç ve içine kapanık bir çocuktu. Usta kayakçıların bazı hareketlerini öğreteceğimi söyleyince, benimle dost oldu. Kısa süre sonra iyice alışmıştı bana. Öğle yemeği yerken, kendisini kızım sanan garsonlara öfkeyle benim babası değil, en yakın arkadaşı olduğumu söylüyordu.

Onun okuldan nefret etmesi kadar benim de işimi sevmediğim üzerinde anlaştık ve günün birinde birlikte gönlümüzce yaşayabileceğimiz yerlere gitmeye karar verdik. En güzel kayak kıyafetlerini giyip en yüksek dağlarda kayacak, suları masmavi, ılık okyanuslarda yüzmek için güneye uçacaktık. Ben tropik ormanlarda göreceğimiz garip hayvanları tanımlar ve gökdelenlerin tepesindeki teraslarda verilen partilere gideceğimizi anlatırken, ağzımdan çıkan her sözcüğü hayranlıkla dinliyordu. Konuşurken, parkamı çekiştirerek hemen kaçmamız için tuttururdu. Anne ve babası okulda aldığı notlardan ya da okul günleri geç yatmasından yakındılar mı, bana kaçamak bir bakış atar, göz kırpardı.

Yamaçların çoğunda kar artık erimişti. Bir cumartesi günü son kez kaymaya gittik. Karın çok ince olduğu yerlere gelince, kayaklarımı çıkarıp yürümeye başladım. Küçük kız, karın iyice eridiği yerlerde bile kaymakta direttiyor, gülerek benimle alay ediyordu.

O akşam yemekte pazartesi günü erkenden yola çıkacağımı bildirdim. Annesi ertesi yıl dönmem için kadeh kaldırmamızı önerdiyse de gelecek yıla kadar belki İsviçre'den ayrılmış olacağımı söyledim. Küçük kız sesini çıkarmamıştı.

Pazar akşamı sofraya oturduğumuzda, o çok az yemek yedi. Sessizdi. Erken yatmak istemesi anne ve babasını şaşırtmıştı. Odasına çıkmadan önce onu kucakladım, o da yanağımdan öptü.

Sabahleyin erkeden kalkıp giyindim ve eşyalarımı topladım. Evdekileri uyandırmamak için sessizce çıkarken kızın koridorda beklediğini gördüm. En güzel paltosu arkasında, küçük valizi elindeydi. Gitmek için hazır olduğunu fısıldadı. Ona anlattığım gezinin yalnızca bir hayal ürünü olduğunu, tek başına benimle geziye çıkmak için henüz çok küçük olduğunu anlatmaya çalıştım. Gizlice kaçmaya karar verdiğini söyledi.

Böylesine kararlı olduğunu görünce, anne ve babasını uyandırmak gereğini duyarak yukarı çıktım. Aşağı indiğimizde küçük kız ortada yoktu. Gitmeme üzüldüğünü ve beni geçirmeye dayanamayacağı için bir yere gizlendiğini düşündük. Hep birlikte arabama doğru giderken evin damında gördük onu. Annesi aşağı inmesi için yalvardıysa da, o kendisini yanıma almadan gidersem canına kıyacağını söylüyor, aşağı atlayacağına yemin ediyordu. Babası, bir an önce yola çıkmamı ve böylece çocuğa onu birlikte götürmek niyetim bulunmadığını göstermemi istedi. Kayakları arabanın üstüne yerleştirip, bavulları bagaja koyduktan sonra arabayı çalıştırdım. Küçük kız, hareket etmek üzere olduğumu görünce damın kıyısına doğru ilerledi. Arabadan çıkıp onunla konuşmak istedim ama babası kapıyı kapattı ve gitmemi söyledi. Geri gidip arabayı çevirdikten sonra biraz ilerlemiştim ki, annesinin haykırdığını duydum. Küçük kız damdan atlamış, yamaçtan aşağı yuvarlanıyordu.

Yanma vardığımızda baygındı. Hepimiz de onu kıpırdatmaya korktuk. Ben annesiyle başında beklerken babası bir cankurtaran çağırdı. Hastanede doktorun raporunu beklerken, sanki kazada kendisini suçlu buluyormuşum gibi, babası, bana kızını ne kadar çok sevdiğini anlatmaya çalışıyordu. Röntgen filmleriyle yanımıza gelen doktor belkemiği ve birkaç kaburgasının kırılmış olduğunu ve artık belki de yürüyemeyeceğini anlattı. O günden beri, ne kızcağızı ne de annesini ve babasını bir daha görmedim.

Çalışma raporlarının çevirisini yaptığım Fransız bilimci beni görmeye geldiğinde, daha iyi bir iş bulmama yardımcı olmasını ondan rica ettim. Tanınmış bir İsviçreli sanayici ile karısının kendisi için verdikleri kokteyle götürdü beni. Bu çiftin bana iyi iş olanakları sağlayabileceğini söylemişti.

Ev sahibesi uzun boylu, esmer ve alımlı bir kadındı. Fransız bilimci kadının Lübnan asıllı olduğunu, bir zamanlar Fransız ve Alman filmlerinde ikinci sınıf rollerde oynadığını anlattı.

Hayranları kadını bir an olsun yalnız bırakmadığından onunla baş başa kalma fırsatını bulamamıştım. Öylesine meşguldü ki, benimle ilgilenecek vakti yoktu. Fakat konuklardan biriyle İngilizce konuştuğumu duyunca, sözlerini yarıda kesip bana döndü. İngilizceyi çok iyi konuştuğum için beni kutladı ve yeniden çevresini saranlarla görüşmeye daldı. Birkaç gün sonra beni arayarak İngilizceyi çocukken öğrendiğini, unuttuğu için bilgisini yenilemek istediğini söyledi. Kendisine yardım etmeyi kabul ettim ve ertesi gün derslere başladık.

Onun çalışma odasında biz ders yaparken, kocası da evdeki bürosunda olurdu. Adamı sadece verdikleri partilere karısı tarafından çağrıldığımda görüyordum. Bu da pek sık olmuyordu. Ders sırasında İngilizce metin ve şiirleri kadın yüksek sesle okur, ben de tellaffuzunu düzeltirdim. Bana karşı her zaman ağır başlı bir tavır takınıyor, uzak durmaya dikkat ediyordu.

Bir sabah telefon sesiyle uyandım. Beni görmesi gerektiğini, almak için hemen yola çıkacağını söyledi. Yolda, beni canı sıkıldığı ve huzursuz olduğu için aramadığını tekrarladı. Dersimiz bir gün sonraydı. Beni görmek için yirmi dört saat beklemeye dayanamadığını, ancak baş başa kaldığımızda içini dökebileceğini anlattı. Daha önceleri duygularını hiç açıklamamıştı ya, artık konuşmak, içini dökmek istiyordu. O gün öğleden sonra birbirimizin olduk.

Fiziksel yakınlığımız ilişkimizin anlaşılmazlığını daha da artırmıştı. Varlığımın ana parçasına iliştirilen bir düşünceden daha fazla yeri olsun istiyor, yaşantımda en önemli yeri kendisine vermemi, daha azıyla yetinmeyeceğini söylüyordu. Böyle olursa, kendimi ona uydurmak için yersiz sıkıntılara katlanacağımı biliyordu. Beni bu tür sıkıntılardan kurtarmak için ilişkimizin bizi ancak bir çıkmaza sürükleyeceğini söyleyerek ayrılmamızı önerdi.

Fakat birkaç gün sonra yeniden buluşmaya başladık. Yine kendisinden uzak durmakla suçluyordu beni. Bana ne zaman yaklaşsa uzaklaştığımı; sevişmek isteğinin hep kendisinden geldiğini söylüyordu.

Her buluşmamızda ayrıca, birbirimizi son kez gördüğümüzü düşünmekte olduğunu, kendisini bırakmayayım diye her şeyi göze aldığını da anlattı. Aramızdaki gerginlik gitgide arttığından her buluşmamızda yeniden ayrılmamızı istiyordu. Ayrıldık. Fakat üç hafta sonra yazdığı mektupta bana karşı olan duygularına artık daha fazla karşı duramayacağını bildiriyordu. Yine buluşmaya başladık.

Yaşantısını benim çevremde toplamak istediğini söylemesine karşılık sık sık ülke dışına gidip gelmesi şaşırtıyordu beni. Hep tek başına yola çıkar, kocası da buna aldırmaz görünürdü. Bir erkekle buluştuğundan kuşkulanıyordum. Sonunda bunu kendisi de doğruladı.

Bir yıl sonra, kocası iş merkezini Washington DC'ye taşımaya karar vermişti. İsviçre'de geçirdikleri son birkaç hafta boyunca beni daha sık görmekte diretti. Yola çıkmalarından bir gece önce evime gelerek Amerika'ya dönüp dönmeyeceğimi sordu. Amerika'ya dönmek isterdim, ama yeteri kadar param yoktu ki...

Çantasından çıkardığı bir zarfı uzattı. Zarfın içinde oldukça değerli şifreli belgeler bulunduğunu söyleyerek, bu sırları yüksek fiyatla satın almaya can atan yabancı haberalma ajanlarının adlarını verdi. Asıllarının bir başka ülkede, güçlü bir hükümette görevli bir adam olan âşığının özel kasasında bulunduğunu anlattı. Belgelerin fotoğraflarını çekmiş, filmleri de kendisi banyo edip basmıştı. Bunu yalnız iki kişi biliyordu; kendisi ve ben. Belgeleri satarken zengin olacağım, istersem yeni bir mesleğe bile girebile-

ceğimi söyledi ve kendisini ele vermememem için beni uyardı.

O İsviçre'den ayrıldıktan kısa bir süre sonra zarfın içindekileri en yüksek ücreti ödeyenlere, yani Amerikalılara sattım. Servis'e katılmam için yaptıkları öneriyi de kabul ettim.

Eğitim merkezine gittiğimde, benimle aşağı yukarı aynı yaşta olan yüz kişiyle, ağzına kadar dolu küçük bir odada bekletildiğimi daha dün gibi hatırlıyorum. Odaya açılan geniş kapı dışardan kilitlenmişti. Bir köşede yüksekçe bir yere çıkmış görevli, az sonra sağlık muayenesinden geçirileceğimizi söyleyerek arkasındaki dar kapıdan çıkıp gitmişti.

Bir saat beklemiştik. Adamların çoğu sabırsızlanıyordu. Az sonra kapı açıldı ve bu kez başka bir görevli içeri girdi. Gecikme için özür diledikten sonra tamamen soyunmamızı ve eşyalarımızı olduğumuz yerde bırakmamızı söyledi.

Daracık yerde birbirimize çarparak soyunduk. Odada boğucu bir hava vardı; kokuyordu da. Herkes ister istemez birbirine çarpıyor, dirsekler insanın orasına burasına değiyordu. Adamların çoğu homurdanmaya başladılar. Bazıları üstlerinden çıkanları yerde yığın halinde bırakmış, bazıları da giysilerini birbirinin içine sokuşturmuştu, ama hiç kimse cüzdanını ve saatini elinden bırakmamıştı.

Soyunma bitince odaya ilk giren görevli yeniden gelerek ikincisine bir şeyler söyledi. Adam sıkılarak başka bir grubun soyunması gerektiğini, emrin yanlış verildiğini bildirdi. Yine giyinecek ve yeni bir talimat verilene dek bekleyecektik. İki görevli de dışarı çıkınca adamlar eşyalarına uzandılar. Herkesin suratı asılmıştı. Pencereler açılamıyordu ve zaten boğucu olan hava sigara dumanıyla artık dayanılmaz bir hal almıştı.

Hepimiz giyindikten on beş dakika sonra, heyecanlı görünen bir görevli içeri girerek kendisini dinlemimizi istedi. Herkes susup, odaya sessizlik çöktüğünde, soyunması istenen grubun bizimki olduğunu söyleyerek karışıklıktan dolayı özür diledi. Takındığı yapmacık tavır, bürokrasiler hakkında yaptığı soğuk şakalar çevremdeki adamları büsbütün çileden çıkardı. Bazıları giysilerini öfkeyle yere çalıyor, bazıları da soyunmamakta diretiyorlardı. Görevli soyunmamız için yalvarıp yakarmak zorunda kaldı. En sonunda herkes yeniden soyundu.

Yarım saat daha geçti. İçeriye bir başkası girdiğinde herkes patlamak üzereydi. Adam bizi susturmaya çalışmadan, sadece tepeden bakmakla yetindi. Gürültü az sonra kesildiğinde, çıkan bir karışıklık sonunda öteki grubun sağlık muayenesinin geciktiğini ve o gün muayeneye belki de alınamayacağımızı bildirdi. Sanki bu karışıklık, programın aksaması bizim yüzümüzden olmuş gibi bakıyordu hepimize. Giyinmemizi emretti ve başka bir şey söylemeden dışarı çıktı.

Adamlar yerdeki eşyalarını tekmeliyor, ayakkabılarını öfkeyle duvaralara atıyorlardı. Birileri kavgaya bile tutuştu ama hemen ayırdılar. Yanımdaki adam gömleğinin kolundaki düğmeleri kopardı. Fermuarı sıkışan bir

başkası kopana dek hırsla asıldı. Çok az kişi ayakkabılarını bağlama zahmetine katlandı kravatını doğru dürüst bağlayan da pek az çıktı.

İçeri giren bir başka görevli yuhalar ve küfürle karşılandı. Bu, daha önce bize yalvararak sakinleşmemizi isteyen adamdı. Bu kez alaylı ve bizi hor görür bir tavırla sağlık muayenesinin o gün yapılamayacağını ve konuşması biter bitmez gidebileceğimizi söyledi.

Bazıları ellerini, kollarını sallayarak küfürler savurmaya devam ettiler. Beklemekten sıkılan ve yorgun düşenler verilen talimata uyarak giyinmeye başladılar. Bazıları ise söylenenlerin anlamını henüz kavramışlar gibi başlarını sallamakla yetindiler. En sonunda herkes sustuğunda adam sözlerine devam etti.

Üst üste soyunup giyindiğimiz sırada aslında muayeneden geçtiğimizi, sağlık muayenesinin daha sonra yapılacağını, bugün davranışlarımızı inceleyecek psikologlar tarafından filmler çekildiğini anlattı. Suratları bir karış asılan adaylar kameraların nereye yerleştirildiğini görmek için kuşku dolu bakışlarla odayı gözden geçirdiler.

Aradan bir zaman geçtikten sonra, Servis yetkilileriyle yaptığım görüşmelerin birinde, o gün en yüksek notu alanlardan biri olduğumu öğrendim. Her defasında aynı çabuklukta soyunmuş, üstümden çıkanları düzgün bir şekilde toplamış ve yeniden giyinmiştim. Hoşnutsuzluğumu belli etmemiş ve verilen emirlerde değişiklik yapılacağını önceden beklermiş gibi, sesimi çıkarmadan boyun eğmiştim. Ötekilerin arasında dolaştığım, hiçbir gruba katılmadığım ve yanımda duranlarla kolayca anlaştığım yetkililerce saptanmış.

Aylarca süren eğitimden sonra haberalma görevine Birleşik Amerika'da başladım. Lübnanlı kadın hakkında resmî Servis soruşturması yaptığımda, kadının yıllardır haberalma ajanlığını sürdürdüğünü, fakat stratejik önemi büyük, Avrupa ile ilgili bazı belgeleri ele geçiremeyince ajanlığına son verildiğini öğrendim.

Kadının haberalma amacıyla İsviçreli sanayiciyle evlenmesinin sağlandığı ve aynı nedenle de sona erdirildiğini anlaşılıyordu. Kocasından ayrıldıktan sonra beş parasız kalınca çalışması gerekmişti. Theodora adıyla New York'ta yaşıyordu.

Oturduğu apartmana gittiğimde, er geç kendisini görmeye geleceğimi bildiğini söyledi. Öylesine değişmişti ki şaşırdım. İyice yaşlanmış ve şişmanlamıştı. Yüzüne kat kat beyaz pudra sürmüş, kocaman takma kirpikleri takmıştı. Yanakları allıklıydı ve dudaklarını kıpkırmızı boyamıştı. Siyah deriden, vücudunu sımsıkı saran bir pantolon ceket giymişti. Başındaki peruk hafif çarpıktı. Sonraları, saçı iyice döküldüğünde peruğu hiç çıkarmadığını anlattı bana.

Oturma odası, yazarları tarafından adına imzalanmış bir sürü kitap, imzalı film resimleri, onun ve eski kocasının fotoğraflarıyla doluydu.

Ajanlığına son verildikten sonra Amerika'ya geldiklerinde önce bir emlak bürosunda çalıştığını anlattı. Bir gün mobilyalı, iki katlı lüks bir apartman katını, yeni kurulan bir devletin Birleşmiş Milletler'deki temsilcisine gösterme görevi ona verilmiş. Ev emlak bürosunun o güne dek elinde bulunan dairelerin en pahalılarından biri olduğundan, diplomat katı satın alırsa ona yüklü bir komisyon verilecekmiş.

Diplomat, ülkesinin ulusal kıyafeti olan vücuduna sardığı bol ve yerlere kadar inen giysisi içinde saygı uyandıran, yaşlıca bir adammış. Ülkesi uzun yıllar İngiliz sömürgesi olduğundan, davranışlarında İngiliz gelenekleri yansıyan diplomatın kibar ve gururlu bir görünüşü varmış. Theodora'nın ikram ettiği çayı içerken ailesi için iyi bir ev bulmak istediğini anlatmış ve çocuklarından söz etmiş. Apartman katını gezerken evin tuvaletleri, mutfağı, dahili telefon ve havalandırma sistemleri hakkında sorular sormuş.

Üst kata çıktıklarında, Theodora büyük yatak odasını göstereceği sırada adam onu boynundan yakalayıp, çelme takarak yere düşürmüş. Sonra da külotunu parçalamış ve tek bir hareketle uzun giysisini arkasından atarak, çığlıkları duyulmasın diye Theodora'nın ağzını tıkamış bununla. Kadının üstüne atlayıp dizleriyle iterek bacaklarını aralamış. Adam inleyerek, kesik soluklar alarak işini bitirdikten sonra ayağa kalkmış, kadının külotuna silinmiş ve uzun giysisine sarınmış. Daha önce böylesi duyguya kapılmadığını defalarca tekrarlayarak, çok kibar bir tavırla özür dilemiş. Theodora'nın güzelliğinin büyüleyici etkisi altında kaldığını, fakat yaptıklarından dolayı kendisini hiçbir zaman bağışlamayacağını söyledikten sonra çıkıp gitmiş.

Theodora, ev satıldığında alacağı komisyona ihtiyaç duyduğu ve sorun yaratmaktan çekindiği için emlak bürosuna diplomatın karar vermek için birkaç gün düşüneceğini söylemiş. Ertesi gün öğleden sonra diplomat kendisine bir düzine gülle birlikte teşekkürlerini sunduğu bir kart göndermiş. Buna çok sevinen Theodora'nın patronu, adam üzerinde böylesine etki bıraktığı için kadını kutlamış.

Aradan bir hafta geçtikten sonra büroya gönderilen bir davetiye ile Theodora diplomatın misyonunun Birleşmiş Milletler'e katılışını kutlamak için verilen resepsiyona çağrılmış. İlk tepkisi çağrıyı reddetmek olmuş ama patronu gitmesi için diretmiş. Gerçekten böyle bir parti verilip verilmediğini anlamak için misyona telefon eden Theodora, resepsiyona diplomatların, kentin tanınmış kişileri ve gazetecilerin çağrıldığını öğrenmiş. Bu durumda, gitmekte bir sakınca görmemiş tabiî.

Partinin verildiği salona girer girmez adam gelmiş yanına. Bu kez üstünde altın ve yarı değerli taşlarla işli uzun bir giysi varmış. Theodora'yı kendinden çok genç ve şık giyimli karısına tanıştırmış. Gözlerinin içine bakıp nazik bir hareketle elini öptükten sonra kıyafetini övmüş ve sesini alçaltarak hayatının en sorumsuzca davranışı için kendisini bağışlayıp bağışlamadığını sormuş. Theodora ise karşılık vermemiş.

Theodora diplomattan uzak durmak için konukların arasına karışmış ve büyükçe bir gruptan ayrılmamak isterken, misyonun sanat koleksiyonunun sergilendiği yere doğru sürüklenmiş. Yanında karısıyla çevrede dolaşan adam da belli etmeden sergiyi gezen konukların arkasına takılmış.

Konuklar üçüncü katta heykellerin bulunduğu yere doğru yönelirken, Theodora köşedeki tuvalete gitmekte bir sakınca görmemiş. Tam kapıyı açtığı sırada, birdenbire arkasından itilmiş ve bağırmasına vakit kalmadan iri bir el ağzını kapatmış. Giysisinin fermuarı da parçalanırcasına açılmış. Arkasına bakmaya kalmadan diplomatı, kullandığı kolonyanın kokusundan tanımış. Adam sorhoş filan da değilmiş. Elini Theodora'nın ağzından çekmeden onu duvara yapıştırıp sutyenini çıkartmış ve ağzını açtırmak için parmaklarıyla yanaklarına bastırarak kadıncağızın ağzına bir havlu tıkmış.

Uzun giysisini tutan ipi çekmiş, sarındığı kumaş üstünden sıyrılıvermiş. Karşısında çırılçıplak ve duyguları kabarmış olarak dururken elleriyle kadının göğüslerini sıkıyor, dizleriyle de bacaklarını ayırmaya çalışıyormuş. Theodora adamın elinden kurtulmak için çabalayınca, adam onu ters çevirip becerikli bir iki hareketle külotunu parçalamış ve zorla sahip olmuş. İşini çabucak bitirip geri çekilmiş ve Theodora'yı bırakmış. Özenle giysisine sarındıktan sonra kadının gözlerinin içine bakıp kendisine karşı duyduğu o güçlü duyguya bir kez daha kapıldığı için özür dilemiş ve aynada saçını düzelterek kapıyı açıp hemen dışarı çıkmış.

Diplomat evi satın almamış ve Theodora da işinden olmuş. Daha sonraları da bir gece kulübünde çalışmış, makyaj malzemesi satmış ve çevirmenlik yapmış. Onu gördüğümde, seks üzerinde araştırma yapan küçük bir enstitü için bilgi toplayarak hayatını kazanıyordu. Araştırmacılarla birlikte pornografik yayınlardaki ilanlara cevap veren erkek ve kadınlarla görüşmeler yapıyormuş. Görüştüğü erkeklerin çoğu askıntı olmasına rağmen işinin hiç de fena olmadığını söyledi. Üzerinde çalıştıkları araştırmanın bir an önce tamamlanmasını istiyor ve kendine yeni bir yol çizmeyi tasarlıyordu.

Yaşlanıyordu. Anne olmak için çok geç kaldığını biliyordu, ama bir çocuk doğurmaya karar vermişti. Gebe kalma olasılığını artırmak için hormon iğneleri yaptıracak ve kendisiyle en azından haftada iki kez sevişecek birin bulacaktı. Gebe kalma şansımn, bir sevgili bulmasından daha fazla olduğunu söyleyerek takıldım ona ama yanıldığımı söyledi: Sevgilisi ben olacaktım. Karşı koymama vakit bırakmadan yatakta yanımda bulunmasını ve benim spermalarımı toplamasını kabul edersem, bana her gün bir başka kadın bulacağını söyledi. Karşı çıktım ama o kesin karar vermeden önce elindeki kadınların cinsel becerilerini denememem üzerinde diretti.

Hazırladığı öğle yemeğini yerken, birkaç yere telefon etti ve az sonra gencecik bir kız çıkageldi. Theodora onu isteyip istemediğimi sordu. Hoşlandığımı söylediğimde kız soyunmaya başlamıştı bile. Ben de soyunup, kı-

zın yanına yattım. Theodora giyinik olarak kızın yanına, yatağın ucuna oturmuştu.

Dışarı çıkmasını söyledim, kabul etti. Ben kızla oynaşmaya başladım. Kız da üzerine aldığı görevi yerine getirmek için bütün becerisini ortaya dökmeye kararlıydı. Fakat az sonra onun başarılı olamayacağını ikimiz de anladık.

Sonunda Theodora'ya seslendim. Kendisini çağıracağımı sanki bekliyormuş gibi hemen içeri girdi. Yüksek topuklu terlikleri, uzun siyah sabahlığıyla yatağa doğru yürüyerek kızın üstüne kan emici bir yarasa gibi atıldı. Kız da hemen Theodora'nın sabahlığını çözmüş, başları birbirlerinin kalçaları arasına gömülmüştü. Uyum içinde hareketlerle bir süre öyle kaldıktan sonra Theodora çekildi ve kızın benim olduğunu söyledi.

Yatak sıcak, çarşaflar da tertemizdi. Gece lambasının loş ışığı altında kendimi dış dünyadan korunmuş hissediyordum. Yatağın baş ucuna ilişen ve yüzü gölgede kalan Theodora, her hareketimi izliyordu. Kız ise hâlâ Theodora'ya birlikte olmanın heyecanını yaşıyordu. İçine girdiğimde haykırdı. Ağlıyordu da. İçim birdenbire öfkeyle doldu; kızı hâlâ yatağın üstünde çevirerek başını butlarımın arasına aldım ve hareketsiz kalana dek yüzünün üstünde oturdum. Doruğa vardığımda, köşesinden kalkarak menimi avucunun içine toplayan Theodora hızla banyoya koştu.

Kadın seçiminde Theodora'ya yol göstermek için arasıra cinsel ihtiyaçlarımdan üstü kapalı söz ediyordum. Bir kız beni heyecanlandıramazsa Theodora yardıma geliyordu; onun bir kadınla sevişmesini seyretmek bana büyük zevk veriyor, duygularım uyanıyordu. Sonunda kızlar benim için ne kadar çekici olursa olsun. Theodora'nın onları sevişmeye hazırlamasını ister olmuştum. Theodora'yla hiçbir zaman aşk oyunlarına girişmedim ve dudaklarından bile öpmedim.

Bazen kendi bulduğum bir kızı götürürdüm evine. Theodora üçümüz için öğle ya da akşam yemeği hazırlar ve yemeğin sonunda konuğumuzu etkisi altına almış olurdu. Kız, Theodora'nın verdiği geceliği giyerken o da üstünde siyah dantel ya da deri giyimlerinden biriyle ortaya çıkar ve kızı benden önce baştan çıkarmayı her zaman başarırdı.

Ayarladığı kızlardan biri sözünü tutmadığından, yatacağım kadınları artık kendim seçeceğimi ve kendisine bir başka sperma bankası bulmasını söyleyerek gözdağı vermek istediğimde, Theodora gülmüştü. Kendi başıma çok kadın tavlayabileceğimden kuşkusu bulunmadığını, çünkü tercih ettiğim pasif, içine kapanık tiplerin her zaman elde edilmesi en kolay kadınlar olduğunu söyledi. Sonunda tavlanan kişi ben olurmuşum: Bu kadınlar gerçekte benim istediğimin tam karşıtıymış.

Theodora bir gün telefon ederek gebe olduğunu haber verdi. İnanmadım elbet. Oysa büyük bir çoşkuyla çocuğumu doğuracağını ısrarla söyleyip durdu ve daha sonra kendisini gördüğümde hastanede yapılan tahlille-

rin sonuçlarını gösterdi. Sonraki haftalarda haberi herkese duyurmuştu. Çocuğun babasının kimliğini bütün ısrarlara rağmen açıklamamıştı ya çok kişi çocuğun benden olduğunu düşünüyordu.

Birkaç ay sonra Theodora'nın verdiği bir partiye gittiğimde, gebeliğini daha da belli eden uzun bir elbise giymişti. O akşam, konuğu olan bir oyun yazarını, son yazdığı oyunda kendi başından geçenleri işlediği için kınadı. Oldukça içkili olan adam da karnını yastıkla şişirip gebelik numarası yapmakla suçladı onu ve giysisini yırtmak için Theodora'nın üzerine atılınca kadın ağlayarak dışarı kaçtı. Theodora'nın gebeliğine o geceden sonra kimse inanmadı.

Bir beşik satın alıp bebek giyecekleri örmeye başlayınca herkes Theodora'nın aklını kaçırdığını düşünmüş, en yakın arkadaşları bile bir süre sonra ondan iyice uzaklaşmışlardı. Theodora ise cinsel araştırma enstitüsündeki işine devam ediyordu ve artık gebeliği hakkında konuşmaz olmuştu.

Kimlerle görüştüğünü merak ettiğimden onu izlemeye başladım. Ahlak zabıtasından iki dedektif takmışlardı peşine. Theodora'nın araştırma için görüştüğü kişiler arasında uyuşturucu kullananlar da bulunabilirdi. Belki bu nedenle izleniyordu. Hakkında yapılacak bir soruşturmanın ucu bana da dokunabileceği için ondan uzak durmaya karar verdim.

Sonraki aylar içinde, kiraladığım katlar arasında sürekli yer değiştirdim. Theodora ve onun bana tanıştırdığı kişilerle ilişkimi kestim. Bir gece geç saatlerde, geçmişte beni bir kez ziyarete geldiği katıma döndüğümde, onun el yazısıyla yazılmış bir zarfın kapının altından atılmış olduğunu gördüm. Benden bir erkek çocuk dünyaya getirdiğini yazıyordu. Bebeğin resmini de göndermişti. Bu, kuvözün içinde yatan yeni doğmuş bir bebeğin büyük bir resmiydi. Çocuğun yüzü pek seçilmiyordu. Fotoğrafın çekiliş açısı ve pürüzsüzlüğü bilimsel belgeler için kullanılan bir fotoğraf makinesiyle çekildiğini ortaya koyuyordu.

Fotoğraftaki bebeğin Theodora'nın çocuğu olduğundan kuşku duyduğum için, kentteki en büyük fotoğraf laboratuvarına resmi götürerek nereden çekildiğinin araştırılmasını istedim. İki gün sonra resmin ders kitapları için fotoğraf çeken biri tarafından çekildiğini haber verdiler. Adamın stüdyosuna gittim. On yıl kadar önce çektiğini ve tıp kitaplarında kullanılmak üzere çok kez sattığı bir resim olduğunu söyledi. Bendeki kopyenin kentin kuzey kesiminde bir adrese geçenlerde gönderdiği iki yüz fotoğraftan biri olduğunu belirterek aslının katalog numarasını verdi.

Fotoğrafı aldığımı bildirmek için Theodora'ya telefon ettim. Bebeğin iyi olduğunu fakat doğumda zorluk çektiğini anlattı. Doğum sonrası karşılaştığı güçlükler nedeniyle yaptırdığı tahlillerin iyi sonuçlar vermediğini, hattâ kemik kanserine tutulmuş olmasından kuşkulanıldığını ekledi. Ölürse, oğlunun geleceği için endişe duyduğundan küçük bir kasabada yaşayan ve çocuğu evlat edinecek bir çift bulmuş. Oraya gidip çocuğu görüyormuş

ama sağlığı gün geçtikçe bozulduğundan artık bu geziler yorucu olmaya başlamış ve seyrekleşmiş.

Çocuğun fotoğrafının ne zaman çekildiğini sordum. Doğumdan bir ya da iki gün sonra çekildiğini ve resimden bütün dostlarına gönderdiğini söyledi. Kente döndüğümde kendisini görmeye geleceğime söz verdim.

Theodora'nın çocuğun benden olduğunu dostlarına söyleyebileceği aklıma geldi. Uydurduğu bu masala son vermek amacıyla, bir zamanlar onun adres defterinden kopya ettiğim dostlarının adresine daktiloyla yazılmış, imzasız kısa notlar gönderdim. Çocuğun gerçekte var olmadığını, Theodora'nın gönderdiği fotoğrafın başka bir çocuğa ait olduğunu ve on yıl önce çekildiğini belirttim. İleri sürdüklerimi doğrulamak için de fotoğrafın katalog numarısını ve aslının bulunduğu stüdyonun adını verdim. Ülkeden ayrıldığım gün yazdığım notların hepsini postalamıştım.

Bir yıl sonra Avrupa'dan dönmüştüm. Broadway'de yürürken bir zamanlar Theodora'nın bana tanıştırdığı zenci bir kız gözüme çarptı. Kız, Theodora'nın yoksulların yatırıldığı bir koğuşta kanserden ölmek üzere olduğunu bilip bilmediğimi sordu. Vakit çok geçti ama hemen hastaneye koştum. Gece hemşiresi beni içeri bırakmak istemediyse de, New York'a o gece döndüğümü ve kadının hayatta tek yakını olduğumu söyleyince onunla görüşmeme izin verildi.

Onu bulunca loş koğuşun içinde her hastanın yüzünü görmeye çalışarak dolaştım. Sonra Theodora'nın yatağını buldum. Başucundaki oksijen tüpünden çıkan iki lastik boru burun deliklerine takılmıştı. Yüzü sapsarıydı ve derisi kemiklerin üzerinden sarkmıştı. Peruğu kaymış, altından saçsız başı görünüyordu. Kaşları, kirpikleri dökülmüştü. Üstüne örtülü ince çarşaf, eti erimiş kemiklerini daha belirgin kılıyordu. Komodinin üstündeki kremler, dergi ve kitaplar arasında Polaroid makineyle alınmış oyuncaklarıyla oynayan bir çocuk resmi dikkatimi çekti. Theodora'yı uyandırmadan hastaneden ayrıldım.

Ertesi gün yeniden hastaneye giderek Theodora'ya bakan doktorla konuştum. Pelvisi çöktüğünde hastaneye yatırıldığını, kanseri yavaşlatmak için önceleri iğneler yapıldığını fakat artık hastalığın son dönemine girildiği için sadece kuvvetli sancı kesiciler verilmekle yetinildiğini anlattı. Ölümün her gün beklendiğini de ekledi.

Koğuşa girdiğimde, Theodora arkasındaki yastığa yaslanmış, gözlerini karşıdaki duvara dikmişti. Ben yaklaşırken başını çevirip baktı. Elini ağır ağır kaldırıp peruğunu düzeltti. Söze başladığımda gülümsemeye çalıştı. Konuşmak için çaba gösterirken burnuna tıkalı boruların altında görünen dudakları gerilmişti. Konuşamadı. Gözlerini yeniden karşıdaki duvara çevirerek bir daha bakmadı bana. Hastaneden ayrılırken hastanın durumunda bir değişiklik olursa beni aramasını hemşireden rica ettim. Hafta sonunda hemşire, Theodora'nın öldüğünü bildirdi.

Haftalar sonra bir hukuk bürosundan aradılar beni ve Theodora'nın

bütün kitaplarını bana bıraktığını haber verdiler. Avukat, telefon numaramı hastanedeki hemşireden aldığını söyleyerek Theodora'nın yakını olup olmadığımı sordu. Yakını olmadığımı ve bildiğim kadarıyla hayatta hiç yakını bulunmadığını bildirdiğimde, avukat bir yaşında bir oğlu olduğunu söyledi. Theodara'nın gebeliğinin uydurmadan başka bir şey olmadığını belirttimse de, adam onun bir erkek çocuğu dünyaya getirdiğini ısrarla söyledi. Avukata, Theodora'nın, dostlarına bir başka çocuğun fotoğrafını gönderdiğini anlattım; kendi çocuğu şaşı doğduğu için böyle yaptığım fakat ameliyatla çocuğun gözlerinin düzeltildiğini söyledi.

Çocuğun babasının kim olduğunu sordum. Adam bir an durakladıktan sonra Theodora'nın bunu açıklamadığını, ayrıca bebeği evlât edinen aileyle gerçeği çocuğa hiçbir zaman söylemeyecekleri üzerinde anlaşmaya varıldığını anlattı. Çocuğun nerede olduğunu sorduğumda, açıklamaya yetkili bulunmadığını bildirdi.

Theodora'nın ölümünden kısa bir süre sonra, hastanedeki hemşirelerden biriyle buluşmuştum. Kadın, doktorun Theodora'ya ölmekte olduğunu ölümünden beş ay önce haber verdiğini ve o günden sonra Theodora'nın iğnelerin sadece ölümünü uzatmaya yaradığını bildiğini söyledi. Hemşire, ziyaretine gelmesini istediği herhangi bir yakını ya da dostu olup olmadığını ona sorduğunda, Theodora, o tek bir kişiyi, çocuğunun babasını görmek istediğini söylemiş. Adama haber verilmesini istememiş ama hastaneye geleceğinden eminmiş. O zamanlarda serumla beslendiği ve ancak oksijen verilince rahat soluk olduğu halde, adam gelir diye hazırlık yaparmış. Her zaman makyajını tazeler, peruğunu başından çıkarmazmış. Yapılan hormon iğneleri nedeniyle yüzünde sakal ve bıyık çıktığı için her sabah özenle tıraş olurmuş.

Aylar geçmiş fakat adam görünmemiş. Artık dış görünüşüne önem vermez olmuş Theodora. Genç hemşirenin kendisi için getirdiği televizyonu seyretmek istememiş. Vücudunun ölüme her an biraz daha yaklaştığı halde beyninin canlılığını koruduğunu ve boşa geçirecek zamanı olmadığını söylemiş. Hepsi de yeni yeşermiş filiz kadar taze kalmış anılarıyla baş başa bırakılmasını istemiş.

Servis'e girmem için ortam hazırladığından Theodora'ya teşekkür borçluyum. Arkasında gizlemek istediğim kişilik için bir kalkan bulmakta bana büyük yardımı dokunmuştur.

Ben, beş yıl önce ortadan kaybolan bir ajanımızın izini bulmakla görevli birçok Servis elemanından biriydim. Servis'te çalıştığı günlerde çok kez topluluk içinde beraber olmuştuk. Ajan olduğumu kesinlikle bilmediği için onunla ilişki kurup ortadan kaldırma olanağına öteki elemanlardan daha fazla sahiptim. O sıralar nerede olduğu, hangi ad altında yaşadığı, ne yaptığı ve hatta hayatta olup olmadığı hakkında elimizde hiçbir bilgi yoktu.

Aylarca, bir çıkmazdan ötekine sürüklenip durduktan sonra yenilgiyi kabullenmeye ve aramanın artık sona erdirilmesini önermeye hazırdım. Raporum kabul edilerek bana yeni bir görev verilmişti.

Bir yıl sonra ilkbahar başlarında Val d'Anniviers'den geçiyordum. Dağdaki küçük bir dinlenme yerine doğru giderken, pek az rastlanan spor bir araba yanımdan hızla geçti. Aradığımız ajanın arabasının daha yeni bir modeliydi. Aynı renkteydi. Ayrıca yedek lastiği tıpkı ajanın arabasında olduğu gibi tepeye takılmıştı. Geçmişiyle ilgisini kökünden silmeye çalışan birinin, eski alışkanlıklarını sürdürmesini garip karşıladım doğrusu. İçimde arabayı kullananın o olduğu gibi bir duygu uyandı. Oysa arabam onunkine yetişemezdi. Dağdaki köye geldiğimde, bütün park yerlerini ve garajları dolaştımsa da arabayı bulamadım. Umudumu yitirdiğim anda ajanın karşıdan karşıya geçmekte olduğunu gördüm. Ben arabayı park edene kadar ortadan kaybolmuştu bile. Köyde kalıp adamla ilişki kurmaya karar verdim.

Küçük bir otelde oda tuttuktan sonra dolaşmaya çıktım. Fotoğraf makineleri satan büyük bir mağazanın önünde durup kasabanın lokanta, gece kulüpleri ve otellerinde yerli fotoğrafçılar tarafından çekilen resimleri inceledim. Gözüm birdenbire aradığım adamın resmine takıldı. Servis'te çalıştığı günlere göre çok daha genç görünüyordu resimde. Yüzünde tek çizgi yoktu; bir zamanlar gittikçe seyrelen saçları şimdi çok gürdü. Herhalde makyaj yapmış ve peruk takmıştı. Resmin arkasındaki damgadan hangi otelde çekildiğini öğrenmek için içeri girdim.

Fotoğrafı satın alıp otele gittim ve kapıcıya resimdeki adamın bir süredir görmediğim bir Amerikalı arkadaşıma benzediğini söyleyerek kendisini tanıyıp tanımadığını sordum. Kapıcı adamın otele bildirdiği adı verince, tanımış gibi yaptım. Odasına telefon ettim ve karşıma çıktığında son görüşmemizde kullandığı adla hitap ettim. Şaşırdı tabiî. Yine de benden kuşkulanması için bir neden yoktu onca. Otelin lokantasında öğle yemeğini birlikte yemeyi kararlaştırdık.

Buluştuğumuzda kendisini garip bir rastlandı sonucu gördüğümü, arabasından tanıdığımı anlattım. Güldü ve yıllardır arabası olmadığını, kiralık bir arabayla dolaştığını söyledi. Ayrıca, kendisini sokakta gördüğümü sandığım saatte, otelin havuzundaymış. Fakat gördüğüm resim kesinlikle kendisininmiş. Garip rastlantılar üzerinde konuşup gülüştük ama anlattıklarının tek kelimesine bile inanmadım.

Amerika'dan neden ayrıldığını sordum. Beş yıl önce bazı sorunlarla karşılaştığını ve yaşaması daha kolay olduğundan Avrupa'ya yerleşmeye karar verdiğini söyledi. Yeni bir ad altında yaşamayı daha elverişli bulmuş ve yeteri kadar parası olunca da estetik ameliyat yaptırmış. Ülke, ad ve görünüm değişikliğinin kendisi hakkındaki görüşlerini nasıl da kökünden değiştirdiğini anlattı: Aynaya bakmaktan artık çekinmiyor ve yarı yaşındaki kızlarla gezebiliyormuş.

Yemek boyunca anılardan söz ettikten sonra dağlarda ne yaptığımı sordu. Yorucu bir iş gezisinden yeni döndüğümü ve hazır Avrupa'dayken Alplerde birkaç hafta dinlenmek istediğimi anlattım. Yemekten sonra çevrede şöyle bir gezinti yapmamızı önerdim. Kullandığı arabada, çalınmaya karşı standart bir aygıt bulunduğunu biliyordum. Kontak kapatıldığında, direksiyon da olduğu gibi kilitleniyor ve ön tekerlekler hareketsiz kalıyordu. Çevreyi benden iyi tanıdığından arabayı onun kullanmasını istedim.

Çene çalarak ve görünümü seyretmek için ara sıra durarak kırk dakika kadar dik bir yola tırmandık. Bahçede küçük kızların oynadığı bir okulun önünden geçerken, bu kızların yetişip kadın oluncaya kadar ikizimin de hayatta kalamayacağını düşünmenin çok acı geldiğini söyledi.

Buzulun başladığı yerde yol sona eriyordu. Kenarında parmaklık ya da küçük bir set bile bulunmayan dar bir yoldan geriye dönmeye başladık. O emniyet kemerini taktı ama ben aldırmadım. Yolda, Vercorin'de bir zamanlar tanıdığı bir dağcının bir kartalı eğittiğini ve kendisi dağa tırmanırken kuşun yükseklerden uçarak onu izlediğini anlattı. Adam zor durumda kaldığında kartal hızla uçarak rehberleri uyarır ve dağcının kurtarılmasını sağlarmış.

Anlattıklarını pek dinlemiyordum. İki keskin dönemici dönmüş, üçüncüsüne girmek üzereyken hızla öne eğilip bir elimle kapının kolunu yakaladım, ötekiyle de kontağı kapattım. Ajan ne olduğunu anlayamamıştı. Motor durup, direksiyon kilitlendiği anda kapıyı açıp kendimi yere attım. Araba hızla kayarak yamaçtan aşağı yuvarlandı. Aşağılardan gelen gürültüyü ve taşların yuvarlandığını duydum. Ayağa kalktığımda baldırım ve dizlerim acıyordu. Yamaçtan aşağı baktım. Aşağılarda derin bir sessizlik vardı ve arabaya ait herhangi bir iz görünmüyordu.

Bir saat kadar kimseyle karşılaşmadan dağdan inen yolda yürüdüm. Anayola çıktım ve öğleden sonra gezintiye çıkmış biri gibi durdurduğum bir arabayla köye döndüm.

Akşam haberlerinde, arabası yoldan çıkan birinin dağdan aşağı birkaç yüz metre yuvarlanıp parçalandığı bildiriliyordu. Ertesi gün verilen bir haberden sürücünün yarı yanık cesedinin teşhis edilmek üzere morga kaldırıldığını öğrendim. Sorumlu olduğum kişiyi arayarak ajanı ortadan kaldırdığımı bildirdiğimde, kutladı beni.

Köyde gezinirken, birkaç gün önce gördüğüm ve aradığım kişinin yakında olduğunu düşünmeme yol açan o spor araba gözüme çarptı. Arabayı, ölen ajana hiç de benzemeyen genç bir adam kullanıyordu. Bu rastlantı aklıma takılmıştı. Dalgın dalgın otele dönerken ajanın yapısına tıpatıp uyan bir adama nerdeyse çarpacaktım. Burun buruna geldiğimizde, yüzü ve saçları ölen ajana pek benzemiyordu ama uzaklaşırken daha önce sokakta rastladığım ve aradığım ajan sandığım kişinin bu adam olduğunu fark ettim: Uzaktan bakınca ikiz kardeşi gibi benziyordu ona.

Bir gün sonra eski bir otelin terasından, Servis'ten olduğunu şifreli sözlerle belirten bir yabancı yaklaştı yanıma. Oturup bira ısmarladıktan sonra sözü uzatmadan, çok kişinin başaramadığı bu işin üstesinden geldiğim için kutladı beni. Sonra da adamın izini nasıl bulduğumu sordu. Başımdan geçen garip rastlantıları anlattım.

Sözlerimi kuşkuyla karşıladı. Ajanın yıllardır gerçek kimliğini gizleyerek yaşadığını hatırlatarak onu bulmamda başkalarının payı olması gerektiğini ve adamın yerini kimlerden öğrendiğimi Servis'in bilmek istediğini ısrarla belirtti.

Anlattıklarımı bir kez daha tekrarladım. İnanamamıştı ama soru sormaktan vazgeçerek yeni görevim hakkında bilgi vermeye başladı. Bir görevle Endonezya'ya gönderiliyordum.

Jakarta'ya vardığımda görevime başlamak üzere orada oturan ajanımızla görüşmek istedim. İçi kitap ve belgelerle dolu bir valiz vermişlerdi bana. Yeni kimliğime göre, sinir rahatsızlıklarının psikolojik varsayımları ile deliliğin ilkel kavramlarını karşılaştırmak üzere Endonezya'ya çeşitli uluslardan gelen bir grup psikolog ve antropologdan biriydim. Kabilelerin kullandığı 'ruhun hastalığı' terimiyle tanımlanan davranış biçimleri, Batı dünyasında 'delilik' kavramıyla anlaşılanların aynısı olursa, akli dengesizlik kültür açısından bağımlı olmayan bir olay olarak tanımlanabilecekti.

Bilimsel araştırmaları sürdürmekle görevli yerel yöneticiler, bölgede çalışmak üzere Borneo'nun uzak bir köşesine bizi bir an önce göndermek için can atıyorlardı. Gideceğimiz yer dışında bütün ülkede ordunun ayaklanmasını izleyen çatışmalar sürüp gitmekteydi. Yeni yönetime karşı olduklarından kuşkulanılan kişilerin kitle halinde, ordu tarafından görevlendirilen ve çoğu üniversite öğrencisi olan sivillerle geceleri saldırıya geçen çeşitli mezhep mensuplarınca öldürüldükleri hakkında söylentiler dolaşıyordu. Yakalananlar, çoğu kez aileleriyle birlikte kulübelerinde öldürülüyor ve çukurlara, ırmaklara, kuyu ve su birikintilerine atılıyormuş. Büyükçe köylerde, kasaba ve kentlerde insanlar sokaklarda sürükleniyor ve kalabalığın attığı taşlarla kafaları kırılıyormuş. Öldürülen kadın, erkek ve çocuğun gerçek sayısını kimse bilemiyordu. Resmî kaynakların açıkladığı sayı bir milyonu aşıyordu. Karayollarının her iki yanı kilometrelerce orası burası kesilmiş cesetlerle doluydu.

Kitle halinde katliamlara son vermek amacıyla hiçbir uluslararası kuruluşun araya girmeye cesaret edemediğini söylediler. Ülkenin iç işlerine karışmakla suçlanmaktan çekinen Endonezya'da görevli batılı diplomatlar, insanların gösterdiği vahşet üzerine Jakarta'da yapılan halka açık oturumlarda sadece ahlayıp vahlamakla yetiniyorlarmış.

İlişki kuracağım ajan iki gün ortaya çıkmayınca bana verilen görevin iptal edildiğini düşündüm. Fakat üçüncü gün yerel radyodan Amerikalı bir casusun yakalandığı ve Endonezya'da faaliyette bulunan ikinci bir Amerikalı casus daha olduğu açıklandı.

Yakalanan ajan beni hiç görmemiş ve kullandığım kimlik kendisine bildirilmeden önce tutuklanmıştı. Endonezyalılar ülkelerinde bir başka Amerikalının faaliyette bulunduğunu artık biliyorlardı ama ben kendimi ele vermedikçe izimi bulamazlardı. Polisin dikkatini çekmeden ülkeden ayrılmayı göze alamayacağım için yeni kimliğimle rolümü oynamaya ve çalışmalara katılmaya karar verdim.

Grupta beklenilenden çok daha fazla kişi vardı. Psikologların çoğu eşlerini de getirmişlerdi. Fakat bize ancak üç küçük uçak ayrılmış bulunuyordu. Gruptakileri Jakarta'dan Borneo'daki enstitüye götürmek için uçakların birkaç sefer yapması gerekmişti. Borneo'ya indiğimizde hepimize yetecek kadar oda bulunmadığını gördük. Sonunda erkek ve kadınlar ayrılarak yarım metre arayla yatakların sıralandığı ve sınıf olarak kullanılan iki büyük odaya götürüldük. Yatakhaneler arasında tek bir kapı vardı. Her odaya da ayrı kapılardan giriliyordu.

Psikologların içinde yeni evli oldukları anlaşılan genç bir çift vardı. Konferanslar ve tartışmalar boyunca her zaman el ele oturuyor ya da birbirlerini okşuyorlardı. Bir keresinde kocası hakkında hafif bir şaka yapmaya kalkıştığımda, kadın beni öfkeli bakışlarla süzdükten sonra varsayımlarım ve beni tavsiye eden bilimadamlarının adlarını sordu. Servis tarafından hazırlanan uzmanca bilgileri vererek bütün sorularını cevapladımsa da, kadın bana karşı düşmanca davranmaktan ve kuşkuyla bakmaktan vazgeçmedi.

Bir sabah enstitünün bahçesinde dolaşırken onun tek başına yürüdüğünü gördüm. Yanına gittim. Yanında yürümeme isteksizce izin verdi. Yolda, bir sokak kedisi gelip bacaklarına süründü. Kedinin yanımıza sokulmasıyla, yakalandığımda kullanabileceğim yeni bir savunma aygıtını denemek aklıma geldi. Eğilip kediyi okşadım. Kadının eteği yüzüme sürünüyordu. Başımı kaldırıp bacaklarına baktım. O utanarak arkasını döndüğü anda orta parmağımdaki yüzüğü kedinin boynuna doğru bastırdım. Başparmağımla yüzüğün gizli kapağını açarak hayvanın etine iki doz basınçlı zehir akıttım.

Yakalandığımda, kendimi öldürmek için tek bir doz almam emredilmişti. Çift dozda zehir verdiğim kedi o anda titreyerek hareketsiz kaldı ve kadının ayakları dibine yığıldı. Kadın haykırarak geri çekildi. Ben ölü kediyi yerden alıp bir çalının altına atarken gözlerini başka yana çevirmişti. Enstitüye geri dönerken hayvanın kalpten ölmüş olacağını söylediğimde kabul eder göründü.

Öğleden sonra verilen arada, pencereden kadının kaldığı odaya bakarken onun yatağı üzerinde oturduğunu gördüm. İki yatakhane arasındaki kapıdan girince on beşinci yatak onunkiydi.

O gece ışıklar söndükten bir saat sonra yataktan sessizce inip yere uzandım. Orada sadece tavandaki vantilatörlerin sesi ve ara sıra bir horultu duyuluyordu. üstümde kısa bornozum, yatakların arasmdan kapıya doğ-

ru sürünmeye başladım; önlerinden geçtiğim adamların uyuyup uyumadıklarını anlayamıyordum. Aradaki kapıya vardığımda göğsüm ve bacaklarım toz içinde kalmış, sert tahtanın üstünde sürünmekten çizilmişti. Kapıyı geçebileceğim kadar araladım.

Kadınların yattıkları odayı giriş kapısının üstünde yanan kırmızı bir ampul aydınlatıyordu. İçerisi iyice loş olduğundan yerde ağır ağır sürünürken yatakları saymam gerekiyordu. Biri öksürdü. Bir kadın gerinerek öteki yana döndü. Psikoloğun karısı çarşafı çenesine kadar çekmiş, arka üstü uyuyordu. Yatağın kenarına doğru sürünerek, çarşafın ucunu çektim. Kıpırdandı ama uyanmadı. Yeniden çarşafa asıldım. Bu kez gözlerini araladı. Elimle ağzını kapatarak başını yastığa bastırdım. Dizlerimin üstüne çökmüştüm. Ses çıkartacak olursa kocasının, o kedi gibi sessizce ve hemen öleceğini kulağına fısıldadım.

Daracık yatağa çıkıp koynuna girdim. Bir elimle ağzını kapatırken, öteki elim geceliğin altında dolaşıyordu. Beni itmeye kalkıştığında kocasını düşünmesini hatırlatınca karşı koymaktan vazgeçti. Onu okşayıp öpmekle yetindim o gece. Bir saat sonra yataktan yere indim ve artık her gece geleceğimi fısıldadım. Yerde ağır ağır ve ses çıkarmamaya dikkat ederek sürünüp yatağıma geldim.

Kahvaltıda onların karşısına oturmuştum. Kocasının kendini beğenmiş haliyle anlattığı varsayımlarını dinlermiş gibi yaptım. Kadın hiç konuşmadı ve benden yana başını çevirip bakmadı bile.

O gece yatağımdan çıkıp öteki odaya gece yarısından çok sonra geçtim. İzlenip izlenmediğimi anlamak için öteki odanın önünde bir süre kıpırdamadan durup bekledim. Bir gece önce yaptığımı kocasına anlattıysa, o ve başkaları kapının arkasında beni bekleyebilirlerdi. İzlenmediğimi görünce kadının yatağına doğru sürünmeye başladım. Uyanıktı. Soyunmasını işaret ettim. Geceliğini sessizce çıkardı. Koynuna girdim. Elim karnının üstünde dolaşırken, hızla içini çekerek çarşafla ağzını kapattı.

Kadını ters çevirip yavaş yavaş arkasından girdim. İnledi. Bunu duyunca zorlayarak daha da derinlere ittim. Terliyordu. Fakat bağırmadı. Kendi kendisiyle oynayarak tatmin olursa canını yakmayacağımı fısıldadım. İlk önce karşı koydu. Yere doğru kaydım. Başım butları arasındaydı. Eliyle beni itene kadar dişlerimi etine geçirip bırakmamıştım. Kendi kendini okşamaya başladığında ağzımı eline dayadım. Dilimden ıslanan ve soluğumla ısınan parmakları durmadan ileri geri hareket ediyordu. Tatmin olmadan önce her kez öne doğru eğiliyor ve eliyle başımı aşağı bastırıyordu.

Ertesi gün, psikolog ve karısı öğleden sonraki oturuma katılmadılar. Nerede olduklarını sorduğumda o sabah başka bölgeye gitmek üzere yola çıktıklarını öğrendim.

Uygulama çalışmaları birkaç gün sonra sona erdi ve ben Jakarta'ya döndüm. Bilimadamlarını götürecek uçakla Endonezya'dan ayrılmaya karar verdim. Pasaport kontrolu yapıldıktan sonra doğrudan doğruya uçağa

gidebileceğimi söylediler. Beni tutuklayacaklarsa bunu uçağa binmeden önce yapmaları gerektiğini biliyordum.

Uçağa doğru giderken önümde psikolog ve karısının yürüdüğünü gördüm. Her ikisi de güneşten iyice yanmışlardır. Adımlarımı hızlandırıp yetiştim onlara. Ağır bavullarını taşımaya çalışıyorlardı. Elimde sadece çantam olduğu için kenkilerine yardım edebileceğimi söyledim. Psikolog içinde film makinelerinin bulunduğu çantayı uzattı. Karısı ise beni görmezlikten gelmişti.

Uçağa binmek için bekleyenlere katıldık. Birdenbire askeri bir jipin bize doğru hızla geldiğini gördüm. Dizlerim titremeye başladı. Elimdeki iki çantayı yere bıraktım. Sert bir frenle duran jipin içinden çıkan iki subay bize doğru yürüdüler. Başparmağım yüzüğün altına kaydı. Elimi başıma doğru kaldırdım fakat zehiri etime akıtmaya vakit kalmadan psikoloğun karısı hızla çarptı bana. Geri geri gidip sendeleyerek yere düştüm. Ben ayağa kalkarken kadın gülümsüyordu. Valizine ayağı takıldığı için bana çarptığını söyleyerek özür diledi. Subaylardan biri, bütün yolcuların uçağa arka kapıdan gireceğini bildirdi. Sonra her ikisi de selâm verip jipe binerek uzaklaştılar.

Kadın, düşerken yüzüğümün kırılmış olmasından korktuğunu söyledi. Pek değerli bir şey olmadığı için kırılsa da önemi yok dedim. Elimi tuttu ve mücevher takan, hayvanlardan nefret eden bir adama hiçbir zaman güvenmediğini belirtti. Uçakta onlar dokuz sıra arkamda oturuyorlardı. Kalkıştan hemen sonra kadın kocasının kolları arasına kıvrılmıştı ve ne zaman başımı çevirip ona baktıysam uyuyor gibiydi.

Servis'te görev aldığım son yıllarda Batı Avrupa'ya sık sık sanayici olarak gönderildim. Toplantılarda konuştum, basın toplantıları yaptım ve birçok ülkenin başkentinde televizyona çıktım.

Bir keresinde bir canlı televizyon programında her sözüme öfkeyle karşı çıkan yerel gazetecilerle tartışmaya girmiştim.

O gece, muhalefet partisinin genel başkanı tarafından verilen akşam yemeğine gitmem gerekiyordu. Fakat televizyon programı sona erdiğinde öylesine kızgın ve yorgundum ki, resmî bir yemeğe gidecek halim yoktu. Yine de gitmem gerektiği için hemen otele koştum ve bir saat uyumak için kendimi zorladım. Sonra da duş yaptım, traş oldum ve giyindim.

Yemeğin verildiği binanın önüne geldiğimde, park yerleri kocaman arabalarla dolmuştu. Davetiyemi gösterdiğim nöbetçi önüme düşerek gazeteciler, güvenlik görevlileriyle dolup taşan iki yanı aynalı uzun koridorlardan geçirdi beni.

Konukların toplandığı salona girip hâlâ içki dağıtılmakta olduğunu görünce rahatladım. Sıkılıyordum. Yorgundum da. Kalabalığın arasında dola-

şarak sadece gazetelerde resimlerini gördüğüm ev sahibini aradım. Yanlarından geçtiğim birkaç kişinin arkamdan fısıldaştığını duydum. Herhalde televizyon programını seyretmişlerdi ve gazeteciler gibi fikirlerim onları da şaşırtmış olacaktı.

Salonun bir köşesinde duran uzun boylu alımlı bir kadın gözüme çarptı. Dalmış ona bakarken bana doğru yüdürü. Kadının varlığı tedirgin etti beni.

Kendini, "Ben ev sahibesiyim," diye tanıttı. "Geldiğinize çok sevindim. Bu gece haberlerde gördüm sizi." Uzattığı elini öperken parmaklarının ne kadar düzgün ve uzun, elinin de buz gibi soğuk olduğunu fark ettim. "Kocamla bizim gazetecilere karşı kendinizi savunmanızı seyrettik," dedi. Beni rahatlatmak istiyordu. "Siz devletimizin konuğusunuz. Oysa onlar size düşmanca davrandılar," diyerek kalabalığın arasına soktu beni. Uzun boylu, saygıdeğer bir adam olan kocası bizi görmüş, yanımıza geliyordu. El sıkışıp bir iki söz ettikten sonra adam öteki konuklara katılarak karısıyla beni yalnız bıraktı. "Size öyle baktığım için bağışlayın beni," dedim. "Size bakarken, doğanın size böylesine cömert davranırken neden başkalarına çok az verdiğini düşünüyordum."

Gülümsedi. "Belki de doğa sandığınız kadar cömert değildir. Beni henüz tanımıyorsunuz." İki fotoğrafçı resmimizi çekerken durdu. Adamlar uzaklaşınca, "Hayır, tanımıyorum," dedim. "Bir erkeğin sizi tanıması güç olmalı." Kadının resmini çekmeye hazırlanan bir başka fotoğrafçıyı göstererek, "Güzel bir kadın ve günün birinde ülkesini yönetecek bir adamın karısı olarak her zaman gözaltındasınız." diye devam ettim.

Birdenbire konuyu değiştirerek kentte ne kadar kalacağımı sordu.

"Sabah erkenden Paris'e gidiyorum," dedim.

"Size gıpta ediyorum. Paris bu mevsimde çok güzeldir."

"Siz Paris'e gitmez misiniz?"

"Giderim. Fakat her zaman kocamla resmî işler için gideriz. Gezintiye çıkmak veya bir kahveye oturmak için hiç vaktim olmaz."

Kadının rahat hali beni de rahatlatmış, hatta biraz da küstahlaşmama yol açmıştı.

"Paris'te bir hafta Bradley'de kalacağım. Bradley beni kimsenin tanımadığı yeni bir oteldir. Orada benimle beraber olmaz mısınız?"

Yüzüme bakıp soğuk bir sesle, "Amerikalıların anında baştan çıkarma dedikleri bu mu?" diye sordu.

O sırada kocası arkasında iki çiftle yanımıza geliyordu. Aceleyle, "Baştan çıkarma değil," dedim. "Sadece doğanın bazen göründüğü gibi cömert olup olmadığını anlamak için yapılmış bir öneri."

Bir saniye sonra kocası yanımıza gelmiş, öteki konukları ihmal ettiği için takılarak kadını götürmüştü. Yemek boyunca kadından gözümü ayırmadım sayılır ama o benden yana hiç bakmadı. Kahve ve likörlere sıra gel-

diğinde, kalabalığın arasından sıyrılıp otele döndüm ve yol hazırlığı yaptım.

Paris'te ilk günlerim çok yorucu geçti. Uzun konferanslara, sıkıcı seminerlere katıldım, yöneticiler tarafından verilen ziyafetlere gittim. Konuşmalar sıkıcı, yemekler de ağırdı. Yemek sonunda ötekilerle bir gece kulübüne gidemeyecek kadar yorgun düştüğüm için otele dönüyordum.

Üçüncü günün sabahı telefonun sesiyle uyandım. Yarı uykulu ahizeyi kaldırdığımda bir kadın sesi yabancı bir aksanla adımı fısıldıyordu. Bu aksanı tanır gibi oldum ama ses yabancıydı. "Veda etmeden ayrıldınız o gece," dedi. İşte o anda tanıdım onu. Birdenbire ayılmış, kendime gelmiştim. "Paris'te misiniz?" diye sordum. "Değilim tabii. Ülkemde, yatak odamda ve yatağımdayım. Sabahın bu saatinde başka nerede olabilirim?"

"Öyleyse kocanız nerede?"

"Banyoda, duş yapıyor."

Soluğum kesildi. "Ya sizi duyarsa?"

"Duş açık oldukça duyamaz." Durdu. "Paris'e geliyorum."

"Ne zaman?"

"Yarın. Öğle uçağıyla."

"Kaç gün için?"

"Bir günlüğüne."

"Kiminle?"

"Tek başıma. Doğanın ne kadar 'cömert' olduğunu hâlâ merak ediyor musunuz?"

"Her zamankinden daha çok."

"Lütfen Hotel de La Mole'da benim için yer ayırtın. Önceki kocamla evliyken hep orada kalırdım. Bunun için eski adımı verin. L-e-u-w-e-n."

"Sizi havaalanından alayım mı?"

"Lütfen gelmeyin. Biri görebilir. Sizi otelinizden ararım."

"Telefonunuzu bekleyeceğim. Yarın görüşürüz."

"Yarın," diye fısıldayarak telefonu kapattı.

Artık uyuyamazdım. Giyinip La Mole'a gittim hemen. Eski fakat çok güzel bir oteldi. Otele, ana girişten başka kapısı yan sokağa açılan bardan ve garajdan da giriliyordu.

Danışma müdürüne kendimi bir seyahat acentası sahibi olarak tanıtarak müşterilerimden Bayan Leuwen için oda seçmeye geldiğimi söyledim. Müdür rezervasyon listesini inceleyerek Bayan'ın tek oda isteyip istemediğini sordu. Oda değil, daire tutacağımızı bildirdim ve üç, dört tanesini gezdikten sonra kapısı ana koridora açılmayan ve asansörden bakılınca içeri girip çıkanın görülmediği köşedeki büyük dairede karar kıldım. Odaya gönderilmek üzere çiçek ısmarladım ve müdürden Bayan Leuwen'ın dairesiyle özellikle ilgilenmesini rica ettim.

Günümü, işlerimi mümkün olduğu kadar sonuçlandırmakla geçirdim. Akşam üstüne doğru midem kasılmaya, her tarafım ağrımaya başladı. O kentten bu kente gidip gelmekten yorgun düşmüştüm. Doktora gitmeliydim. Dostların salık verdikleri doktorlar randevularının dolu olduğunu, hemen muayeneye alamayacakları söylediler. Telefon rehberini açıp adından aynı ülkede doğduğumuz anlaşılan bir doktor buldum. Onu arayarak kendimi tanıttım ve yardımına hemen ihtiyacım olduğunu söyledim. Rutena dilinde, anadilini hâlâ konuşup konuşmadığını sorduğumda çok düzgün biçimde randevuları dolu olduğu halde beni hemen kabul edeceğini söyledi.

Ev olarak da kullandığı muayenehanesi Paris'in eski bir semtindeydi. Altmış yaşlarında, kırsaçlı bir adamdı. Yüzündeki çizgiler hiç de göze batmıyordu. Üstündeki takım 1920'lerin kesimini taşıyor, monokl takıyordu. Büyük ve eski eşyalarla dolu loş salonlardan geçip çalışma odasına geldik. İçerdeki eski emaye kaplar, araç ve gereçler odaya bir başka yüzyılın havasını getirmişti. Odanın dağınıklığı için özür dileyerek karısını birkaç ay önce kaybettiğini, temizliğe gelen kadınların da gereği gibi etrafı toplayamadıklarını anlattı. Beyaz gömleğini giyip ellerini yıkarken soyunmamı söyledi. Sonra da beni tartı ve gelişi güzel muayene etti.

"Belirli bir hastalığınız yok. Sadece zayıf ve yorgunsunuz. Çok çalışmaktan halsiz düşmüşsünüz. Kalp atışlarında bir sekme var ama sporcu olduğunuzdan ileri gelebilir bu. Metabolizmanın hızlı çalışması, düşük tansiyon ve yorgunluk bir araya gelince ara sıra baş dönmesi, halsizlik gibi durumlara yol açar. Sizin dinlenmeye, iyi beslenmeye ve spor yapmaya ihtiyacınız var."

Giyinirken, "Dorkor, sizden belirli bir şikâyetim için yardım istemeye gelmiştim," dedim.

"Nedir?"

"Yarın önemli bir randevum var ve yüzümün akıyla çıkmam için bir ilâç, gerekirse iğneler yaptırmak istiyorum."

"Fakat siz hasta değil, sadece yorgunsunuz."

"Yarın bir hanım arkadaşım bir günlüğüne buraya geliyor. Kendini bir daha göremem belki de. Onda güzel anılar bırakabilmek için güçlü olmam gerek."

Doktor ayağa kalkıp bana baktı. "Kadın nişanlınız mı?"

"Hayır. Fakat onu nişanlımmış gibi yakından tanımak istiyorum."

Yanıma gelip, monoklün altından çok iri görünen gözünü kırptı.

"Sakın bu hanım evli olmasın?"

Hoşnutsuzluğumu gizlemeye çalışarak, "Onun evli olup olmaması ile sizden istediğimin ne ilgisi var?" diye sordum.

"Benden yardım istiyorsanız, açık konuşmalısınız."

"Hanım evlidir."

"Kocası hayatta mı?"

"Evet. Fakat o gelmiyor."

"Çocukları var mı?"

"Sanırım."

"Yaşları?"

"13-15 olmalı."

Çenesini kaşıdı. "Öylcyse bu kadın sizden yaşlı."

"Olabilir."

Doktor odada gezinip yanıma geldi. "Onu ne kadar tanıyorsunuz?"

"Birkaç gün önce tanıdım. Onu iyice tanımak istiyorum ve başarısızlığa uğramaya hiç niyetli değilim. Beni anlıyor musunuz, doktor?"

"Heyecanlanmayın. Ha, sahi, bu kadın sizi seviyor mu?"

"Beni iyi tanımıyor ama bir gün beni sevebilir. O gün bir dakika bile geciksin istemem."

Doktor karşıma oturdu ve monoklü çıkarıp gözlüğünü taktı. Sert bir sesle, "Ben sizin babanız yaşındayım," dedi. "Babanız olsaydım, oğlumun kendini atmak üzere bulunduğu bu serüvene karşı kayıtsız kalabilir miydim? Ailenin tek çocuğu musunuz?

"Evet."

"Anlamıştım. Babanız, tek oğlunun kocasına ihanet eden, yaşlıca bir kadını tatmin edecek bir oyuncak haline düşmesini ister miydi?"

"Ben kimsenin oyuncağı değilim. Ayrıca babam bu tür işlerden her zaman uzak durmuştur. Annem onun tek kadınıydı."

Kalemiyle masanın üstüne hafifçe vurmaya başladı. "Siz kötülük bulaşmış bir hayat sürdürüyorsunuz. Neden sizi seven bir kadınla evlenip yuva kurmuyorsunuz? Çorak toprağı sular, bölgeye barışı getirebilirsiniz."

"Bir kibutza katılmak için ricaya gelmedim," diyerek sözünü kestim.

"Ya ne için geldiniz?"

"Çare aramak için. Neye çare aradığımı da biliyorsunuz."

"Böyle bir çare bilseydim adım Paris telefon rehberinde değil *Kamasutra*'da (*) geçerdi."

"Bunun için bir ilaç olmalı..." diye yalvardım ama sözümü kesti.

"Böyle bir ilaç yoktur. Birtakım ağızdan alman haplar, iğneler vardır ama uzun vadeli bir tedavi gereklidir."

"Ben iktidarsız değilim, doktor. Sadece tedbirliyim."

"Kadın ne zaman geliyor?"

"Yarın öğleyin."

(*) Brahmanların aşk sanatı üzerindeki kitabı.

Kaşlarını çatarak yazdığı reçeteyi uzattı. "Bunu herhangi iyi bir eczanede yaptırabilirsiniz. Hapları iki saatte, tabletleri üç saatte bir alın. Altı saatte bir de bir kapsül." Parayı öderken. "Mucize beklemeyin," diye uyardı beni.

"Hiçbir zaman beklememişimdir," diye karşılık verdim.

İlk gördüğüm eczanede reçeteyi yaptırıp dükkândan çıkmadan ilk hapları yuttum. Önümde zorlu bir gün vardı. Hasta olduğumu söyleyerek birkaç önemsiz randevu ile büyük bir basın toplantısını ileri bir tarihe aldırdım. Toplantılara katılmaktan, mektup ve telefonlara cevap vermekten dinlenecek ve yemek yiyecek vakit bulamadım ama ilaçları aksatmadan aldım. Ancak gece yarısı yorgun argın otele dönebildim. Soluğum kesiliyor, kalbim çarpıyordu. İlaçların etkisi henüz kendini göstermemişti. On iki saat sonra beni görmeye gelecek kadını düşündüm. O geceki yemekten gördüğüm haliyle gözümün önünde canlandırıp yüzünün şeklini, anlamlı bakışlarını ve hareketlerini teker teker aklımdan geçirdim. Aldığım uyku ilacı etkisini gösterene dek kadının hayali gözümün önündeydi. Yatakta dönüp durdum ve ancak güneş doğarken uyuyabildim.

Birkaç saat sonra uyandım. Pencereden dışarı baktığımda, kent güneş ışıkları altında pırıl pırıldı. Gökte tek bir bulut yoktu. Öğleye kadar işlerimi tamalayıp otele döndüm ve bir daha traş oldum. Heyecanla telefonunu bekliyordum. O buradayken ilaçlar elimin altında bulunsun diye her üçünden yeteri kadarını cebime doldurdum.

Merak içindeydim. Yatağa uzandımsa da uyayamadım. Artık telefon edeceğinden umudumu kestiğim anda telefon çaldı. Üç kez çalmasını bekledikten sonra titreyen elimle ahizeyi kaldırdım.

Rahat ve sakin bir sesle Hotel de La Mole'a henüz geldiğini söyledi. Çiçekler ve böylesine güzel bir daire seçtiğim için teşekkür etti. Yemeği birlikte yememizi istediğimde kendisini otelden almamı söyledi.

Kiraladığım üstü açık araba otelin önündeydi. Üstünü kapatıp güneş altında parıldayan kent sokaklarında ağır ağır yol alırken kendimi arabaya ve Paris trafiğine alıştırdım. Yanımdaki boş koltuğa her baktığımda, onun orada bacaklarını bana doğru uzatmış, kolu oturduğum koltuğun arkasında, parmakları nerdeyse enseme değecek şekilde oturduğunu görüyordum.

La Mole'da garajdaki adama arabamı hazır tutmasını söyleyerek asansöre bindim ve onun kaldığı katın bir üstüne çıktım. Merdiven ve koridorları gözden geçirdikten sonra aşağı indim. Oda kapısının önünde durup içerisini dinledim. Ayak sesleri belli belirsiz duyuluyordu.

Sakinleşmek için bir an durakladıktan sonra kapıyı vurdum. Hemen açtı. Tüvit bir takım giymişti. Dizlerini örten eteği, biçimli kalçalarını ortaya çıkarıyordu. Omuzlarına dökülen gür saçlarının renginin gün ışığında o gecekinden daha açık olduğunu gördüm.

Beni içeri aldı. "Burada olduğuna inanamıyorum," dedim. "O gece seni bir daha göremeyeceğimden emindim."

"Fakat yemekten sonra seni aradım ben. Gitmiştin."

"Huzursuzdum o gece ve sana yaklaşmak da çok güçtü. Şimdi sana baktıkça hayranlığım daha da artıyor."

Güldü. "Proust der ki, 'Güzel kadınları hayal gücünden yoksun erkeklere bırakın.' Onunla aynı kanıda değil misin?"

"Hayır. Fakat güzelliğin ancak hayal gücüne sahip bir erkek tarafından tam olarak değerlendirilip, tanımlanabileceğini de biliyorum. Yemeğe götüreceğim seni. Arabam aşağıda."

Lokantada, kocasının o sabah seçim kampanyası için geziye çıktığını anlattı. Ona, kız kardeşi ve kocasının başkentten elli mil uzaklıktaki çiftliklerine gidip geceyi orada geçireceğini söylemiş. Onlara da Paris'e kaçamak bir gezi yapacağını haber verdiğinde işi idare etmeyi kabul etmişler.

Tuvalete gitmek için kalktı masadan; cebimden çıkardığım iki hapı o dönmeden yuttum.

Yemekten sonra Combray'e gittik. Arabadan çıkıp ormanda dolaştık. Fotoğraf makinemi yanıma almıştım. Resmini çekmek istediğimi söyledim. O poz vermiş dururken makinenin arkasından inceledim onu. Yakından bir resmini almak için yaklaşıp saçını yavaşça geriye ittim. Kıpırdamadı. Makineyi bir kenara bıraktım.

Konuşmadan yüz yüze duruyorduk. Birdenbire beni omuzlarımdan tutup kendine çekti. Elleri kalçalarımda geziniyordu. Vücudumu onunkine yaslamış, dudaklarından öpüyordum. Duyduğum heyecana rağmen etim gevşekliğini koruyordu. ona yaslanıp dursam, durumu fark edeceği aklıma gelince geri çekildim.

Ona sahip olmak için daha fazla beklemeye dayanamıyormuş gibi, "La Mole'a dönelim," dedim.

Önüme geçip yüzümü okşayarak, kısık bir sesle, "Hangi yoldan döneceğiz? Méséglise'den mi? O yol daha kısa, değil mi?" diye sordu.

"Verréres'den gidelim. Daha güzeldir." Paris'e vardığımızda hava kararmıştı. İzleniyorsa, La Mole'a yalnız girdiğini göstermek için arabadan otelin köşesinde indi. Arabayı garaja bırakıp odasına telefon ettim. Yukarı gelmemi söyledi.

Yürüdükçe dalgalanan beyaz bir kaftan giymiş, saçlarını beyaz bir kurdeleyle arkasında toplamıştı. Kollarımı beline doladım. Öpüştük. Karnını bana dayamış, sürtünüyordu. Yine heyecanım belli olmuyordu. Geri çekildim. "Şampanya isteyelim," diyerek düğmeye bastım. Huzursuzlandığını ve şaşırdığını seziyordum ama duygularını belli edecek tek kelime söylemedi.

Garson gelmeden hizmetçi girdi içeri. Herşeyin istenildiği gibi yerli yerinde olup olmadığını sordu. Onun üstündekilere gözü takılınca, biz şam-

panyanın gelmesini beklerken yatağı hazırladı. En sonunda yatak hazırlanmış, şampanya açılmış ve biz odada baş başa kalmıştık. Aldığım ilaçlarla alkolün bir arada içilemeyeceğinden korktuğum için şampanyayı ağır ağır yudumladım.

Yatağa girip yeniden öpüştük. Elleri her tarafımda gezinirken duygularım kabarmıştı ama vücudum hâlâ harekete geçmiyordu bir türlü. Onu öpüp okşamaya devam ettim. Heyecanı doruğa eriştiğinde beni istediğini fısıldadı. Sanki görme, duyma ve dokunma duyularım terk etmişlerdi beni. Kalktım; hiçbir şey söylemeden banyoya koştum.

Aynada kendime baktım. Yüzümde gözle görülen bir değişiklik yoktu. Vücuduma baktım; onda da herhangi bir değişiklik görünmüyordu. Daha bir saat önce verilen dozda ilaç aldığım halde bu kez iki doz fazla ilaç yuttum.

Odaya döndüğümde endişeyle baktı bana ama bir şey söylemedi. Vaktin geç olduğunu ve mutfak kapanmadan akşam yemeği ısmarlamayı önerdim.

Daha önce şampanyayı getiren garson bu kez yemekle geldi. Bizi evli sanmıştı. İyi şanslar ve çok çocuk dilerken onun yüzünde bir an için beliren sıkılgan anlam gözümden kaçmadı.

Yemeğin sonuna doğru bir gece kulübüne gidelim dedim. Reddetmedi. Benim için aldığını söylediği bir gece elbisesi giyip, kayınpederinin armağanı olan pırlanta bir kolye taktı boynuna. Seks gösterileriyle tanınan bir gece kulübüne gittik. Başgarsona verdiğim bahşişle, kadın ve erkeklerin çırılçıplak insanı baştan çıkaran gösteriler yaptıkları sahnenin hemen önüne oturabildik. Gösteriyi ilgiyle izliyordu. Ayrıca sahnedekilerin ve seyircilerin dikkatini kendi üzerine çekebilmek hoşuna gitmişti.

Parlak sahne ışıkları altında, yüzünü çevreleyen saçları kızıl bir alev gibi parlıyordu. Onu hiç bu kadar güzel görmemiştim. Elimi uzatıp göğsünü avucumun içine aldım. Sokuldu bana; eliyle de kalçamı tutuyordu. Geçmişte ilişkim olmuş birçok kadınla böyle bir hareket duygularımın, etimin kabarması için yeterliydi; oysa şimdi gerçekten önem verdiğim bir kadın karşısında cinsel duygularım uyanmıyordu işte.

Otele döndük. O banyoda soyunurken ben geri kalan ilaçları aldım. Gece kulübünde içtiği içkiler onu daha da rahatlatmıştı. Sevişmeye de hazırdı. Tek bir düşüncem vardı. Ona sahip olmak, üzerinde derin bir etki yaratmak istiyordum. Yatağa uzandık. Onu okşayıp öptükçe benim olmak istediğini mırıldanıyordu. Elini kasıklarıma götürerek uyandırmaya çalıştı beni. İçine girmem, onu zevke doyurmam için yalvardı ama bir süre sonra yardımına rağmen yapamayacağımı o da anladı.

Beni iterek yataktan kalktı ve duş yapmak için banyoya gitti. Duşun açıldığını duyar duymaz doktora telefon ettim. Telefon açılmadan önce uzun uzun çaldı.

Doktora adımı verdim ama beni tanıyamayacak kadar uykuluydu. Adımı tekrarlayıp kelimelerin üstüne basa basa, "Dün çorak toprakları sulamamı salık vermiştiniz," dedim.

"Oh, demek sensin," diye mırıldandı.

"Bana bir sürü ilaç yazmıştın. Hepsini aldım onların."

"Dokundu mu? Hasta mı oldun?"

"Hasta bile olmadım. Hiçbir yararını görmedim ilaçların."

"Bunu söylemek için mi yaşlı bir adamı uyandırdın? Mucize bekleme diye uyarmıştım seni."

Sesimi alçalttım. "Beklediğim mucize burada ama ona tapmama yardımcı olmaları gereken ilaçlar bir işe yaramıyor."

"Mucizeye tapmanın başka yolları da vardır."

"Onlar daha sonra gelir. Şimdi benim, ikimizin de geride bıraktığı köylülerin izlediği o yoldan gitmem gerek."

"Öyleyse beni değil, o köylüleri ara. Daha fazla yardımım dokunamaz sana."

Telefonu kapattı.

O banyodan çıktığında konuşmamın sonunu duymuştu. İş için telefon etmem gerektiğini söyleyerek özür diledim. "Hangi dili konuşuyordun?" diye sordu.

"Rutena dili. Çocukken aralarında yaşadığım köylülerin dilidir."

Üstündekileri sandalyenin üstüne atıp kolyesini komodinin üzerine koydu ve ışığı söndürdü. Gözlerim açık onun soluklarını dinleyerek yattım.

Erkenden kalktık. Rahat görünüyordu ama biraz çekingendi. Gözleri uzaklara bakıyordu: Fakat yine de benimle konuşmaya çalıştı.

"Bu botları nereden aldın?" diye sordu.

"Kendim yaptım."

"Gerçek mi?"

"Çocukken bir ayakkabıcının yanında çalışmıştım. Birkaç ayda bir kendime deri seçer ve iş saatleri sonunda araç ve gereçleri kullanabilmek için bir ayakkabı tamircisine para ödeyip işe koluyurum. Şimdi ayağıma tıpatıp uyan böyle üç dört çift ayakkabım var."

"Neden ısmarlama yaptırmıyorsun?"

"Kendim yapmayı tercih ederim."

"Her yaptığın iş için her zaman bir neden bulunması gerekli mi?"

"Her zaman. Bu da benim özelliğim."

Kahvaltısına dokunmadı bile ve havaalanına gitmek için bir taksi çağırmamı istedi. Oysa uçağın kalkmasına daha epey vakit vardı. Karşı koymaya çalıştığımda, parmaklarını dudaklarımı üzerinde gezdirdi. Kucaklaştık. Kapıya yürüdü ve tam kapatacağı sırada dönüp, "Tanrı, hayal gücü olan erkeklerden güzel kadınları korusun," dedi.

O gittikten az sonra kapıcı tarafından uyarılan kat hizmetçisi bahşişini almak üzere odaya girdi. Karımın niçin benden önce çıktığını sorduğunda, ailesinden birinin ölüm haberini aldığı için evimize döndüğünü söyledim.

Öğleden sonra, olanları düşünemeyecek kadar meşguldüm. Üstümü değiştirmek için otele dönmüştüm ki telefon çaldı. İş için arandığımı düşünerek ahizeyi kaldırdım; oysa santraldaki görevli Bayan Leuwen'i bağlayacağını söyledi. O, telaşlı bir sesle, sözlerini dikkatle dinlemimi istedi.

Eşyalarını alelacele topladığında elmas kolyesini otelde unuttuğunu, kolyenin komodinin üzerinde kaldığını anlatarak hemen gidip aramamı ve güvenilir bir yolla kendisine göndermemi istedi.

"Ya kolye çalınmışsa?" diye sordum.

"Bu da her şeyin sonu demektir."

"Neden?"

"Kolyenin kaybolduğunu bildirirsem sigorta şirketi soruşturma açacaktır. İşe polis, hatta İnterpol el koyabilir. Seni de karıştırırlar işin içine. Basın olayla hemen ilgilenir ve kocamın politik geleceği..." Sustu.

"Kolyenin değeri nedir?"

"750.000 dolara sigortalı."

"Hemen harekete geçmeliyim. Seninle nasıl görüşebilirim?"

"Beni evden ara. Kocam eve bu gece dönecek. Fakat lütfen..." Sesi titriyordu. "Lütfen bul onu."

İşe nereden başlayacağıma karar veremiyordum. Pırlanta kolye bulunamazsa, bu andan itibaren kuşkulanılan kişilerin başında gelecektim. Gazetelerin başlıklarına geçecek, Servis'ten atılacak, yargılanacaktım. Onun da evliliği sona erecekti.

Hotel de La Mole'a gittiğimde, danışma müdürü Bayan Leuwen'in gezi acentasının sahibi olarak hemen tanıdı beni.

"Bayan otelimizden memnun kalmamışlar mı?" diye sordu.

"Çok memnun kalmış. Yakında yine gelmek istiyor. Odasında unuttuğu kolyeyi almak için gelmiştim."

"Bir bakayım," diyen adam bürosuna geçti. O içerdeyken, hayatımın o kolyeye bağlı olduğunu düşünüyordum ki gülerek geri geldi. "Kat hizmetçisi kolyeyi bulmuş ve ikinci kattaki kasaya kilitlemiş. Hemen yukarı çıkarak kolyeyi aldığınıza dair imza vereceğinizi söyledim kendisine."

Teşekkür ederek yüklüce bir para verdim adama.

Hizmetçi beni Bay Leuwen olarak tanıdı. "Danışmadan şimdi telefon edilerek seyahat acentasından birinin geldiğini haber verdiler. Ne rastlantı!"

İlk kez alıcı gözüyle baktım kadına. Ellisine yakın, uzun boylu, yapılı bir kadındı. Derisi üzerinde lekeler vardı. Tiz ve gür bir sesle konuşuyordu.

"Kolyeyi almak için geldim," dedim.

"Tabii, Bayım. Fakat gezi acentasından da biri geldiğine göre emin olmak için müdüre bir sorayım..."

Telefona uzanan elini tuttum. "Benden başka gelen yok. Bazıları için gezi acentası sahibi. Bazıları için de Bayanın kocasıyımdır." Cebimden çıkardığım para destesini uzattım. Parayı aldı ve dikkatle sayıp işin aslını anladığını belirtmek için bana şöyle bir baktıktan sonra küçük bir paket verdi. "Lütfen bakın, Bayım. Bir eksiği yoksa lütfen şunu imzalayın," diyerek bir makbuz uzattı.

Paketi açtım. Artık onu bulduğum için pırıl pırıl yanan kolye gözüme pek önemli görünmüyordu. Yeniden paket yapıp makbuzu imzaladım ve bir sigorta kuryesiyle yerine gönderdim.

Paris'te işim bitmişti Valizimi hazırlayıp nereye gideceğimi bilmeden kent dışına sürdüm arabayı. Yemeklerimi küçük lokantalarda yiyor, yoldan içeride kalan köylerde küçük ve sakin otellerde geceliyordum. Her gün güneş doğarken yola çıktığım için, güneş tarlaların üstünde yükseldiğinde ben oldukça yol almış bulunuyordum. Sınırı geçip İtalya'ya girdim. Yoluma devam ediyordum. Güneyde esen rüzgâr, fabrika ve madenlerden çıkan keskin kokuyla karışan bir gübre kokusu getiriyordu. Az sonra yağmur yağmaya başladı. Sağanaktan sonra çok renkli küçük su birikintileriyle dolu tarlalar renkli cam parçacıkları gibi parlıyordu. Geride, endüstri artıklarının zehiriyle çürüyen korular boz bir renk almış, kıraçlaşmıştı.

Yola devam ettim. Dikiz aynasından arkamdan küçük bir arabanın geldiğini gördüm. Adamın üstünde ceket, beyaz gömlek vardı. Kravat da takmıştı. Acelesi olduğunu göstermek için durmadan korna çalıp gaza basıyordu. Geçmesi için yavaşladım. Hızlandı ve yanımdan geçerken öfkeyle baktı bana.

Bir saat sonra karayolu üzerinde toplanan kalabalığı görünce ne olduğunu öğrenmek için durdum. Beni geçen küçük araba bir direğe toslamış ve sabırsız bir elin yırttığı zarf gibi ikiye ayrılmıştı. Et parçaları, kırılan kemikler, ezilen metal ve kırık camlar çevreye saçılmıştı.

Fotoğraf makinemi alıp resim çekmeye başladım. Kaza yerinde toplananlar bir şey söylemeden durup cesedin resimlerini çekmemi seyrediyorlardı. Arabama dönüp yola koyuldum.

Güneş batarken küçük bir kasabada durup otele gittim. Üstümü değiştirdikten sonra çevreyi gezmek için dışarıya çıktım. Sokaklarda tembel tembel dolaşıp tahta çitlerin çevrelediği eski evlerin, demir kapılı villaların, beyaz badanalı kiliselerin ve ucuz prefabrik apartmanların önünden geçtim.

Sokaklarda pek kimse kalmamıştı. Ara sıra birkaç araba geçiyordu. Sürücüler, sokakta gezinen kadınlara laf atıyorlar, onlar da duymazlıktan geliyorlardı.

Üstündeki yağmurluğun düğmelerini beline kadar açmış bir sürtük bana seslendi. Yanına gittim.

"Bana Fiammeta derler. Fiammeta'nın aşkını istemez misin?" diye sordu. Onun gereğinden fazla boyalı yüzüne, dar bir korseyle yukarıya itilmiş, tombul göğüslerine, yaldızlı gri çoraplarına ve siyah rugan ayakkabılarına baktım. "Belki isterim. Kaç para?"

Beni tepeden tırnağa süzdükten sonra fiyatını söyledi. "Senin için çok mu?"

"Akla yakın bir fiyat. Bu ücrete karşılık ne yaparsın?"

İri beyaz dişlerini göstererek gülümsedi. "Her şeyi yaparım. Her şeyi. Ama içerde olmaz."

Ne demek isteğini pek iyi anlayamamıştım. "Yani açık havada mı?" diye sordum.

Şaka yaptığımı sanarak güldü. "Tabiî değil budala adam. Otelde. Oda ücreti fiyata dahildir. Elektriği, suyu ve hatta yıkanman için lavabosu bile vardır."

"Fakat sen 'içerde olmaz' dedin."

"Benimle her şeyi yapabilirsin ama içeriye olmaz," diyerek başıyla vücudunun alt kısmını gösterdi.

"Prezervatif taksam da olmaz mı?"

"Yine olmaz."

"Ya içeriye girmek istersem?"

"Ne için?" Sesini yükseltti. "Senin için ağır ağır soyunurum. Çırılçıplak yürürüm önünde. Sana dokunurum. Sen de bana dokunursun." Yağmurluğunun düğmelerini çözerek sadece korse giydiğini gösterdi. "Fiammeta'nın üstünde bomba gibi patlarsın..."

"Ama içeri girmeden."

"İçeri girmeden."

Durdum. "Peki, içeri girmek için sana ücretinin iki katını versem?"

"Dedim ya, olmaz."

"On katını?"

"Ne verirsen ver, olmaz işte." Bıkkınlıkla ellerini iki yana açtı. "Ne biçim adamsın sen? Neden istiyorsun bunu? Orada ne var ki?"

"Ben de bir başkasını bulurum."

Bacaklarını iki yana açıp göğüslerini şişirerek derin bir soluk aldı. "Bu kasabada hiç bir sokak kızı içeriye sokturmaz."

"İnanmıyorum sana."

"Göstereyim. Fornarina! Fornarina!" diye yakınımızda duran bir kadına seslendi. "Bu adam içeri girmek için on kat fazla para veriyor. Kabul mü, Fornarina?"

Fornarina, "Olmaz," diye bağırdı.

Sokağın karşısında duran birini çağırdı. Amorrorisca! Amorrorisca! İçeriye girmek için on kat fazla veriyor bu."

Kadın, "Olmaz," diye karşılık verdi.

Bütün kızlara sor. Hadi, sor. Selvaggia'ya, Gradisca'ya. Alcina'ya, herkese sor..." Küçümseyerek baktıktan sonra bir başka adama doğru yürüdü.

Gece sokaklarda dolaşıp her gürdüğüm kızın önünde durdum.

"İçeriye olursa on katını ödeyeceğim..."

Hepsi de soğuk bakışlarla süzdüler beni ve kesinlikle, "İçeriye olmaz," diye karşılık verdiler. Az sonra ne istediğimi ötekiler de öğrenmişlerdi. Daha ben ağzımı açmadan, "İçeri olmaz," diyorlardı.

Kasabanın bir başka kesimine gidip oldukça yaşlı bir kıza yanaştım. "İçeriye sokarsam ücretinin on katını veririm."

"Olmaz," diyerek parmağını salladı.

"Fakat sokaklara düşmüşsün sen."

"Evet. Bu nedenle her istediğimi yaparım ya. İşte böyle!" diyerek parmaklarını şaklattı. "İçeriye sokmana gerek kalmaz."

"Ama ben böyle istiyorum."

"Kuzeye git. Oradaki kadınlar yaparlar bunu çürükü bir erkeği heyecanlandırmayı bilmezler."

"Peki ama sen neden olmaz diyorsun?"

Iyice yaklaştı yanıma. "Ben bakireyim. Bir gün burada kazandığım parayla güneye, ailemin yanına döneceğim. İyi bir adamla evlenmek isterim. Ailesi benden kuşkulanabilir ve bakire olup olmadığımı parmaklarıyla yoklarlar. Sadece sevip, evlendiğim adam içime girebilir. Evlenmeden öyle şey olmaz."

Bu sokak kadınlarını ve La Mole'daki olayı daha iki gün önce Paris'te ve dün de İtalya'daymışım gibi bütünüyle hatırlıyorum. Paris'te olanları unutmak isteyişime, orospuları da niçin bu kadar iyi anımsadığımı merak edişime rağmen iki anıdan da kendimi kurtaramıyorum bir türlü.

On yaşındayken bizim liseye gelen bir psikolog olağan bellek testlerinden geçirmişti beni. Sonuçlar kendisini öylesine şaşırtmıştı ki bir grup psikolog tarafından sınavdan geçirilmemi sağladı. Bana sayfalar dolusu teknik metinler, istatistikler, karışık çizimler, filmlerden bölümler ve düzinelerle fotoğraf gösterdiler. Sonra da değişik günlerde sorguya çekerek gördüklerimi anlatmamı, film ve fotoğraflardan bölük pörçük parçaları tanımlamamı, bir çizimdeki tek eğriyi uzatmamı ya da kalabalığı gösteren bir resimdeki belirli bir yüzün yerini hatırlamamı istediler. Uzun ve ayrıntılı bir deneyden geçirildikten sonra, dikkatimi toplayarak baktığım her şeyin belleğime olduğu gibi yerleştiğine karar vererek, sadece yararlı bilgileri ezber-

lemem için uyarıda bulundular. Aksi halde, aklımın her gördüğünü depolayan, gereğinden fazla doldurulmuş bir çatı arasına döneceğini belirttiler. Ve bir gün çatı katı bu yüke dayanamayıp çöker ve evi de yıkarmış.

Belleğimi kendim denemeye başladım. Uyurken kendi kendine bütün gücüyle çalıştığını fark etmiştim. Örneğin, anahtarlarımı nereye koyduğumu unutsam, uykuya yatınca, geriye doğru ağır çekimle oynatılan bir film gibi anahtarları nasıl kaybettiğimi görüyor, uyanınca da nereye koyduğumu hatırlıyordum. Sınavlar sırasında arkadaşlarım sabaha kadar ders çalışırken benim her zamankinden daha uzun süre uyumam onları kızdırıyordu. Şöyle bir okuduğum dersleri uykumda yeniden gözden geçiriyor ve sınava girdiğimde gerekli bilgileri olduğu gibi hatırlıyordum.

Üniversitede edebiyat ve fen grubu dersleriyle seçimi öğrencilere bırakılan bütün kurslara yazıldım. Sözlü sınıvlarda çoğu kez sorulara daha uzun sürede karşılık veriyordum. Cevapları bilmediğimi ya da nasıl kopya çektiğimi ortaya çıkarmak için gözlerini dört açmış bekleyen profesörlerin meraklı bakışları altında, ancak karşılık verebileceğimi ummadıklarından emin olduğum anda soruları doğru olarak cevaplandırıyordum.

Çocukluğumda belleğimi gereksiz bilgilerle doldurmamayı öğrenmiştim. Yararsız ayrıntılar üzerinde dikkatimin toplanmasını engelleyen bir takım zihni alıştırmalar geliştirmiştim. Bu yöntemi kullanmadığım zamanlar, örneğin metrodaki insanlara baktığımda, yüzlerideki anlam ve çizgiler, renkleri, giyimleri ve ellerideki taşıdıkları şeyler ben farkında olmadan en ince ayrıntılarıyla aklıma yerleşiyordu.

Bu özelliğimden yararlanma yollarını ararken ara sıra bilimsel araştırmalar yapan arkadaşlarıma da yardım ettim. Yıllar önce bir arkadaşım, bütün eserlerini okuduğu bir yazar hakkında geniş bir inceleme hazırlıyordu. Ona hızlı okuma ve belleği eğitmek için bir yöntem bulduğumu, bunu yazarın basılmış bütün kitaplarını gözden geçirerek denemek istediğimi anlattım. Bulduğum yöntemin etkinliğini ölçmek için çeşitli metinlerde ne aranacağını öğrenmem gerekiyordu. Arkadaşım kendisiyle alay ettiğimi sandıysa da yazarın öncelikle işlediği konu ve fikirlerin bir listesini verdi bana.

Adamın yazdığı kitapların arasına gömülerek okumaya başladım. Az sonra aklım karmakarışık kelimeler, terim ve fikirlerle dolmaya ve her şey ağır ağır yukardan bakınca bir araya getirilen kadife parçalarından özenle dikilmiş yatak örtüsüne benzeyen tarlalar gibi biçim kazanmaya başladı. Okurken ara sıra belirli fikirleri kısaca banda alıyordum. Yazarın bütün eserlerini gözden geçirdiğimde, çalışmalarının topoğrafyasının ne kadar yalın ve tartışmaya değmez olduğunu anlamıştım.

Doldurduğum bandı arkadaşıma verdim, o da hemen yazıya döktü. Daha sonra teşekkür etmek için beni aradığında, kendisine verdiğim plan tarafsızlıkla kullanılacak olsa bugüne dek yayımladığı çalışmalar yazarının

sadece gözünden düşmekle kalmayıp, adamın kendine olan güvenini sarsıp yazma hevesini bile kıracağını söyledi. Yeniden bu tür bir araştırma yüklenirsem, bulduğum yöntemi çalınmış fikirleri ortaya çıkarmakta geliştirmemi salık verdi.

Batı Avrupa'da görev aldığım sıralarda, öğrendiğim dilleri ilerletmek için yerel edebiyat yayınlarını ve dergileri okurdum. Genellikle her sayısını okuduğum etkili bir haftalık dergide, tanınmış bir eleştirmenin görüşleri yayımlanırdı. Bir keresinde, yapıtları hakkında araştırma yaptığım o yazarın ilk romanlarından birinin yakınlarda yayımlanmış çevirisi eleştiriliyordu.

Eleştirmen, arkadaşımın yıllar önce yayımladığı bilimsel bir yazısında belirttiği gibi, yazarın anlatım tekrarlamalarından örnekler veriyordu ama arkadaşımın yazısından söz etmiyordu. Yabancı birinin görüşlerini çalmak bu eleştirmen için elbette kolaydı. Bir kitabın çevirisi, genellikle aslından daha sonra yayımlandığı için kitap hakkındaki fikirlerinin kaynağı kitabın aslının basıldığı ülkede yapılan eleştiriler oluyordu ve bunun ortaya çıkarılacağından da endişe duymuyordu.

Belleğimin iki ayrı dilde aynı zamanda çalışıp çalışamayacağını anlamak için eleştirmenin son eleştirilerinden birkaçını seçerek, aynı kitaplar hakkında yazıldıkları ülkede yayımlanan görüşleri bulup okudum. Kuşkulandığım gibi, eleştirmenin bazı fikirleriyle anlatım biçimi, daha önce öteki ülkede yayımlanan eleştirilerin beceriksizce kılık değiştirmiş tekrarlarından başka bir şey değildi.

Durumu Servis'teki bölüm şefime anlattım. İlk önce, roman, edebiyat eleştirileri ve çeviriler gibi anlamsız ve sıkıcı konularla böylesine uğraşmamı hayretle karşıladı ama kanıtladığım şeyin gerçek önemini anlayınca kutladı beni. Servis'le işbirliği yapmadığı takdirde, edebi hırsızlığının açıklanacağı kendisine anlatıldığında, eleştirmenin akla uygun bir karar vereceğinden emindi. Şefime göre, haftalık dergi içinde bir adamımızın bulunması her zaman işimize yarayabilirdi.

Aynı günlerde, Servis ajanı bir arkadaşım Washington DC'deki bir olayı anlatmıştı. Bir ay içinde bir senatör, tanınmış bir gazeteci, iki kolej öğrencisi ve orta yaşlı beş kişi karaciğer iltihabından ağır hasta olarak hastaneye kaldırılmışlar. Hastaların yaşları, geçirdikleri hastalıklar, yaşama biçimleri birbirlerine uymuyormuş ve doktora da mikrobun kaynağı hakkında ayrı fikirler ileri sürmüşler.

Birkaç gün sonra iki yüz kişinin daha hastalandığı bildirilmiş. Hastaların bazıları duyarlı işleri sürdüren bir devlet örgütünde görevli olduklarından, soruşturmanın Servis tarafından yapılması istenmiş. Yapılan araştırmada, her hastanın hastalanmadan haftalarca önce boğaz ağrısı, nezle ve solunum yolları iltihabından yakınarak kent merkezinde muayenehaneleri bulunan sekiz tanınmış doktora gittikleri ortaya çıkmış. Bundan sonra doktorlar, yanlarında çalışanlar, verilen ilaçlar, bürolar ile araç ve gereçlerin

sağlık kurallarına uygun olup olmadığı hakkında araştırma yapılmışsa da, kuşku uyandıran bir şey bulunamamış. Salgın da başladığı gibi birdenbire sona ermiş ve soruşturma ekipleri hastalığın kaynağını ortaya çıkartamamışlar.

Ajan olayı bana anlatmadan kısa bir süre önce, orta yaşlı bir bilimadamıyla barda konuşuyormuş. Doktorların tümünü baştan savmacı olarak niteleyen bilimadamı, bunların sadece kan ve idrar tahlilleri, eletrokardiogramlar ve baştan savma muayenelere dayanarak karışık teşhisler koyduklarını, bir hastayı muayene ederken telefon çalınca ilgisiz konular hakkında çene çalmakta bir sakınca görmediklerini anlatmış. Doktorların çoğu kez belirli şikâyetleri gidermek için ilaç yazdıklarını, fakat bir ilacın hastaya dokunup dokunmayacağını, hangi koşullarda zararlı olup olmadığını anlamak için hastanın geçmişini gözönüne almak gereğini duymadıklarından yakınmış.

Bilimadamı, doktorluk mesleğinin ne kadar kötüye gittiğini ve soruşturma yapılsa bile bir sonuca varılamayacağını gözler önüne sermeye karar vermiş. O günlerde özel bir laboratuvarda çalıştığından, karaciğere yerleşen birçok virüsten kolaylıkla örnekler almış ve bunların üzerinde bazı deneyler yapmış. Birkaç hafta sonra çok etkin, yeni bir tür virüs geliştirmeyi başarmış.

Göğsündeki şiddetli ağrıdan yakınarak Washington'un sekiz tanınmış doktorundan randevu almış ve her muayenehanede hemşirelere başka bir ad, adres bildirip daha önce geçirdiği hastalıklar sorulduğunda değişik bilgiler vermiş. Her doktorun muayene odasında hemşireler kendisini tarttıktan sonra dışarı çıkarmışlar.

Muayene sonunda doktorlar giyinip çalışma odasına gelmesini söyleyerek onu yalnız bırakmışlar. Odada yalnız kalan adam, hemen virüsleri koyduğu şişeyi cebinden çıkarıp tepesine basarak mikropları açık bir kavanoz içinde duran ve kullanıldıktan sonra atılan dil üzerine bastırılan penslerin, boğaz ve burun muayenesinde kullanılan madeni araç ve gereçlerin üstüne püskürtmüş. Ayrıca, birbiri üstüne geçirilmiş kâğıt bardaklar ile rektum muayenelerinde kullanılan lastik eldivenlerin üstüne de sıkmış.

Aynı şeyi sekiz doktorun muayenehanesinde yapmış. Virüsün bulaştığı kişiler hastaneye kaldırılana kadar, mikroplu pensler, bardaklar ve eldivenler çoktan yakılıp, madenî araç ve gerçler de mikroptan arındırıldığı için virüsün kaynağını bulmak olanağı ortadan kalkmış, Savsaklayıcı doktorların ellerinde bu hastaların çaresiz kalması ve mikropların kaynağını bir türlü bulamayan araştırmacıların başarısızlığı bilimadamını çileden çıkarmış. Yaptığı bu deneyle bütün doktorlar için söz konusu olan sağlık koşullarıyla nasıl alay edilebileceğini ortaya çıkardığını söylemiş.

Ajan, adamın sözlerini dikkatle dinledikten sonra tuvalete gitmek bahanesiyle kalkmış. Bardan dışarı çıkar çıkmaz hemen telefona koşup şefine duyduklarını anlatmış ve ne yapması gerektiğini sormuş. Fakat bara

döndüğünde bilimadamı görünürlerde yokmuş.

Yıllar sonra bu hikâyeden esinlenerek kendim bir deney yapmak istemiştim. Yağmurluğumun cebine ince kısa iğneli bir şırınga ile içinde kokusuz, tadı olmayan, fakat salyayla karıştığında mor renk alan zararsız bir sıvı bulunan şişeyi koydum. Şırıngayı avucumda saklayarak yiyecek satan büyük bir mağazaya girer, içerde dolaşırdım. Peynir, süt, krema, tereyağ, margarin, dondurma ve yoğurt kutularına sıvıyı sıkardım. Elimi cebime sokup şırıngayı doldurmak işten bile değildi; ne yaptığımın farkıma varan tek kişi çıkmadı. Mağazadan çıkmadan önce, alışverişe gelmiş biri gibi birkaç şey de alırdım.

Birkaç gün içinde kent dışındaki semtlerde elliden fazla mağazaya girmiş ve yüzlerce kutuya sıvıyı akıtmıştım. Hafta sonuna doğru gazetelerde ve televizyon haberlerinde bir salgın çıkmasına yol açacak zehirli gıda maddelerinden söz edilir olmuştu. Aradan günler geçtikçe yayın organları salgına daha fazla zaman ve yer ayırır oldular. İki hafta sonra, zehirlenme korkusu özel bir televizyon programında ele alındı ve Nobel ödülü kazanmış, bağışıklık konusunda uzman olan bir profesör, sıvının öldürücü olmadığı bilinmekle birlikte uzun vadede ne gibi etkiler yapacağının henüz saptanamadığını açıkladı.

Korku gittikçe artarken bazıları bu maddenin yiyeceklere, mağazalara gelmeden önce bulaştığını ileri sürdüler; çok kişi de bu maddenin bulaştığı yiyecekleri yedikten 15-20 dakika sonra zehirlendiklerini iddia ettiler. Hepsi de bunun şok etkisi yaptığı, mide bulantısına yol açtığında birleşiyor, korkunç hayaller gördüklerini söylüyorlardı.

Bu sırada sıvının bileşimini değiştirdim. Artık havayla temas etmesinden 30-40 dakika sonra kırmızı renk alıyordu.

Ve o güne dek temiz oldukları sanılan başka yiyeceklere de sıkmaya başladım. Paketi açıldıktan yarım saat sonra dil ve ağız içini kıpkırmızı yapan ekmek, et, soğuk salata, donmuş tatlı ve pastalardan zehirlendiklerini görenler büyük bir korkuya kapılıyordu; kırmızı zehirin mor zehirden daha da öldürücü olduğunu ileri sürenler çoktu.

Salgın, kitle halinde panik yaratmaya başlamıştı. Bazı yiyecek üreticileri ve paketleme şirketleri ile çeşitli yerlerde şubeleri olan büyük gıda mağazaları, tüketici örgütleri kendi başlarına soruşturma yapıyor, birbirine uymayan raporlar, suçlamalarla ortalığı büsbütün karıştırıyorlardı. Paketleme işlemlerinin değiştirilmesini isteyenler de vardı. Bu arada gazetelere, radyo ve televizyon istasyonlarına kimliği bilinmeyen kişiler telefon ederek kitle zehirlenmelerini de kapsayan her türlü şiddet eylemlerinin sorumluluğunu yüklendiklerini belirttiler. Bunlardan biri polise gönderdiği bantta, herkese eşit haklar tanımayan göçmenlik yasaları değiştirilmezse, kırmızı zehirin gücünü artırmak ve bütün ülkede yiyecek satan küçük, büyük bütün dükkânlara saldırmakla tehdit ediyordu. Bandı gönderen adam, Orta Avrupa aksanıyla konuştuğu için yayın organları sıvıya 'Polonya zehiri' adı-

nı taktılar.

Servis'te çalıştığım yıllarda 18'inci yüzyıldan kalma enfiye ve parfüm kutuları toplamıştım. Hepsi de platin, altın ve gümüş olan kutular değerli taşlarla süslü ve mineliydi. Kutuları olağan yollardan ele geçirmediğim için bunların bende olduğu ortaya çıkarıldığı an Servis'ten ayrılmak zorunda kalacağımı biliyordum.

Değeri zaten yüksek olan kutular, ben Servis'ten ayrılıp izimi kaybettirdiğim süre içinde daha da değer kazanmıştı. Artık çok zengin sayılırdım. Servis sonrası yaşantımın, saklandığım bir yerden ötekine kaçmama ve yakalanınca özgürlüğümü satın alabilmem için, el altında nakit para kaynağı bulundurmama bağlı olduğunu biliyordum tabii. Para kaynağı işte bu kutular oldu.

Kutularımı saklayacak uygun yerler bulmalıydım. Amerikan pasaportuyla polis kontrolundan geçmeden serbestçe girebileceğim, sınır kapılarında ülkeye nelerin ya da kaç paranın sokulduğu titizlikle aranmayan bir ülke olması gerekiyordu. Bu nedenle kutuları ancak Batı blokunda ayakta kalabilmiş birkaç büyük demokratik ülkede saklayabilirim.

Kutuları tam bir güvenlik altında bulundurabilmek için seçtiğim en güvenilir yerlere ayrı ayrı yerleştirmeliydim. Her zaman kolaylıkla gireceğim, çok değerli bir şeyin saklanacağı akla gelmeyen yerler bulmaya kalıyordu iş.

Birçok eski genel tuvaletin, temizlenmesi ve onarılması hemen hemen hiç gerekmeyen basit rezervuarları aklıma geldi. Eski büyük oteller, lokantalar, tren istasyonları ve metrolardaki tuvaletlerin rezervuarları benim kasalarını olacaktı.

Bavulumda eşyalarım arasına sakladığım bir iki kutuyla birkaç kez yabancı ülkelere gidip geldim. Rezervuarı tavana yakın bir tuvalet bulduğumda, kutulardan birini güderiye ve su geçirmez bir plastik kılıfa özenle sarıp rezervuarın dibine koydum.

Sonunda bütün kutular yerlerini bulmuştu. Tuvaletin yerlerini kâğıda yazamazdım. Her birinin yeri aklımdaydı.

Bugüne dek bir kutuyu istediğim zaman geri almakta herhangi bir aksilikle karşılaşmadım ama birini almak için yola çıktığımda iki olasılık aklıma geliyordu: Kutunun tamircinin eline geçmiş ya da rezervuarın sökülüp yerine yenisinin takılmış olması.

Geçenlerde Livigno'ya giderken İsviçre-İtalya sınırına gelmiştim. Lago Nuovo'ya yaklaştığımda tek yönlü 6,5 kilometrelik tünele girmek için sıra bekleyen yüzlerce arabanın gerisinde yerimi aldım. Bu trafik sıkışıklığının en azından yarım saat süreceğinden emin olarak arabadan çıkıp genel tuvalete gittim. Arabasıyla sırada bekleyenler yerlerini kaptırmamak ve tünele giriş izni veren yeşil ışığı kaçırmamak için tuvalete gitmeyi göze alama-

dıklarından içerisi anımsadığım gibi temizdi. Girip kapıyı kapattıktan sonra tuvaletin üstüne çıktım. Rezervuarı çekip içindeki suyu boşalttım ve elimi içine soktum. Paket, yıllar önce bıraktığım gibi sağ arka köşede duruyordu. Paketi aldım ve ıslak plastik kılıfı çıkartıp güderiye sarılı kutuyu yağmurluğumun cebine koydum. Tünel girişindeki kırmızı ışık yeşile dönmeden arabama dönmüştüm.

Bir buçuk saat sonra bir dağ kasabasındaki otele yerleşerek Milano'da bir antikacıya telefon ettim. Ender bulunan, 18'inci yüzyıldan kalma bir kutuyu satışa çıkardığımı bildirip kutunun renkli resminin basılı olduğu kataloğun adını verdim ve istediğim kesin fiyat üzerinde düşünmesi için 24 saat süre tanıdım. Üç saat sonra adam beni arayarak istediğim fiyatı kabul ettiğini bildirdi. Ertesi sabah antikacı ve bir uzman kaldığım otele geldiler. kutuyu dikkatle inceledikten sonra parasını ödediler.

Bu yıl da elimdeki en değerli kutulardan birini satmaya karar verdim. Aklıma hemen Londralı bir antikacı geldi. Çok tedbirli bir adamdı. Ona yazdığım mektupta kutunun önceki sahiplerinin adlarını, istediğim kesin fiyatı vererek renkli bir resmini gönderdim. Amerikalı zengin bir kadının istediğim parayı ödemeye hazır olduğunu bildirerek benden haber çıkmasını sabırsızlıkla beklediğini söyledi.

İsviçre pasaportuyla Latin Amerika'ya hareket etmek üzere olduğum ve gümrükten geçmek istemediğimden antikacı ve alıcı satışı Kennedy Havaalanı'nda yapmayı kabul ettiler. Dikkati çekmemek için uluslararası transit bölümünde buluşmamızı önerdim. Uçaktan indiğimde beni karşılayan antikacıyla transit salonuna geldiğimde, antikacının isteği üzerine salonun yolculara kapatıldığını görünce şaşırdım. Kadın, yanında çeşitli araç ve gereçler, kimyasal maddeler ve büyüteçlerle hazır bekleyen bir müze uzmanı getirmişti. Şimdiki kocası ve avukatı da iki valizi aralarına almış oturuyorlardı.

İncelenip, sahte olmadığı anlaşılan kutuyu, avukat el çantasına koyup kilitledikten sonra kadının kocası iki valizi bana verdi. Aldatılmadığımı bildiğim halde, her ikisini de açtım. Küçük plastik torbalara yerleştirilmiş elli ve yüz dolarlıklar önümdeydi. Torbaları çabucak sayıp valizleri kapattım.

Satış işlemi sona erdiğinde, kadın ve eşi uçağım kalkana kadar kendileriyle bir şeyler içmemi önerdiler. İçkilerimizi yudumlarken, kadın bu tür kutulardan büyük bir koleksiyona sahip bulunduğunu anlatarak, az önce satın aldığı kutuyu nasıl elde ettiğimi sordu. Nazik bir biçimde bunu antikacıya sormasını, kutunun geçmişi hakkında onun daha iyi bilgilere sahip olduğunu, politik ilişkileri nedeniyle bir önceki sahibinin adını gizli tutmak istediğimi anlattım. Öteki kutularım hakkında sorular sorup, hepsini görmek için can attığını söyledi. Çalınma tehlikesinin büyük, sigorta ücretlerinin çok yüksek olduğunu belirterek kutuları ayrı ayrı kasalarda sakladığımı ve hepsini aynı zamanda göstermeyi hiçbir zaman göze alamayacağımı anlattım.

Kocası, karısının da koleksiyonunu banka kasalarında sakladığını, üç yıllık evlilikleri boyunca kutuları temizlemek için karısıyla birlikte gittiğinde teker teker gördüğünü söyledi. Kadına, bu kadar kısa süre içinde tutarı böylesine yüksek nakit parayı bulmanın zor olup olmadığını sorduğumda, hayır dedi; bankası kaprislerini yerine getirmeye alışıkmış. Böyle büyük parayı taşımak kadın için hiç de önemli görünmüyordu ama kocası tehlikeli bulduğunu gizlemedi.

Büyük tehlikeleri göze alan kadınlar, belki de böyleleriyle pek sık karşılaştığım için olacak beni rahatsız etmezler. Servis'teki son yıllarımda "hummingbird" (*) adı verilen ve özel eğitimden geçmiş ajanlardan biriydim. Bu grupta görevli kadın ve erkeklerin değeri öylesine büyüktür ki, gerçek kimliklerini gizleyen ad ve görevlerinin güvenliğini sağlamak amacıyla merkezde dosyaları yoktur ve kim oldukları ancak pek gerekli olduğunda çok az sayıda öteki ajanlara açıklanır.

Bu kuşların çoğu, yabancı ülkelerde üstlenmiş yüksek dereceli devlet görevlisi, askeri ve kültürel ateşe örtüsü altında faaliyetlerini sürdürebildikleri sürece görevde kalırlar. Bazıları da işadamı, bilimci, gazeteci, yazar ve sanatçı örtüsü altında çalışırlar. Milyonlarca hayranı olan bir haber yorumcusu ve bir film yönetmeninin en değerli adamlarımızdan olduğunu anımsıyorum.

Başı derde giren bir kuş, yardımın ne zaman, hangi biçimde ve nasıl geleceğini hiçbir zaman bilmez ama Servis'in kendisini kurtaracağına inanır. Ayrıca, Servis tarafından her an görevlendirilmeyi, yine ne zaman nasıl ya da kimin emir vereceğini bilmeden beklemelidir.

Yıllar önce karşı tarafa sığınmış ajanları ortadan kaldırmak için birkaç kez görevlendirildiğim olmuştu. Fakat her zaman bir kuş, karşı tarafa geçtiği, öldüğü ya da yakalandığı hakkında arkasında hiç iz bırakmadan ortadan kaybolunca ne olacağını merak etmişimdir. Bugüne dek izi bulunmamış tek bir kişi tanıyorum: Ben. Aklımı kullandığım için hayatta kalabildim. Pek ender olarak üstümde silâh taşırım. Bence silah kullanmanın modası geçmiştir. Çünkü tetik çekildiği anda artık geriye dönülemez. Ben ancak etkileri geçici, yeni buluşlara güven duyarım: Kravat iğnesi ya da yüzük içine gizlenen uyuşturucular, düğme büyüklüğündeki gaz tabletleri, püskürtücüler ve benzerleri gibi. Her şeyin üstünde sezgilerime güvenirim.

Bir gün Los Angeles'da bir barda, Amerika'ya iş için gelmiş bir Alman sanayiciyle tanıştım. Birlikte yemek yediğimiz ve hoşça vakit geçirdiğimiz o geceden sonra Los Angeles'da kaldığı sürece sık sık görüştük. Almanya'ya döndükten bir ay kadar sonra bana telefon ederek ailesiyle birlikte kaldığı kır evine çağırdı.

Çağrıyı kabul ettim ve bir hafta sonra Münih'e gittim. Havaalanında beni karşıladı. Arabasına giderken, turistik eşya satan küçük bir dükkânın

(*) Arılar gibi çiçeklerden beslenen, parlak renkli çok küçük bir kuş.

önünden geçiyorduk, kartpostal toplayan bir kız arkadaşıma birkaç kart almak aklıma geldi. Bir düzine kart alıp parayı ödemek için tezgâha yürüdüm. Fakat satıcı uzattığım yüz markı bozamadı. Bunu gören dostum cebinden çıkardığı bir avuç bozukluğa bir süre baktıktan sonra parayı ödedi.

Arabada giderken hem çevreme bakınıyor, hem de havaalanındaki bu olayı düşünüyordum. Parayı ödemeden önceki bir an duraklaması, markların dostumun kendi ülkesinin parası olmadığı kuşkusunu vermişti bana.

Kısa bir süre sonra kuşkularımın yersiz olmadığını anladım. Evine en yakın köye kestirmeden gidildiğini söylediği bir karayoluna çıkmıştık. Önümüze ilk çıkan sapakta belli belirsiz durakladığını ve anayoldan ayrılmadan önce yan gözle yolun kenarındaki işaret levhasına göz attığını fark ettim. Evine bu yoldan gidip gelen biri nereden sapacağını çok iyi bilirdi.

Gerçekten dediği gibi sanayici olup olmadığını anlamaya kalkışmayı bile yersiz buldum ve evine ne zaman varacağımızı sordum. Daha bir saat kadar yolumuz olduğunu söyleyince önümüze çıkacak ilk benzin istasyonunda durmasını, tuvalete gideceğimi söyledim. Büyük bir benzin istasyonuna geldiğimizde, beni lokantada beklemek üzere yanımdan ayrıldı. Onun masaya oturduğunu görür görmez tuvalete gidip kapının yanında durdum. Lokantadan çıkan dört kişilik bir grup gözüme çarptı. Aralarına karışıp yolun karşısına geçtim ve durdurduğum bir arabayla Münih'e döndüm. Sanayiciyle bir daha hiç karşılaşmadım.

Evde olmadığımda pantolon, ceket ve paltolarımın gizli ceplerinde her zaman nakit para ve kendimi savunacak kimyasal aygıtlar taşırım. Fakat üzerimde saklı paraya, silahlara ve sezgime güvenemeyeceğim zamanlar da olur.

Bir gece geç saatlerde Fifth Avenue'da yürürken bir taksi şoförünün müşterisiyle köşe başında kavga ettiğini görmüş ve olup bitenleri anlamak için durmuştum. Yoluma devam edeceğim sırada yanımdan geçen temiz giyimli bir genç, tartışma hakkında bir şeyler söyleyecekmiş gibi geriye döndü. O anda ucu sipsivri bir sustalının kemerimin az üstünden etime batırıldığını duydum. Yanımızdan geçen birkaç kişi de bir şey farketmemişti. Silahlarıma el atmama olanak yoktu.

Adam beni duvara itti. Para ve otel odası gibi şeyler mırıldanırken alnında ter taneleri birikmişti. Üzerimdeki üç bin doları alabileceğini söylediğimde herhangi bir tepki göstermedi.

Pantolonumun arka cebinde, içinde otuz tane yüz dolarlık bulunan cüzdanımı alabileceğini tekrarladım. Yine anlaşılmaz bir şeyler mırıldandı. Üçüncü kez cüzdanı almasını söyledim.

Bu kez de tepki göstermeyince aldığı uyuşturuculardan kafasının çalışmadığını ya da delinin biri olduğunu düşündüm. Binbir tehlikeli işe girip çıkmış eski bir kuş olduğum, en yeni savunma aygıtlarımı üzerimde taşıdığım halde, işte şimdi bir uyuşturucu madde tutkununun sustalısından kaça-

mıyordum. Cümlemi bitirmeden ölebileceğimi aklımdan geçirirken onu lafa tutuyordum. Adam bakışlarını üzerimde toplamaya çalıştı. Birdenbire sustalıyı çekip geriledi ve sendeleyerek çekip gitti.

Yıllar sonra yaşamam yabancıların eline kaldığında bu olayı anımsadım. Şiddetli bir anjin geçiriyor ve her türlü ilacı almama rağmen bir türlü iyileşemiyordum. Daha önce hakkında bilgi edindiğim bir doktora gittim.

Doktor boğazımı muayene ederek günde üç kez almamı söylediği bir antibiyotik yazdı. Eve dönerken ilacı aldım ve bir tane yuttum. Birkaç dakika sonra göğsümde dayanılmaz bir baskı duydum. Saate baktım; ilacı yutalı tam beş dakika olmuştu. Organların çalışmasında birdenbire meydana gelen değişiklik, beni soluksuz bırakmıştı. Sol kolumdan parmaklarıma inen şiddetli bir sancı dönüp omzuma, boyun ve çeneme saplanıyordu. Kalbim patlayacak gibi çarpıyor, duruyor sonra yeniden hızlanıyordu. Kulaklarımdaki basınç arttıkça, soluğum iyice kesiliyordu. Gözlerim kararmaya, bacaklarım titremeye başladı. Birkaç saniye içinde yere düşeceğimi, sarhoş ya da uyuşturucu madde alan biriyimdir diye ya da yetkileri bulunmadığı halde işe karıştılar diye sonradan haklarında dava açılmasından korktukları için yanımdan geçenlerin bana yardım etmeyeceklerini biliyordum. Eninde sonunda bir trafik polisi hasta olduğumu farkedip cankurtaran çağıracaktı ama işyerlerinin dağıldığı o saatteki trafik sıkışıklığında cankurtaran gecikecekti. Gelinceye kadar belki de ölmüş olacaktım.

En yakındaki bir dükkâna girdim. İçerdekiler hemen geri çekildiler Zar zor tezgâha gidip üstüne kapandım.

Cebimden zorlukla çıkardığım paraları dükkân sahibine uzatarak soluk soluğa, "Motosikletli polis çağır. Onlara önemli bir haberim var. Çabuk ol," dedim.

Adam başını sallayarak arka tarafa geçerken, bir kadın sandalyeye oturmama yardım etti. Adam az sonra geri gelip polislerin yola çıktığını haber verdi.

Beş dakika geçmeden dükkânın önünde motosikletlerin durduğunu duydum. İçeri giren iki polisi dükkân sahibi yanıma getirdi. Ayağa kalkmaya çalışırken, "Hastayım," dedim. "Hemen hastaneye gitmem gerek. Cankurtaranın gelmesini bekleyemem. Antibiyotik zehirlenmesini tedavi etmek üzere bir ekibin hazır tutulması için hastaneye haber vermenizi istiyorum. Motosikletle götürün beni." Her ikisine de yüklü bir para verdim.

Birbirlerinin yüzüne baktıktan sonra parayı kabul ettiler. "Götürelim sizi, bayım," dedi biri. Yürümeme yardım ederek motosikletlerden birinin arkasına bindirdiler. Yolda bayılıp düşmeyeyim diye beni bacaklarımdan seleye bağlayıp motosikleti kullanan polise sıkı sıkıya sarılmamı söylediler. Öteki polis hastaneye telsizle haber verdikten sonra önümüze düşerek otomobil ve otobüslerin arasından bize yol açtı.

Tek yönlü yolda bize karşı gelen arabaların arasından zik zaklar çizerek, ışıklara aldırmadan, köşelerde sert dönüşler yaparak hızla geçtik. Olanca gücümle polise sarılmıştım. Rüzgâr terimi kurutmuştu.

Hastaneye vardığımızda, beyazlar giymiş üç kişi bacaklarımdaki bağları çözüp özenle yere indirdikten sonra bir doktorla iki hemşirenin beklediği ilk yardım odasına götürdüler.

İç cebimden çıkardığım katlı kâğıdı doktora uzattım. "Kâğıtta kayıtlarınız ve ilk yardım için gerekli bütün bilgiler ve teşhis özetleri vardır." Doktor kâğıdı aldı ve iki hemşire de beni soymaya başladılar. Saatime baktım. İlk sancı ve bitkinlik kendini göstereli on sekiz dakika olmuştu.

Uzun yıllardır sağlık bozukluklarıyla karşılaştığım için fiziksel rahatsızlıkları kendi yararıma dönüştürmeyi öğrenmişimdir. Varlığımı topyekûn düzene koyamazsam yaşayamayacağımı bildiğim için aklım vücudumu çalıştırır. Serüven dolu bir hayat seçmiş olmam, belki de devamlı hareket halinde bulunmanın tansiyonu yükseltip yaşamam için yeterli enerjiyi verdiği içindir.

Doktorlarımdan biri beni muayene ederken işi birdenbire yarıda kesip meslektaşlarını çağırmıştı. Temelden düşük tansiyonla vücudun normal olarak çalışmasının, vücudun fizyolojik gereksinmeleri çevresinde bir bünye kurmanın sağlanabileceğini doğrulayan bir örnek olarak göstermişti beni.

Tansiyonum nedeniyle kolayca uykuya dalar giderim. Uyurken kıpırdanmadığım, belli belirsiz soluk aldığım ve vücut ısısının iyice düştüğü söylenmiştir.

Servis'te görevliyken, yabancı ülkelerde polis ya da karşı haberalma ajanları tarafından sorguya çekilmeyi beklerken bile beş dakikalık kuş uykusuna daldığım olmuştur. Bir gece sorguya çekilmeden önce, gözaltında tutulmuştum. Ertesi gün polisler, geleceğimi etkileyecek bir sorgudan önce böylesine rahat uyuyabildiğime şaşırdıklarını söylemişlerdi.

Yeni bir sevgiliyle yatmadan önce, kıza ciddi kalp rahatsızlığı çektiğimi, sevişikten sonra uyurken ölebileceğimi anlatırım. Bu sözlerden sonra onu uyku tutar da uyuyabilirse, uyandığında vücudumun buz gibi olduğunu görür. Belli belirsiz soluk aldığımı fark edemeyince, öldüğümü sanır.

Benimle ilk kez yatanlardan bazıları, ölümümle herhangi bir ilişkileri bulunmasından ürkerek bu deneyden başarıyla geçemeden kaçmışlardır. Daha az korkanlarsa, kişisel eşyalarımı talan etmişlerdir. Cesedimi yanında bulan kadının biri de öylesine korkmuştu ki, başka bir erkekle yattığını itiraf ettiğini düşünemeden ne yapacağını sormak için erkek arkadaşına telefon etmişti.

Çevremdeki en küçük bir değişikliğe karşı duyarlılığım ve olağanüstü psikolojik baskılara duyduğum özlem nedeniyle başkalarının çevrelerine

nasıl kayıtsız kaldıklarını, kendileri hakkında ne kadar az şey bildiklerini ve varlığımı fark bile etmediklerini görmüşümdür.

Bir keresinde, zengin bir işadamı tarafından verilen bir partiye gitmiştim. Adam konuklarını etkilemek için küçük, özel bir müzeden bazı tablolar kiralamıştı. Konuklar tanınmış ressamların en güzel yapıtlarıyla karşılaşmışlar ve işadamı bunların özel koleksiyonu olduğunu ileri sürmüştü. Onlar konuşmaya daldıklarında, tabloları inceleme olanağı buldum. Orta büyüklükte bir portreye hayran olmuş gibi tabloyu yere indirip duvara dayadım.

Odada şöyle bir dolaşıp, çevredekilerle biraz çene çalarak ev sahibini böylesi bir koleksiyona sahip olduğu için kutladım. Sonra yeniden yere indirdiğim portreye doğru yürüdüm.Duvarda sıralı öteki resimleri incelermiş gibi yaparak portreyi duvarın dibinde ayağımla ite ite koridora açılan kapıya kadar geldim. Eğilip, portreyi aldım ve konukların paltolarını bıraktıkları yatak odasına girdim. Odada kimse yoktu. Tabloyu yatağın altına itip salona döndüm. Yarım saat sonra yeniden yatak odasına giderek kapıyı kapattım ve tabloyu sakladığım yerden çıkardım. Arkam kapıya dönük, yatağın ayak ucunda oturduğumdan, biri içeri girse rahatsız olduğum için dinlendiğimi sanırdı. Ve o yanıma gelene kadar tabloyu yatağın altına sürebilirdim. Fakat gelen olmadı ve ben birkaç dakika içinde portreyi çerçevesinden çıkarıp bezin tuvale tutturulduğu küçük çivileri sökerek çerçeveyi yatağın altına ittim. Yuvarladığım bezi de yağmurluğumun koluna soktum. Bir süre sonra da yağmurluğum kolumda, altı kişiyle birlikte partiden ayrıldım. Birkaç gün geçince tabloyu, gönderenin adı ve adresi yazılmamış bir paket içinde ev sahibine postaladım.

Bu olay, insanların sadece istedikleri şeyleri fark ettikleri hakkındaki inancımı doğrulayan birçok örnekten biriydi. Servis'te çalışırken gerçek görevimi örten işim nedeniyle ara sıra ziyafetlerde konuşmam gerekiyordu. Konuşmamı yaptıktan sonra hér zaman yüzüm dinleyicilere dönük olarak kürsüde oturur, öteki konuşmacıları ya da bir grubun aralarında tartışmalarını dinler görünürdüm. Konuşmalar sona ermeden kürsüden inemezdim. Bekleyişler dayanılmaz olduğunda, beyaz şarapla yarıya kadar dolu kadehe uzanır, bir yudum alır, kadehi bırakır ve bir elimi çeneme dayayarak bütün dikkatimle dinlermiş görünürdüm. Öteki elimle kadehe uzanır, tek bir hareketle geri kalan şarabı içer ve kadehi konuşmacıların ve dinleyicilerin göremeyeceği biçimde masa altına indirir, masa örtüsünü kendime doğru çekerdim. Kadehi bacaklarımın arasına sıkıştırdıktan sonra pantolonumun fermuarını açarak kadehi doldururdum. Birkaç saniye sonra kadeh yeniden masanın üzerinde olurdu. Yapılan konuşmalara kendimi kaptırmış gibi dalgınlıkla kadehi iterek önümden uzaklaştırırdım. Garsonlar bardak ve kadehleri sofradan toplayana dek, benimki bıraktığım yerde kalırdı.

Fakat kalabalık arasında duyduğum ve nefret ettiğim yalnızlık, kayak mevsiminin sonuna doğru açık havada bulunmanın verdiği o duyguya hiç benzemez. İlkbahar başlarında genellikle dağların tepesine teleferikle çıkıp yamaçlardan aşağı kaydığım bir kayak merkezine giderim. Bu mevsimde dağda kayan ancak birkaç kişi bulunur. Dört bir yanım kar, kaya ve buzla çevrili olarak ilkbahar güneşi altında parlayan tepeleri seyreder, uzaktan gelen çığ seslerini dinlerim. Başka bir yerde milyonlarca kişi yaşayabilecekleri birkaç santim yer için boğuşurken, benimle birlikte birkaç kişi çok güzel özel bir dünyanın, teleferiklerin ara sıra inip çıkmasıyla kısa süre için özelliğini yitiren vahşi doğanın, tepelerdeki lokanta ve dağ evlerinin tadını çıkarırlar.

Dağlarda yalnızlığımı kimseyle paylaşmak istemem. Yalnız bir keresinde yanıma, beni yokuş yukarı sürükleyecek kadar güçlü, iri köpeğimi almıştım. Yorgun olduğum ya da canım sıkıldığı zamanlar gözlerini yüzüme dikip, vereceğim emri yerine getirmeye hazır olarak kasları gerilmiş, yakınımda dururdu. Birlikte yürüyüşlere çıktığımızda önümde koşar ya da arkada kalarak çevrede görünmeyen düşmanı araştırırdı. Hasta olsam, yemek içmekten kesilirdi. Başka bir odaya kilitlediğim zamanlarda, çıkardığım her sesi dinleyerek odada sinirli sinirli gezinirdi.

Oysa tüm varlığını üzerimde toplamasını istemiyordum. Gerçek varlığını yozlaştırdığım, hayvansal içgüdüsünü evcilleştirerek onu bağımlı bir yaratık haline getirdiğim kanısındaydım.

Bir keresinde bir sokak kedisini yakalayamayınca, yanıma çağırdım. Kızdığımı bildiği için korkuyla yaklaştı. Sinmişti. En ağır kemerimle kamçılamaya başladım. İnledikçe, gözleri acı ve korkuyla dolana dek kafasını tekmeliyordum. Tüyleri terden ıslanmış, ağzından salyalar akarak yere uzanıp kalmıştı. Tepesinde durup dövmeye devam ediyor, üzerime atılması için zorluyordum. Oysa kalkmadı yerinden. Kendini savunmak için her türlü içgüdüden yoksun, odanın bir köşesine sindi.

Köpeğin bir gece merdivenlerden çıkarken arka bacaklarının vücudunun ağırlığını taşıyamadığını gördüm. Ertesi sabah vücudunun arkasını iki yana sallayarak yürüyordu. Sırtına dokundum, acıyla inledi ama elimi yalayıp yüzüme bakarak, kocaman başını bacaklarıma yasladı. Götürdüğüm veteriner, tedavi edilemeyen bir hastalığın köpeğin omurgasını kemirdiğini söyledi.

Yürümek ona acı verdiği halde beni izlemekten vazgeçmedi. Artık çok yakınımdan geliyor, burnu bacaklarıma sürünüyordu. Çimenliğe arka üstü uzansam, acı vermesine rağmen arkamda dimdik oturur, kımıldayan hiçbir şeyi gözden kaçırmazdı. Gözlerimi açacak olsam, tepemde alnımı yalamaya hazır bekler bulurdum onu. Bazan bir ayağını hafifçe omuzuna yaslayarak yanıma uzanırdı. Her geçen hafta hareketleri daha da ağırlaştı ve en sonunda artık peşimden gelemez oldu.

Akşamları balkonda birlikte oturur, vadiye ve gerideki dağlara bakardık. Rüzgârla uzaktan ağlayan bir çocuk sesi ya da köpek havlaması duyulsa, kulakları hemen kalkardı. Fakat gözleri dumanlı bakar, güçlükle soluk alırdı. Sonunda yemeğine güçlü bir uyuşturucu karıştırdım. İçinde zehir bulunduğunu bilmiş gibi istemeye istemeye yedi. Yemeğini bitirdiğinde yere serdiğim battaniyenin üstüne uzandım ve uyur gibi yaptım. Soluklarımı dinleyip, ilkbahar havasını kokladıktan sonra ağır ağır yanıma çöktü. Ön ayaklarını ve başını bacaklarıma dayamıştı. Rüzgârın uzaklardan getirdiği sesleri artık duymuyordu.

Yıllar sonra Servis'te çalışırken küçük fakat zorlu bir köpeği eğitmiştim. Ağır madeni parçalarla kaplı, üzerinde antene benzeyen uzun bir çubuk bulunan kemeri gövdesine bağlardım. Ağırlıkla koşmaya alıştığında, arabanın altına arka tamponun kırk - elli santim ötesine taktığım yiyeceğini alması için gönderirdim. Daha sonra birlikte çalıştığımız arkadaş arabayı ağır ağır sürerken bir iki gündür yemek verilmeyen köpek arabanın arkasından koşar ve arka çamurluğun altına girip yiyeceğini kapardı. Kemerden çıkan uzun çubuk, köpek ilerleyen arabanın altından yiyeceğini alırken arabanın şasesine değerdi.

Eğitimin daha sonraki döneminde, arkadaşım her gün aynı model bir araba kullandı. Her deneyde o hızını artırıyor, ben de köpeğin yiyeceğini benzin deposonun daha yakınına bağlıyordum. Köpek her defasında yiyeceği kapmayı başardı. Yiyecek benzin deposunun tam altına yerleştirildiğinde bile... Artık işe hazırdı.

İşe koyulacağımız gün üçümüz de erkenden kalktık. Karnını doyurmayı bekleyen hayvan, arkadaşım ağırlıkla birlikte bu kez jelatinli patlayıcı paketlerinin de takıldığı kayışı bağlarken heyecanlanıyordu.

Dürbünle baktığımda sokağın alt köşesinde bir evin önünde duran büyük bir araba gördüm. Araba hafifçe sallandığı için motoru çalışıyor olmalıydı. Kalın kurşun geçirmez camları vardı. Şoför ara sıra başını dışarı çıkarıp çevresine bakınıyor, arabanın yakınında iki muhafız duruyordu.

Evin kapısı açıldı ve kır saçlı bir adam iki muhafızla birlikte merdivenlerden aşağı indi. Kaldırımda duran muhafızlar harekete geçip, sokağın her iki ucunu gözden geçirdiler. Adamlardan dördü arabanın arkasına, beşincisi de şoförün yanına oturdu. Araba bize doğru hareket etti. Arabamın kapısını açıp köpeğe yanımızdan geçen otomobili göstererek emir verdim. Kuyruğunu bacaklarının arasına kıstırmış olarak yere inip yemeğine doğru koştu. Kayışa bağlı çubuk şaseye temas eder etmez araba büyük bir patlamayla parçalanıp her yanını alevler sarınca biz hareket ettik. Üstümüze gelen bir sıcak hava dalgası yüzümü nerdeyse kavuruyordu. Yakındaki evlerin kırılan camları kaldırımın üstüne yağıyor, sokağın kenarına park etmiş arabalara çarpıyordu. Yayalar sığınacak bir yer bulabilmek için kaçışıyorlardı. Az sonra polis arabalarının canavar düdüklerini duyduk.

Patlamayı görmenin bana üzüntü vereceğini sanmıştım. Olaya karşı kayıtsız kalışıma hayret ettim. Çocukluğumdan beri açıklanması olanaksız birçok şey yapmıştım. Davranışlarımın nedeni, eğer varsa, belki de geçmişin anımsayamadığım bir bölümünde yatmaktadır.

Daha iki yaşıma basmadan önce bir sabah odama gelen annemin beni dadımın yatağında uyurken bulduğunu babam anlatmıştı. Tek başıma yatağımdan çıkamayacağını düşünen annem kadına beni neden yanına aldığını sormuş. Dadım da kendisinin almadığını, birkaç haftadır geceleri uyanınca beni yanında bulduğunu söylemiş. Beni yatağıma yatırmak istemiş ama ağlamama dayanamayıp sabaha kadar yanında kalmama göz yummuş. Dadımın anlattıklarına inanmayan babam da, olanları bir araştırmayı denemiş.

Ertesi gece, ben ve dadım uyurken odaya girip köşeye sinmiş. Bir iki saat sonra yatakta doğrulup yere indiğimi ve dosdoğru dadımın yatağına giderek ayak ucuna kıvrıldığımı görmüş. Her şeyi uykuda yapıyormuşum. Babam kadından özür dilemiş ve beni bir doktora götürmeye karar vermiş. Beni muayene eden birkaç doktor, uyurgezerliğimin nedenini bulamamışlar. En aklı başında olanı, yatağımın iki yanına ıslak havlular konulmasını salık vererek, yataktan aşağı inmeye çalışırsam ıslak havlulara değince üşüyeceğimi ve battaniyemin altına gireceğimi söylemiş. Bir daha da uykuda gezinmemişim hiç.

Üç yaşımdayken bana bakan İsviçreli bir dadıya yaptıklarımı anımsıyorum. Yanımıza geleli bir yıl kadar olmuştu. Bir gece onun dikiş kutusundan makas çaldım. Daha sonra beni kucağına almış severken makası sağ göğsüne batırdım. Yüzü acıyla gerildi ve kana bulanan beyaz bluzuna bakarak haykırmaya başladı. Annem koşarak odaya girdiğinde elim kan içinde olduğundan benim yaralandığımı sanmıştı.

Birkaç ay sonra, en sevdiğim oyuncaklarımdan birini kırmış olan beş yaşındaki bir çocuğun kafasına beşinci kattaki evimizin penceresinden büyük bir saksı attım. Saksı başına düşmemişti ama sıçrayan parçalardan biri bir gözünü çok kötü yaralamıştı. Herkes saksının kazara düştüğünü sandı.

On iki yaşındayken, yeni hükümet benimki de dahil yüz binlerce aileyi yerinden etmiş, sınır boyunca kısa süre önce ülke topraklarına katılan bölgeler yerleştirmişti. Taşınan ailelerin kişisel birkaç eşyadan başka şey götürmesi yasaktı; arkalarında eşyayla, yıllar boyu toplanmış şeylerle dolu evlerini terk ederek ülkenin bir ucuna gitmeye ve başkalarına zorla bıraktırılmış eşyalarla döşeli evlere yerleşmeye zorlanmışlardı. Güvensizlikleri, hükümetin canı istediği anda bu evleri de ellerinden alma tehlikesiyle daha da artıyordu.

Annem ve babam çalıştıklarından, öğle yemeğinden sonra öğretmenim gelene kadar evde yalnız kalıyordum. Bir sabah telefon çaldı ve başkentteki şehirlerarası santraldan bir kız, bir devlet görevlisinin babamla görüş-

mek istediğini söyledi. Babamın işte olduğunu, yetkiliyle görüşebileceğimi söyledim. Hat bağlandı ve çocuk olduğumu anlamayan adam söyleyeceklerini not etmemi emretti.

Babam, iki gün içinde yeni yerleşim bölgelerinin bağlı olduğu büroya gidecek, önceden sahip olduğu mallarından vazgeçtiğini belirten belgeyi imzaladıktan sonra oturmakta olduğumuz apartman katında devamlı kalma hakkı tanıyan bir belge kendisine verilecekti. Adam, emirlere uyulmadığı takdirde ağır ceza görüleceğini belirterek yol parasının hükümet tarafından karşılanacağını açıkladı. Tren saatlerini, babamın gideceği büronun adresini, görüşeceği yetkilinin adını ve randevu saatini verdi. Sözü bitince, bir yanlışlık olmasın diye yazdırdıklarını okuttu. Ancak çok ciddi bir kaza olursa, babamın verilen saatte istenilen yere gidemeyişinin bağışlanabileceğini ekledi.

Eve gelince babama mesajı ilettim. Üzüleceğini umuyordum. Ömrü boyunca yaşadığı o yere dönmek için beslediği tüm umutlarını devlet zorla kırıyordu işte. Oysa bir başka yere taşınmayacağımıza sevindi babam. Gözümün aşina olmadığı resimler, çirkin ağır eşyalar, yabancı birinin adının baş harflerinin kazılı olduğu çatal ve bıçağı kullanmaktan artık yüksünmüyordu. Hani daha birkaç ay önce yeni hükümet başkanına Parti'nin kuklası adını takmış, teyze ve amcalarımla birlikte binlerce kişinin ölümünden onu sorumlu tutmuştu. Artık bu ölülerden Parti bürokrasisinin adsız kurbanları diye sözediyordu. Annemse en önemli şeyin, beni uygar bir insan olarak yetiştirebilecekleri bir eve kavuşmak olduğu kanısındaydı.

Dikkatle not aldığım talimata uyan babam yola çıktı. Bazı istasyonlarda aktarma yaparak birkaç yüz kilometre uzaktaki başkente gidip iki gün kaldı. Eve dönerken devletten aldığı belge ile anneme bir buket çiçek, bana da ithal malı çikolata getirmişti.

Ertesi gün annemle babam işe gidince telefon rehberini açarak gelişigüzel bir numara seçip çevirdim. Karşıma bir kadın çıktı. Şehirlerarası santralda çalışan kızın sesini taklit ederek, tiz bir sesle başkentten aranıldığını söyledim. Sonra da babamı arayan adamınkine benzetebilmek için en kalın sesimle kadına oturduğu apartmanın halen resmî kiracısı olan kişiyle konuşmak isteğimi belirttim. Kadın, kocasının işte olduğunu fakat telefonla görüşmeye olanak bulunmadığını, mesajı kendisinin alabileceğini söyledi.

Söyleyeceklerimi çok dikkatli not etmesi gerektiğini belirterek, kocasının iki gün içinde başkente gidip önceki mallarından vazgeçtiğini gösteren belgeyi imzalamasına karşılık, oturmakta olduğu katta devamlı kalma hakkının devletçe kendisine verileceğini anlattım. Başvuracağı büronun adresini, yetkili kişinin adını ve randevu saatini aklımdan uydurdum. Babam için verilen tren saatlerini tekrarlayıp, makbuz karşılığında yol masraflarının devlet tarafından ödeneceğini ekledim.

Sözde yanlışlık yapmasın diye, yazdıklarını kadına okuttum. Kocasının istenilen saatte orada bulunacağını söyleyerek telefonu kapattı. Ertesi gün yine telefon ederek kocasının iş arkadaşı olduğumu fakat bürosunda bulamadığımı anlattım. O sabah başkente bir iş için gittiğini ve bir gün sonra döneceğini söyledi.

O günden sonra anne ve babamın evden gitmelerini her sabah dört gözle bekler oldum. Onlar gider gitmez telefona koşuyor ve rehberden bulduğum yeni yerleşme bölgelerinde oturanların numaralarını çeviriyordum. Eğer babam gibi, onlar da alçakça haklarından vazgeçecekseler cezalandırılmayı hak etmişlerdi.

Bazen sert bir devlet görevlisi olarak, bazen de çekingen bir dostluk göstererek talimatlar veriyor ve her zaman belgenin alınabilmesi için resmi bir kimlik belgesinin gösterilmesi gerektiğini özellikle belirtiyordum. İşin en sıkıcı yanı, söylediklerimi yazdırmaktı ama sabırlıydım. Her defasında ayrı bir adres uyduruyor ve duruma göre başka ayrıntılarla ilgili bilgi veriyordum.

Yaşlı kurbanlarımın bazıları cahildi; çoğu kaba köylü aksanıyla konuşuyordu. Bazılarının kulakları iyi duymuyor, bazıları da telefonda nasıl konuşulacağını bile bilmiyordu. Çoğu da, devlet yine yakalarına yapıştı diye öylesine korkuyorlardı ki, dilleri tutuluyordu sanki. Ara sıra bu insanlar hakkında özel bilgi sahibi oluyordum: Bir kadın sakat kocasının bu yolculuğa dayanamayacağını; yaşlı bir teyze, yeğeninin başkentte bulunması gereken günde nişanlısının çok uzaktan iki günlüğüne gelmiş olacağını, buna rağmen gencin çağrıya uyacağını söylediler. Genç bir kadın doğum yapmak üzere olduğunu, kocasının kendisini yalnız bırakmak istemeyeceğini belirtti; genç bir çocuk da babasının çalışma kampında sakat bırakılarak yatalak olduğunu, onun yerine kendisinin gideceğini söyledi; dul bir kadın da verem olan küçük kız çocuğunu kasabadaki tek kliniğe o gün götüreceğini, muayene için uzun süredir beklediğinden söz etti.

Sözlerini kesmeden onları dinliyor, sonra da nazik bir sesle verilen talimatı yerine getirmenin zorunlu olduğunu söylüyordum. Sesimi sertleştirerek talimata uymamak politik sabotajcılara ve kaybettikleri toprakları geri almak için ellerinden geleni yapan düşmanlara yardım etmektir diyordum. Bu nedenle, özürler kabul edilmiyor ve randevuların ileri bir tarihe alınmasına izin verilmiyordu.

Nerelere telefon ettiğimi, neler söylediğimi ve haberin nasıl karşılandığını not alıyordum. Her gün en azından altı yedi numara çeviriyor, sonra bir önceki gün aradığım kişileri kontrol ediyordum. Bütün telefon ettiklerimin içinden ancak beş kişi, bir sonraki gün başkente gidip gitmediklerini öğrenmek için aradığımda evlerindeydi.

Aradığım numaradakiler daha önce oturma belgesi almışsa, telefon edeceğim yerlerin sayısını artırarak kendimi cezalandırıyordum. Elime telefon numarası geçen bir kimse kaderinden kurtulamıyordu. Telefona ilk kez kimse cevap vermezse, sonunda biri açana kadar arıyordum.

Böyle bir numarayı en azından üç hafta süreyle günde iki kez aramıştım. Sonunda bir adam çıktı karşıma ve evde tek başına oturduğunu söyledi. Her zamanki bilgileri verip Başkent'e gitmesi gerektiğini bildirdiğimde bozuk bir aksan ve titreyen bir sesle işin ileri bir tarihe alınması için yalvardı. Yahudi olduğunu ve kısa bir süre önce ciddi bir kalp krizi geçirdiğini söyledi

Bir yıl önce babam da kalp krizi geçirdiği için acıdım adama. Yeni bölgede yaşamaktan hoşlanıp hoşlanmadığını sordum. Filistin'e göç etmesinin mümkün olduğunu ekleyerek milyonlarca Yahudin'in öldürüldüğü bir ülkede kalmayı neden tercih ettiğini anlayamadığımı söyledim. Biraz durakladıktan sonra, Yahudileri, düşman olsa bile, başkalarının ülkesinde yaşamaya kaderin ittiğini anlattı. Bu söz üzerine artık duramazdım. İnsanların kadere bağlı olmayıp, kaderin insanlar elinde olduğunu ve yasaların da kalp krizi geçirmişlere ayrıcalık tanımadığını söyledim. Düşmanları arasında yaşayacak güçlü biri, devlet tarafından yapılan bir çağrıya uyup, verilen günde Başkent'e gidecek kadar güçlüdür dedim. Adam hemen karşılık vererek, sadece barış ve güvenlik içinde yaşamak istediğini, bunu da ancak oturma belgesini alarak gerçekleştirebileceğini söyledi. Yazdırdıklarımı okuyup harfi harfine yerine getireceğine söz verdi. Ertesi gün ve daha sonraki günler onu aradımsa da telefona cevap veren olmadı.

Telefon etmeye başladıktan bir ay sonraydı. Babam kahvaltısını ederken kapı çalındı. Sert bir ses polis olduğunu söylüyordu. Babamın elleri öylesine titriyordu ki sabahlığının kuşağını bağlayamadı. Annemin de beti benzi atmıştı. İkisi de kapıya koştular. Annem kapıyı açınca sivil giyimli altı adam onu itip babamın tutuklandığını bildirdi ve aşağıda bekleyen plâkasız bir arabaya babamı bindirip götürdüler. O gün öğleye doğru öğretmenimin karısı telefon ederek kocasının da tutuklandığını haber verdi.

Ertesi gün eve gelen bir polis annemle beni karakola götürdü.

Karakola vardığımızda bizi bir odaya alan müfettiş, evimizden birçok yere yasaları çiğneyen telefonlar edildiğini söyleyerek annemden ve benden babamın faaliyetleri hakkında bilgi istedi. Annem öylesine bitkindi ki konuşamıyordu. Az sonra kendisini toplayarak üçümüzden başka hiç kimsenin telefonu kullanmadığını söyledi. Babamı neden suçladıklarını anlayamıyordu.

Birçok günahsız insanın, bizim telefonu kullanan insafsız bir sabotajcının kurbanı olduğunu belirten müfettiş, işlenen suçu anlatıp babam tutuklanmadan birkaç hafta önce oturma belgesi alan bir vatandaşa da telefon edildiğini söyledi. Adam olayı polise bildirince Başkent'e sorulmuş ve birçok kişinin var olmayan yerleştirme bürolarına gönderildiği böylece ortaya çıkmış. Gazetelere ilan verilerek bu tür telefon alanların polise haber vermeleri istenmiş. Kurbanların bazıları polise başvurmuşlar ve telefonların bizim evden edildiği anlaşılmış:

Müfettiş, teypi çalıştırınca devlet yetkilisi olarak konuştuğum ses duyuldu. O ana kadar yetkilinin sesini bu kadar ustalıkla taklit ettiğimi bilmiyordum. Banttaki ses orta yaşlı bir adamınkinden farksızdı. Annem bütün dikkatiyle dinledikten sonra başını iki yana salladı. Sesi tanıyamamıştı.

Ayağa kalkarak aranılan sahtekârın ben olduğumu söyledim. Müfettiş güldü. Doğrulayabilirim dedim. Teypi kapatırsa banda alınan mesajın geri kalan kısmını kelimesi kelimesine tekrar edebilirdim. Gülmeyi bırakıp teypi susturdu.

Çok kez yaptığım gibi sesimi kalınlaştırıp konuşmaya kalan yerden devam ettim. Müfettiş bir başkasını içeri çağırarak konuşmayı tekrarlamamı istedi. Sesimi de banda alıyordu. Sözlerim bitince aralarında bir şeyler konuştular. Müfettiş yaşım küçük olduğu halde tutuklandığımı bildirdi. Annem gidebilirdi. Kadıncağız bana doğru atıldıysa da zorla dışarı çıkardılar. O akşam duvarları ses geçirmeyen karanlık bir odaya götürüldüm. Odada, bir duvarın önünde uzun bir masa ve dört sandalye vardı. Karşı duvarın önünde de bir bank duruyordu.

Odada birkaç saat tek başıma kaldım. Sonra içeri giren dört kişi masaya oturdular. Birkaç kova su ve projektörler de getirildi. Adamlardan biri banka oturmamı emretti. Üzerime tutulan güçlü ışıklar gözlerimi kamaştırdığı için hangisinin, gerçek sabotajcıların babam ile öğretmenim olduğunu ısrarla söylediğini göremiyordum. Telefonda verdiğim talimatları onların yazdığını, yetkilinin sesini taklit etmem için beni eğittiklerini ve aradığım numaraları da onların seçtiklerini ileri sürüyordu. Kendilerinin ve belki de başka hainlerin suçlarını benim üzerime atıyorlarmış.

Öne eğilip gözlerimi kısarak sesin geldiği yana bakmaya çalıştım. Anne ve babam ile öğretmenimin telefon ettiğimden haberleri yoktu diye bağırdım. Telefonu onlar evde yokken kullanmıştım. Adam bağırarak az önceki suçlamaları tekrarladı. Ben de onların suçsuz olduğunu. İkinci bir ses gerçeği söylemezsem, cezaevinde çürüyeceğimi bildirdi. Henüz çok gençmişim ve yıllarca bir hücrede tek başıma kalmaya kendimi hazırlamalıymışım. Haykırarak suçlamaları reddettim. Beni sorguya çekenlerden biri kalkıp projektörün önünde durdu. Koca gövdesiyle üzerime eğilerek itiraf et diye bağırdı. Bankın ucuna tutunarak kötü kokan soluğundan kurtulmak için geriye yaslandım.

Saçımdan yakalayıp banktan aşağı sürükleyerek masaya doğru fırlattı beni. Öteki üç kişi ayağa kalkıp yanıma geldiler. Ellerinden kurtulmaya çalışırken biri olanca gücüyle ağzıma vurdu. Masanın üstüne iki dişim ile kan tükürdüm. Bir başkası yüzüme bir kova soğuk su attı ve dördü birden bağırmaya başladılar.

Babamın kalbinden rahatsız olduğunu polisin bilmediği aklıma geldi. Döverek, hatta hücreye tıkmakla öldürebilirlerdi onu. Lâtinceyi anadili gibi konuşan, nazik ve sessiz bir adam olan öğretmenimi düşündüm. Ben

şanslı sayılırdım; savaşta sağ kalabilmiştim. Ayrıca, babam ve öğretmenim gibi bakacak ailem de yoktu.

Beni sorguya çeken adamlardan birinin konuşmalarını taklit etmeye başladım. İki dişimin olmaması konuşmamı etkiliyordu ama sesini, kullandığı kelimeleri ve hareketlerini olduğu gibi taklit edebiliyordum. Ötekiler kahkahalarını tutamadılar. Fakat az sonra kendilerine gelip sustular. Taklidini yaptığım adam beni yakalamak isteyince geri sıçrayıp odanın içinde koşmaya başladım. Çenem de durmuyordu bu arada. Bir iki kez durup alaylı bir sesle bu gösteriyi de babam ve öğretmenimin hazırladığını mı düşünüyorusunuz diye sordum.

Dördü de öfkeyle dışarı çıktılar. Kapı yeniden üstüme kilitlendi. Sonraki gün taklidini yaptığım adam biraz meyve ve ithal malı çikolata ile rüşvet vermeye kalktı. Getirdiklerini yedikten sonra, zaten savaş nedeniyle çok üzüntü çekmiş bu günahsız insanlara neden işkence yaptığını sordu. Sorusunu duymazlıktan gelip babama ve öğretmenime ne yapacaklarını sordum. Ben, sorularına doyurucu cevaplar verene kadar onların hapiste kalacağını belirtti. İstediği bilgiyi verirsem onları hiçbir zaman serbest bırakmayacaklarını söyledim. Başlarına bir şey gelirse ya da tutuklu kalırlarsa beni öldürmeliydi, yoksa bir gün karısı ile çocuklarını öyle bir cezalandırırdım ki benimle karşılaştığına pişman olurdu. Tanımadığım insanların hayatlarını bile etkilemekte ne kadar usta olduğumu hatırlattım. Oturduğum sandalyenin bacağını tekmeleyerek öfkeyle dışarı çıktı.

Kısa bir süre sonra serbest bırakılmıştım. Askeri bir jiple eve getirdiler beni. Babam yatakta yatıyordu. Şişen yüzü yara bere içindeydi. Annem yatağın kenarına oturmuş omzuna ve karnına soğuk bezler koyuyordu. Beni görünce ağlamaya başladı.

Babam eliyle yanına gelmemi işaret etti. Sakalları uzamıştı. Yanağından öptüm. Birçok ailenin canının yakmamın nedenini öğrenmek istemediğini söyledi. Beni kucaklayan annem, öğretmenimin de serbest bırakıldığını fakat artık bana ders vermekten vazgeçtiğini haber verdi.

Kış tatillerimi ülkenin kuzeyindeki küçük bir dağ köyünde geçirirdim. İlk yıl kasım ayında köye gittiğimde her tarafın derin bir kar tabakasıyla örtülü olacağını sanmıştım. Oysa, ılıman göller bölgesinden esen ve Ruh adı verilen nemli rüzgâr yağan karı eritmişti. Fakat doğa kış için hazırdı. Sonbahar çimen ve otları kurutmuştu. Toprağa doğru eğilmiş kara söğüt dalları çıplaktı. Patates bitkileri çürümüş ve tarlalar bataklığa dönmüştü. Göz alabildiğine uzanan boz tepelerin ardından her sabah donuk bir aydınlık beliriyor, Ruh'un çocukları olan yağmur damlaları hızla toprağa düşüyordu. Ruh, önüne kattığı çocuklarını kendisinden kaçtıkları için cezalandırırmış gibi kamçılıyor, oraya buraya savuruyordu.

Güneş doğarken kalın giysilere bürünen köylüler evlerinden çıkıp pazar yerine yöneliyorlardı. Hepsi de dört gözle tundralardan esen ve Thule adı verilen kuru rüzgârı bekliyordu.

Yeraltı kaynaklarından beslenen bir su birikintisi gün geçtikçe büyüyor ve bataklıklar oluşturuyordu. Her iki yakasında sazlar, ince uzun otlar ve bodur söğüt ağaçları yetişmişti. Her gün suyun ne kadar alçaldığını görmeye giden köy çocuklarının arasına ben de katılıyordum.

Tepelerden esen Thule'un ilk soluğu duyulduğunda, Thule oyununa başlamak için çoğumuz suya koştuk. Her çocuğun elinde, içinde ılık Ruh rüzgârının estiği son günlerden yakalanmış ya da satın alınmış canlı bir hayvan -fare, kedi, köpek, ördek, kaz ya da misk sıçanı- bulunan bir çuval ya da kutu vardı.

Suda hareketlerini ağırlaştırmak için hayvanların karnına taş ya da demir çubuk bağladıktan sonra çuval ve kutulardan çıkarıp suya attık. Günlerce karanlıkta kaldıklarından, aydınlığa çıkınca şaşıran hayvanlar suya batıp soluksuz kalınca yüzeye çıkarak içgüdüyle kıyıya doğru yüzdüler. Onlar su üzerinde kalabilmek için çabalarken kıyıda duran sahipleri de bağırıp çağırarak ve içinde gizli demir kancalar bulunan uzun süpürge sopalarını sallayarak hayvanları korkutuyor, karaya çıkmalarını önlüyorlardı. Kaçan, boğulan bir hayvanın sahibi oyundan çıkarılıyor ve soğuk suda hâlâ çabalayanların sahiplerine ceza ödemek zorunda kalıyordu.

Thule gittikçe soğuk esmeye başladı. Üstümüzdeki kalın yünlülere daha sıkı sarındık. Az sonra hava birdenbire donmuştu sanki. Su donuyordu. Kısa bir süre sonra da üstünde ince bir buz tabakası oluştu.

Hayvanlar bütün güçleriyle sudan çıkmaya çalışıyorlardı ama kaygan buz tabakasına bir türlü tutunamıyorlardı. Hızla esen dondurucu rüzgârla hayvanların kan dolaşımı yavaşlıyor, ciğerlerindeki hava tükeniyor, hareketleri ağırlaşıyordu. Şaşkın şaşkın göğe, birbirlerine ve kıyıda durup kendilerini seyreden bize bakıyorlardı. Bir şey dinlermiş gibi başları yana bükük, gözleri açık birbiri ardından donarak öldüler.

Savrulan ilk kar hayvanların üstüne düştü. Buzlu camdan yapılmış heykeller gibi bütün kış boyunca su üzerinde kaldılar. Kaymak için dağlara giderken durup onlara bakar fakat hiç dokunmazdık. Onların sahibi artık kendilerini bir başka dünyanın yaratıkları yapan Thule, rüzgârıydı.

Bir sonraki yıl köye geldiğimde, ülkenin en büyük kayakla atlama yerlerinden birinin tamamlanmış olduğunu gördüm. Teleferiklerin önünde sıra bekleyenlerin de sayısı artmıştı. Genç köylüler kayak atlamaya merak sarmışlar ve ülkenin en iyi atlayıcılarına rakip olmaya başlamışlardı.

Aralarında en iyi atlayan çömlekçinin oğluydu. Kayakları üzerine kapanmış hızla atlama yerinden aşağı kayarak kendini boşluğa bırakır, kolları iki yanına yapışmış, burnu nerdeyse kayakların ucuna değecekmiş gibi, havada uçardı.

Hepimiz, soluğumuz kesilmiş yere düşmesini beklerken, kar üstüne yumuşak iniş yapabilmek için kollarını öne uzatıp, dizlerini kırarak her zaman yere ulaşmayı ve biraz kaydıktan sonra güzel bir hareketle durmayı başarırdı. Çocuk daha kayaklarını çıkarmadan, üstündeki karı silkmesine vakit kalmadan şaşkınlığımızdan doğan suskunlukla çevresini sarardık. Dikkati çekmiş olmak onu rahatsız eder ve yeniden atlamak üzere hemen aramızdan ayrılıp tepeye tırmanırdı.

Kısa boyluydu. Bir omuzu ötekinden daha düşüktü. Başı gereğinden büyük, sarı dişleri çarpık çurpuk, dar alınlı bir çocuktu. Annemin, dar alınların geri zekâlılığın işareti olduğunu söylediği aklıma gelmişti. Kaşlarımla saçlarımın başladığı açıklığın arası sadece beş santimdi ama bu çocuğun saçları ile kaşları arasında hemen hemen hiç açıklık yoktu. Kekelemeden bir cümleyi bitiremeyişini geri zekâlılığa yoruyordum.

Bazı atlayışlarıyla yeni ülke rekorunu kırmıştı. Köylüler de, Olimpiyatlarda altın madalya alabilirse yabancı kayakçıların köye akın etmeye başlayacaklarını ileri sürüyorlardı. Köy zenginlerinden birkaçı şimdiden yeni lokantalar yapılması için kentte mimarlara başvurmuşlar, hayal gücü daha geniş olanlar da bir benzin istasyonu açmak girişiminde bulunmuşlardı.

Bana yeni bir öğretmen arayan annemle babam, öğretmen bulana dek köyde kalmamı uygun görmüşlerdi. Ocak sonuna dek köyde kalmama izin verdiler. Tatilden sonra köye gezmeye gelenler kente dönmüşler ve köy çocukları da okula başlamışlardı. Yapayalnız kalınca kayakla atlayan çocuğa karşı duyduğum ilgi daha da artmıştı. Onun gibi atlayabilmek için her şeyimi verirdim. Fakat ne zaman önüme çıkan bir kar yığının üstünden atlayabilecek kadar hızlansam, ilk kez uçmayı deneyen bir kuş yavrusu gibi tepetaklak yere düşüyordum. O görünmez fiziksel güç beni pat diye yere çalıyordu.

Gözümde Tanrılaşan o gençle ilgili her şeyi öğrenmek istiyordum. Geceleri içki içmek için toplanan köylüler arasına, birini ararmış gibi katılıyordum. Konuştukları tek konu o gençti. Durmadan onun gelecekteki başarılarından söz ediyor fakat kendisi hakkında pek bir şey söylemiyorlardı. Kekemeliği yüzünden okula gitmediğini öğrendim. Okuma yazma bilmiyordu. Günah çıkarmaya gittiği papaz da kekemeliğini düzeltmek için uğraşmaktan artık vazgeçmişti.

Bütün bunlar çocuğu daha da olağanüstü kılıyordu. Hiç okula gitmeden üne kavuşmuş biriydi o. Tek becerisi olan atlamayı bile eğitim görmeden, sadece içgüdüsüne kulak vererek geliştirmişti.

Noel yarışmalarında ülke şampiyonunun bir kaç santim farkla gerisinde kalmış ve adını bütün ülkeye duyurmuştu. Radyo ve televizyon muhabirleri, gazeteciler, fotoğrafçılar ve imza meraklıları çömlekçinin oğlunu görmek için köye geliyorlardı. Mikrofonlar yüzüne tutuldukça ve kameralar her hareketini filme aldıkça zaten utangaç olan genç daha da içine kapanıyordu.

Yılbaşına yakın köye uzun boylu, koyu renk saçlı bir Avusturyalı çıkageldi. Köy alanında yapılan dedikodulara kulak kabartarak adamın ünlü bir kayak atlama antrenörü olduğunu, köyün birkaç zengini tarafından genci Olimpiyatlara hazırlaması için getirildiğini öğrendim.

Her sabah antrenörle çömlekçinin oğlunun arkasına takılıp, atlama yerine gidiyor ve çalışmalarını seyrediyordum. Köy çocukları okulda oldukları için ben genellikle çalışmaların tek seyircisiydim. Kısa bir süre sonra Avusturyalı ve öğrencisi bana gülerek selam vermeye başladılar.

Avusturyalı, bizimki atlama yerinden kayıp boşluğa atlarken, uçarken ve yere inerken düzinelerle fotoğraf çekiyordu. Çömlekçinin oğlu antrenörünün sözlerine kulak vermiyor gibiydi. Avusturyalının aşağıdan megafonla verdiği talimatları anlayıp anlamadığını bilerek merak ediyordum.

Avusturyalı geldikten bir hafta kadar sonra bir arkadaşı da köye geldi. Onun kadar uzun boylu olan kadın adamdan daha gençti. Kızıl saçlı kadın daracık kazaklar ve önünü hiç iliklemediği uzun bir kürk palto giyiyordu. İçinden eteği ve dizleri görünürdü. Köylülerin hiçbiri kadınla konuşmadılar. Fakat köye onu antrenörün çağırması nedeniyle hoşnutsuzluklarını ellerinden geldiğince gizlemeye çalışıyorlardı. İçlerinden biri, Kızıl Orospu'nun, hayatında hiç kadınla yatmamış çömlekçinin oğlu için büyük kentten getirilen özel bir ödül olduğunu ileri sürdü.

Artık bütün vaktimi kadını, Avusturyalıyı ve çömlekçinin oğlunu izlemekle geçiriyordum. Çoğu akşamlar, Avusturyalı ile kadının kaldığı evin balkolunda üçü oturup içki içerlerdi. Çocuk ayakta durmayacak kadar sarhoş olunca, ikisi onu içeri taşırlardı.

Bir gün çalışmaları seyredermiş gibi yaparak kadının yanına sokulma cesaretini gösterdim. Genç uzaktaki atlama yerine tırmanırken, Avusturyalı, kadına dönerek, 'Uçan Cüce'nin başka yerlerdeki daha yüksek ve daha iyi kurulmuş atlama yerlerinde çalışması gerektiğini söyledi. Kadın başını iki yana sallayarak Cüce'nin köyden ayrılmamak için direttiğini belirtti. Adam gülerek, kadının, çocuğun kararını değiştirmesi için köye getirildiğini söyledi ve Uçan Cüce'nin kendisine âşık olup olmadığını sordu. Kadın, çocuğun dünyanın öbür ucuna bile birlikte gitmeye hazır olduğunu söyleyince kahkahalarla gülmeye başladılar. Tam o anda çocuk düştü. Avusturyalı yardım etmek için hemen yerinden fırladı.

Kadın bana dönüp adımı ve niçin orada bulunduğumu sordu. Kızardım ve bir gün çömlekçinin oğlu gibi ben de büyük bir adam olacağım dedim.

Yanıma oturup kolunu omzuma attı. Açık ve yeşil gözleri vardı. O konuşurken ben de bembeyaz dişlerine bakıyor, soluğunu yüzümde duyuyordum. Çömlekçinin oğlunun sadece kendisine karşı olan sevgisini göstermek için atladığını fısıldadı. Kendisine karşı olan sevgisi büyükdükçe, daha da ileriye atlıyormuş. Çömlekçinin oğlunun, kendisi köye gelmeden ön-

ce de iyi atladığını söyleyerek karşı çıktım. İyice sokuldu bana. Kürkü çeneme, göğüsleri de vücuduma sürtünüyordu. Çocuğun daha önce de iyi atladığını fakat kendisi gelmeden önce onun hayat hakkında hiçbir şey bilmeyen, kekeme, aptal bir köylü olduğunu söyledi. Çocuğun sevdikten sonra erkek olduğunu ekleyerek, ben de erkek olmak istiyorsam ilk önce sevmeyi öğrenmem gerektiğini belirtti.

Ayağa kalkıp, gence öfkeyle bağıran Avusturyalının yanına gitti. Uçan Cüce başını önüne eğmiş susuyordu.

Annem ve babam bana bir öğretmen buldukları için şubat ayında kente döndüm. Uçan Cüce'nin yeniden ülke birincisiyle yarışıp yarışmayacağını öğrenmek için her gün gazetelerin spor sayfalarını okuyordum. En sonnuda her ikisinin yarışacağı gün açıklandı ve gazetelerde şampiyonla Cüce'nin büyük boy resimleri çıkmaya başladı. Beni yarışmaya göndermeleri için anne ve babama durmadan yalvarıp izin kopardım.

Trenle on iki saatlik bir yolculuktan sonra yarışmanın yapıldığı ünlü kayak merkezine atlamalardan birkaç saat önce vardım. Görevlilere görünmeden seyircilerin arasından sıyrılıp atlama yerinin hemen yakınında bir yer buldum. Dürbünle bakıp yarışmaya katılanlar arasında Uçan Cüce'yi aradım. Mavi kayak kıyafeti giymiş, başına da kaşlarına kadar inen kırmızı bir başlık geçirmişti. Ellerini sallayarak ona bir şeyler anlatan Avusturyalıyı başını çevirmiş dinlemez görünüyordu.

Zenginlere ve atlayıcıların ailelerine ayrılan yere baktığımda Kızıl Orospu'yu gördüm. Saçları aklımda kaldığından daha da kızıldı. Yüzünü iyice boyamıştı. Yanında bir kadın ve elinde büyük bir film makinesi bulunan bir adam vardı. Onu gördüğüm anda yanındaki kadınla yer değiştiriyordu. Adamın omzuna yaslanmış, yüzünü adamın yüzüne iyice yaklaştırmıştı; tıpkı bir keresinde bana sokulduğu gibi.

Başımı zamanında atlama yerine çevirdiğim için şampiyonun yeni bir rekor kırdığını kaçırmadım. Sonra dürbünü gene Kızıl Orospu'ya çevirdim. Paltosunu üstünden atıp ayağa kalkmış, göğsünü de ileri çıkararak çılgınca alkışlıyordu. Orada bulunan tüm kadınların arasında en göze çarpanı oydu ve erkeklerin çoğu gözlerini ona dikmişti. Alkışlar, bağırıp çağırmalar sona erince hoparlörlerden şampiyona meydan okuyan yarışmacının adı açıklandı.

Dürbünü Uçan Cüce'nin üstüne çevirdim. Atlama yerinin başına doğru ilerledi. Öne eğilmiş, atlamaya hazır beklerken olduğundan daha ufak tefek görünüyordu. Aşağıya doğru öylesine hızlı kaymaya başladı ki, dürbünle kendisini izleyemedim. Fakat kendini boşluğa bıraktığı anda bir aksilik olduğunu anlamıştım. Vücudu yapılması gereken hareketleri yapmıyor, elleri iki yanına yapışmıyordu. Kayakları da kontrolden çıkmış gibiydi. Seyircilerin solukları kesilmişti.

Boşlukta yükselebildiği kadar yükseldiğinde gövdesi yana eğildi. Başı

kayaklarının arasında havada çırpınıyordu. Herkesin beklediği mucize atlayış yerine, ipleri kopmuş bir kuklanın düşüşüne tanık oluyorduk. Bir an içinde hızla yere çarptı. Kayakları ayağından fırlayıp sert karın üstüne çarptığı anda bir çatırdı duyuldu. Gövdesi yokuş aşağı kayarken arkasında kırmızı ve kahverengi lekeler bırakıyordu.

Kalabalık haykırarak atlama pistini çeviren görevlilerin arasından piste doluşurken ben kalabalığın içinden sıyrılıp görevlileri ve polisleri geçerek Uçan Cüce'nin yanına koştum. Onu bir sedyeye yatırmış, cankurtaran arabasına götürüyorlardı. Gözleri tek bir noktaya dikilmişti. Biri bağırarak öldüğünü haber verdi.

Kızıl Orospu'yu her yerde aradım ve sonunda yanındaki kadınla atlama yerinden uzaklaştığını gördüm. Koşup koluna yapışınca dönüp bana baktı. Yüzüne, bana aşkının çocuğa güç verdiğini, şampiyon olabilmesi için daha da ilerilere atlamasını sağlayacağını söylediğini haykırdım. Çocuğun neden başaramadığını öğrenmek istiyordum.

Arkadaşının kulağına bir şeyler fısıldayınca kadın bizi yalnız bıraktı. Kızıl Orospu gidip bir banka oturdu. Karşısında durmuş ağlıyordum. Beni kucaklayarak göğsüne bastırdı ve yanaklarımdan öptü. Ağlamayı kesersem çömlekçinin oğlunun kendini neden öldürdüğünü anlatacağını söyledi.

Sonra elimi tutup eteği altından kalçalarına, jartiyerinin altından yumuşak kilotuna götürdü. durakladım; fakat o elimi istediği yere götürmekte diretiyordu. Parmaklarım kilotundan içeri girdiğinde yüzü yumuşadı. Ne kadar sıcak olduğunu duyup duymadığımı sordu. Uçan Cüce'nin bu sıcaklıktan hiçbir zaman hoşlanmadığını ve şimdi elimin durduğu yerde olmak istemediğini söyledi. O çocuğun kaya ve buzlar arasında büyüdüğünü, eti ve kemikleri ancak kasaptaki etler gibi donunca yaşayabileceğini anlattı. Ona göre sıcak ve ıslak olan her şey kokuşmuşluk anlamına gelirmiş ve ancak sarhoş olduğunda elleri kadının sıcaklığını duyarmış. Ve beraber oldukları süre boyunca kadın her zaman işte böyle sıcak, nemliymiş ve çocuğun dokunuşunun özlemini çekermiş. Çocukda kadının sevgisiyle kendini kirlenmiş görürmüş.

Kızıl Orospu elimi eteği altından çekince ıslak elim çarpan soğuk havayla üşüdü. Islaklık kurumadan tutup dudaklarıma hafifçe bastırdığı parmaklarımı yaladım. Soğukta kurumadan önce dilimin üstünde ıslaklığın tadını duydum. Sonra da elimi kendi dudaklarına götürüp öperken kıpkırmızı dudaklarının arasında pembe dilini gördüm. Beni kucaklayarak ayağa kalktı ve kalabalığa karışıp gözden kayboldu.

Yıllar sonra Servis'te görevliyken İsviçre'de Plaine Morte'de bir lokantada ilişki kuracağım görevlinin telefonunu beklerken yüzü yabancı gelmeyen yaşlı bir adam gözüme çarptı. Nereden tanıdığımı çıkartamıyordum bir türlü. Saçları döküldüğünden çıplak başı güneş altında parlıyordu. Şezlonga uzanmış, bir elini sivri çenesine dayamıştı. Öteki eli bacaklarını ör-

ten battaniyenin altındaydı. Başını garsona çevirince tanıdım onu. Uçan Cüce'yi çalıştıran Avusturyalıydı.

Yanına gittim ve rahatsız ettiğim için özür diledikten sonra, yıllar önce ülke şampiyonluğu için yapılan yarışmada ölen köylü çocuğu hatırlayıp hatırlamadığını sordum. Bu çocuğa Uçan Cüce adını da kendisinin taktığını ekledim. Beni daha iyi görebilmek için güneş gözlüklerini çıkartırken böyle bir canavarı elbette hatırladığını söyledi. Gülümseyerek taktığı adı tekrarlayıp omzumu okşarken bunu nasıl öğrendiğimi sormadı. O dalmış düşünürken konuşmayı sürdürmek için, çocuğun, kendisinden kısa bir süre sonra köye gelen saçları kızıla boyalı bir kadına âşık olduğunu söyledim.

Düşüncelerinden sıyrılan ve yüzündeki anlam değişen Avusturyalı, açık saçık fıkra anlatacakmış gibi kulağıma eğildi. Cüce'nin öldüğü gün atlama kulesinin tepesine birlikte çıkmışlar. Atlamadan beş dakika kadar önce Cüce tuvalete gitmek istemiş. Avusturyalı ise son bir saat içinde iki kez tuvalete gittiğini, sinirleri bozuk olduğu için o anda da böyle bir gereksinme duyduğunu anlatmış ama çocuk ısrarla çok sıkıştığını söylemiş. Avusturyalı istemeyerek onunla birlikte tuvalete gitmiş. Fakat tuvaletin ikisi de doluymuş. Uçan Cüce bağırarak daha fazla bekleyemeceğini söyleyince Avusturyalı da kadınlar tuvaletinin boş olup olmadığına bakmak istemiş ama buna gerek kalmamış. Çocuk duvara yaslanıp üzerinde kahverengi lekeler beliren yepyeni mavi kayak pantolununu göstermiş. Avusturyalı çocuğun üstünü değiştirmesi için atlayışın biraz ertelenmesini isteyeceği sırada hoparlörlerden Uçan Cüce'nin adı duyulmuş.

Adam atlama yerine çocuğu sürükleyerek götürdüğünü anlattı. Jüri üyelerinden bazıları, gazeteciler, fotoğrafçılar ve sıralarını bekleyen yarışmacılar çocuğun pantolunundaki lekeleri görmüş ve üstünden çıkan kötü kokuyu duymuşlar. Çok kişi onun yanından tiksintiyle uzaklaşırken başkaları da gülerek alay etmişler. Avusturyalı, Uçan Cüce'nin kendisine dönüp bir çocuk gibi altına kaçırdığı için insanların kendisiyle alay etmelerine dayanamadığını, ölmeyi yeğ tuttuğunu söyleşini hatırlıyordu. Atlama kulesinde yerini alıp arkasında kötü kokular bırakarak kaymaya başlamış ve birkaç saniye sonra da ölmüş.

Kızıl saçlı kadının ne olduğunu sordum. Avusturyalı elini battaniyenin altından çıkararak şöyle bir salladı. Kadının o vahşi genci mutlu kılmak için parayla tutulmuş önemsiz biri olduğunu söyledi ve gülerek budala kadının bu arada Cüce'ye âşık olduğunu ekledi.

Lisedeyken cinsiyet organımı sıkarak iyice geriye itebildiğimi keşfettim. Onu öyle tutmayı denedikten sonra, kenarı plastik metal bir kıskaçla içeri itip gözden kaybedebileceğimi anladım. Sanki ameliyatla kökünden kesilmiş gibi görünecekti.

Buluşmadan birkaç gün sonra ilgilendiğim bir kızı eve çağırdım. Biraz

öpüşüp seviştikten sonra ışıkları söndürüp kızı soydum ve benim de soyunmamı isteyinceye kadar onu sevip okşadım. Soyunmadan önce biraz duraklar gibi yaptımsa da gömleğimi çıkardım, kemerimi çözdüm ve sonunda pantolunu da attım.

Kız elini orama götürecek kadar cesaretli olmadığından ona ben yol gösterdim. Eli kıskaca değer değmez korkuyla geri çekildi. Sakin bir sesle, çocukken savaş sırasında yakınımda patlayan bir el bombasından saçılan metal parçalarının cinsiyet organımı parçaladığını ve devamlı işleyen yarayı sürtünmeden korumak amacıyla doktorun bu kıskacı yerleştirdiğini anlattım. Normal sayılan cinsel ilişkiden ömür boyu mahrum kaldığımı ve bunu başka yollarla yerine getirebildiğimi söyleyip beni bir sakat olarak geri çevirmeye hakkı olduğunu, bunu saygıyla karşılayacağımı ekledim. Korkuya kapıldığı için utanan kız sonra vücudumda bir organ yokluğunun kendisi için önemli olmadığına beni inandırmaya çalıştı ve gerçekte bunun yararlı olduğunu söyledi. Böylece gebe kalma korkusu duymadan bir kerecik olsun kendini rahatlıkla bir erkeğe verebileceğini ekledi.

Bu özürümü, kendisini heyecanlandıran her şeyi yaparak kapatabileceğimi, boşalmak için başkalarına alışılmışın dışında gelen kaynaklar arayan bir sakat olduğumu belirttim. Benim için hiçbir şey sapık ya da iğrenç değildi. Kız denemeye istekli olduğunu söyleyerek hemen harekete geçti.

Sevişirken organımın kabarmasından kaçınmak zorundaydım; çünkü kıskaç içerden gelen baskıyla yerinden fırlayıverirdi. Heyecanlandıkça kıskaç canımı acıtıyor gücün gemlenmesi boşalmayı geciktiriyordu.

Az sonra kız ne yaptığımı fark edemeyecek kadar heyecanlanmıştı. Kıskacı belli etmeden çıkarıp, hiçbir uyarıda bulunmadan içine ittim. İçinde boşaldığımı anladığı an haykırdı. Kendimi tutmanın bir oyun değil, cinsel heyecanı ve duyarlılığı canlandırmak olduğuna onu inandırmaya çalıştımsa da kızgınlığı geçmedi. Başkalarıyla olan tecrübelerimizde yapılanları yapmaktan kaçınarak ikimizin de taptaze ve kusursuz bir şekilde birleştiğimiz anlattım.

Sonunda sevişirken pasif kalmadan kendini serbest bırakıp harekete geçmenin hoşuna gittiğini ve her zamankinden fazla zevk aldığını itiraf etti. Daha önce seviştiği kişilerle yaptığı gibi hareketsiz kalmayıp benimle oynamak, sevişme oyunlarına katılmak ona çok daha heyecan vermiş; kendisini aldatmam nedeniyle duyduğu öfke ve endişenin, yeni bulduğu özgürlüğüne, yeni cinsel kişiliğine karşılık ödediği az bir ücret olduğunu söyledi.

Son yıllarda sık sık kimlik değiştirmek zorunda kaldığımdan, kılık değiştirmek benim için kişisel özgürlükten de öteye gitmiş, bir zorunluluk olmuştu. Yaşamam, anında yeni bir kişi yaratmama ve geçmişten sıyrılmama bağlıdır. Kılık değiştirmem sadece ilişkim bulunan kişileri aldatmak için değil, karşımdakinin algılama alanını genişletmek içindir. Değiştirdiğim kılığımla beni gören kişi yeni kişiliğimin gerçekliğine ve saygıdeğerliğine göz-

leriyle gördüğü için inanarak kendi kendini aldatır. Onu aldatan ben değilimdir; yalanımı da kabul eder ya da etmez.

Bir keresinde Floransa'da dolaşırken şık bir terzihane dikkatimi çekmişti. Kapının yanındaki madeni levhada, terzihanenin 19'uncu yüzyıl ortalarında kurulduğu ve özellikle resmî kıyafetlerin ve askerî üniformaların dikildiği yazılıydı. Levhanın üstündeki küçük camekanda askeri önderler, devlet başkanları ve üst dereceli dipolomatlar gibi mağazanın tanınmış bazı müşterilerinin resimleri vardı.

İçeri girip müdürle konuşmak istedim. Uzun yüzüyle papaza benzeyen, ince elli ve ipek gibi kır saçlı bir Floransalı geldi yanıma. "Kendime iki askerî üniforma diktirmek istiyorum. Biri gündüz, biri gece için," dedim.

Müdür, yardımcılarından ikisini çağırarak ölçü almalarını söyledikten sonra, "Hangi orduda görevlisiniz, efendim?" diye sordu.

"Tek kişilik bir orduda," dedim.

Müdür sinirli sinirli güldü. "Ah, bu her erkeğin düşüdür, değil mi? Herhalde yedek kuvvetlerdesiniz."

"Hayır. Fakat şimdi giyilmekte olan ya da geçmişte giyilmiş olanlara benzemeyen iki üniformaya ihtiyacım var."

Müdür durakladı ve beni süzdükten sonra, "Aktör olmalısınız," diye gülümsedi. "Bu üniformaları bir oyunda ya da filmde mi giyeceksiniz? Yoksa bir televizyon programında mı?" İki yardımcısı ellerinde kalemlerle bana ilgiyle bakarken, adam sözlerini doğrulamamı bekliyordu. "Hayır, aktör değilim. Buna, bir kişilik tiyatro da diyebilirsiniz," dedim. Müdür bu kez gülümsedi. "Üniformalar belli bir ülke ya da ordununkine benzememeli ama görenleri yüksek rütbeli bir asker olduğuma inandırmalı."

Müdür kuşkulanmıştı. Soğuk bir sesle, "İşe başlamadan önce bu siparişinizi nasıl ödeyeceğinizi sorabilir miyim, efendim?" dedi.

"Kabul ederseniz İsviçre Frangı olarak ödeyeceğim. Hem de peşin."

Adam ferahlamıştı. "Burada biz yüz yıldır üniforma dikeriz ama böyle bir istekle daha önce hiç karşılaşmamıştık. Üniforma, giyenlerin kolayca tanınmasını ve başkalarından ayırt edilmesini sağlayan, kendine özgü biçimde dikilmiş bir kıyafettir. Üniforma takvimdeki tarih kadar kesindir. Oysa sizin istediğiniz..." Uygun bir kelime bulmak için duraklayınca sözünü kestim.

"Ne istediğimi şimdi kendiniz söylediniz işte. Giyenin kolayca tanınmasını ve başkalarından ayırt edilmesini sağlayan bir kıyafet istiyorum. Yalnız bu diğer üniformalardan aytı olacak. Zor bir iş ama sanatkârlığınıza güveniyorum."

Müdür sözlerimi onaylarcasına başını salladı ve kısa bir süre düşündükten sonra yardımcılarından son yirmi beş yıldır dikilen önemli üniformaların çizim ve fotoğraflarının bulunduğu albümleri getirmelerini istedi.

Yanıma oturup not almaya hazırlandı.

"Üniformalarınız nasıl bir hava taşımasını istiyorsunuz?" derken 'hava' kelimesinin üstüne basmıştı.

"Güç, fakat mutlak bir güç değil. Bana önemli bir görünüm versin ama göze batmasın. Üniformamı madalya ve kurdelelerle süslemeyecek, içine gömlek giyip kravat takacağım."

Sözlerimi not edip konuşmamı bekledi *Yüksek Komuta: Yirminci Yüzyıl* yazılı albümü incelemeye başladım.

"Göğsümün darlığını kapamak için İngiliz üniformalarındaki gibi geniş bir yaka isterim." İki yardımcı çizimini gösterdiğim üniformanın numarasını not ettiler. "Fakat şu İtalyan üniformasındaki gibi kravatın görünmesini sağlayacak biçimde yakanın önü açık olmalı." Yardımcılar bunu da hemen not ettiler.

Müdür başka bir albüm açtı. "Cepler de şu İsveç üniformasındaki gibi olsun mu?"

"Güzel. Fakat boynumun uzunluğunu kapatmak için, arka yakanın gömleğin fazla görünmeyeceği kadar yüksek tutulmasını istiyorum."

Adam üçüncü bir albümün sayfalarını çevirdi. "Brezilya Hava Kuvvetlerinin üniformasında olduğu gibi sanırım." Resmi ikimiz de dikkatle inceledik. Pek hoşuma gitmedi. Sonunda yakanın bir NATO ülkesi üniformasında olduğu gibi dikilmesini kararlaştırdık. Ceketin kolları da bir Çin üniforması gibi olacaktı.

Müdür, "Ya apoletler?" diye sordu.

"Varşova Paktı Genelkurmay Başkanlarının apoletlerine ne dersiniz?" diye sordum. "Bunların apoletleri oldukça büyük. Böylece daha geniş omuzlu görünürüm." Kabul etti.

Şapkaya sıra gelince bazı sorunlar çıktı ortaya. Burnumun uzunluğunu kapatıp alnımı geniş gösterecek yüksekçe bir şapka istediğimi anlattım.

Müdür kibar bir tavırla. "Yüzünüzde bir kusur yok, efendim," dedi.

"Giydiklerime hiç uymayan bir yüzüm var. Yüzümü değiştiremeyeceğime göre ona uygun bir kıyafet bulmamız gerek."

"Evet, tabii, Yüzünüze en iyi giden 1940'ların başında giyilen Alman şapkalarıdır."

"Çok bilinir onlar. Göze batar, öyle değil mi?"

"Evet. Biraz."

Sonunda Alman şapkasını esas alarak Sovyet Süvari Birliği ve Amerikan Hava Kuvvetleri'nde giyilen şapkalardan esinlenerek istediğim biçim üzerinde karar vardık.

Gündüz giyeceğim üniforma için ellerinde bulunan en iyi cins haki renkli kumaşı seçtim. Gece üniforması da lacivert flanelden olacaktı. Is-

marladığım iki üniforma ötekilerden iki kat daha pahalıydı ama sesimi çıkarmadan parayı ödedim. Müdür sevinmişti. Beni kapıya kadar geçirip ilk provanın ertesi gün yapılacağını söyledikten sonra, "Tabii beni ilgilendirmez ama bu üniformaları neden diktirdiğinizi sorabilir miyim acaba?" diye sordu.

"Bir kadını memnun etmek için. Onu ancak üniforma giyince heyecanlandırabiliyorum."

"Oldukça kaprisli bir kadın olmalı," diye mırıldandı.

İlk prova için gittiğimde beni büyük bir salona alıp üçlü aynanın önüne götürdüler. Çevreme bakındım. Terziler ve yardımcıları tanıdığım üniformalar içinde manken gibi duran adamları prova ediyorlardı. Müşterilerin bazıları da prova için soyunmakta ya da işleri bittiği için giyinmekteydi.

Salondan çıkmakta olan subaya baktım. Apoletlerinden albay olduğu anlaşılıyordu ama görev aldığı ülkenin ve ordunun hangisi olduğunu çıkaramadım. Ben aynaya dönünce göz göze geldik.

Ceketimin kollarının henüz takılmamış olmasına ve ayağımda pantolan bulunmamasına rağmen daha yüksek rütbeli olduğumu sanıp selam verdi. Ancak selamını aldıktan sonra, verdiğim selamın üniformam gibi askerce olması gerektiği aklıma geldi. Birkaç kez denedikten sonra sanki sağ kolumdan daha önce yara almışım gibi sol kolumu gösterişsiz bir hareketle kaldırıp elimi şapkanın kenarına götürerek selam vermeyi kararlaştırdım. Bence bu selam biçimi, üniformamın ve bu üniformayı giyen adamın ruhunu yansıtıyordu.

Daha sonraki provalarda bu şekilde selam verme olanağını buldum: Üniformamı gören her subay hemen selam çakıyordu çünkü. Bunlardan biri şişmanladığı için üniformalarını genişlettiren ve göğsünde bir sürü madalya bulunan bir generaldi. Üniformama bakıp beni, meşaleyi kendinden daha genç birine geçiren yaşlı bir askeri içten gülümsemesiyle selamladı. Provanı yapan terzinin soylu bir İspanyol ailesinden geldiğini söylediği genç bir yüzbaşı da, genç askerlerin yaşlı komutanlarına verdikleri saygıyla bana selam verdi.

Sonunda üniformalarım hazırlanıp otelime gönderildi. Kurdele ve madalyaların takıldığı ceketlerin sol tarafına iki ince karton parçası takıp ikisini de balkona astım. Floransa'nın ilkbahar güneşi altında birkaç saat kalıp kumaşın rengi birazı solunca kartonları çıkardım. Karton parçalarının kapattığı yerlerin rengi koyu kalmıştı. Boyayla buraları daha da koyulaştırdım.

Maskeler, tiyatrolarda kullanılan kostüm ve süsler satan bir dükkândan şapkalar için iki meleğin tuttuğu jet uçağı, apoletler için de kaplumbağa biçiminde sahte nişanlar aldım.

Üniformamı giyip Floransa'dan ayrılmaya hazırlandım. Otelin danışmasında oda anahtarını geri verirken gözü üniformama takılan görevli beni tanımadı bile. Adımı söyleyince asker gibi hazır ol durumu alıp özür diledi. Şaşkınlıkla, "Hava Kuvvetleri'nde olduğunuzu bilmiyordum!" dedi ve uzattığım anahtarı saygıyla aldı.

"Hava Kuvvetleri'nde değilim. Fakat hayatımız süresince hepimizin de üniforma giydiği zamanlar oldu," diyerek kolunu okşayıp üstündeki üniformayı gösterdim. Fakat böyle bir karşılaştırma yapılamayacağını söyleyerek bavullarımı arabaya taşımak için diretti.

Üniformamı gören otelin araba parkındaki görevli benden önce gelip kapıda bekleyen otel müşterisi beş altı kişiyi görmezlikten gelerek hemen koşup arabamı getirdi.

Üstümde üniformam, bütün Avrupa'yı dolaştım. Şapkamdaki işareti gören trafik polisleri çoğu kez öteki araçları durdurup kırmızı ışıkta bana geçme hakkı veriyor ve selam duruyorlardı. Ben de kendime özgü selamımla karşılık veriyordum. Bir gün anayoldan oldukça içerde bulunan bir dağ kasabasındaki Ortaçağ'dan kalma bir kaleyi görmek istedim. Arabamı karakolun önüne çekip içeri girdim Üniformamı gören üç polis ayağa fırlayıp selam durarak ceketlerinin önünü iliklemeye çalıştılar.

Sadece kaleyi gezmek isteyen bir turist olduğumu söyledimse de hazır ol vaziyetinde durmaktan vazgeçmediler. Kaleyi gezerken arabama göz kulak olunmasını istediğimde, şefleri hemen adamlarından birinin arabanın yanına göndereceğini söyledi.

Yemeklerde sıra beklenen lokantalarda doğruca başgarsonun yanına giderdim. Üniformamı gören adam garsonlara yeni bir masa getirmelerini ya da boşalan bir masayı hemen temizlemelerini emrederdi. Birkaç dakika içinde masaya oturmuş olurdum ve yemeğim getirilirdi. Sırada bekleyenler seslerini bile çıkaramazlardı.

Binmek istediğim bir uçakta yer yoksa, bilet verilen kısma gider ve çoğu kez hemen yer bulurdum. Bir keresinde, sahte nişanlarıma gözü takılan bir görevli, bana ancak uçağın kuyruk kısmında yedek servis koltuğu olarak kullanılan yeri verebileceğini söyleyip kızarıp bozararak özür dilemişti. Yardımına teşekkür edip verilen yeri kabul ettim. Bileti kesip beni terminalden uçağa kadar götürmesi için havayollarının arabasını da hemen çağırmıştı.

Uçağa binmek üzere merdivenleri çıkarken pilot beni karşılamak üzere kapıda bekliyordu. Selam verip uçağın ön kısmında yer bulunamadığı için özür diledi. Uçakta olmamadan etkilendiği açıkça görülen hostes beni yerime kadar götürüp yol boyunca bana herkesten fazla ilgi gösterdi.

Önümdeki iki sırada aralarında yüksek sesle konuşan Rutenalı bir aile oturuyordu. Yeni bir ülkeye giden göçmenler olduklarını, ailenin evli bir çift ile altı-yedi yaşlarındaki oğulları ve iki büyükanneden oluştuğunu az sonra anladım.

Oğlan, tam önümdeki koltukta, pencere kenarında oturuyordu. Oturduğum yer son koltuk olduğundan geriye gitmediği için bacaklarımı çocuğun koltuğunun altına uzatmak zorunda kalmıştım. Kalkıştan sonra biraz uyumak istemiştim ki çocu oturduğu yerde hoplayıp zıplamaya başladı. Oturup kalktıkça koltuk bacaklarımı eziyordu.

Pencereye doğru eğilip fısıltıyla çocuğu çağırdım. Döndü ve pencere ile koltuk arasındaki dar boşluktan kendisine baktığımı gördü. Rutena diliyle, "Adın ne?" diye fısıldadım.

"Tomek," dedi.

"Beni görüyor musun, Tomek?" Başını salladı. "Beni duyuyor musun?" Yine başını sallayarak karşılık verdi. "Bak, Tomek. Şimdi dikkatle dinle beni. Kanat üzerindeki şu koskoca motoru görüyor musun?" Tomek dışarı baktıktan sonra yeniden bana dönüp başıyla onayladı. "Güzel. Seni o motorun içine atarsam ne olur, bilir misin?" Çocuğun gözleri korkuyla büyüdü.

"Ne olur?"

"Motorlar seni paramparça doğrar, ince uzun sosis haline getirir ve aşağı atarlar. Orada da köpekler bu sosisi yerler." Tomek korkuyla bana bakıyordu. Biraz daha öne eğildim. "Eğer zıplar ve beni bir daha uyandırırsan seni o moturun içine atarım."

Çocuk kıpkırmızı kesilip başını çevirdi. "Anne, anne," diye bağırarak annesini uyandırmak için sarsmaya başladı. Oturduğum yeri göstererek, "Şu adam beni motorun içine atıp sosis yapacağını söylüyor," dedi.

Şapkam dizimin üstünde uyur gibi yaptım. Kadın ilk önce şapkama, sonra da yüzüme bakıp yüksek sesle, "Bırak saçmalamayı, Tomek," diye söylendi. "Artık ülkemizde değiliz. Bu subay bizim dili nereden bilecek. Uydurmalarına artık son ver. Kes sesini ve uyu."

Tomek geriye dönüp bana baktı. Birkaç dakika uyur gibi yaptıktan sonra gözlerimi açıp öne eğildim. "Bir şeyler uydurmayı bırak, Tomek," dedim. "Yoksa seni ince uzun bir sosis yaparım ve seni yiyen köpeklerden başka hiç kimse tanıyamaz."

Tomek'in beti benzi attı. Yeniden, "Anne anne," diye haykırdı. "Bu adam beni motorun içine atacağını söylüyor. Sosis olmak istemiyorum. Köpekler yemesin beni."

Annesi gözlerini açarken ben kapattım. Kadın, "Yeter artık, Tomek" diye bağırdıysa da beni uyandırmaktan korkarak sesini alçattı. Kızgınlıkla, "Seninle konuşan olmadı. Uydurma artık. Bir daha yalan söylersen seni döverim," dedi.

Gözlerimi açmadan önce birkaç dakika bekledim. Tomek koltuğun koluna yapışmış bana bakıyordu. Sokulup, "Annen sana inanmıyor, Tomek," dedim. "Hiç kimse de inanmaz. Belki de beni görmek istemediklerinden. Ben seninle konuşuyor muyum?" Çocuk, dudakları titreyerek başını iki ya-

na salladı. "Ben burada mıyım, Tomek?" Başını hayır anlamında salladı. "Fakat yine de seni sosis yaparım, değil mi?" Başıyla onayladı. "İyi. Ben şimdi uyuyacağım. Sakın beni rahatsız etme."

Arkama yaslanıp uyudum. Ne zaman uyanıp gözlerimi açsam Tomek'in aralıktan bana baktığını görüyordum. Gülümsüyordum ama o karşılık vermiyordu.

Havaalanında gördüm onları. Tomek'in elinde onları karşılayan göçmenlik bürosundan bir hostesin verdiği kocaman bir Miki Fare vardı.

Pasaport kontrolu sırasında çocuğun yanına gittim ve gülümseyerek İngilizce, "Miki Faren ne kadar güzel. Umarım burada iyi vakit geçirirsin," dedim. Hostes sözlerimi Rutena diline çevince Tomek'in annesi, babası ve büyükanneleri bana dönüp gülümsediler ama çocuk taş kesilmiş gibi duruyor beni görmüyordu.

Annesi kolunu çocuğun omzuna dolayarak, "Subaya teşekkür et," dedi. Tomek gözlerini açarak korkuyla, "Hangi subay?" diye bağırdı. "Ben burada subay falan görmüyorum." Annesi bakışlarını hemen kocasına çevirince adam çocuğu azarladı. Onlar Tomek'e doğru eğilmiş bir şeyler söylerken kolumu kaldırıp selam verdim ve üstümde çocuğun korku dolu bakışlarıyla oradan uzaklaştım.

Akrobatların ve beceri sahibi kişilerin ölüme kolayca meydan okumalarını sağlayan o garip psikolojik güç beni her zaman büyülemiştir. Ayrıca, çalışma hayatında devamlı tehlikeyi göze alan bu kişilerin özel yaşantılarında hiçbir şeyi şansa bırakmayışları da bence aynı şekilde hayret vericidir.

Çeşitli gösterileri ve kumarhaneleriyle tanınan bir kentte kalmıştım. Lüks bir otelde gösterileri seyrederken akşam yemeğini yedikten sonra üçüncü sınıf gece kulüplerine, barlara ve kahvehanelere giderdim. Bir gece yolda yürürken bir baba ile kızının çalıştığı bir kulüp gözüme çarptı. Kapının önündeki ışıklı camekanda kocaman bir at nalını karşısındaki genç kadına doğru fırlatan bir adamın resmi vardı. Resmi çeken, at nalını sahnenin iki metre üstünde, baba ile kızın arasında uçarken yakalamıştı. Güzel vücutlu, ince yapılı kadın kollarını ileri uzatmış, yüzü havada uçan at nalına dönük bekliyordu.

Gösteriyi seyretmek için kulüpten içeri girdim. İçerde çoğu erkek olan elli, altmış seyirci vardı. Barmen, bir gecede gösteriyi iki kez seyreden müşterilerin ertesi gece gösteri için değil, kadını görmek için geldiklerini anlattı bana.

At nalını atan adam sahneye çıktı. Elli yaşlarında, kısa boylu fakat güçlü biriydi. Başı oldukça büyüktü ve sanki çok ağırmış gibi çenesini kalın boynuna doğru bastırıyordu. Kalın ensesi de kat kattı. Saçları kepçe kulaklarının arkasına kadar dökülmüştü ve çevreye göz gezdirirken iki gözü sanki ayrı yerlere bakıyordu.

Elinde tuttuğu at nalı demir dökümdü ve gerçek bir at nalından iki, üç kez daha büyüktü. Nalı iki eliyle başının üstüne kaldırıp bir an havada tuttuktan sonra yere bıraktı. Nal gürültüyle yere düştüğünde seyirciler alkışlarken adam irili ufaklı dişlerini göstererek gülümsedi.

O sırada kadın sahneye çıkıp adama doğru ilerledi ve sanki sevgilisiymiş gibi kucakladı. Bu, dışarda resmini gördüğüm kadındı ama fotoğrafı kendisinin yanında hiç kalıyordu. Başak rengi saçlarını tepesinde toplamıştı. Yüzüne masum bir anlam veren iri gözleri vardı. Boynu uzun, omuzları ince, yuvarlak göğüsleri küçüktü. Düzgün kalça ve baldırlarını, kısa bir ipek etek örtüyordu. Bacakları on altı yaşında bir kızınki gibi düzgün ve pürüzsüzdü. Yüksek topuklu ayakkabılarıyla kalçalarını hafifçe sallayarak sahnede yürüdü.

Adam elinde at nalıyla sahneden inip seyircilere doğru ilerledi. Gür bir sesle seyircilerinden birinin nalın ağırlığına bakmasını istedi. Ben kalktım ve nalı elime aldım. Öylesine ağırdı ki az daha düşürecektim. Adam nalı geri alıp başının üstünde tutarken, bunu kızının boynundan geçirip saçının bir teline bile değdirmeden kızın omuzları üstüne oturtacağını açıkladı.

Sahneye döndü. Kendisi sağda, kızı da sol taraftaki yerlerini aldılar. Birbirlerinden altı, yedi metre uzakta duruyorlardı. Omuzlarına koruyucu destekleri geçiren kızı aydınlatan projektörler az sonra adamın üstüne çevrildi. Nalın ağırlığı nedeniyle plastik çemberle oynayan bir çocuk gibi nalı kaldırıp sıkıca tuttu. Kız ise çok sakindi. Elleri kalçalarında, başını dik tutarak adama döndü ve hazır olduğunu bildirdi.

Sahne iyice aydınlanırken davul çalmaya başladı. Adam sağ eliyle havaya kaldırdığı nalı öptükten sonra bacaklarını açtı, sola doğru büküldü ve nalı beline kadar indirdi. Bir an hareketsiz kaldıktan sonra birdenbire sağa kaykıldı ve nal elinden fırladı.

Seyirciler solukları kesilmiş beklerken, kız, bakışları adamın üzerinde sakin bir şekilde gülümsüyordu. Nal omuzlarına hafifçe geçmiş görünüyordu ama çarpmasıyla kızın vücudu sarsılmıştı. Alkış seslerine birbirine vuran zillerin sesi karışıyordu. Kız omuzlarından güçlükle çıkardığı nalı sahnenin ortasına doğru ilerleyen adama uzattı. Adam, nalı yeniden öptü ve alkışlar artarken kıza sarıldı.

Parayı ödeyip sahne arkasına geçtiğimde onlar kulüpten ayrılmak üzereydi. Kendimi tanıtıp gösteriye hayran kaldığımı söyledim. Gösterilerini görmek için yeniden kulübe gelmekle kalmayıp sadece benim için yapacakları bir gösteri için gece kulübünden aldıkları bir haftalık ücret kadar para ödeceğimi anlattım. Şaşırdılar ama önerimi görüşmek üzere birlikte yemek yemeyi kabul ettiler.

Lokantada adam bana bu gösteriyi yirmi yıl karısıyla yaptığını, onun ölümünden sonra kızının kendisiyle çalıştığını anlattı. Bu işi uzun yıllardır

yaptığı için fazla çalışmasına gerek olmadığını ve önerdiğim ücret karşılığında izinli oldukları gün benim için gösteriyi memnunlukla tekrarlayacağını söyleyerek şaka yollu hedef olarak kızının yerini alıp almayacağımı sordu.

Ben adamla konuşurken kız susup bizi dinlemişti. Ona dönüp babasıyla yaptığım anlaşmayı nasıl karşıladığını sordum. Omuzlarını silkerek gösteriyi bir kişinin ya da yüzlerce seyircinin izlemesinin umurunda olmadığını söylerken canının sıkıldığı gözümden kaçmadı.

Babası bir yere telefon edeceğini söyleyerek kalktığında kıza canını sıkacak ne yaptığımı sordum. Kısa bir süre durakladıktan sonra bütün seyirciler gibi benim de, gösterinin yükünün babasında olduğuna inandığımı söyledi: Parayı babasına teklif etmemiş miydim? Fakat hiç kimse bu gösteriyi kendisi olmadan babasının yapamayacağını anlamıyormuş. Babası birlikte çalışacağı birisini bulamazmış. Annesinin babasıyla birlikte çalıştığını hatırlattığımda, doğuştan kör olan annesi için bu işin kolay olduğunu söyledi.

Babasından ayrılıp devamlı benim yanımda kalırsa kendisine her zaman para ve eğer isterse sahnelerde çalışma olanakları sağlamakla memnun olacağımı anlattım.

Yüzü bir anda değişti. Annesinin ölümünden sonra babasının tek yakınının kendisi olduğunu, adamın onsuz yaşayamayacağını, ondan ayrılmasını önermekle insanları çok az anladığımın ortaya çıktığını söyledi.

Babası yanımıza döndüğünde neşeli görünüyordu. Anlaşmamızı kutlamaya hazır olduğunu açıkladı. Kızarmış yanaklarını görünce adamın yanımızda olmadığı süre içinde birkaç kadeh yuvarladığını anladım.

Ismarladığım şampanyayı içerken çalıştığı yerleri ve gösteriyi seyretmek için gelenleri anlatıyordu. İçkisinden anca bir iki yudum alan kızın ise, babasının bardağı boşaldıkça endişesi artıyordu. Bana karşı soğuk ve kayıtsızdı. Vakit ilerledikçe benden hiç hoşlanmadığını fark ediyordum. Babasının hatırına orada bulunmama karşı çıkmıyordu.

Babası hem içiyor, hem de henüz çocukken evden kaçtığını, okuma yazma öğrenmediğini anlatıyordu. Sadece at nalını atmayı öğrenmiş. Daha sonra karısı, çocuğuna ve kendisine bakmış . Şimdi kızı evi yönetiyor, iş önerilerini görüşüp anlaşmaları imzalıyor ve masrafları ödüyormuş. Kızı içki içmesine göz kulak olmasa sürünürmüş.

Ayrılmadan önce, benim için yapacağı gösteriye karşılık adama bir miktar para verdim. Paraları aldı ve anlaşmamızdan memnun olduğunu söyleyerek kendileriyle buluşacağım yeri ve saati bildirdi.

Arabaların arkasına takılan o vagon-evlerden birini kiralamışlar, onun içinde oturuyorlardı. Verilen saatte arabamla kent dışında bulunan o eve gittim. Adamın kafayı çektiği açıkça belli oluyordu. Bir kasa viski getirdiği-

mi görünce sevinci daha da arttı. Sesimi duyan kız da vagondan çıkıp yanımıza geldi ve beni soğuk bir tavırla selamladı. Babasının getirdiğim şişelerden birini açıp başına dikmesine canı iyice sıkıldıysa da sesini çıkarmadı.

Kahve yapmak için eve girdiğinde, adam bana nalı nerede ve kime atmasının önemli olmadığını, bu işi sahnede, yer altında ya da açık havada yapacağını söyleyip eve doğru yürüdü. Geri geldiğinde nal elindeydi. İçki şişesini uzatıp istediğim yere koymamı söyledi. Vagon-ev boyunca yürüyüp şişeyi yere koydum ve yanına döndüm. Adam kendisi ile şişe arasındaki uzaklığı ayarlar gibi dururken bu işi gözleri bağlı da olsa yapabileceğini söyleyerek övünüyordu. Sözlerini kuşkuyla karşıladığımı bildirince mendilimi istedi ve abartılmış bir tavırla mendilde delik olup olmadığına bakmamı söyledi. Mendilimi çıkarıp inceledikten sonra adamın gözlerini bağladım.

Gözleri bağlı olarak tıpkı sahnede yaptığı gibi atışa hazırlandı ve az sonra da nalı, sanki kement kadar hafifmiş gibi ileriye fırlattı. Nal havada uçarak şişenin üstünden geçiverdiğinde adam da mendili çözdü.

Başımı hayretle sallayarak gidip nalı aldım. Adam gülüyordu. Nalı elimden alıp havaya fırlattı ve sanki çok hafif bir şeymiş gibi yere düşerken yakaladı.

Bu arada kız kahveyi getirmişti. Biz kahveleri içerken adam da şişeyi başına dikti. Kızın yine canı sıkılmıştı ama bu kez de sustu.

Adam kızına şişenin daha da ilerisinde durmasını söyledi. O gün için gösteriyi yeterli bulduğumu başka gün yine geleceğimi söyleyerek karşı çıktımsa da, adam ne kadar sarhoş olursa olsun, nasıl yerini bulacağını ısrarla söylüyordu.

Bir şişe viski içtikten sonra bile kızını incitmeden nalı omuzlarından geçireceğini söyleyerek bir aylık kazancı üzerine bahse girmek istedi. Gösteriyi bir başka güne bırakması için yalvardım. Bağırarak, kızının korkmadığını ve bahsi kaybetmekten benim korktuğumu söyledi. Kızı hiçbir zaman incitmezmiş. İyice sinirlenmişti. Öfkeyle, kızını vazgeçirmek istiyorsam bir kere denememi istedi.

Adamın ikinci bir şişe açtığını görünce, kızı kenara çekip sadece kendisiyle bir kez daha görüşebilmek ve babasından ayrılması için ikna etmek amacıyla özel bir gösteri isteğimi anlattım. Babasının kendisini nasıl kullandığının farkında değil miydi? Üçüncü sınıf bir gece kulübünde sahneye çıkmakla, kızının canından çok içkisini düşünen yaşlı sarhoş için her şeyini feda ettiğini söyledim.

Nal kendisine çarparsa neler olacağını kestirmek için geniş hayal gücüne gerek olmadığını, altı kilo ağırlığındaki demirin başındaki her kemiği kıracağını, gözlerini, burnunu parçalayacağını, çenesini kırıp dişlerini dökeceğini bir bir anlattım. Ya da boynu kırılacak ve yaşadığı süre, başı yo-yo gibi sallanacaktı. Boynuna geçirdiği koruyucu desteği takmayı bıraktı; yüzü

kıpkırmızı olmuş, gözleri öfkeyle parlıyordu. Sakin bir sesle, benim kendisine bir kere bile dokunmam yerine babası tarafından ömür boyu sakat bırakılmayı yeğ tuttuğunu söyledi.

Kendinden emin adımlarla yanımdan uzaklaşıp, şişenin ilerisinde durdu ve ikinci şişeden son yudumu alan babasına seslenip hazır olduğunu bildirdi.

Adam nalı eline aldı. Kalbim hızla çarpmaya başlamıştı. Yine de atmasını işaret ettim. Öne doğru eğildi ve bir saniye içinde doğrulup nalı fırlattı. Nalın havada uçmasını, pat diye kızın omuzları üzerindeki desteğe geçmesini dikkatle izledim.

Nalı boynundan çıkaran kız dosdoğru babasının yanına gidip ayakları dibine bıraktı ve yanağını, boynunu, ellerini öperek arkasını okşadı. Parayı adama uzattım. Gitmek üzere arkamı döndüğüm sırada kız benimle konuşmak istediğini söyledi. Birlikte adamın yanından uzaklaştık.

"Neden viski getirdin ona?"

"İçmesini istedim."

"Sakat kalmamı ya da ölmemi görmek için mi?"

"Ya da ben gittikten sonra bunların olması için."

"Neden?"

Karşılık vermedim.

"Bana hiçbir zaman sahip olamayacağını bildiğin için."

"Belki de."

İlk kez görüyormuş gibi süzdü beni. "Söyle bana, sen kumarbaz mısın?"

"Burası kumarbazların kenti."

"Pekâlâ. Şimdi seninle bahse girelim. Şimdiki gibi sarhoşken babamın karşısında hedef olarak durmak yürekliliğini gösteremeyeceğine bahse girerim."

"Ölmeye niyetim yok."

"Fakat benim ölümümü görmek için para ödedin ona. Sen bir katilsin. Dinle beni, şimdi babamın karşısında durmana karşılık kendimi koyuyorum ortaya."

"Kendini mi?"

"Evet. Bana sahip olabilirsin. Tabii sağlam kalırsan."

"Kabul ediyorum."

Şaşırmıştı. "Eğer ona beni beraberinde götürmek için geldiğini söylersem sağ çıkamazsın buradan."

"Ona ne istersen söyleyebilirsin. Ben hazırım."

Adam çimlerin üzerine uzanmış, göğe bakıyordu. Yanıbaşında da yarıya kadar dolu bir bardak vardı.

Kız, "Yeni bir bahse girdik," dedi ve beni gösterdi. "Bu kez karşında o duracak."

Adam, "Ne?" diye homurdandı.

"Benim durduğum yerde o duracak."

Güçlükle ayağa kalkarken, "Daha önce hiç hedef olarak durdun mu?" diye sordu.

"Çok kez," dedim.

"Öyle mi?"

Kız omuza geçirilen desteği olarak daha önce durduğu yere götürdü beni. "Çok terliyorsun. Ceketini çıkarsan iyi olur," diye güldü.

Ceketimi çıkardım. "Korktuğum zaman terlerim hep." Deri desteği omuzlarıma yerleştirirken eli çeneme değince hemen çekti.

Alaylı bir sesle, "Nal çarparsa kafandaki bütün kemiklerin kırılacağını bilmek için hayal gücüne gerek yok, değil mi?" diye sordu.

Destek takılmıştı. "Ben şimdi gidiyorum. Kıpırdamadan durmalısın. Nal havadayken kıpırdarsan..."

"Biliyorum. Kafamda parçalanmadık kemik kalmaz."

Başıyla onaylayıp beni yalnız bıraktı. Savaşta tanık olduğum bir idam sahnesi gözümde canlandı. Askerler genç kaçağı avluya getirip bir direğe bağlamışlar ve biraz uzaklaştıktan sonra geri dönüp sıraya dizilmişlerdi. Komutanları da yerini alıp kılıcını kaldırmıştı. Açılan yaylım ateşini duyduğum anda mahkûmun tıraşlı kafasının da paramparça olduğunu görmüştüm. Kan, beyin ve kemik parçaları çevreye saçılmıştı. Gövdesi titremiş ve havası boşaltılan lâstik bir bebek gibi gevşeyip yere yığılmıştı.

Kız, "Hazır mısın?" diye seslendi.

"Hazırım," diye bağırarak gözlerimi kapattım. Artık kaçamazdım ve adamın beni öldürmeye, hedefini şaşırmaya ya da nalı omuzlarıma geçirmeye niyetli olup olmadığını hiçbir zaman bilemeyecektim. Saçma bir inat yüzünden yaşayıp yaşamamam yaşlı bir sarhoşun elindeydi. Bomba düşmeden önce sığınağın içindeki gibi derin bir sessizlik oldu. Gözlerim kapalı, havada uçan demirin her an bir yerime çarpmasını bekliyordum.

Birdenbire iki demir el bütün vücudumu sarsan bir güçle omuzlarımı yakaladı. Ağır ağır elimi kaldırıp soğuk madene dokundum. Gözlerimi açtım. Nal, terden sırılsıklam olan deri desteğin üzerine geçmişti. Kız bana yardım etmek için yanıma gelmeden titreyen ellerle nalı çıkardım.

"Demek sağ kalabildin," dedi.

"Şimdilik, evet. Bahsi kazandım ve ödülümü almaya hazırım."

"Nasıl istersen."

Birlikte masaya doğru yürüdük. Ayakta duramayacak kadar sarhoş olan adam, yürekliliğime içmek istiyordu. İçki içmek yerine kızını gezmeye götürmek istediğimi söyledim. Yeni bir şişe açtı, bizimle ilgilenmedi bile.

Kız konuşmadan benimle arabaya doğru ilerledi. Doğruca kaldığım motele gittik. Odaya çıkarken yukarıya içki getirmelerini söyledim. Garson gittikten sonra kız bana dönüp, "Bana nasıl sahip olmayı istersin? Doğru

dürüst mü, yoksa dolambaçlı yoldan mı?" diye sordu.

Soyunmaya başladı. Çırılçıplak kalınca onu sahnede ilk gördüğüm geceki gibi soğuk ve kayıtsız bir tavırla önümde durdu. "İstediğin özel bir yer var mı?"

Yatak örtüsünü çektim. Yatağa yattı ve yastığa yaslandı.

"Ne zaman?" diye sordu.

"Şimdi."

Omuzlarından tuttum. Nalın ağırlığını çekemeyecek kadar narindi. "Uzan" dedim. Uzandı ve, "Başka?" diye sordu. Odanın içi loştu. Ona nasıl dokunacağımı bilemiyordum. Yanına uzandım. Dudaklarımdan kaçmak için başını çevirirken elleri hafifçe butlarım üzerinde geziniyordu. Bacaklarını beni çağırırcasına araladığında onun da sevişmeye hazır olduğunu düşünerek harekete geçtim.

Canını yakmadan ona sahip olmak istedimse de başaramadım. Sımsıkı kapalıydı. Bir kez daha denemek için bacaklarını iyice açtım. İnledi fakat yine kapalıydı. Kollarımı beline dolayıp kendime çektim. Bir türlü veremiyordu kendini bana. Göğüslerini emerek başımı kasıklarının arasına gömüp onu heyecanlandırmaya çalıştım. Sonunda bütün gücümle itip içine girmeyi denedimse de her şey boşunaydı.

Dizlerini kapatıp yana çekilirken, "İşin bitti mi?" diye sordu.

"Anlayamıyorum," dedim.

"Ancak ameliyatla açılırım ben. Fakat hiçbir zaman ameliyat olmayı istemedim."

"Neden?"

"Senin gibilerin yüzünden," dedi ve giyinmeye başladı.

Ona doğru uzandım. Sert bir sesle, "Yapma," dedi. "Bahiste kazandığını elde ettin işte. Fakat hiçbir zaman istediğini elde edemeyeceksin." Giyindi ve gitti.

Çocukken eski bir bisiklet tekerleğiyle çember çevirdiğimi hatırlıyorum. Tekerleğe güçlü bir ruhun can verdiğine inanırdım. Çıplak ayakla tekerleğin peşinden koşardım. Hızını kaybedip devrilecek gibi olsa elimdeki sopayla vurarak canlandırırdım ve o da bana meydan okurcasına birdenbire öne fırlardı. Bazen gemini azıya almış bir at gibi hızla ileriye atılır, yavaşlar ve canı isteyince yine hızlanırdı.

Tekerlek yanıbaşımda olarak dinlenirken, sabırsızlanır ve kendimi suçlu hissederdim. Tekerleğin biçimi, benim için, devamlı hareket demekti. Az sonra ayağa fırlardım ve yine birlikte yola koyulurduk. Sabahları erkenden kurumuş tarlaların, yaşlı ağaçların arasından geçerek ilerde sis içinde görünen ormana doğru tekerleğin arkasından koşardım. Tekerleğimin can-

lılığı, insan ve hayvan canlılığından daha üstündü: Onu kovalayan bir köpek tekerleğin aldırmazlığı karşısında peşini bırakır, yaşlı bir karga bu esrarlı hızı nereden aldığını görmek için alçalır ve sonra da yenilgiyle gaklayarak uzaklara doğru kanat çırpardı.

Yollarda, kemikleri fırlamış, sıska atların çektiği yüklü arabalarının yanında yürüyen ve üstleri başları çamur içinde köylülerin yanından hızla geçerdik. Elimdeki sopayla tekerleğe yön verir, yavaşladığında vurarak hız kazandırıp su üzerinde kayan bir taş gibi bomboş tarlaların, hendeklerin üzerinden aşırtırdım. Rüzgâr yüzümü kamçılar, ellerimi dondururdu ama ben bir şey duymazdım. Sadece boşlukta atmayıp sıçradığımın farkındaydım.

Şimdi kentte yürürken de aynı duygu sarar içimi. Çevremdeki kimlikleri bilinmeyen bu kalabalık yüzlerden hangisini çekip çıkarayım acaba? Görünmeden, bilinmeden onların dünyalarına girebilirim. Her kişi peşinden gidilecek bir tekerlektir; çocukken tekerleğe yön verdiğim sopa gibi, davranışlarım, konuştuğum dil ve varlığımla içlerinden birini, gitmesini istediğim yana yöneltebilirim.

Servis'ten ayrılmak zorunda kaldığım koşullar nedeniyle herhangi bir mesleki, sosyal ve politik gruba katılamam. Tek başına yaşamak, hiç kimseye, güvenemeyiş, uzun süreli dostluklar kuramayış, bir hücreye kapatılmış yaşamaktan farksızdır. Ve ben de çocukluk yıllarımda tekerlek peşinden uçarcasına koşarken tattığım özgürlük duygusunu hiçbir zaman yitirmemişimdir.

Sürdürdüğüm yaşantı nedeniyle insanlarla ilişki kurmama olanak yoktur. Fakat şimdi bunu mümkün kılan yeni bir çember oyunu yarattım. Karşıma çıkan yüzlerce kişi, yani yüzlerce insan çemberi arasından birini seçer ve peşine düşerim. Seçtiğim o hayata fark edilmeden girerim: bu kişilerin hiçbiri hayatlarına nasıl, nerede girdiğimi bilmezler bile.

Servis'ten ayrıldıktan sonra kente gelir gelmez artık sayıları iyice azalmış olan, elle oyulan klişelerle mektup kâğıdı başlıkları ve davetiye basan basımevlerine, yarım gün çalışmak için başvurmuştum. Çoğu basımevi sahipleri yaşlandıkları için emekliye ayrılmış ve işi tecrübesiz, dikkatsiz gençlere bırakmışlardı. Basımevlerinin hiçbirinde yeteri kadar işçi çalışmadığı için başvurduğum bütün yerlerde iş bulabildim ve içlerinde en tanınmışını seçerek işe başladım.

Alınan siparişler aylarca beklediğinden fazla çalışma isteğim hemen kabul edildi. Akşamları herkes gidince işyerinde yalnız kalıyor ve saatlerce özel, işyeri ve devlete ait yazışma kâğıtlarının örnekleriyle dolu dosyaları inceliyordum. Çeşitli kimliklerim için kullanabileceklerimi seçip eve götürdüm. Ayrıca düğün, yaş günü, parti, diplomatik resepsiyon davetiyeleri ile işyeri bildirileri belgeler, kartvizitler ve doktor reçeteleri de topladım.

Bazı belgelerin özel olarak çizilmesi ve basılması gerekiyordu. En kola-

yı, bu işi siparişlerini karşılamakta çok geri kalmış bir basımevinde yapmaktı. Kötü yönetimiyle tanınan bir basımevi üzerinde karar kılıp sahibiyle görüşmeye gittim. Gündüz başka bir yerde çalıştığımı fakat borçlarımı ödemek için geceleri de çalışmak istediğimi, en düşük ücretin de altında bir para karşılığı çalışabileceğimi anlattım. Hemen işe aldı beni.

Orada işe başlayalı iki hafta olmuştu ki, tek başına çalıştığı anlaşılan biri tarafından izlendiğimi farkettim. Önce kentten gitmeyi düşündümse de, sonra tehlikeyi ortadan kaldırmaya karar verdim.

Bir gece basımevine geldiğimde, içimde adamın yakınımda olduğu gibilerden bir duygu vardı. İçeri girip kapıları kilitleyerek büyük plakaların foto - kimyasal işlemlerden geçirilmesinde kullanılan güçlü kuvars ışıklarının bulunduğu odaya gittim. Çok kısa bir süre bile olsa kuvars ışığının etkisine uğramak devamlı körlüğe yol açtığından, çalışanların özel koruyucu gözlük takmaları ve kapıyı sıkıca kapatmaları zorunluydu. Gözlüğü takarak karanlıkta elektrik düğmesine yakın bir yerde oturup beklemeye başladım.

Kapının önünde ayak sesleri duyduğumda hafifçe aksırdım. Her şeyin adamın oda kapısı üstündeki tehlike işaretini görüp görmemesine bağlı olduğunu biliyordum.

Kapı açıldı. Işıkları yakar yakmaz odanın içi birdenbire aydınlandı. Koruyucu gözlüğün ardından onun elinde ateşe hazır bir silah tuttuğunu gördüm. Işık gözlerini kamaştırmış olacak ki, haykırarak elleriyle yüzünü kapatırken tabanca yere düştü.

Herif budalanın tekiymiş. Mekanik bir silaha güvendiği için doğal silahı olan gözlerini kaybetti. Bense doğal koruyucularımı çok iyi kullanırım. Altımdan çekilmesin diye sandalyenin bacağına ayağımı dolar, bir yere girerken izlenip izlenmediğime bakar, tiyatroda herkes yerini aldıktan sonra yerime oturur ve asansöre tek başıma binmeyi tercih ederim.

Satıcılar gibi, özellikle başkalarıyla çok sık ilişkisi olan kişilerin kendilerini korumayı hiçbir zaman öğrenmeyişlerini hayretle karşılarım. Mağazalarda yıllarca ayakta durmaktan bacakları çarpılmış satıcı kadınların, alttaki çekmeceden bir mal çıkartmak için eğilince sırtlarını tuttuklarını çok görmüşümdür. Onlar o bininci kez birşeyi indirip çıkarırlarken solgun yüzlerine bakar, yıllarca floresan ışığı altında kalmaktan kısılmış yorgun gözlerini incelerim. Bu sadece, sıkıntıya katlanmayı bilenlerin gösterdikleri kadere boyun eğiştir. Hizmet ettikleri kişiden bir ödül ya da yardım beklemeyen uşaklardır onlar.

Bilinmeyen bir hayır sahibinin çıkıp gelmesini beklediğini sezdiğim yaşlı satıcıları fark etmekte ustayımdır. Bir keresinde büyük bir mağazanın valiz ve bavul satan bölümüne geçip orta yaşlı satıcı kadına nasıl bir valiz istediğimi anlatmıştım. Birlikte rafların önünden geçerken bana her birini çıkarıp gösteriyordu. Sonunda en büyük ve pahalı olanlardan birinde karar

kıldımsa da başka bir rengini istedim. Kadın, ellerinde istediğim renkte bu tür valiz olup olmadığını bilmiyordu ama depoya inip bakacağını söyledi. Elinde valizle geri döndüğünde şanslı olduğumu çünkü depoda bundan başka aynı tip ve renkte valiz bulunmadığını anlattı. Valizi gözden geçirdikten sonra tam istediğim gibi olmadığını söyledim.

Sanki birdenbire fikir değiştirmişim gibi, valiz yerine büyük boy bir el çantası alabilirim, dedim. Baktığım bütün valizleri sabırla bir kenara iterek, beni el çantalarının bulunduğu bölüme götürdü. İki üç tanesiyle ilgilendim ama hiçbirinde istediğim gibi kilit bulunmadığından yakındım. Kadın yeniden depoya inip kilitleri ayrı tipte birkaç çantayla geri geldi. Bense hepsinde birer kusur bulmakta gecikmedim.

Bu kez tıraş takımları ilgimi çekti. Bunların valiz ve çantalardan daha çok çeşidi vardır ama kadın istediğim kadarını çıkarıp göstermekten çekinmedi. En azından bir düzine tıraş takımına baktıktan sonra, böyle bir takıma gerçekten ihtiyacım olup olmadığına karar veremedim. Durakladım ve herhangi bir şey almadan önce biraz düşünmek istediğimi söyledim. Yorulduğu her haliyle görülen ve düş kırıklığına uğramış kadın bir daha geleceğimi hiç sanmıyordu ya, yine de güler yüz göstermekten ve dostça davranmaktan geri kalmadı.

Bir hafta sonra aynı mağazaya yeniden gittim. Kadın beni hatırladı ve hizmet etmekte olduğu müsterilerin işini bitirene kadar beklememi rica etti. İşini bitirip geldiğinde hoşuma giden her şeyi bir kez daha görmek istedim. Bu kez de bir şey üzerinde sanki karar kılamadığım için gider gibi yaptım.

Biraz uzaklaştıktan sonra durdum ve kadının yanına gittim. Depodan çıkardığı valiz ile kilidi çift şifreli el çantasını almaya karar verdiğimi söyledim. Onun yarıgısına güvendiğimi, bunların ellerindeki en iyi mal olduklarını söylediğine göre kendisine inanacağımı belirttim. Parayı ödedim ve aldıklarım paket yapılırken yardımlarına teşekkür ederek arkadaşlarıma da salık vereceğimi söyleyerek adını sordum. Ona veda ederken kadının gözlerinin içi gülüyordu.

Sonraki gün, ülkenin tanınmış sanayi şirketlerinden birinin başlıklı kâğıdını kullanarak kadının çalıştığı mağazanın genel müdürüne bir mektup yazdım. Müşterilere gösterilen hizmeti överek buna örnek olarak satıcı kadının adını verdim. Mektubu, mağaza ve satıcı kadın hakkında övgü dolu sözlerle bitirirken, mağaza için o kadının iyi bir reklam olduğundan başka, şirketimde görevli müdürlerden sadece birkaçı böyle olsaydı, kendimi nasıl mutlu sayacağımı da ekledim.

Çok kez emlak komisyoncuları, sigorta ve iş acenteleri, piyasa araştırma şirketleri, basımevleri, gazete ve dergi büroları kanalıyla başkalarının yaşantılarına girmişimdir. Felç geçirdiğim için iyi konuşamazmış ve vücudumun sol tarafını kullanamazmış gibi görünerek, müdürün önüne dakti-

loyla kargacık burgacık yazılmış bir kart bırakarım. Kartta okuma, yazma bilmediğim, yoksul olduğum ve belirli ücretin üçte birine karşılık, büroları öğle tatilinde temizlemek istediğim yazılıdır. Titreyen parmaklarımla, çalışanlar öğle yemeği için dışarı çıktığında ya da geceleyin büroda kilitli olarak çalışmanın benim için önemli olmadığını belirten cümleyi gösteririm. Müdür beni denemeyi kabul eder. Bürodaki bütün yazışmaları, şirket içi mektupları ve notları gözden geçirmekle birlikte etrafı da tertemiz yaparım.

Kısa bir zaman önce, bir emlak bürosunu temizlerken kiracının birinden gelen şikâyet mektubunu okumuştum. Tek başına yaşayan kadın alkolik komşusundan yakınıyor ve korunmasını istiyordu. Alkolik komşusunun her gece kapısına dayanarak, küçük köpeğinin geceleri havlayıp uykusunu kaçırdığını bağıra çağıra söylediğini yazıyor, adamın gerçek amacınınsa oturmakta olduğu kata arkadaşı taşınsın diye kendisini kaçırtmak olduğunu belirtiyordu.

Kadın, sarhoş komşusundan öylesine korkuyormuş ki, köpeğine hava aldırmak ya da çöp dökmek için dışarı çıkarken aynı apartmanda oturan bir kadın arkadaşını çağırmak zorunda kalıyormuş. Her sabah çalıştığı güzellik salonuna gitmek için ancak komşusunun dışarı çıktığından emin olunca evden ayrılabiliyormuş. Adamın koridorda üstüne saldıracağından korktuğu için eve ondan önce dönebilmek amacıyla işinden erken ayrılıyor ve köpeğini ancak gece geç saatlerde dışarı çıkarabiliyormuş. Kadın, hayatını komşusunun zehir ettiğini belirterek mektubunu bitiriyordu.

Kapı komşusu zorbanın eski bir tanıdığı olarak kendimi tanıtıp kadınla görüştüm. Adama barda rastladığımı, sarhoş olunca kadının adını vererek köpeğin zırıltısını kesmek için hayvanı öldürmeye ant içtiğini anlattım. Adamın şiddete başvurabilecek biri olduğunu belirterek yoluna çıkmamasını salık verdim.

Köpeğinin hayatını kurtardığım için bana binbir teşekkür eden kadın, avukat tutacak kadar parası olmadığını ve ev sahibinin de kendisine yardım etmek istemediğini anlattı.

Daha sonra adını ve telefon numarasını kadının mektubundan öğrendiğim adama telefon ettim. Parkta köpeğini gezdiren orta yaşlı bir kadınla tanışmış dost bir vatandaş olarak kendimi tanıtıp, kadının ben ağzımı açmadan kendisinin adını vererek onun her gece yolda bulduğu erkek ve kadın orospularla ilişki kuran, içki içen, uyuşturucu kullanan, gündüz yüz yüze gelmek yürekliliğini gösteremediği halde geceleri kapısına dayanıp yumruklayan yola gelmez bir sapık olduğunu anlattığını söyledim. Hakkında kadın böyle konuşmaya devam ederse adının lekeleneceğini ve bu korkunç sözlerin patronunun bile kulağına gideceğini belirttim. Adam bana defalarca teşekkür ederek yolum oralara düşerse bana içki ısmarlayacağını söyledi.

Bir hafta sonra kadını yeniden aradım. Sesimi tanır tanımaz ağlamaya başladı ve benimle görüştüğü gün adamın koridorda üstüne yürüyüp bağırıp çağırdığını anlattı. Kendisini daha önce uyardığım için adam köpeğe bir şey yapamamış. Böyle bir canavarla artık aynı katta oturamayacağını ve canını kurtarmak için başka yere taşınacağını söyledi. Kendisine yardım eli uzatan tek kişi olduğumu söyleyerek, beni akşam yemeğine çağırdı.

Fakat başkalarının hayatına girdiğim en başarılı yol, posta ve dağıtım sistemine bağlıydı.

Sık sık sokaklardaki soluk yeşil boyalı posta kutularının yanıbaşında ya da iş hanlarının girişinde ağzı açık duran içi dolu mektup torbaları görürüm. Kimse göz kulak olmadığı için ve zincirle kutuya bağlanmadıklarından torbalardan birkaç mektup çekmek ya da torbayı alıp götürmek çok kolaydır. Benim gözümde bu torbalar büyüleyici sırlarla dolu olan, birinin kendisini alıp götürmesini bekleyen çuvallardır.

Geçenlerde, postayı dağıtırken kendisiyle dolaştığım yaşlı bir postacıyla arkadaş olmuştum. Bir gün birlikte öğle yemeği yerken, cebinden sarkan zincirin ucundaki posta kutularının anahtarı gözüme çarptı. Zinciri hafifçe çekip anahtarı çıkardım ve avcumun içinde tuttuğum balmumunda kalıbını alarak anahtarı yerine taktım. Postacının haberi bile olmadı. Bir hafta sonra bütün posta kutularını açan anahtar elimdeydi.

Tiyatro malzemeleri satan bir dükkândan kiraladığım postacı üniformasını giyerek, bir sabah bir posta kutusunu açıp içinden boş bir posta çantası aldım.

Şimdi birkaç haftada bir üstümde postacı üniforması, kiraladığım arabayla kentte dolaşırım. Amacıma uygun bir posta kutusu gördüğümde arabayı önüne çeker ve bir sonraki açılma saatine bakarım. En azından daha iki saat varsa, kutunun kilidini açar, postayı alıp çantaya koyar giderim.

Arabayı oturduğum, apartmanın garajına çektikten sonra çantayı bagajdaki bavulun içine koyar, yukarı çıkarım.

Neler kazandığımı bir an önce görmek için çantadakileri hemen yere boşaltır, dördüncü sınıf postayı, paketleri, kartları ve yarışmaya girme formlarını bir kenara ayırırım. En çok ilgimi çekenler birinci sınıf mektuplar ve uçak postasıdır.

Zarfları kat yerinden açar, mektupları çıkarıp dikkatle okurum.

Mektupların çoğu romanlardan gelişigüzel yırtılmış sayfalar gibidir: Hiçbir zaman yeterli olmayan çok şey anlatılır. Kendimi aldatılmış hisseder, düş kırıklığına uğrarım. Genellikle, mektubu yazan kişilerin sesleri, el hareketleri ve yözlerindeki anlam gözümde canlanır.

Mektubu okuduktan sonra zarfa koyar ve saydam bir bantla zarfı kapatırım. Mektupların otomatik makinelerle açıldığı ve postada gecikmelerin olağan karşılandığı bir çağda, mektubunun açıldığını fark eden biri çıkmayacağından adım gibi emin olarak hepsini posta kutusuna atarım.

İlgimi çeken bir mektup olursa, mektubu yazan kişi ya da yazılan hakkında daha fazla bilgi sahibi olmak istersem, postalamadan önce kopyesini çıkarırım.

Bugüne dek her posta torbasında en azından bir kişiyi iş, para ve aşk önerisiyle mutlu kılacak bir mektuba raslamışımdır. Bir başkasının hayatına girmemi ve o hayatı kontrol altına almamı sağladıkları için bu tür mektupları okumak beni heyecanlandırır.

Açtığım bir mektuptan, sonradan Amerikan vatandaşı olan bir adamın bindiği uçak doğduğu ülkeye inmek zorunda kalınca tutuklandığını öğrenmiştim. Bir daha geri dönmemek üzere ülkesinden yirmi beş yıl önce kaçmıştı. Doğduğu ülke yetkilileri adamı sınırı yasalara aykırı olarak geçmekle suçlamış ve tutuklamışlardı.

Onu bir kaçak ve vatan haini olarak gören yetkililer, Amerikan pasaportu taşımasına aldırmıyorlardı. Zavallının uzun yıllar hapiste yatacağı anlaşılıyordu. Mektubu okudukça içimi öfke bürüdü.

Adamın adı ve buradaki adresi mektupta yazılıydı. Konutları olağan denetime çıkmış bir görevli kimliğinde orta gelirli aileler için yapılmış bir sitedeki üç odalı bir apartman katında oturan aileyi görmeye gittim. Oldukça kalabalıktılar.

Yaşları dokuz ve beş arasında dört çocuk, ben pencere ve kapı çerçevelerini, duvarları ve tavanı incelerken bacaklarımın arasında dolaşıyorlardı. Bana kedilerini ve oyuncaklarını gösterdiler. Çok hasta olduğu anlaşılan ve İngilizce'yi konuşmakta güçlük çeken yatalak büyükanneleriyle de konuştum.

Çocukların annesine, kocasını sorduğumda, hikâyeyi anlatmaya başladı. Kocası ve dört iş arkadaşının meslekleriyle ilgili dört gün sürecek uluslararası bir kongreye katılmak üzere yurt dışına gönderildiklerini anlattı.

Adamın arkadaşlarının bildirdiğine göre, uçak programda olmayan havaalanına inmek zorunda kalınca yolculardan pasaportlarını göstererek, geçici yolculara ayrılan salona geçmeleri istenmiş. Salona girdikten birkaç dakika sonra adamın yanına yaklaşan sivil giyimli iki ajan kendileriyle gelmesini istemişler. Geçiş salonunun uluslararası bölge olduğunu ileri sürerek karşı çıkan adamın yüzüne ajanlardan biri yumruğunu indirmiş ve sonra da öteki yolcuların şaşkın bakışları altında adamı sürükleyerek dışarı çıkarmışlar.

Kadın, Amerikan hükümetinin kocası adına harekete geçmesi için Dışişleri Bakanlığı'na yazdığı rica mektubuna aldığı cevabı gösterdi bana. Bakanlık, önceki vatandaşlık sorununun tamamen kocasıyla o ülke arasında bir konu olduğunu belirterek Amerikan hükümetinin o ülke hükümetini etkileyemeyeceğini ve herhangi bir yardımda bulunulamayacağını üzülerek bildiriyordu. Kocasının işvereni de yazdığı mektupta, durumunun tehlikeli olduğunu bile bile geziye çıktığı için tek sorumlunun adamın kendisi olduğunu ileri sürüyordu.

Kocasının tutuklu bulunduğu iki ay içinde kadın Kızıl Haç'tan, Uluslararası Af Komisyonu'nundan ve Uluslararası İnsan Hakları Birliği'nden yardım istemiş, bir sürü senatör ve kongre üyesine başvurduğu gibi Amerikan P.E.N. örgütünün üyelerine mektuplar yazmıştı. Hepsi de yardım etmek istedikleri halde, adam yargılanmak üzere bekletildiğinden hiçbir Amerikalı avukatın onunla görüşmesine izin verilmiyormuş. Mektupları kendisine iletilmekle birlikte cevap yazması yasaklanmış. Kadın kısa bir zaman önce, ilk suçlamanın adamı yıllarca bir çalışma kampına sürmelerine yeteceği halde Devlet Savcısı'nın başka suçlamalarda bulunması olasılığı belirdiğini öğrenmiş.

Kadın, bana Amerika'da doğduğunu ve bu tür şeylere akıl erdiremediğini anlattı. Kocası başka bir ülkede yetişmiş ama askerliğini Amerikan Ordusu'nda yapmış ve vergilerini de Amerika'ya ödemek zorunda bırakılmış olmasına rağmen yirmi beş yıldır görmediği ve görmek de istemediği bir ülke, şimdi ona sahip çıkıyormuş.

Gündüzleri bir büroda, geceleri de yirmi dört saat açık olan bir kafeteryada kasadarlık yaparak ailenin geçimini yüklendiğini söyledi. Küçüklere ve hasta kayınvalidesine bakması için en büyük çocuğunu okuldan almak zorunda kaldığını anlatırken ağlıyordu. Umudunu yitirmemesini söyleyerek konuyu uluslararası hukuk alanında uzman olan bir yakınımla konuşacağıma söz verdim.

Sonraki günlerde kadının kocasını tutuklayanın ülkenin konsolusluğu, Birlişmiş Milletler delegasyonu ve turizm bürosu önünde dolaşıp durdum. Diplomatları ve karılarını izliyor, oturdukları binaları, otomobillerinin bakımını yapan garajları gözaltında tutuyordum. Diplomatların sahip olduklarını ya da kiraladıkları yapıları yöneten emlakçılardan bazılarına rüşvet vererek yararlı bilgiler elde ettim. Hatta o ülkenin Birleşmiş Milletler'deki temsilcisinin gittiği doktorun muayenehanesinde çalışan hemşireyle dostluk kurup, karısının berberiyle de tanıştım.

Sonunda, Birleşmiş Milletler'deki delegeliğe gidip kendimi yatırımcı olarak tanıtarak emlakla ilgili bir konu hakkında başdelegeyle görüşmek istediğimi söyledim. Adamın çalışma odasına girdiğimde, beni ciddî bir tavırla karşılayıp yer gösterdi. Oturdum; sonra da tutuklu bulunan adamın serbest bırakılması için ricaya geldiğimi söyledim. Adam hemen görüşmeye son vermeye kalkıştı. Gitmek üzere ayağa kalktığımda dışarda duran özel olarak yapılmış spor otomobilin kendisine ait olup olmadığını sordum.

Sert bir sesle, "Evet," dedi.

"Çok göze batan bir araba. Sanırım kentte bir eşi daha yoktur."

"Belki de."

"Çok garip bir rastlantı sonucu Ekselanslarının o arabayı nasıl elde ettiğini öğrenmiş bulunuyorum. Ayrıca, geçenlerde hükümetiniz tarafından satılan buradaki konsolosluk yapılarından birinin, gerçek fiyatının tapuda

gösterilenden oldukça yüksek olduğunu da öğrendim. Aradaki fark herhalde satıcı tarafından Ekselanslarına nakit olarak ödenmiştir..."

Son sözlerimi duymazlığa gelerek oturmamı istedi. Oturdum. Soğuk bir sesle, "Şu tutukluyla ilginiz nedir?" diye sordu.

"Tutukluluğuyla ilgileniyorum."

Sabırsızlandı. "Hadi canım, söyleyin artık. Sizi kim gönderdi?"

"Hiç kimse. Kendim geldim."

"İnanmıyorum size. Peki ne istiyorsunuz?"

"Adamın iki hafta içinde serbest bırakılıp geri gönderilmesini hükümetinizden isteyeceksiniz. Ayrıca cezaevinde kaldığı süre ve kendisine yapılan muamele için tazminat ödeneceğine bana söz vermelisiniz. Havaalanından zorla alınıp götürülmesini, bürokratik bir yanlışlık olarak gösterebilirsiniz."

Adam kâğıtların üzerine konulan ağırlığı alıp sağ elinden sol eline aktararak yerine koydu. "Saçma. Herhangi bir yanlışlık yapılmadı. Ülkemdeki ceza yasasına göre..."

"Ülkenizin ceza yasası uluslararası bir havaalanının geçiş salonunda geçerli değildir." diyerek sözünü kestim. "Adam bal gibi kaçırılmış."

"Saçma. Çok saçma. Kendi hükûmetiniz yabancı bir denizciye sığınma hakkı tanımadığı gibi, yargılanması için ülkesine geri göndermişti adamı. Şimdi karşımda 'serbest' geçiş salonundan söz ediyorsunuz. Delim misiniz siz?"

Karşılık vermedim. Beni bir süre süzdükten sonra kesin fakat dostça bir tavırla, "Özel yaşantım hakkında soruşturma yapmanız için size kimin para ödediğini söylerseniz ben de bu adamın serbest bırakılacağına söz veririm," dedi.

"Size bunu hükûmetinizi gözden düşürmek isteyen bizim gazetelerden biri olduğunu söylersem inanırsınız. Ya da sizin Dışişleri Bakanlığı'nda görevli olan kişisel bir düşmanınız tarafından bu işin bana verildiğini de söyleyebilirim. Buna da inanırsınız. Fakat tek başıma yaptığımı söylersem bana inanmayacaksınız. Neden?"

Gülümseyerek kolumu tuttu ve nazik bir tavırla beni kapıya doğru götürdü. "Hiç kimse tek başına hareket etmeyeceği için size inanmıyorum. Ayrıca, adamınızın iki hafta içinde geri gönderileceğine söz versem bile dediklerinize inanmıyorum. Biliyorsunuz, sizi zorbalık suçuyla polise teslim edebilirim," diyerek kapıyı açtı.

İki hafta sonra adamın evine telefon ettiğimde karısı çıktı karşıma. Konutların denetimiyle görevli kişi olduğumu söyleyip sorunun çözülmesinde yakınının yardımı dokunup dokunmadığını sordum. Sevinçle, kocasının bir hafta önce eve döndüğünü, bana nasıl teşekkür edeceğini bilemediğini söyleyerek, adamın yargılanmak üzere mahkemeye çıkarılacağı sırada hak-

kındaki suçlamaların birdenbire geri alındığını ve bürokratik bir yanlışlık sonucu tutuklandığı belirtilerek serbest bırakıldığını anlattı. Tutuklu kaldığı süre için kendisine tazminat ödenmiş ve Amerika'ya dönüş bileti de o ülke tarafından sağlanmış. Karısı, adamın şimdi uyumakta olduğunu fakat kendisiyle konuşmak istersem memnuniyetle uyandıracağını söyledi. Rahatsız etmemesini rica edip gülerek, sadece dinlenmeyi hak etmemiş kişileri uyandırdığımı söyledim.

Yeni biriyle tanışmak ve tanıdığım biri hakkında daha fazla bilgi sahibi olmak istersem, o kişinin çalışma hayatına da girmek hoşuma gider. Bir keresinde yeni serüven ararken, yolum büyük bir yayınevine düşmüştü. Araştırmalara başladığımda orada çalışanların hiçbirini tanımıyordum ama yayınevinin yayınladığı kitaplar ve yazarları ilgimi çekmişti. İlk birkaç gün asansörden danışma görevlisi olmayan bir katta inip büro içindeki merdivenlerden yönetim bölümüne çıktım.

Yeni işe başlamış biri gibi ceketimi çıkarıp boş bir oda kapısının arkasına ya da uzun süredir unutulmuş oldukları anlaşılan eski bir yağmurluk, birkaç eski ceket, şemsiye ve kazakla dolu koridordaki dolaba asıyordum. Gömleğimin kollarını kıvırıp kravatımı gevşetir ve elime birkaç sayfa alarak sekreterlerle konuşur ya da boş odalardan birine geçip masa üstündeki ve çekmecelerdeki kâğıtları karıştırırdım. Ya da birini beklermiş gibi koridorda durup rafların birinden aldığım bir kataloğun ya da kitabın sayfalarını çevirirdim. Arşiv odasına girip masaya oturur, ara sıra odaya girip çıkan görevlilerle çene çalarak çeşitli sözlükler karıştırırdım.

Orada çalışanları tanıdıktan sonra danışmadaki görevlinin dikkatini çekmeyi sağlayarak öğle tatilinde bir katın ana kapısından dışarı çıkardım. Danışmadaki kıza hep de kendisinden önce büroya geldiğimi söyleyerek takılır, yeni giysisi ya da saç biçimi hakkında övgü dolu sözler ederdim. Bir süre sonra orada çalışanlar hakkında dedikodu bile yapmaya başladık. Genellikle öğleden sonraları geri döner ve önünden geçerken onunla biraz çene çalardım. Sonra da merdivenlerden üst katlara çıkardım. Yönetim bölümündekilerin çoğu evlerine gittikten sonra ben de bürodan çıkar ve gece bekçisiyle bir iki söz etmek için zemin katta oyalanırdım. Ona da, orada çalışanların hepsinden daha uzun süre çalıştığımı belirtmekten geri kalmazdım.

Artık önemli kararların nerelerde alındığını, bürolarda çalışanların adlarını ve görevlerini öğrenmiştim. Ayrıca, en ilginç bilgilerin kimlerin dosyalarında saklandığını da biliyordum. Biri oralarda ne yaptığımı soracak olsa, ayrıntılı bilgi vererek onu kandırabilirdim.

İşin temelini böylece kurmuştum işte. Danışmadaki kıza veda ederek öğleden sonraları bürodan ayrılıyor, çıkış saatinden az önce dönüyordum. Çalışanların çoğu bürodan çıkana dek elimde çantamla boş bir odada beklerdim. Koridorlarda kimse kalmayınca çantamda taşıdığım ve temizlik iş-

çilerininkine benzeyen tulumu çıkarırdım. Elbisemin üstüne kolaylıkla giyiliyordu. Ve öndeki fermuarı açarak birkaç saniye içinde üstümden çıkarabiliyordum. Tulumu giydikten sonra çantamı masanın altına gizleyerek koca yapının içinde istediğim gibi dolaşabiliyordum. Yayınevi yöneticilerinin bazıları da geç saatlere kadar çalışmaya alışık olduklarından büroların ışıklarını dikkat çekmeden yakabiliyordum.

Her gün yayınevi yetkililerinin masaları üzerinde bıraktıklarını gözden geçirerek imzalanmamış mektuplar, proje önerileri, roman taslakları ve yazışma dosyalarıyla ilgili önemli noktaları not alıyordum. Bazılarıyla ilgili gelişimleri izleyebilmek için ara sıra bir çekmecenin ve dosya dolabının kilidini açmam gerekiyordu. Çoğu kilitli değildi. Yöneticilerin işle ilgili yazışmalarının yanı sıra özel mektupları, banka dekontları, adres defterleri, aile ve dostlarının fotoğrafları da karşıma çıkardı.

Bir gece araştırma yaptığım bir odanın ışıklarını yaktığımda kanepenin üstünde bir adamın uyuduğunu gördüm. Işığı söndüremezdim çünkü adam uyanmıştı. Yerinden hızla kalkıp bağırarak odadan çıkmamı söyledi. Karşı koymaya kararlıydım. Odayı temizlemek için geldiğimi, o nasıl görevini yerine getirmek için para alıyorsa işimi yapmak için bana da para verildiğini anlattım. Sert bir sesle odadan çıkıp gitmemi istedi; yerlerin o gece temizlenmesi gerektiğini, işim bitinceye kadar başka bir odaya geçmesini söyleyerek karşı çıktım.

Öfkeyle, hemen çekip gitmezsem sabah ilk işinin beni işyeri yöneticisine şikâyet etmek olacağını söyledi. Kılım kıpırdamıyordu. Çevresine bakınarak beni zorla dışarı atabileceği bir şey aradı. Çaresizlik içinde, yakaladığı içi kahve dolu bir kâğıt bardağı birdenbire yüzüme doğru fırlattı. Bir an kıpırdamadan durdum; yüzümdeki kahveyi silerken, "Siz Richard Lasker'siniz değil mi?" diye sordum. *"Büyük Deniz Savaşları* adlı kitabı siz yazmamış mıydınız?"

Nasıl davranması gerektiğini kestiremeden bana baktı. "Yazıları ben toplamıştım. Evet. Nereden biliyorsun?"

Masasının üstündeki kopyeyi gösterdim. "Odanızı geçen gün temizlerken kitabın arkasında resminizi görmüştüm."

"Ne olacak?"

"Bir gemideki top o gemi üzerine çevrildiğinde ateş edilir mi, edilemez mi bilirsiniz herhalde."

"Ateş edilemez. Ateşlemeye mil direği engel olur."

"Ne engel olur?"

"Mil direği. Nedir bu? Sınav mı? Defolup git artık." Bana doğru ilerledi. Olduğu yerde durmasını işaret ederek, "Dostum," dedim. "Bir yanlışlık yapmış olabilirsin. Mil direğini kırıp topu kendi üstüne çevirmiş olabilirsin." Sırıttım ve dışarı çıkarken de elektriği söndürdüm.

Hakkında bilgi edinmek üzere sonraki gece yine gittim odasına. İşe nereden başlayacağımı düşünürken Lasker'in en son yayımladığı çok satan ki-

tabının yazarının Anthony Duncan olduğu aklıma geldi. Doğu Almanya'ya yasalara uygun olarak girdikten sonra tutuklanan ve kimseyle görüştürülmeyen Duncan, bu olaydan birkaç hafta önce dünyaya adını duyurmuş, casuslukla ilgili konuları işleyen bir yazardı.

Haber bültenlerine göre, Duncan'ın devamlı arkadaşı Jessica Whitehead, Kopenhag'da tren istasyonuna onunla birlikte gitmiş ve yeni romanı için araştırma yapmaya Doğu Almanya'daki Peenemunde kentine gitmek üzere trene binerken Duncan'ın fotoğrafını çekmişti. Jessica da onunla birlikte gidecekmiş ama Duncan son dakikada Doğu Alman polisinin zorluk çıkarabileceğini söyleyip, kadının Kopenhag'da kalmasında direnmiş. Üç gün sonra kadını aramaya söz vermişse de, bir hafta geçtiği halde bir haber alamayan Jessica endişelenip hükümet yetkililerine başvurmuş.

Duncan'ın bütün kitaplarını yayımladığı için Lasker'in adı basında sık sık geçiyor ve hem iş hem de yakın arkadaşı olduğundan Duncan için duyduğu endişe gazetelerde yer alıyordu. Lasker'e göre Duncan, güvenlikle ilgili çok önemli ve duyarlı sırların nasıl dışarı sızdığını bulup çıkarmakta olağanüstü bir yeteneğe sahip olduğu ve bunları çekinmeden kitaplarında işlediği için Doğu Almanlar tarafından tutuklanmıştı. Buna karşılık, Doğu Almanya kesinlikle Duncan'ın ülkeye girmediğini ileri sürüyordu. İzini bulmak için Amerika'nın yaptığı bütün girişimler bir sonuç vermemişti.

Duncan'ın dosyasını çıkarıp işe koyuldum. Onun ortadan kaybolmasıyla ilgili bütün haberleri okudum. Çoğunda Jessica Whitehead'la çekilmiş son resmi vardı. Kırk yaşlarında, sarışın, iri yarı, yakışıklı biriydi. Resimde, vagonun basamaklarında durmuş, kameraya gülerek bakıyordu. Tüvit bir ceket ve önü açık bir pardesü giymişti. Bir elinde güneş gözlüğü, ötekinde yazı makinesi vardı.

Dosyadan, Duncan'ın dört romanından sadece birincisinin en çok satan kitaplar listesinde bir numaraya yükseldiğini öğrendim. Ayrıca filmi de çevrilmiş ve büyük başarı sağlamıştı. İkinci romanı da en çok satanlar listesine girmişti. Üçüncüsünün satışı pek iyi gitmemişti. Adama ve romanlarına karşı ilgim gittikçe artıyordu. Araştırmaya başladıktan birkaç hafta sonra Jessica Whitehead ve Lasker'i çok kez televizyonda gördüm. Duncan'ın en son kitabı en çok satanlar listesinin başına fırlamıştı. Bu kitap ve başarı kazanamayan üçüncü romanını cep kitabı olarak yayımlama hakkını satın almak isteyen yayınevleriyle görüşmeler sürdürülüyordu. Yeni kitabın film ve televizyon hakları büyük bir stüdyo tarafından satın alınmış ve aynı stüdyo henüz tamamlanmamış olan Peenemunde romanını filme almak için yüz binlere varan bir ücret ödemeyi önermişti.

Lasker'in bürosuna sık sık gidiyor ve içeri girmeden önce etrafı dikkatle kolaçan ediyordum. Üç dört kez gece yarısı Lasker'in masası başında oturduğunu gördüm.

Bir keresinde çekmecelerden birini karıştırırken Lasker'e ait uluslararası telefon faturaları bulmuştum. Faturaları incelediğimde, Duncan'ın kay-

bolmasından sonraki hafta içinde Lasker'in Kopenhag'a birkaç kez telefon etmiş olduğu gözüme çarptı. Lasker, Jessica Whitehead ve Kopenhag'daki Amerikan elçiliğiyle görüşmüştü. Konuşmalar on, on beş dakika sürmüştü. Ayrıca, Jessica Whitehead New York'a döndükten sonra da Lasker'e, Danimarka'dan üç kez ödemeli telefon edilmişti. Ayrı günlerde yapılan telefon konuşmaları ancak üç, beş dakikalıktı. Bu faturanın numarasını alarak hepsini yerine koydum ve eve döndüm.

Sonraki gün erkenden uluslararası santralı aradım. Yayınevinde çalıştığımı, birkaç uluslararası telefon konuşması hakkında şirketten birinin bilgi istediğini söyleyerek santraldaki kızdan ödemeli konuşmaların ne zaman alındığını ve edilen yerin numarasını rica ettim. Ancak birkaç saat sonra cevap verebileceğini söyleyince kendisini yeniden arayacağımı bildirdim. Telefon ettiğimde, kız telefonların Danimarka'da Cape Skazen yakınındaki bir handan edildiğini ve konuşmaların New York saatine göre gece yarısından sonra yapıldığını bildirdi. Danimarka'da Cape Skazen diye bir kentin adını hiç duymamıştım. Haritaya baktığımda bunun ülkenin en kuzeyinde küçük bir balıkçı köyü olduğunu gördüm. Sonra da santral kızdan aldığım numarayı çevirdim ve karşıma çıkan adama kendimi bir Amerikan gezi dergisinin başyazarı olarak tanıttım.

Bozuk bir İngilizceyle hanın sahibi olduğunu ve İngilizce'yi kızının daha iyi konuştuğunu söyleyerek telefonu ona verdi. Dergimin İskandinavya'da soğuk su balıkçılığı hakkında bir yazı hazırladığını anlattığımda, kız sözlerimi anlamakta hiç zorluk çekmedi. Bir meslektaşımın kasaba ve handan övgüyle söz ettiğini, oraya bir muhabir ve fotoğrafçı göndermeyi düşündüğümü anlatınca çok sevindi.

Meslektaşımın bir arkadaşının da o günlerde kasabaya gideceğini söyleyerek handa kalmakta olan İngiliz ya da Amerikalı müşterileri olup olmadığını sordum. Dublin'den Bay Arthur Duffy adlı bir mühendisin kaldığını söyledi. Konuğun adıyla ilgilenmediğimi belirtip, yardımına teşekkür ederek yakında yeniden arayacağımı bildirdim.

Orada gece yarısıyken hana yeniden telefon açtım. Telefon altı, yedi kez çaldıktan sonra adam cevap verdi. Lasker'in sesini taklit ederek, Dublin'li Bay Arthur Duffy ile görüşmek istedim. Adam, Bay Duffy o sırada uyuduğundan biraz beklemem gerektiğini söyledi.

Sonunda uykulu ve temkinli bir ses, "Alo", dedi.

"Tony," dedim ve birdenbire sustum. "Alo, Duffy!"

Bir an durakladıktan sonra, "Dick!" diye bağırdı. "Tanrı aşkına, ne yapıyorsun?" Sesi artık uykulu değildi. Fısıltıyla konuşuyordu. "Tanrım!" diye söylendi ve daha sakin bir sesle özür diledi. "Üzgünüm, Dick. Telefonunu beklemiyordum. Herneyse. Ne var?"

"Bizim topun mil direği kırıldı."

"Ne? Dick, kafayı mı çektin sen? Yoksa şaka yaptığını mı sanıyorsun? Topun mil direği kırıldı ne demek oluyor?"

Kendi sesimle, "Üzgünüm, Duffy," dedim. "Fakat ben Dick değilim."

Derin bir sessizlik oldu. Sonra da donuk bir sesle, "Kimsin?" diye sordu.

"Bir başkasının romanının kahramanı diyebilirsin."

"Ne? Bak, ben seni tanımıyorum. Hatlar karışmış olacak. Santralı arayıp sor. Ben uyuyacağım."

Bir saniye bekledikten sonra, "Duncan, Lasker'den sana çok acele bir mesaj var," dedim. "Şimdi beni dikkatle dinle. Ne olursa olsun bundan böyle ne Dick'e ne de bir başkasına telefon edecek, mektup yazacak ve telgraf çekeceksin. İlk trenle Almanya sınırındaki Kursaa yakınındaki köylerden birine git. Oraya varınca şimdi adlarını vereceğim hanlardan birinde Arthur Duffy adını kullanarak kalacak ve haber bekleyeceksin."

"Bir saniye. Kalem alayım. Tamam, söyle bakalım."

Sınır boyundaki birkaç köy ve otel adını yazdırıp okuttum.

"Tamam. Meraklanma, Tony. İşi bize bırak." dedim.

"Biz mi?"

"Dick ve bana yani."

"Başka biri var mı?"

"Sen söylenenleri yaparsan olmaz. Tamam mı?"

"Tamam ama bir şey daha var..."

"Evet?"

"Dick nasıl?"

"Oh, iyidir."

"Başkaları?"

"Onlar da iyi. Jessica televizyonda çok güzeldi. Onu görmeliydin."

"İkinci baskıyla ilgili sözleşme imzalandı mı?"

"Evet. Her şey yolunda."

"Ya film hakkının satışı?"

"Dün tamamlandı. Artık zenginsin, Tony," diyerek telefonu kapattım.

Bir gün sonra hana telefon edip Arthur Duffy'i istediğimde, gideceği yerin adresini bırakmadan ayrıldığını söylediler.

Lasker'in sekreterini arayıp randevu istedim. Beni Lasker'in arkadaşının gönderdiğini söyleyerek adamın odasında dosyasını gördüğüm ve Roma'da oturan bir yazarın adını verdim. Biraz beklememi rica ederek telefonu Lasker'e bağladı. Sakin bir sesle, öğleden sonra dört sıralarında gelip kendisini görebileceğimi bildirdi.

Verilen saatte Lasker'in bürosuna gittim. Beni ayağa kalkarak karşıla-

dı. Kapıyı kapatıp, yerimde rahat olup olmadığımı sorduktan sonra kendi de oturdu. Bakışlarını üzerime dikmişti.

"Daha önce nerede karşılaştığımızı merak ediyorsunuz, herhalde," dedim.

"Ah, evet. Öyle."

"Burada karşılaşmıştık." Şaşırmış fakat inanmamıştı. "Bir gece odayı temizlemek için gelmiştim. *Büyük Deniz Savaşları* hakkında konuşmuştuk. Hatırladınız mı?" diyerek gülümsedim.

"Ne...?" Öne doğru eğildi.

"O gece burada oturmuş Arthur Duffy diye birinin telefonunu bekliyordunuz."

"Arthur Duffy diye birini tanımıyorum."

"Siz Anthony Duncan'ın kitaplarını yayımlıyorsunuz, değil mi?"

"Anthony Duncan'ın Arthur Duffy'yle ne ilgisi var?" diye sorarken endişesini gizleyememişti.

"Geçenlerde yaptığınız telefon görüşmelerinden bilmeniz gerekir. Anthony Duncan'ın yeni adı Arthur Duffy."

"Geçenlerde yaptığım telefon konuşmaları mı? Duncan'dan haftalardır haber yok."

"Bir önceki gün konuştum onunla. Doğu Almanya'da filan değildi. Cape Skazen yakınındaki Asaa adlı küçük bir balıkçı köyündeydi. Siz ilgilenmezseniz hikâyeyi başkalarına anlatabilirim," diyerek ayağa kalkmaya hazırlanırken oturmamı işaret etti. Bezginlikle, "Pekâlâ", dedi. "Öğrenmek istediğin nedir?"

"Duncan'ın kız arkadaşı da oyunun içinde mi?"

"Hayır. Jessica hiçbir şey bilmiyor. Tony kızın bu işin dışında tutulması üzerinde diretmişti. Yeni kitabı için böylesine deli divane olmasaydı bu çılgın planı kurmak aklına gelmezdi."

"Ortadan kayboluşunu nasıl açıklayacak?"

Lasker oturduğu yerde kıpırdandı. "Trenle Almanya'ya giderken karar değiştirip aynı konuda araştırma yapmak için Danimarka'nın kuzeyinde trenden indiğini söyleyerek. Romanın büyük bir bölümü Danimarka'da geçiyor, zaten bu nedenle Jessica'yla Kopenhag'da oturuyordu."

"Daha sonrası için neler diyecek?"

"İlk haftadan sonra Jessica'yı Kopenhag'dan aradığını fakat telefona cevap alamayınca Jessica'nın sıkılıp, ortak arkadaşlarını görmek için Paris'e gitmiş olacağını sandığını söyleyerek."

"Ya takma ad kullanmasını nasıl açıklayacak?"

"Çok basit Çalışabilmek için tek başına kalmak istediğinden."

"Onun bu oyununa siz neden katıldınız?"

Durakladı. "İlk bakışta gerçekten ortadan kaybolduğunu sanmıştım. Fakat bir sabah masamın üstünde bir gece önce biri tarafından not alınmış bir telefon mesajı buldum. Notta, Arthur Duffy'nin Avrupa'dan aradığı ve gece yarısı tekrar telefon edeceği yazıyordu. Arthur Duffy diye birini tanımıyorum ama bunun Tony'yle ilgili olabileceğini sezdiğim için o gece oturup bekledim. Verilen saatten on beş dakika önce siz içeri girerek ödümü patlattınız. Telefon çaldığında neredeyse kalp krizi geçirecektim. Toparlanıp hemen buraya dönmesini söyledimse de kabul etmedi."

"Ortaya ne zaman çıkacak acaba?"

Lasker duvardaki takvime baktı. "Hafta için de benimle ilişki kurması gerekiyor."

"Ya aramazsa."

Bezgin bir gülümsemeyle, "Arayacak," dedi. "Nasıl olsa şimdi nerede olduğunu biliyorum."

"Hayır, bilmiyorsunuz. Şimdi oyunu ben yönetiyorum. Bu artık benim romanım."

Lasker heyecanlanmıştı. Ateşine bakarmış gibi elini alnına götürdü.

"Ne demek istiyorsunuz? Tony'nin başına bir şey mi geldi?"

"Gerçek olaylarla kafanızı yormayın. Gerçek dışı olaylarla, yani romanlarla ilgilenin ve mil direğinin kırıldığını da akıldan çıkarmayın."

Artık bezmişti. "Ne yapmamı istiyorsunuz?"

"Ben gider gitmez Jessica'ya telefon ederek Duncan'dan haber aldığınızı, iyi olduğunu söyleyeceksiniz. Sonra da bir basın toplantısı yaparak gerçeği anlatacaksınız.

Bir süre düşündü ve sonunda, "Hayır!" dedi. "Böyle bir kararı Tony'nin yerine almam. Ben onun kitaplarını yayınlarım, yaşantısına karışmam."

Gitmek üzere ayağa kalktım. "Duncan bir daha ortaya çıkmayabilir. Mil direğinin kırıldığını aklınızdan çıkarmayın demiştim." Lasker yerinden kalkıp pencereye giderek dışarıya bakmaya başladı. Ben de odadan çıktım.

Sonraki gün öğle üzeri televizyonu açtığımda, Jessica Whitehead ve Richard Lasker gazetecilerin sorularını cevaplıyorlardı. Duncan'ın Lasker'i Danimarka'da bir köyden aradığını ve ortadan kaybolduğu hakkında dolaşan söylentileri duyduğunda şaşkına döndüğünü açıklarken her ikisi de sevinçli görünmeye gayret ediyorlardı. Duncan'ın şu sıralarda o köyde olduğunu, romanını tamamlamaya çalıştığı ve bir iki hafta sonra New York'a döneceğini bildirdiler.

O gece on bir buçuğa doğru Lasker'in bürosuna girmeye hazırlanırken haber programında yeni bir haber okundu. Anthony Duncan Danimarka - Almanya sınırının Danimarka tarafında ölü bulunmuştu.

Yazarın cesedi kiralık bir araba içinde bulunmuştu ve cesedi muayene eden doktor ölüm nedeninin karbon monoksit zehirlenmesi olduğunu açıklamıştı. Araba, Krussa kasabası yakınında anayoldan bir kilometre içerde bir ormanın kenarında bulunmuştu. Danimarka polisi Duncan'ın uyumak için anayoldan ayrıldığını fakat üşümemek için arabanın motorunu çalışır bıraktığını ileri sürüyordu. Arabanın içine sızan gaz zehirlemişti onu. Polis, arabada yalnız Duncan'ın cesedini bulmuştu ama ucu rujlu sigara izmaritleriyle dolu tabladan yanında kimliği bilinmeyen bir kadınla yola çıktığı sonucuna varmıştı.

Tam zamanında ve yerinde bulunmakla ben genellikle önceden saptanması olanaksız olayları davet ederim. Geceleri uykum kaçınca bir taksiye atlar kentin ıssız bir semtine giderim. Taksi yanımdan uzaklaşınca tanımadığım karanlık sokaklarda elimdeki küçük deri çantamla tekbaşıma dolaşırım. Çantanın içinde polis ve diğer güvenlik kuvvetleri tarafından kullanılan telsiz biçiminde bir ses alma makinesi vardır. Çantamın sapındaki düğmelerden birine basarak makineyi çalıştırdığımda daha önce banda alınmış mesajlar duyulur.

Bir gece liman çevresinde dar bir sokakta yürürken, terkedilmiş bir deponun önünde duran ve bütün ışıkları söndürülmüş büyük bir araba gözüme çarptı. Motorun sesini duyabileceğimi düşünerek incelemek için arabaya biraz yaklaştım. Arabanın içinde kimse yok gibiydi.

El fenerimi çıkarıp plakasını okuyacağım sırada arabanın içindeki ışık yandı ve soldaki iki kapı aynı anda açıldı. Biri direksiyonda, öteki de onun arkasıda oturan iki adamla yüz yüze geldim. Arabadan inmeden silahlarını üzerime doğrultmuş duruyorlardı. Çantanın sapındaki bir düğmeye dokunduğumda, uzun bir anten dışarı fırladı. Şoförün arkasındaki adam, "Hey, sen. Gel buraya." diye bağırdı. Tık diye bir ses duyunca silahın ateşe hazır olduğunu anladım. Arabanın içindeki ışık, adamın koyu renk saçları ve silahın kısa namlusu üzerinde parlıyordu. Tetiği çekmeden önce çantadan uzanan anteni görmesi için dua ediyordum. Ağır adımlarla adama doğru yaklaşırken ayak seslerim gecenin sessizliğinde yankılanıyordu. Parmağım da çantanın sapındaki düğmenin üzerindeydi.

Direksiyondaki, yanındaki adamın uzattığı el fenerini üzerime tuttu. O anda ses makinesinin pillerini kontrol etmediğim aklıma geldi. Makine çalışmadığı takdirde beni öldüreceklerdi.

Adam silahını sallayarak, "Hey, gel buraya. Elindekini yere bırak," dedi.

O anda düğmeye bastım. İki bip - bip sesinden sonra sanki çok yakından veriliyormuş gibi net ve yüksek bir sesin okuduğu mesaj duyuldu. "Üç - sıfır -dört, üç - sıfır dört. Yerinizi saptadık. İki yandan ilerliyoruz. Tamam."

Direksiyondaki ön kapıyı hızla kapatarak hemen motoru çalıştırdı. Arkasındaki ise silahını üzerime doğrultmuş, öylece kalakalmıştı. Ancak ara-

ba hızla ileri atılınca kapıyı kapatabildi. Bir saniye içinde gözden kayboldular. El fenerinin ışığıyla kamaşan gözlerim karanlığa alışmaya başlıyordu. Anteni indirip bandı geri sararken her ikisine de bir güzel sopa çekmiş gibi mutluydum.

On sekiz yaşındayken sınavlarımı erken vermiş ve aralık ayı ortasında bir kayak merkezine gitmiştim. Slalom ve kayak yarışlarına katılacak kadar iyi kayamadığımı kabullenmiş ve aynı derecede beceri ve yüreklilik gerektiren bir kayma türünde ustalığa erişmeyi aklıma koymuştum. Mevsimin en civcivli döneminde teleferik bekleyenlerin bir ucu aşağıya kayılan tepenin eteklerine kadar uzanırdı. Sıra bekleyenler hızla aşağı kayanları seyrederek oyalanırdı. Bunu bilen iyi kayakçılar dik yamaçtan aşağı hızla iner ve gereken yerde birdenbire durarak becerilerini gösterirlerdi.

Teleferik istasyonunun yan duvarında on iki dik basamak vardı. En üst basamağın az ilersindeki köşede, basamağın biraz daha yukarısında üç dört metre uzunluğunda bir balkon bulunuyordu. İstasyonun ön tarafındaki bu balkon, yerden bir evin ikinci katı kadar yüksekti ve her zaman buz tuttuğu için kışın kullanılmazdı.

Ben yamaçtan aşağı kayarak hızla istasyona yaklaşıp basamakların üstünden atlayacak ve balkonun tam ortasında durup becerimi gösterecektim. Sıra bekleyenlerden benim basamaklara doğru kaydığımı görenler kontrolumu kaybettiğimi ve üstlerine düşeceğimi sanacaklardı. Korkuyla dört bir yana kaçıştıklarını görür gibiydim. Oysa ben kayaklarımı yana kaydırıp balkonun üstünde duracak ve gülerek onları yatıştıracaktım.

Basamaklara çarpmadan ve balkondan aşağı yuvarlanmadan bu işi yapmak için çok çalışmak gerekiyordu. Başaramazsam ya sakat kalacak ya da ölecektim. Çok sıkı bir düzene soktum kendimi. Öğleden hemen sonra kaymayı bırakıyor, güneş batmadan çok önce akşam yemeğini yiyor ve akşamüstü altıda yatıyordum.

Gece yarısından sonra yamaçlardan el ayak çekildiğinde kalkıp giyinir, kayaklarımı alır ve bir taksi çağırırdım. Şoförler her zaman teleferiğin çoktan kapandığını söylerlerdi ama geceleri kaymaktan, karanlıkta yamaçlara tırmanmaktan ayrı bir zevk duyduğumu anlatırdım onlara. Teleferik istasyonuna varınca yüz metre kadar yamaca tırmanırdım. Taksi şoförleri beni beklemezlerdi ve çalışmadan sonra otele yürüyerek dönerdim.

Balkona ve basamaklara birer el feneri asar, birini de boynuma takardım. İlk hafta yamaçtan aşağı kayarak balkonun dik basamakları üstünden sıçrayabilmek için gerekli ileri atılma gücünü sağlayana dek atlamayı denedim. İkinci hafta kayaklarımı takmadan, vücudumu döndürerek durabilmek için gerekli hız ve dengeyi geliştirmek amacıyla en üstteki basamaktan balkonun üstüne atlamayı denedim.

Haftalarca süren yoğun çalışmadan sonra balkona atlayabiliyordum ama duvara çarpmamak ya da balkondan aşağı uçmamak için son hareketimin gerekli sürtünmeyi oluşturmasına çok dikkat etmem gerekiyordu. Bir yerimin incinmesini ya da yaralanmamı önlemek amacıyla balkonun dış kenarı ve üstündeki çatı arasına bir ağ germiştim. Hareketlerimi iyi ayarlayamadığımda ağın içine düşüyordum. Başarısızlığıma kızıyordum ama hiç olmazsa canım kurtuluyordu.

Atlayışları gecede yirmi kez tekrarlasam bile tehlike azalmıyordu. Fiziksel yorgunluk kendini göstermeye başlamıştı. Arkadaşlarım bir aydır beni gece kulüplerinde görmediklerini, çok zayıflamış olduğumu söylüyordu. Bazıları, kendilerinden gizli sürdürdüğüm çapkınlıklar nedeniyle gücümün tükendiğinden kuşkulanıyordu. Gece yarısına kadar poker oynadıktan sonra eve dönerken beni kayak takımlarıyla yolda yürür gören bir arkadaşım aklımı kaçırdığımı sanıyordu. Çapkınlık yaptığımı ya da geceleri kaymaya gittiğimi kabul etmiyordum ama hiçbir açıklamada da bulunmuyordum.

Böylesine yoğun çalıştığım halde, gecede en az iki kez ağın içine düşüyordum. Vücudum çürük içinde kalmış, kayaklarını iki basamak arasına sıkıştığından ayak bileğim burkulmuştu. Her şeye rağmen, bu işi aksatmadan yaptığıma emin olana dek iki ay süreyle her gece çalışmaları sürdürdüm.

Gösterimi pazar sabahı balkonun altında teleferik için sıra bekleyen yüzlerce kişi toplandığında yapacaktım. Pazar sabahı erkenden bir taksiye binip teleferikle en tepedeki durağa çıkarak kahvaltı ısmarlamış, fakat heyecandan elimi bile sürmemiştim. Ellerim titriyor, ağzım kuruyor ve sinirden kesik kesik öksürüyordum. Bir an başkalarının bana duyacağını beklediğim hayranlığın, göze aldığım tehlikeye değmeyeceğini düşündümse de bunu hemen aklımdan çıkardım. Eğer gösterimi büyük bir kalabalığın gözleri önünde yapmak istiyorsam, hemen harekete geçmeliydim. Titreyen ellerle kayaklarımı taktım ve yamaçtan aşağı dikkatle kaymaya başladım.

Kırk dakika sonra aşağılarda teleferik istasyonu karşıma çıktı. Soluğum kesilir gibi olmuştu. Durup kayaklarımı son kez kontrol ettim. Bu arada kendimi de toparlamıştım; düzgün soluk alabiliyordum, kalbim de düzgün atıyordu. Kendimi bırakıp doğru merdivene yöneldim. Gün ışığında daha dik ve kısa görünüyordu. Hızla yaklaşırken, basamakların kanımla sulandığını görür gibi oluyordum.

Tek bir hareketle kayaklarımı birleştirip öne fırlayarak merdivenin üstünden geçip pat diye balkonun üstünde durduğumda aşağıdan haykırışlar yükseldi. Ayaklarım yere değmeden önce, doğru açıdan atladığımı ve balkonda durabileceğimi anlamıştım. Balkonun kenarından beş on santim geride durmayı başarmıştım işte.

Kayaklarımı çıkarıp balkon kapısından istasyona girdim ve içerdeki merdivenden inerek dışarı çıktığımda kalabalık beni alkışlıyordu. Sıraya

girdim ve bana gösterdikleri ilgiyi, duydukları hayranlığı gülümseyerek seyrettim. İlk gün gösterimi beş kez tekrarladım.

O gün kasabanın en geniş caddesinde yürürken, insanlar beni arkadaşlarına gösteriyor, yanlarımdan geçtiğimde el sallıyorlardı. Birkaç kişi yanıma gelip en iyi kayak malzemesi ve eğitim programları hakkında düşüncelerimi sordular.

Atladıkça yaşama gücü kazanıyordum. Teleferik istasyonunda gösterime tanık olan ve artık bana eski bir dost gibi yakınlık gösteren kayakçılarla konuşuyordum. Hepsi de sonraki atlayışlarım için bana başarı diliyorlardı. Onların hayranlığını kazanmakla sevinç duyuyorsam da atlamaya hazırlanırken içimi saran korkudan kurtulamıyordum bir türlü. Birkaç hafta kasabalı kayak öğretmenlerinin bana düşmanca davrandıklarını fark ettim. Artık hepsi atlayışımı ya görmüş ya da duymuşlardı ve sadece tek bir beceriye sahip alelade bir kayakçı olduğumu biliyorlardı. Olanak bulduklarında, balkon üzerinde değil yamaçlarda yarışmak için bana meydan okuyarak turistlerin önünde beni küçük düşürmekten geri kalmıyorlardı.

Bir akşamüstü en tepedeki lokantada arkadaşlarımla otururken kasabanın yerlisi birkaç kayakçı yanıma geldi. Garajda çalışan uzun boylu, güçlü bir adam; herkesin duyabileceği bir sesle o çevredeki en zorlu yamaçta birlikte kayarsak, yarı yolda kalacağıma bir haftalık ücretine karşılık bahse girdiğini açıkladı.

Kendisi kadar iyi bir kayakçı olmadığımı söyleyerek yarışı kazanacağını kabul ettim. Bunun üzerine, sadece şansım yaver gittiği için balkona atlayabilen bir korkak olduğumu ileri sürdü. Arkadaşları da ancak acayip oyunlarla ilgilenen, gösteriş meraklısı bir kentli olduğumu söyleyerek ona katıldılar. Gösterişten hoşlandığımı fakat korkak olmadığımı, balkona atlamanın en zorlu yamaçtan aşağı kaymaktan çok daha tehlikeli olduğunu anlattım.

Lokantada yemek yiyenlerin arasında bulunan yirmi yaşlarında bir kız kasabalı gençlerle konuşmamı sessizce dinliyordu. Yalnızdı. Onun bize baktığını görünce garajda çalışan tamircinin bir haftalık ücretine eşit bir miktar üzerine, kasabalı kayakçılardan hiçbirinin başarıyla balkona atlayamayacağına bahse girerek istenildiği kadar atlayabileceğimi belirttim.

Tamirci önerimi hemen kabul etti ve az sonra dört arkadaşı da ona katıldılar. Yarışma koşullarını saptamak için köşedeki bir masaya geçtik. Kızı görebilme için sırtımı duvara dönük oturmuştum. Kasabalı bir kayak öğretmeni hakem olabileceğini söyledi. Bana meydan okuyanlar ve ben, birbirimizin peşi sıra atlayacak ve başarıyla atlayanların her birine para ödeyecektik. Hava koşulları ne olursa olsun atlayışları sonraki gün son teleferik dönüp yamaçlarda kimse kalmayınca yapmaya karar verdik. Kasabalı rakiplerim, yeni bir kayak bağlama sisteminin bulucusu olarak tanına hırdavatçı dükkânının sahibini kendi hakemleri olarak seçtiler. Kızın bakışla-

rı üzerimizdeydi. Başımı sallayarak seçtikleri kişiyi kabul edip ellerini sıktım ve kendi hakemimi seçtim; benimki karşıma oturan kız olacaktı.

Rakiplerim dönüp kendisine bakarken, ben de durumu bildirmek için kızın yanına gittim. Hemen adını ve sanki zorunlu imiş gibi kasabada nerede kaldığını söyledi. Kasabalı gençler gittikten sonra kıza teşekkür ederek akşam yemeğini birlikte yemeyi önerdimse de, önceden başkalarına söz verdiğini söyleyerek yanımdan ayrıldı.

O gece gözüm pencerenin dışından sarkan küçük bir buz parçasına takılı, odamda oturuyordum. O güne dek iki yüz kere atlamama karşılık bütünüyle güvence içinde değildim. En ufak bir hareket sonucu balkondan aşağı uçabileceğimi biliyordum; bir aksırık, bir anlık duraklama, karın savrulması ya da kayak bağlarının açılıvermesi. Kayak ayakkabılarımı, kayakları, bağları ve giysimle gözlüklerimi defalarca gözden geçirdim. Sonra da kapıyı kilitledim, perdeyi çektim ve soyunup yatağa girdim.

Bana hakem olacak kızı düşündüm. Hangi otelde kaldığını biliyordum: Kestirmeden giderek yirmi dakikada varırdım oraya. Giyinip dışarıya çıktım. Hava buz gibi soğuktu. Adımlarımı hızlandırdım. Ayaklarım kara gömülüyor, ayakkabılarımdan içeri giren erimiş kar çoraplarımı ıslatıyordu.

Küçük otelin alt katındaki pencereden dışarı ışık süzülüyordu. Sadece gözlerimi ve ağzımı açıkta bırakan başlığımı giyerek içeri bakınca kızı gördüm. Masada tek başına oturmuş, elindeki dergiyi okuyordu. Masada dört kişilik kahvaltı servisi şimdiden hazırlanmıştı. Cama vurup onu korkutmak geldi içimden. Kız ne istediğimi soracak, ben de atlayıştan korktuğumu söyleyecektim. Ayrıca, sadece dikkatini çekmek için kasabalı gençlerle bahse girdiğimi de anlatacaktım.

Cama hafifçe vurdum. Kız başını kaldırıp pencereye doğru bakınca aşağı eğildim. Doğrulup yeniden içeriye göz attığımda elindeki dergiye dalmıştı. Bir kez daha cama vurmayı düşündümse de vazgeçtim. Atlayışının kötü biçimde sonuçlanmasının, kızla ilişki kurmam olasılığından daha fazla olduğu ansızın aklıma geldi ve oradan uzaklaştım.

Odama döndüm. Yarışmayı aklımdan çıkarmalıydım; bir kere bahse girmiştim işte. artık elimden ne gelirdi ki. Tasarladığım saatten daha geç uyandım ama hazırlanacak kadar vaktim vardı. Bindiğim taksinin şoförü beni gece kayakçısı olarak tanıdı. Fakat artık geceleri tek başıma kaymadığımı söylediğimde kayıtsız kaldı.

Rakiplerim ve hakemler yarışma yerine benden önce gelmişlerdi. Kızın elini sıkarken bakışlarının her zamankinden çok daha donuk olduğunu gördüm. Atlama sırasını saptamak için kura çekildi. İlk sırayı çeken rakiplerimden biri kar otomobiliyle yamaçtan yukarıya götürüldü. Başlama noktasında arabadan indi, gözlüklerini düzeltti ve verilecek işareti bekledi. Hakemler ellerini kaldırdıklarında başlangıçta beni şaşırtan bir güvenle aşağı kaymaya başladıysa da hız kazandıkça gereğinden önce vücudunu dikleştir-

mekle fazla yükselemeyeceğini anlamıştım. Kayakları balkonun kenarına değdi ve istediği de buymuş gibi aşağıya uçtu.

Yere düştüğünde kayakları ayaklarından fırladı. Ayağa kalkmak istediyse de başaramadı. Hemen yanına koşan iki arkadaşı onu bir arabaya taşıdılar. Otomobil hızla kasabaya doğru giderken öteki yarışmacılara devam edip etmeyeceklerini sordum. Birbirlerinin yüzüne bakıp oya koydular. Sonunda bir red oyuyla devam etmeye karar verdiklerini açıkladılar. Red oyu veren gencin beti benzi atmıştı.

İkinci olarak ben atlayacaktım. Kayaklarımı taktım, rahat hareket edebilmek için parkamı giymemiştim. Kar otomobiliyle, yamaca çıkmak yerine, arkasından iple çekilmek istediğimi söyledim. Böylelece atlayıştan önce kaslarım gevşeyecek ve ısınacaktım. Yükseklerden bakınca merdiven ve balkon küçücük görünüyordu.

Hakemler işaret verir vermez kaymaya başladım. Merdivene doğru atılmadan hemen önce kıza bir baktım. En önemli şey yere inme anıymış gibi, bana değil balkona bakıyordu. Ayaklarımı yukarı çekerek kollarımı indirip yay gibi gerilerek öne atıldım. Göğsüm dizlerime değecek biçimde öne eğilmiş olarak balkona indim ve buzlu yüzey üzerinde birkaç santim kaydıktan sonra bir anda durdum. Kayaklarımı çıkarıp sakin sakin yerime döndüm. Kızın gözleri hâlâ balkona takılıp kalmıştı.

Benden sonra atlayacak olan kar otomobiliyle yamaca çıkarılırken onun bana ilk meydan okuyan tamirci olduğunu fark ettim. Aşağı kayarken ona bakamıyordum ama kayaklarının sesini duymazlıktan gelemezdim. Bir an sonra büyük bir gürültü ve haykırış duydum. Herkes merdivene doğru koşuyordu. Tamircinin düştüğünü uzaktan gördüm; başı balkonun kenarına çarpmış, kayakları en üstteki iki basamağın arasına sıkışmış. Baygındı. Arkadaşları onu özenle kaldırıp bir arabaya taşıdılar.

Kız ve öteki hakem atlayışları durdurmaya karar verdiklerini ve bahsi kazandığım için paranın ödeneceğini bildirdiler. Kıza, kasabaya birlikte yürümemizi önerdiğimde soğuk bir bakışla beni süzerek kabul etmedi.

Birkaç yıldır kentte tiyatroların toplandığı kesimdeki bir bara sık sık giderim. Barın sahibi emekli bir polistir. Geceleri geç saatlerde pek işlemeyen bar, sakin bir yerdir. Genellikle gecede iki kez uğrar ve içkimi yudumlarken barmenlik yapan bar sahibiyle çene çalarım. Anlattığım hikâyelerden hoşlanır görünür, ben de yüklüce bahşiş bırakırım.

Yeni bir kılığa girdiğimde oraya gider başarılı olup olmadığımı barmenin tepkisiyle ölçerim. Bir keresinde işçi gibi giyinerek her zamankinden daha erken bir saatte bara gitmiştim. Barda beş altı kişi, arkadaki masalarda da birkaç çift oturuyordu. Barmen siparişi almak için yanıma geldiğinde beni tanıyamadı. Ismarladığım içkiyi getirdiğinde bardağın kirli oldu-

ğunda direttim. Yüzüme ters ters bakıp geri götürdü ve içkiyi musluğa dökerek bardağı iyice yıkadıktan sonra yeniden doldurdu. Bardağı önüme sürerken, dirseğimle itip devirdim. Öfkeyle, kendi dikkatsizliği nedeniyle devrilen bardağı yeniden doldurmasını söyledim. İstediğimi duymazlıktan gelince de duvarda asılı duran polis üniformasıyla çekilmiş resimleri, barın üstünde asılı madalya va başarı belgeleriyle alay etmeye başladım.

Kızgınlığını göstermemeye gayret ederek bardan çıkıp gitmemi istedi. Ismarladığım içki gelene kadar bir yere kıpırdamayacağımı söyledim. Barın arkasından dolanıp yanıma geldi ve tıslarcasına, kendi kendime çekip gitmezsem bana yardıma hazır olduğunu belirtti.

Hiç vakit kaybetmeden işe koyulmasını söyledim. Öteki müşterilerin de cesaret verici sözleriyle beni omuzlarımdan yakalayıp kapıya doğru sürükleyerek kaldırımın üstüne fırlattı. Bir taksi çağırarak eve döndüm. Kırk beş dakika sonra gene bara gittim ama bu kez kendim olarak. Barmen beni gördüğüne memnun olduğunu söyleyerek az önce bir müşteriyle başı derde girdiği için keyfinin kaçtığını, kendisini biraz neşelendirmemi istedi. İçki ikram etmek için de diretti. Ben de içkiyi içerken onu ve barda oturanları birkaç fıkra anlatarak eğlendirdim. İçkim bitince dolgun bir bahşiş bırakarak herkese iyi geceler diledikten sonra bardan çıktım.

Eve dönüp yeniden bir başka kılığa büründüm. Yarım saat sonra tekrar bardaydım. Vakit oldukça geç olduğu için içerde sadece dört müşteri kalmıştı. Güneyli aksanıyla konuşarak ithal malı bir bira istedim. Barmen biranın bulunmadığını söyleyince sövmeye başladım. Az sonra adam burnundan soluyarak bana kapıyı gösteriyordu.

Dışarı çıkarken, daha önceki olaya da tanık olan bir müşterisine, on beş yıldır barmenlik yaptığı halde bir gece içinde iki kez yabancılarla başının ilk defa derde girdiğini anlatıyordu. Ona göre bunun nedeni, uyuşturucu bulmak için bir sürü kopuğun kente akın etmesiydi.

Aynı günlerde, her zaman üstümde taşıdığım fotoğrafları gözden geçirmeye başlamıştım. Bunlar anne ve babamla, üniversite kayak takımıyla, askerlik arkadaşları ve dostlarımla birlikte çektirdiğim resimlerdi.

Ayrıca çeşitli kadınlarla sevişirken çekilmiş olanlar da vardı. Bu resimler özel bir mekanizmaya sahip makinelerle çekilmişti. Son on, on beş yıl içinde bu kadınları seçmek, fotoğraflarını çekmek, banyo etmek ve büyütmek için harcanan bunca zahmeti düşününce, bunların ne kadar yersiz olduğunu anlıyorum.

Böylesine çaba ve zaman harcayışıma karşılık elimdekiler sadece objektifin açık kaldığı bir kaç salise içinde nasıl göründüğümü gösteren kayıtlardan başka bir şey değil. O anda aklımdan geçenler, duyduğum duygulardan hiçbir iz yok. Ben ölünce anılarım da birlikte ölecek ve geriden yalnız binlerce sararmış resimle dosya dolaplarına kilitlediğim 35 mm'lik negatifler kalacak.

Bütün günü negatifleri ayırmak ve büyültmekle geçirmiş, o gece geç saatlere kadar dışarı çıkmamıştım. Sokağa çıktığımda genç ve güzel bir orospunun taksiden inip köşedeki barın önünde ağır adımlarla yürüdüğünü gördüm. Yanına yaklaşıp benimle gelmesini istedim. Gösterdiği tek tepki ücretini söylemek oldu. Bir taksi çağırıp kiraladığım katlardan birinin adresini verdim. Yolda, kız, oturduğum semtte birkaç müşterisi bulunduğunu söylemekten başka bir söz etmedi.

Eve gelince ona içki ikram etmek istedimse de kabul etmedi. Parasını verdim ve projektörleri, üç ayaklı sehpalara yerleştirilmiş fotoğraf makinelerini gösterdim. Onu sadece çekici bulduğum için değil, fotoğraflarının iyi çıkacağından emin olduğum için buraya getirdiğimi söyledim. Dergilerin orta sayfalarındaki katlı fotoğraflar büyüklüğünde, giyimli ve çıplak kadın resimleriyle dolu bir albümü verdim. Resimlere bakarken, kendisinin, sadece erkek kardeşi tarafından Polaroid makineyle çekilmiş birkaç fotoğrafı bulunduğunu söyledi.

Albümdeki resimlerden birini tanıdı; o kızla kent cezaevinde bir kez karşılaşmış. Profesyonel modeller yerine neden sokak kadınlarını seçtiğimi sordu. Sokak kadınlarının bir erkek karşısında modellerden çok daha rahat hareket ettiklerini anlattım.

Artık rahatlamıştı. İşe koyulmamızı önerdim. Çıplak olduğu kadar giyimli olarak da fotoğraflarını çekmek istediğimi söyleyerek çıplak poz vermekten sıkılmamasını anlattım. Çıplak resim çektirmekten çekinmediğini söyledi. Fotoğraflar iyi çıkarsa kendisine göstermek için bir sonraki gece işe çıktığı yere getireceğimi söyleyerek, beğendiklerini alabileceğine söz verdim. Ben projektör ve makineleri hazırlarken, o da makyajını tazelemek için banyoya geçti.

Kadın kendinden emin pozlar veriyor, ben de ışıkların açısını sürekli değiştirerek resminin çekildiğinin farkından olmadığı bir anı yakalamaya çalışıyordum. Giyinik ve çıplak resimlerini çektim. Bluzunun düğmelerini açarken, sutyenini eteğini çıkartırken, çoraplarını sıyırırken yakalamıştım onu. İşimiz bitince harcadığım filmlerin sayısını kendisine söyleyince şaşırdı. Adresini ve telefon numarasını sordum ama vermedi. Giderken, tutuklanmadığı takdirde onu her gece işe çıktığı yerde bulabileceğimi söyledi.

O gider gitmez filmleri banyo etmeye başladım. Güzelliğinin çeşitli yanlarını ortaya çıkaran en alımlı pozlarını seçerek sabaha dek çalıştım. Güneş doğarken resimleri, moda dergilerindeki fotoğraflar gibi kartlara basmıştım.

Akşam olmasını sabırsızlıkla bekledim. Güneş battıktan sonra elimde içi fotoğraflarla dolu büyük bir zarfla, onu ilk kez gördüğüm köşe başına yollandım. Kadınlar sokak boyunca sıralanmışlardı ama modelim henüz ortada yoktu. Zarftan çıkardığım bir resmi kızlardan birine göstererek, nerede olduğunu bilip bilmediğini sordum. Onun işe genellikle geç başladığını,

sabırlı olmam gerektiğini söyledi. Fotoğraf kadının çok hoşuna gitmişti ve ötekileri de görmek istedi. Modelin izni olmadan fotoğrafları başkalarına asla göstermediğimi bildirince, gizli kapaklılığın kendi işinde de önemli olduğunu söyleyerek bir başka erkekle konuşmak üzere yanımdan uzaklaştı.

İki saatten fazla beklemiştim ki modelimin taksiden indiğini gördüm. Saçının biçimini, giyinişini ve makyajını tamamen değiştirmişti ama bir önceki kadar çekiciydi. Onu başka bir müşteriye kaptırmaktan korktuğum için hemen karşıya geçtim. İlk önce tanıyamadı beni. Fakat elimdeki zarfı görünce gülümsedi ve resimleri getirip getirmediğimi sordu. Resimlerin umduğumdan daha güzel çıktığını söyleyerek içki içmek için bir bara gitmemizi önerdim.

Barda köşedeki bir masaya oturup içkileri ısmarladıktan sonra resimleri çıkarmaya başladım. Onu önceden çok kez görmüşolan barmen, müşterilerine fısıltıyla bir şey söyleyince hepsi dönüp bize baktı. Fotoğrafları masanın üstüne, boş koltuklara ve yere sıralıyordum. Kız şaşırmış ve sevinmişti. Resimlerini getireceğimi ummadığını, müşterilerinin fotoğraf çekmesine alışkın olduğunu fakat hiçbirinin sözünü tutup resimleri getirmediğini söyledi. Bir an duralayarak çektiğim bütün fotoğraflarını satın alıp alamayacağını sordu.

İstediğim yüksek ücreti ödeyemeyeceğini söyledim. Onu haftalık kazancından daha fazlasını bir fotoğraf için harcamıştım. Sadece kendisine sahip olmak ve fotoğraf çekmek için onu seçtiğimi itiraf ederek benimle sevişmesi karşılığında resimlere sahip olabileceğini anlattım. Beni doruğa çıkardığı her kez için borcumu üç fotoğrafla ödeyeceğime söz verdim. Önerimi kabul etmese de fotoğraflardan dördü onda kalabilirdi.

Resimleri toplayın özenle sıraya dizerek bakmaya başladı. İkinci kez baktıktan sonra da beğendiklerini ayırdı. Hoşuna gidenleri yeniden inceledi ve aralarından dört tanesini seçti.

Bana modellik etmeye istekliydi. Fakat geceleri çalışıp gündüzleri uyuduğu için ancak akşamüstleri evime gelebilecekti.

Bir sonraki gün öğleden sonra sırtında çok şık süet bir takımla geldi ve heyecanla fotoğrafları bazı kızlara gösterdiğini anlattı. Onlar da modellik etmek ya da reklam filmlerinde oynamak amacıyla başvurduğu iş yerlerindeki yetkililere göstermesi için fotoğrafları bir albümde toplamasını salık vermişler. Polis tarafından tutuklanmak istendiğinde, doğru dürüst bir işte çalışması başını dertten kurtarabilmiş.

Verdiğim içkiyi alarak beraberinde getirdiği giysileri giydi. Ben de fotoğraflarını çektim. Seviştikten sonra iki gün önce çektiğim resimlerden dokuzunu daha seçti.

İşe çıkmadan önce her gün, ayrı bir kıyafet giymiş, değişik bir peruk takmış, değişik bir renk tırnak cilâsı ve ruj sürmüş olarak bana geliyordu. Pek hoşlandığını bildiğim için her zaman çok güzel olduğunu söylemekten

geri kalmıyordum. Yarı ciddi bir tavırla, projektörler altında sadece gözlerinin değil, sevişirken onu doruğa vardırmak için yaptıklarımın, geceleri işe çıkmadan önce kendisini bitkin düşürdüğünden yakındı. Ve ancak o zaman onun gecelerini çeşitli erkeklerle geçirdiği kafama dank etti.

Bir gece o gittikten sonra içimi bir sıkıntı kapladı. Kılık değiştirip, işe çıktığı yere giderek sokağın karşı tarafında onu seyretmeye koyuldum. Polis arabası yaklaştığında o ve öteki kızların kaçıştığını, polisler uzaklaştıktan sonra yerlerine döndüklerini gördüm. Daha sonra orta yaşlı bir adamla konuşmaya başladı. Adam başını durmadan iki yana sallarken, yüzünde belirli bir anlam yoktu. Dirsekleri ve bilekleri elinde olmayan hareketlerle bükülüyor, sağ eli yerinden kıpırdamayan felçli bir pençeye benziyordu.

Kızın bu sakat adamı geri çevireceğini sanmıştım ama çevirmedi; ikisi bir taksiye binip gittiler. Onu özleyerek ve adamın ondan neler isteyeceğini, onun da o sakata nasıl ayak uyduracağını merak ederek sokakta bekledim.

Sonraki karşılaşmamızda sarsak adamı sordum ona. Başlangıçta adamdan tiksinti duyduğunu itiraf etti. Onunla yaptıklarının aynısını benimle tekrarlamasını istediğimde çok şaşırdı.

Benim cinsel isteklerimi bıkkınlık duymadan karşıladıkça, başka erkeklerle yapmış olması gerekenler hakkındaki kuruntularım artıyordu. Sık sık müşterilerinden hiçbirinin dolaylı bile olsa ondan istemediği şeyleri kendisine yaptırmama rağmen, hiçbir isteğimi yerine getirmezlik etmeyeceğini belirtiyordu. Neden boyun eğdiğini sorduğumda, çekeceğim fotoğrafları düşünmenin kendisine devam etme gücü verdiğini söyledi. Onurunu ne kadar yitirmiş olursa olsun, çektiğim resimlerin benim onu gerçekten temiz ve güzel olarak gördüğümü ortaya koyduğunu ve her zaman geri gelmesini isteyişimin onu gerçekten arzulayışım demek olduğunu söyledi.

Onun fotoğraflarını çekmekte tecrübe sahibi oldukça, bazen tertemiz ve duygulu, bazen de katı ve kaba göründüğünü fark ettim. Çektiğim resimler gittikçe birbirinden farklı çıkmaya başladı. Resimlere karşı isteği arttıkça aralarından her gün birkaç tanesini seçmek onun için daha zor oluyordu.

Mümkün olduğu kadar fazlasını elde etmek için, geçmişte sevиştiğim kadınlardan ancak bir kaçının gösterdiği bir hırsla beni doruğa eriştirecek yolları denemeye başladı. Yüzünde beliren anlamlara göre, onun nasıl davranacağını kestirdiğim gibi o da benim isteklerimi, aklımdan geçenleri okumaya çalışıyor, beni heyecanlandıracak yeni yöntemler arıyordu.

Bir gün kendisiyle evinde değil de, işe çıktığı yerdeki köşede buluşmamızı istedi. Her zamanki gibi geç kaldığı için, geldiğinde bir başka kızla çene çalmaktaydım. Kentte bir bar sahibinin daha uzun süre kalması için fazla ücret ödediği, bu nedenle geç kaldığını söyleyerek özür diledi. Baş başa kaldığımızda o kızla konuştuğumu görünce üzüldüğünü yine de kızdan

hoşlanmışsam onu evime memnuniyetle getireceğini, ikisini birden istemezsem kızın tek başına evime gelebileceğini söyledi. Tek isteği; öteki kızların fotoğraflarını çekmeyeceğime söz vermemdi. Bundan böyle istediğim her zaman evime geleceğini defalarca tekrarladı. O günden sonra akşamları çalışmaya başladık. Genellikle geç geliyordu. Bir müşterisiyle işinin ne kadar süreceğini önceden bilmediği için elinde olmadan geç kaldığını söylüyordu. Müşterilerin bazılarının heyecanı geç uyanıyor, özel hizmetler için fazla para ödeyenler de sürenin uzun tutulmasında direliyorlarmış. O geç kalınca, tutuklanmasından ya da beni bırakmasından endişe ettiğim için, sadece bir başka erkekle sevişiği için geç kalmış olması yüreğime su serpiyordu.

Bir sabah kapıyı kilitlerken eli tabancalı bir adam merdiven başından koridora atladı. İçeri girmemi işaret ederek kapıyı arkasından tekmeyle kapattı. Modelimin erkek kardeşi olduğunu söyleyince, silah çekmesinin gerekmediğini sadece kardeşinin gerçek işini örtecek dürüst bir iş edinmesine yararlı olsun diye resim çekmeyi kabul etmiş bir fotoğrafçı olduğumu anlattım. Silahın namlusunu göğsüme çevirerek, kardeşinin ona ve kız arkadaşına baktığını, benimle görüştüğünden beri her gece eve daha az parayla döndüğünü söyledi.

Çektiğim bütün fotoğrafları da yırtmış. Model olarak bir işe girmeye kalkıştığını duyarsa, onu, yüzünü gözünü dağıtıp zenci bir pezevenge satacağını ve bir daha da hiç kimsenin fotoğrafını çekmek istemeyeceğini söyledi. Kızı bir daha görmeyeceğime söz vererek, zaten bir gün sonra kentten gitmek zorunda olduğumu belirttim. Silahı üzerimde tutarak merdivenlerden bir kat indikten sonra tabancayı cebine koydu ve hızla aşağı koştu. O gece modelimle buluşmak yerine kiraladığım katlardan birine gittim.

Bazen kılık değiştiterek kızın işe çıktığı yere gider, ara sıra bir kadınla yatmak karşılığında pezevenkler hesabına, hiçbir şeyden haberi olmayan kızları gözetleyen, beş parasız yaşlı herifler olan gözcülerin arasına karışırım. Gözcü, orospunun kaç müşteriyi geri çevirdiğini, kaç kez kahve içmek için işi bıraktığını, bir müşteriyle ne kadar zaman beraber kaldığını ve başının kaç kez polis ya da ahlak zabıtasıyla derde girdiğini gözler. Hesabına çalıştığı pezevenkle genel telefonu kullanarak haberleşir.

Bir keresinde, tek başına çalışmak isteyen bir kızla gözcü arasında geçen bir olaya tanık olmuştum. Adam, kız bir müşteriyle uzaklaşana kadar bekleyip pezevenge telefon etmişti. Kız üstünde göğsü iyice açık, eteği de çok kısa bir giysiyle geri geldiğinde pezevenkten para alan sokak serserileri kızın üstüne mürekkep şişeleri ve kenarı sivri cetvellerle atılmışlardı.

Pezevenk koskoca arabasına kurulmuş olanları seyrederken, serseriler kızın üstüne mürekkep atıp, göğüsleri, kol ve bacakları kıpkırmızı olana dek ellerindeki cetvellerle vuruyorlardı. Kız bir yandan haykırıp küfürler savururken, bir yandan da karşı koymaya çalışıyor, yoldan geçenler onları ilgiyle izliyordu. Fakat hiçbiri kıza yardım etmek için harekete geçmedi.

Saldırganlar kısa sürede işlerini bitirdiler. En geride kalan da kaçmadan önce kızın karnına bir yumruk indirip çantasını kaptı. Az sonra arabasından inen ve kızın yanına giden pezevenk, kulağına bir şeyler fısıldarken kızı kollarına almıştı. Kendisi tarafından korunması gerektiğini kıza kabul ettirmiş olacak ki, birkaç dakika sonra ikisi o koskoca arabaya binip uzaklaştılar.

Birkaç gece sonra bu pezevengin arabasından bir başka kadının indiğini gördüm. Benim modelimdi bu.

Vücudunu olduğu gibi gözler önüne seren daracık giysisiyle yürüyüşünü seyrettim. Müşteri olabilecek erkeklerin çoğu gözlerini kızın üstüne dikmişlerdi ama yaklaşmaktan çekiniyorlardı. Ancak, bir adama cesaret veren bir bakış atınca erkekler yaklaşabiliyordu. Yanına gittiğimde beni tanıdıysa da eliyle yaklaşmamamı işaret etti. Gözleri donuk bakışları bomboştu. Geri çekilmeme vakit kalmadan pezevengi arkamdan gelip beni yere yıktı. Güçlükle ayağa kalkarak oradan uzaklaştım.

Pezevengi izlemeye başladım. Bir gece arabasını o semtteki lokantalardan birinin önüne bırakıp yanındaki arkadaşlarıyla içeri girdiğini gördüm. Arabasının yanından geçerken içi beyaz talk pudrası dolu plastik bir torbayı yarı açık arka pencereden içeri atıverdim. Sonrada polise adımı vermeden telefon edip, lokantanın önünde duran gri yaldız boyalı büyük arabanın içinde bir torba eroin bulunduğunu, arabanın sahibi pezevengin de tepeden tırnağa silahlı olduğunu bildirdim.

Polis arabasının yaklaştığını görür görmez lokantadan içeri girip pezevengi sordum. Beni üst katta pezevenk ve arkadaşlarının yemek yediği özel bir odaya çıkardılar. Hemen adamın yanına koşup kulağına arabası içine adamın birinin bir torba beyaz toz attığını gördüğümü fısıldadım. Sözümü bitirdiğim anda adam hızla dışarı fırlayıp arabasına koşarken arkasından seyirttim. Arka koltuğun üzerindeki torbayı gördüğü anda polisler de tepesine dikilmişlerdi. Telaşa kapılan herif direksiyona geçip motoru çalıştırdı ve gaza bastı. Polis ateş açmakta gecikmemişti. Köşeyi dönmekte olan araba dönemeci dönemedi ve hızla duvara bindirdi. Cesedi, parçalanmış arabanın içinden çıkarırlarken saatime baktım; torbayı arabadan içeri atalı ancak on dakika olmuştu.

Sokak kadınıyla ilişkim sırasında, eski fotoğraflarımı gözden geçirmeye devam etmiştim. Resimleri tarih sırasına göre dizmek için günlerce uğraştım. Fakat albümlerde sanki yanlış yere dizilmiş gibi görünen bir bölüm var: Genç göründüğüm resimlerden hemen sonra çok daha yaşlı göründüğüm bir seri başlıyor.

Nedeni de, bir zamanlar insan yüzünün zamanla yaşlanmasını ortaya koyan bir işlem oluşturmuştum. Bu tekniği ilk geliştirdiğimde, bir makineye özel filtreler takmış ve kendi hazırladığım bir sıvıyla kaplanmış film takmıştım. Sonra da güçlü ışıkların altında oturup yüzümün çeşitli bölümleri-

nin resimlerini çekmiştim. Negatifleri, yüzün ve boynun en çabuk pörsüyen yerlerini belirgenleştiren birkaç kimyasal banyodan geçirmiş, fotoğrafları büyütüp resimlerini çekmiş ve çeşitli filtrelerden geçirerek yeniden kopyalarını çıkarmıştım. Sonunda elde ettiğim resimlerde yüzüm olduğundan çok daha yaşlı görünüyordu.

Resimleri ve negatifleri sıraya koyarken, belgesel fotoğrafları ayrı birkaç dosyada derledim. Genellikle cebimde küçük otomatik bir makine ve birkaç rulo film taşırım. Bir kaza, çarpışma, yangın ya da cinayet olayıyla karşılaştığımda, mümkün olduğu kadar fazla resim çeker, sonra bunları olayın gelişimini gösterecek biçimde düzenlerim.

Geçenlerde sokakta karşıdan karşıya geçerken ayağı kayan bir kadının karşıdan gelmekte olan bir taksinin geçeceği yolun ortasında yere kapaklandığını görmüştüm. Kadın ayağı kaydığı anda haykırmıştı. Küçük makinemle olayın nasıl geliştiğini saptamıştım. Omzu ve boynu arabanın ön çamurluğuna çarpmış ve bir iki metre kadar da sürüklenmişti. Hemen kadının yanına koştum. Çevresine toplananlar ona yardım etmeye çalışırken ben de her taraftan kadının resimlerini çektim. Amacım, çarpışma anında tekerleklerin duruşunu ve açısını, arabanın kadının vücuduna çarptığı yerleri tam olarak saptamaktı. Polis ve cankurtaran gelene kadar üç rulo film kullanmıştım. Taksi şoförüne kazanın fotoğraflarını çektiğimi söylediğimde, savunması için resimlere çok ihtiyacı olacağını belirtti. Adını ve adresini verdi, ben de kendisini arayacağıma söz verdim. Sonra da polise çarpışmanın fotoğraflarını çektiğimi, dava açmak istedikleri takdirde kadının ailesine bunları vermeye hazır olduğumu söyledim. O sırada cankurtarana taşınan kadının adını ve adresini hemen verdiler.

Evde filmleri banyo edip, bazı fotoğrafları büyüttüm. Taksi şoförünün suçsuzluğunu en iyi biçimde doğrulayacak olanları seçtim: Bunlar, kadının yaya geçidinden geçmediğini ve yüksek topuklu ayakkabı giydiği için kaydığını gösteriyordu. Yol ıslak, kaygan ve biraz da eğimliydi. Fren izleri de taksinin izlemesi gereken yolun dışına çıkmadığını ortaya koyuyordu.

Kadının yakınlarına postaladığın resimlerde ise, onun karşıdan karşıya geçmekte olduğunu fark etmeyen şoförün dikkatsizlik yüzünden çarptığı görülüyordu. Kadın yolun ortasındaki düz çizginin kenarında sanki taksinin geçmesini beklerken arabanın çamurluğunun çarpmasıyla dengesini kaybedip düşmüş ve kaza da böyle oluşmuştu.

Bir yanında okyanus, bir yanında da körfez bulunan nefis görünümlü karayolunda arabamı kıyı boyunca sürüyordum. Deniz kıyısında bir kayalığın üstünde, geçen yüzyılın sonunda yapılmış büyük bir ev ilgimi çekti. Yakından görmek istedim ve az ileride bahçe kapısına giden özel yola saptım.

Bahçe kapısına kiralık levhası asılmıştı. Arabayı yoldan yukarı sürdüm. Yolu otlar bürümüş, her iki yandaki kaldırımı yosun kaplamıştı. İlerledikçe arabayı sürmek güçleşiyor, ağaç köklerinin ve yoğun çalı kümelerinin üzerinden atlamak zorunda kalıyordum. Bahçe de yol kadar bakımsızdı; çiçek tarhlarını ot bürümüş, uzadıkça garip biçimler alan çalılar evin pencerelirini örtmüştü. Arabayı durdurup indim ve asma kilit asılı kapıya tutturulmuş olan emlakçı levhasına bakmak için merdivenleri çıktım. Güneş batarken evin önünde durup göz alabildiğine uzanan topraklara bakıyordum ki az ileride bir tepeciğin üstüne yapılmış küçük konukevi gözüme çarptı. Karanlık basmadan karayoluna çıkabilmek için hemen arabaya binip çalılıkların arasından geçerek en yakındaki kasabaya yollandım.

Sonraki gün erkenden emlakçıyı görmeye gittim. Ömrü boyunca içinde yaşadığı toplulukla gurur duyan yaşlıca bir adamdı. Denize çok yakın ve çevresi de kalabalık olmadığı için bana çekici geldiğinden evi bir yıl süreyle kiralamak istediğimi söyledim. Sağlık nedeniyle, gereğinden önce çalışma hayatını bırakmak zorunda kalan bir yatırımcı olduğumu, ailem ve yakınlarım bulunmadığını, bir yıl sürekli dinlenmek istediğimi anlattım. Bir yıllık kirayı peşin ödemeyi önererek, evi tutarsam kendi bürosu aracılığıyla bir yelkenli, bir motor ve bir de araba kiralayacağımı belirttim. Ek komisyonlar alacağını duyan adam hemen, evi kiralamam için herhangi bir sakınca bulunamayacağını söylemeye başladı.

Oraya Park adı verildiğini ve topraklarının iki bin dönüm olduğunu öğrendim. Bir yıl kadar önce doksan yaşlarında ölen bir kadının terekesinin kontrolu altında bulunuyormuş. Kadın ömrü boyunca orada tek başına yaşamış fakat son yıllarında evde düzinelerle kedi beslemiş ve vasiyetnamesinde de onların bakımı için para ayırdığı görülmüş. Toprakların bir tarafında son zamanlarda çok katlı apartmanlardan oluşan bir site kurulmuş. Fakat Park, bir yanında okyanus, öteki yanında körfez ve denize bakan doğru tarafında da en büyük Kızılderili yerleşim bölgelerinden biriyle çevrili olduğu için çok sakin bir yermiş. Yaşlı kadın evi ve araziyi yeğenine bırakırken, olduğu gibi korunmasını kesinlikle şart koşmuş. Varis, toprakların tümünü ya da bir parçasını satma hakkına resmen sahip değilmiş.

Emlakçı, yeğeninin paraca sıkıntıya düştüğünde bankadan kredi alabilmek için evi ve toprakları karşılık gösterdiğini anlattı. Şimdi de eli kolu vasiyetnamedeki koşul nedeniyle bağlı kalan banka, varisin ölümüne kadar beklemek zorundaymış. Park'tan içeri girmeleri yasak olduğu halde, toprakların bitişiğindeki sitede oturanlar arazinin olduğu gibi kalmasından memnunmuşlar. Fakat bankanın açtığı davayı kazanıp, araziyi arsa spekülatörlerine satmasından, onların da dev siteler kurmalarından korkuyorlarmış.

İki gün sonra kira sözleşmesi hazırdı. Emlakçı, bir yıl süreyle de olsa kiracı bulabildiği için bankanın kendisine teşekkür ettiğini söyledi. Orada

oturmamla komşuların yüreğine su serpileceğini, bankanın araziyi satmak gibi bir niyeti bulunmadığını böylece anlayacaklarını sözlerine ekledi.

Sözleşmenin bana ait kopyesini incelerken, emlakçının, beni iş yaptığı çeşitli şirketlerin ortağı gibi göstererek var olmayan kefiller sıraladığını gördüm. Tanık olarak orada bulunan karısı ve damadı önünde sözleşmeyi imzalayıp bir yıllık kirayı da nakit olarak ödedim.

Hafta sonunda, sıcak bir haziran günü, etrafta bir sürü böcek vızıldayıp uçuşurken eve taşındım. Yeni kiraladığım üstü açık arabayı evin önüne çekip aşağı indim. Büyük evin zemin katında birkaç oturma odası, yemek salonu ve mutfak yer alıyordu. İkinci katta ise iyi antikalar ve ucuz eşyaların karışımıyla döşeli bir sürü küçük yatak odası ve banyo vardı. Isıtma sistemi ilkel, elektrik donatımı çok eskiydi.

Konukevi oturmaya daha elverişliydi. Derli toplu, rahat bir evdi. Tavanı kirişli bir oturma odası ve genişçe bir başka odası, modern mutfağı ve banyoları, iki yatak odası, çatı katı ile bitişiğinde de garaj vardı. Arazinin en yüksek yerinde yapıldığı için çatı katından uzanıp giden karayolunu, Kızılderili yerleşim bölgesini, körfeze uzanan geniş kara parçasını, okyanus kıyısındaki kumsalı ve dürbünle bakınca de Park'ı çevreleyen toprakları görebiliyordum. Çevreyi gözetleyen ve topraklara giren istenmeyen kişileri karşılamaya hazır bir kalenin gözcüsü gibi hissettim kendimi. Üs olarak konukevini kullanmaya karar verdim.

Orada ilk yattığım gece yatak odamın içini aydınlatan araba farlarının ışığıyla yatmıştım. Pencereden baktığımda, büyük evin yakınında duran bir arabadan genç bir çiftin çıkıp koruluğa daldığını gördüm. Daha sonra kıyıya yaklaşan bir motorun sesiyle uyandım. Motorlar durunca, asker şarkıları söyleyen sarhoşların sesi duyuldu.

Gündüz Park'ı incelemeye çıktığımda lastik ve ayak izlerine, kullanılmış prezervatiflere, piknik ateşlerinin küllerine, oraya buraya atılmış içki şişelerine, teneke bira kutularına ve birkaç boş mermi kovanına rastladım.

Kente inip, her ikisine de infraruj parçaları takılabilen bir fotoğraf makinesi ile uzun menzilli bir dürbün, bir toplu tabanca, tiyatro malzemeleri satan bir dükkândan yarı otomatik bir makineli tüfeğin tahtadan yapılmış bir örneğini ve yakındaki Kızılderililerin konuştukları dile ait bir sözlük satın aldım. Ayrıca, özellikle açık havada kullanılmak üzere yapılmış güçlü ses dedektörlerinden birkaç takım da aldım.

Sonraki hafta içinde, vaktimi verici ve alıcı sistemi kurmakla geçirdim: Büyük evin birçok odasına, konukevindeki çatı katı ile bodruma mikrofonlar yerleştirdim. Sonra da ağaçlara istenen yere dönebilen mikrofon ve hoparlörler takıp, ıssız kumsala ve deniz kıyısında yarısı kumlara gömülü motor kalıntılarına bile tel çektim. Çeşitli frenkanslar üzerinde çalışan bu uyarma aygıtları konukevinin çatı katındaki merkezi santraldan yönetiliyordu. Biri araziye ya da evlerden birine girmeye kalkıştığında sistem beni uyaracaktı.

Bir gece geç vakit ses monitörü bir moturun kıyıya yanaştığını haber verdi: Üç ayrı erkek sesini duyabilmiştim. Az sonra adamların kumu kazıp yaktıkları ateşte sosis pişirmeye başladıklarını ve pille çalışan televizyon ayarlamaya çalıştıklarını duydum. Birayla kafaları çektikçe, televizyonda yayınlanmakta olan maç hakkında birbirinden ağır küfürler savurmaya başladılar.

Hoparlörlerden biri adamların hemen hemen tepesinde, sazlıkların arasına yerleştirilmişti. Maç bitmeden az önce, hoparlöre Kızılderili dilinde sözler fısıldamaya başladım. Paniğe kapılan adamlar kendilerini suya attılar ve kaçarken arkalarında buz kutusu ve televizyonu bıraktıklarını pek fark edemediler.

Gece ve gündüz Park'a izinsiz girenler eksik olmuyordu. Deniz kıyısına inmek isteyen bazı sürücüler Park'ın içindeki karanlık yolda yönlerini şaşırıyorlardı. Çoğu kez büyük evin önünde bir araba durur, sürücüsü inip kapıyı çalardı. Park'a yollarını şaşırdıkları için girenleri rahatsız etmezdim; ben sadece oyun için gelenlerle ilgileniyordum.

Kiraladığım yelkenli ve motoru almak için kente indiğimde, emlakçıyla görüştüm. Bir kez de karısıyla birlikte beni ziyarete geldiler. Bir keresinde araziye izinsiz girenlerden yakındım ve geceleri bazen Kızılderililerin seslerini duyduğumu anlattım. Emlakçı üzüntüyle başını sallayarek yerleşim bölgesindeki Kızılderililerin çoğu kez sarhoş olup, Park sınırına bitişik mezarlıklarında bereket ayinleri yaptıklarını ve kaldıkları yere dönmeden önce ayılmak için belki de Park'ın arazisi içinde dolaştıklarını söyledi. Görünüşe bakılırsa onları yasal yönden durdurmaya olanak yokmuş.

İşi tek başıma çözümlemeye kalkışmamam için beni uyaran emlakçı, büyük kentteki kodamanların her zaman Kızılderililerden yana çıktıklarını ve şiddete yol açacak bir olayın, bankanın Park'ı elden çıkarmasına neden olabileceğini anlattı. Karısı da adamın sözlerini onaylayarak rahatsız etseler bile Kızılderililerin tehlikeli olmadıklarını, böyle zamanlarda kapıyı kilitleyip bir bardak viski içerek ulumaları arasında uykuya dalmamı salık verdi.

Bir sonraki sabah küçük bir botla körfezde demirli motoruma gittim ve birkaç saat uzaktan yönetilen alıcı-vericileri yerleştirmekle vakit geçirdim. Çalışırken, Monako'da rıhtıma oturup dürbünle kıyıdan birkaç yüz metre ilerde demirli yatları seyrettiğim aklıma geldi. Tayfaları ellerinde tepsilerle koşuşan garsonları, güvertede güneşlenen tenleri bronzlaşmış kişileri görürdüm.

Orada benim tekneleri seyrettiğimi gören küçük bir çocuk yanıma oturmuştu. On yaşlarında, çıplak ayaklı, ince yapılı bir çocuktu. Üstündekiler iyice küçülmüş giysilerdi. Biraz sonra ona en çok ne yapmak istediğini sordum. En büyük yatları göstererek onları torpillemek istediğini söyledi. Nasıl diye sordum. Heyecanla bana doğru dönüp, sadece gerçek dinamitle

yüklü, pille çalışan birkaç oyuncak denizaltının yeterli olduğunu söyledi. Yatta kalanlar gece geç vakit kumarhaneden teknelere dönerlerken saldırıya geçecekti. Teknelere değer değmez patlamaya hazır ölüm saçan filosu gölgeler arasında kaybolup görünmeden sakin suların içinde ağır ağır ilerleyecekti.

Limanı havai fişekler atılmış gibi aydınlatacak olan, yatları paramparça edecek patlamaları anlatırken soluk soluğa kalmıştı. Çalgılarını bir kenarda unutan müzisyenleri, taşıdıkları tepsileri fırlatıp atan garsonları, tayfalarını terk eden kaptanları, kadınlarını bırakan erkekleri, çocuklarını bırakan anneleri, oyuncaklarını unutan çocukları görür gibiydi. Yatların karanlıkta ağır ağır batışlarını, küçük botlarda bir yer kapabilmek için prens ve uşakların birbirleriyle nasıl boğuşacaklarını anlatmıştı.

Çocuğun anlattıklarından esinlenerek, kente indiğimde pille çalışan küçük oyuncak gemiler satın aldım. Oyuncaklar sakin suda birkaç yüz metre düz bir çizgi üzerinde yüzebildikleri gibi lastik tekerlekleri üzerinde kumda da gidebiliyorlardı. Oyuncaklara, uzaktan yöneterek patlatabileceğim su geçirmez barut paketleri bağladım.

Bir cuma gecesi motor ve insan sesleriyle uyandım. Hemen giyinip kumsala indim ve kum tepeciklerinin ardından infarujlu dürbünle kıyıyı gözden geçirdim. İki gezi teknesi kıyıya yanaşmış, içlerinden çıkan iki genç çift de gece yarısı piknik yapmak için hazırlığa girişmişlerdi. O gece ay yoktu ve ben görünmeden bota binip tekneme gittim. Her yöne dönebilen mikrofonlara bağlı kulaklıklardan, içki bardakları boşaldıkça kendilerini kaybeden konuklarımın konuşmalarını dinleyebiliyordum.

Bir saat bekledikten sonra, bir hoparlörden tek bir Kızılderilinin okuduğu büyü sözlerini yayınlamaya başladım. Piknik yapanlar şaşırdılarsa da, erkeklerin, çevrede tek bir Kızılderili varsa onu tepelemenin kolay olduğunu söyleyerek kadınları yatıştırdıklarını duydum. Ellerinde sopalarla karaya doğru sürünüp sarhoş yerliyi aramaya başladılar. Bir süre bekledim, sonra da Kızılderilinin kıyıdan uzaklaştığı izlenimini verecek şekilde çalılar arasına saklı ikinci hoparlörü çalıştırdım. Daha sonra koruluğun öteki tarafındaki üçüncü hoparlör harekete geçti. Her yöne dönebilen mikrofonlardan hâlâ sadece tek bir Kızılderiliyi kovaladıklarını sanan adamların ilerleyişini izleyebiliyordum.

Adamlar ormanda yerliyi ararken, yüzen oyuncakları suya indirdim. Küçük tekneler az sonra kumsala vardılar.

Bir düğmeye bastım ve birinci oyuncak donanma fişeğini andıran bir gürültüyle bembeyaz ışıklar saçarak patladı. Birkaç saniye sonra Park'ın içine serpiştirdiğim en güçlü hoparlörden iniltiler ve Kızılderili dilinden sözler yayınladım. Patlamalar ve derinlerden gelen garip seslerle neye uğradıklarını anlamayan konuklarım koşarak kıyıya döndüler. Sesleri durdurup geri kalan oyuncakları birbiri ardından patlattım. Kadınlardan biri Kı-

zılderililerin kanolarla kıyıya yaklaştıklarını gördüğünü haykırınca, çiftler kumsala indirdikleri eşyalarını unutup korku içinde körfezin sığ suları üzerinde çalkalanan teknelerine koştular. Ben de konukevine dönüp, bir bardak viski içtim ve emlakçının karısının salık verdiği gibi sabah geç saatlere kadar uyudum.

Yazın en sıcak günleriydi. Park'ın arazisi üzerinde bir sürü yaban çiçeği açmıştı. Evden karayoluna doğru arabayı sürerken yemyeşil otların ve çiçeklerin arasından geçmek zorundaydım. Çayırlar da rüzgârın estiği yöne göre eğilip büküldükçe birdenbire renk değiştiriyor, yeşilin çeşitli tonlarını yansıtıyordu.

Bir gün öğleden sonra, çatı katından bakarken on iki yaşında bir kız çocuğunun bisikletle dar bir patikadan ağır ağır indiğini gördüm. Arkasında da altı yedi yaşlarında bir çocuk vardı. Kuyuların birinin içindeki hoparlörü hemen çalıştırdığımda inlemeler ve hıçkırıklar duydular. Sesler yankılarla daha da artıyordu. Kız aceleyle geri dönüp bahçe kapısına doğru giderken pedalları olanca gücüyle çeviriyordu. Küçük çocuk da peşinden ağlayarak koşmaya başladı.

Henüz aradan iki saat geçmemişti ki yanlarından yaşları altı ve on üç arasında değişen dokuz çocukla geri geldiler. Ellerinde sapanlar, taşlar, ok ve yaylarla eğitimli gerillalar gibi çalılar arasında sürünerek ilerliyorlardı. Büyük eve yaklaştıklarında onlardan birkaç metre ötede bulunan hoparlörü açıp girtlaktan çıkan ve gittikçe ulumayı andıran fısıltıyı başlattım. Avlarını yakalamak için tetikte bekleyen çocuklar, silahlarını dosdoğru sesin geldiği yöne fırlattılar. Yaralanmış gibi inlemeye başladığımda birdenbire korkuya kapılıp çığlıklar atarak Park'tan kaçtılar.

Tiyatro malzemesi satan bir şirkete telefon ederek ölü erkek bir Kızılderili mankene bir oyunda gerek olduğunu, böyle mankeni kendilerinden sağlayıp sağlayamayacağımı sordum. Ölü Kızılderili manken siparişlerini ancak bir düzine olursa kabul edeceklerini, tek bir manken yapımının çok pahalı olduğunu söylediler. Kentte birkaç mağazaya daha telefon ettim ve sonunda Hollywood'da iflas eden bir stüdyonun çok iyi kalitede mankenlerini satın almış olan bir dükkân buldum. Anlaşmayı yapıp ölü Kızılderili'yi almak üzere kente gittim.

İsteğim üzerine şirketin makyajcısı Kızılderili'nin sadece başına bir bant takıp külot giydirdi. Yanımda getirdiğim ok ve sapan taşlarının açacağı yaralar şeklinde mankenin üzerine kanayan yaralara benzer yaralar boyamasını istedim. Oyunun gündüz açık havada oynanacağını belirtip, mankenin gerçek bir cesede benzemesinin önemli olduğunu da söylemeyi unutmadım. Ayrıntılar üzerinde titizlikle durduğum için beni kutlayan makyajcı, artık bu işte düşük kaliteli plastik kullanıldığını fakat bu mankenin insanın deri dokusuna çok benzeyen yüksek kaliteli plastikten yapılmış olduğunu anlattı.

Birkaç saat sonra benim Kızılderili hazırdı. Yüzünün rengi soldurulmuş, okların açtığı yaralardan sızan kan gerçeğe şaşılacak kadar benzetilmişti. Yaralarının soyulmaması ve henüz iyi kurumayan kan rengindeki boyanın bulaşmaması için mankeni bir battaniyeye sarıp özenle arabanın bagajına yerleştirdim. Yanına da makyajcıdan aldığım bir kutu kan rengi boyayı koydum.

Eve geldiğimde hoparlörü otların arasından çıkarıp çocukların bir Kızılderiliye saldırdıklarını sandıkları yere mankeni koydum. Oklarını, sapan taşlarını da mankenin çevresine gelişigüzel bırakarak yere kırmızı boyayı döktüm. Yaraların üzerine sürdüğüm şekerli suyu tatmak için kısa süre sonra sinekler mankenin üzerine üşüştüler.

Umduğum gibi çocuklar okuldan sonra Park'a yeniden geldiler. Ellerinde ok ve yaylar, sapanlar, baltalar ve çekiçlerle korulukta sessizce sürünerek ilerliyorlardı. Fotoğraf makinesine film takıp, omzuma tahtadan yapılmış yarı otomatik makineli tüfeği astım ve üstümdeki asker üniforması ceketinin dış cebine ses alma makinesinin mikrofonunu yerleştirdim. Az sonra çocuklardan ikisi sinekleri görüp ölü Kızılderili'yi buldu. Ötekiler de mankenin çevresini sarmakta gecikmediler.

Tam o sırada çalılıktan çıkıp tüfeğimi doğrultarak silahlarını yere atmalarını ve ellerini kaldırmalarını emrettim. Emirlerime uymayanları vuracağımı kesinlikle belirttim. Çocuklar çok korkmuşlardı. Silahlarını yere atarak ellerini başlarının arkasında birleştirdiler. Yaşları küçük olanlar ağlamaya başlamışlardı. Mankeni göstererek dua etmek için gittiği mezarlıktan sakin sakin evine dönen Kızılderili'yi öldürdüklerini gözlerimle gördüğümü söyledim. Katillerin ergeç geri döneceklerini bildiğim için cesedi kaldırmadığımı ve polise de haber vermediğimi anlattım.

Silahı koluma takıp resimlerini çekmek için fotoğraf makinesini elime aldım. Mahkemeye götürülen katillerin yaptıkları gibi elleriyle yüzlerini saklamaya çalıştılar. Silahı doğrultarak polise resimleri yerine cesetlerini teslim edeceğimi söyleyerek korkutunca ellerini yüzlerinden çektiler. Grup halinde birkaç resim çektikten sonra her birinin profil ve önden fotoğraflarını aldım ve adları ile adreslerini kendi sesleriyle banda kaydettim.

Hepsinin silahsız ve suçsuz bir Kızılderili'yi öldürmek suçundan yargılanacağını, yıllarca hücrede tek başlarına hapis yatacaklarını kirlettikleri anne ve babalarının, adlarını, işlerini değiştirip bir başka eyalete taşınmak zorunda kalacaklarını anlattım. Önceden soğukkanlılıkla planladıkları bu cinayet gazetelerin baş sayfalarında yer alacak ve bütün dünya onların kötü yüzlerini televizyonda görecekti.

Ben konuşurken çocuklardan birkaçının beti benzi atmıştı; ötekiler titreyip ağlıyor, kendilerini ele vermemem için yalvarıyorlardı. Benim için her şeyi yapacaklarına söz verdiler. Daha büyükler ise yetişkinlere özgü bir tavırla Kızılderililerinin asla kiliseye, sinemaya, alışveriş merkezlerine girmediklerini, çocuklarını okula göndermediklerini, sadece içip bütün

gün uyuyarak çalışan beyazların ödedikleri vergileri yiyerek yaşadıklarını ileri sürdüler.

Derin düşüncelere dalmış gibi bir süre durakladıktan sonra kararımı geri aldığımı ve ailelerinin hatırı için kendilerini koruyacağımı söyledim. Cesedin hiçbir zaman bulunamayacağına da söz verdim. Çocuklar sevinç gözyaşları dökerek çevremi sardılar. Ortalık yatışınca özel albümüm için son kez resimlerini çekmek istedim.

Hemen kabul ederek Kızılderili'nin çevresini sardılar. Öldürdükleri avlarıyla gösteriş yapan büyük avcılar gibi gülerek makineye bakıyorlardı. Her biri için plastik torbalara koyacağım fotoğrafları bir iki gün içinde büyük bahçe kapısının yanındaki çınar ağacının altına bırakacağıma söz verdim. Sırayla gizlilik andı içtik, yaptıklarım için bana teşekkür ettiler.

Kızılderililerin bizi gözetleyebileceğini söyleyerek Park'tan toplu halde çıkmamalarını öğütledim. Hemen birbirlerinden ayrıldılar ve bazıları bahçe kapısından, bazıları da kumsaldan evlerine döndüler.

Mankeni konukevinin yakınında bir yere gömdükten sonra filmi banyo ederek her resimden cüzdana sığacak ölçüde düzinelerle kopye çıkardım. Söz verdiğim gibi plastik torbaların içine koyduğum fotoğrafları bahçe kapısının yanındaki çınar ağacının altına bıraktım. Ertesi sabah çocukların birbiri ardından gelip resimleri almalarını dürbünle seyrettim. Aynı gün öğleden sonra ötekilerden yaşça biraz daha büyük olan birkaç çocuk, cinsel yetileriyle ilgili ortada hiçbir iz bulunmadığından emin olmak için sessizce Park'a geldiler.

Sonraki günlerde ancak gerektiğinde kasabaya inerek sessizce hayatımı sürdürdüm. Fakat ne zaman arabayla kasabanın içinden geçsem, kadın ve erkekler bana el sallıyorlar, ben de hoşuma gitsin ya da gitmesin, topluluğun bir üyesi olarak kabul edildiğimi seziyordum.

Bir süre sonra çocukların aramızdaki sırrı saklayamadıklarını anladım. Bir adam Park'a izinsiz giren çocuklara karşı anlayışlı davrandığım için beni kutladı. Evli bir çift, yeni taşınan bir komşu olduğum halde semtin çocuklarına çömertçe davranmamı övdü. O kasabada ev ev dolaşarak makyaj malzemesi satan bir kadın da yaptığım 'topluma hizmet' karşılığında ödül olarak bana iki takım kolonya ve tıraş losyonu armağan etti.

Bir hafta sonu kasabadaki bara gittim. Adamlar önlerine biralarını almış, gözlerini de barın üstüne yerleştirilmiş televizyona dikmiş oturuyorlardı. Daha önce hiç karşılaşmadığımız halde barmen elimi sıktı ve bir bardağa doldurduğu içkiyi önüme sürerken kendisinin ismarladığını söyledi. Adamların hepsi bana doğru döndüler ve arkada oturanlar daha iyi görebilmek için yakınıma geldiler. Onuruma kadeh kaldırıp dostça omzuma vuruyorlardı. Ben de onlarla birlikte kadeh kaldırdım ve içkim bitince bardan çıktım. Aralarından beş kişi peşimden geldi. Dışarda, içlerinden biri şükran söylevi vermeye başladı. Kurtardığım çocuklardan birinin babası ol-

duğunu ve herkesin sadece çocukları korumak için içlerine Tanrı korkusu sokmamı anlayışla karşıladığını anlattı.

Ötekilerin de sözlerini onaylamasını bekledikten sonra kendilerinin toplum hayatını daha güzel kılmayı amaç edinmiş bir grubun üyesi olduklarını açıkladı. Grup üyelerinden yardıma ihtiyaç duyanların hemen yanına koşarlarmış. Yaptığım işle aralarına katılma hakkını kazanmışım. Kendisine çok teşekkür ederek utangaç olduğum için kalabalık grupların arasına giremediğimi, yakından tanıdığım kişilerin yanında daha rahat hareket ettiğimi anlattım. Kendilerine ihtiyacım olursa, her zaman yardıma geleceklerini söylediler. Eski dostlar gibi ayrıldık birbirimizden.

Hafta sonunu büyük evde çalışarak geçirdim. Yatak odalarından birini temizledim, gizli mikrofonların bağlantılarını kontrol ettim, eşyaları onardım ve pencerelerin çoğuna perdeler astım. Buzdolabını ve içki dolabını ağzına kadar doldurdum, lastik deniz yatağı ve battaniyeler satın aldım.

Ev ve plaj konuklar için hazır olunca, kasabanın neşeli barlarıyla tanınan semtine taşındım. Her gece gittiğim, kadın ve erkeklerin geldiği bir barda gözüme kestirdiğim bir çifti izlemeye başladım.

Biri 1.90 m boyunda, otuz yaşlarında, kısa sarı saçlı alımlı bir kadındı. Genellikle erkek elbisesi giyiyor, kravat takıyordu. Sevgilisi de yirmi yaşlarında, iri göğüslü, ince yapılı bir zenci kızdı. Uzun etekler, işlemeli bluzlar giyiyordu.

Onları bir hafta kadar izledikten sonra kendimi, her ikisine de hayranlık duyan emekli bir sigortacı olarak tanıttım. Başlangıçta bana yüz vermediler ama direndim. Sonunda hep birlikte akşam yemeği yememizi, sonra da çok tanınmış bir gece kulübüne gitmemizi önerdim. Zenci kız önerimi kabul etmesi için arkadaşını kandırmaya çalıştı.

Lokantada birkaç bardak içki içip rahatladıklarında gizli kapaklı yaşamadıkları için kendilerine hayranlık duyduğumu söyledim. Ancak yakın bir zaman önce kendi kendime uzun süredir birbirlerini seven kadınların bana çekici geldiklerini itiraf edebildiğimi, şimdi de bu hayranlığımın peşinden gitmeye karar verdiğimi anlattım. Kasabanın biraz ilerisinde büyük bir arazi içindeki evde tek başıma oturduğumu, istedikleri kadar benim yanımda kalabileceklerini, böyle bir karar verirlerse çok sevineceğimi belirttim. Büyük bir evde kalabilecek, tekne ve arabayla gezebileceklerdi ve bütün masrafları tarafımdan karşılanacaktı.

Kadınlar sözlerime inanamamış gibi bana bakıyor, yalanımı yakalamak için ağzımdan bir şeyler kaçırmamı bekliyorlardı. Kendilerine verdiğim Park'ın düzinelerle renkli resimlerine baktılar. Öne eğilip bütün evin kendilerine ait olacağını bir kez daha hatırlattım. Belki de arazinin gerçekten bana ait olup olmadığını öğrenmek isterlerdi, bunun için onlara emlakçının adını, telefonunu ve evin numarasını verdim. Yemeğin sonunda benimle Park'ta kalacakları kesinleşmiş gibiydi.

Park'a döndüm. Bir hafta sonra telefon ederek ertesi sabah geleceklerini bildirdiler. Onları tren istasyonunda karşıladığımda, kasabada olduğu gibi garip giyindiklerini görünce memnun oldum. Sıcak bir gündü. Sitenin ortasından geçen yoldan Park'a giderken arabanın üstünü kapatmamıştım. Çevreyi daha iyi görebilmek için arabanın arka koltuğunun üstüne çıkmış oturan iki yolcumla Park'a bitişik sitenin sokaklarında ağır ağır ilerledim. Barda gördüğüm adamlardan bazıları bahçelerinde çalışıyorlardı; bana el salladıklarında ben ve iki yolcum ellerimizi sallayarak karşılık verdik. Park'a girdiğimizde arazinin genişliği karşısında ağızları açık kalmıştı.

Büyük evdeki bütün yatak odalarını gezdikten sonra penceresi konukevine bakan ikinci kattaki köşe odayı seçtiler. Çatı katından dürbünle kendilerini kolayca gözetleyebileceğimi söyleyerek şaka yollu takılınca, ötekinden daha yaşlı olan Alex, Linda'nın saçını okşayarak kendilerince bir lan bomboştu. Geri çekilmeme vakit kalmadan pezevengi arkamdan gelip beni yere yıktı. Güçlükle ayağa kalkarak oradan uzaklaştım.

Pezevengi izlemeye başladım. Bir gece arabasını o semtteki lokantalardan birinin önüne bırakıp yanındaki arkadaşlarıyla içeri girdiğini gördüm. Arabasının yanından geçerken içi beyaz talk pudrası dolu plastik bir torbayı yarı açık arka pencereden içeri atıverdim. Sonrada polise adımı vermeden telefon edip, lokantanın önünde duran gri yaldız boyalı büyük arabanın içinde bir torba eroin bulunduğunu, arabanın sahibi pezevengin de tepeden tırnağa silahlı olduğunu bildirdim.

Polis arabasının yaklaştığını görür görmez lokantadan içeri girip pezevengi sordum. Beni üst katta pezevenk ve arkadaşlarının yemek yediği özel bir odaya çıkardılar. Hemen adamın yanına koşup kulağına arabası içine adamın birinin bir torba beyaz toz attığını gördüğümü fısıldadım. Sözümü bitirdiğim anda adam hızla dışarı fırlayıp arabasına koşarken arkasından seyrüyorlardı. Ara sıra ben de onlara katılıyordum. Üzerimize dikilen meraklı bakışları farketmiyor değildim tabii. Güneş batarken büyük evin balkonunda oturur, içki içer ve konuşurduk. Bazan onların resimlerini çekiyordum; bir süre sonra kameraya aldırmaz oldular. Yaşantımızı renklendirmek için kimi zaman en garip kıyafetlerini giymelerini ister ve büyük lokantalardan birine götürürdüm onları.

Üçümüzü birlikte görmeye alışmışlardı artık. Bir gece onları onuruma kadeh kaldırılan bara götürdüm. Alex ince belini ve kalçalarını ortaya çıkaran dar bir takım elbise giymişti. Linda'nın dolgun göğüsleri de yarı - saydam giysisinin içinde daha belirginleşmişti. Bardan içeri girdiğimizde erkeklerin hepsi birdenbire konuşmalarını kesip bize döndüler. Yarattığı etkiden memnun kalan Alex şapkasını çıkarıp, şaşkın şaşkın bakan adamların önünde eğilip selam verdiğinde hemen başlarını çevirdiler. Kızları kalabalık arasından geçirip köşedeki bir masaya götürdüm. Biz içkilerimizi yudumlarken bar derin bir sessizlik içindeydi.

Dışarı çıkarken adamlar bana işi çaktık gibilerden göz kırptılar. Her iki kadını kısa süre önce tanıdığımı, birkaç gün için Park'ta kalacaklarını, kaderin rüzgârına kapılmış bu kadınların sapık hayatının her erkek gibi benim de ilgimi çektiğini söyledim.

Bir sonraki gün Alex ve Linda çırılçıplak soyunmuş güneşlenirken, monitör Park'a birilerinin girdiğini haber verdi. Dürbünle bakınca kum tepeciklerinin üstünde deniz kenarına doğru sürünerek ilerleyen birkaç adam gördüm. Verici aralarında neler fısıldaşdıklarını iletiyordu bana. Adamlardan biri, kadınlar sevişmeye başlayıncaya kadar çok dikkatli olmaları için ötekileri uyarıyordu. Havanın sıcaklığına, böceklere sövüyorlar fakat yerlerinden kıpırdamıyorlardı. Kadınlar kalkıp yelkenliye binince düş kırıklığına uğrayan adamlar sürünerek oradan uzaklaştılar.

O günden sonra adamlar sık sık Park'a gizlice giriyor ya da deniz kenarında dolaşıyorlardı. Alex ve Linda bir gün bana içi adamlarla dolu iki motorun bindikleri yelkenliye iyice sokulduğunu ve neredeyse tekneyi batıracağını anlattı. Bir başka gün, kadınlar balkonda sevişirken koruluğun bir ucunda duran iki adamın onları seyrettiğini gördüm.

Bir gece beş erkek büyük evin iyice yakınına geldiler. Onlar kadınları kaçırıp kendi deyimleriyle 'eğlence ve oyun' için kumsala nasıl götüreceklerini tasarlarken konuşmalarını dinliyordum. Kızların hangi odada kaldıklarını ve oraya en kolay hangi merdivenden çıkılacağına karar verene dek uzun süre tartıştılar.

Adamlar gidince büyük eve geçip yattıkları odanın kapısın vurdum ve kalkmalarını söyledim. Kasabalı adamların eve baskın yapmayı ve kendilerine saldırmayı tasarladıklarını anlattım. İyi bir kareteci olan Alex, üçümüzün onlarla kolayca başa çıkacağımızdan emindi. Fakat işin, bunu göze alamayacak kadar tehlikeli olduğunda direttim. İstemeyerek gitmeyi kabul ettiler.

Eşyalarını toplamalarına yardım ederken ödeşmek için heriflere bir oyun oynayacağımı söyledim. Giysilerinden bir ikisini ve makyaj malzemelerinden bazılarını bırakarak bana yardımcı olabilirlerdi. İsteğimi hemen kabul edip bir sutyen, eski bir bluz, birkaç bikini külot ve bazı giyim eşyası daha bıraktılar.

Gece yarısından çok sonra kadınları arabayla kente götürdüm. Park'a döndüğümde kana benzeyen kırmızı boya kutusunun içine kadınların bazı eşyalarını batırdım, geri kalan boyayı da şiltenin ve çarşafların üstüne serptim. Sonra da bunları en sık çalılığa kadar taşıyıp her iki konuğumun sığacağı genişlikte bir mezar kazarak kanlı giysileri, şilteyi ve çarşafları gömdüm. En üste de kilotları koymuştum. Çukurun üstünü toprakla kapattıktan sonra Park'ın bir başka köşesinden söktüğüm çalılarla örttüm. Sonra da yakındaki bir ağaca istenilen yöne dönen mikrofonlar taktım.

Kadınların kaldığı odanın tabanını, kokusunu herkesin tanıdığı mikrop

öldürücü bir sıvıyla yıkadım ama taban tahtaları arasına sanki gözden kaçmış gibi biraz 'kan' akmış görünümünü vermeye dikkat ettim. Mezara giden yola da düşürülmüş gibi Linda'nın sutyenini bıraktım.

O gün akşamüstü kumsaldan eve doğru beş kişinin yaklaştığını monitör haber verdi. Biri gözcülük ederken ötekiler de merdivenlerden sürünerek kadınların yatak odasına çıkıyorlardı. Kadınların gittiklerini görünce çok kızdılar. Odanın içinde dolaşıp kızların şiltesiz yatakta nasıl sevişikleri hakkında kaba şakalar yapıyorlardı. İçlerinden biri, çam kokan sıvıyla yeri sildiklerine göre kızların odalarını çok temiz tuttukların söylediği anda bir başkası kan lekelerini farketti. Hepsi birden telaşla merdivenlerden aşağı koştular. Dışarı çıktıklarında izleri bulmaları hiç de zor olmadı. Az sonra mezarın başındaydılar.

Adamlar artık planladığım gibi olayları birleştirip bir sonuca varmışlardı ama ne yapacaklarını bilemez haldeydiler. Biri polise gitmeyi önerdi. Bir başkası basın ve televizyon işe burnunu sokarsa Park'a turistlerin akın edeceğini söyleyerek karşı çıktı. Üçüncüsü ise kendilerinin orada bulunmamaları gerektiğini fakat bunun nasıl olsa ergeç ortaya çıkacağını ileri sürdü. Sustular. Birkaç dakika kararsızlık içinde bocaladıktan sonra şimdilik her şeyi olduğu gibi bırakmaya karar verip gittiler.

Monitörün sesiyle uyandığımda vakit gece yarısını çoktan geçmişti. Dürbünle baktığımda altı yedi adamın mezara doğru gittiklerini gördüm. Korunun içinde ilerledikçe ellerindeki fenerlerin ışığı belirsizleşiyordu ama sanki yanıbaşımdaymışlar gibi konuşmalarını duyuyordum. Hemen kazmaya başladılar. Birkaç dakika sonra kanlı şilteyi görmüş olacaklar ki, korku dolu bir haykırış duydum. Şiltenin altında kadınların cesetlerini bulamayınca aralarında tartışmaya başladılar. Şiltenin altında sadece toprak vardı. Bir çakmağın çakıldığını duydum. Bir ses şimdi ortaya başka bir olasılık çıktığını söyledi. İki kadın Park'ın, iki bin dönümlük arazinin bir yerindeydi herhalde, örneğin, belki de Kızılderili'nin yanına gömülmüşlerdi. Teker teker, polis çocuklarının öldürdüğü adamın cesedini bulduğunda olacakları dile getirmeye başladılar. Ne yapacaklarını tartışarak şilteyi, çarşafları ve giysileri yakmaya karar verdiler. Her şey yanıp ateş sönünce külleri çukura gömüp gittiler.

Kaybolan bir köpeği aramak bahanesiyle bir sonraki gün yine geldiler. Onları çok iyi karşıladım. Birkaç kez Park'ın içinde tur attılar. Kumların içinde bir eşarp bulduklarında aralarında heyecanla konuşmalarını dinledim. Eşarbı buldukları yerde yakarak uzaklaştılar.

O gece bara gittim. Barın gediklileri başlarıyla selamladılar beni ama bu kez oldukça ciddi gürünüyorlardı. Adamlardan biri yanıma gelip kız arkadaşlarımı sordu. Üzüntülü bir sesle, bazı eşyalarımı çalarak haber vermeden gittiklerini söyledim. Çaldıkları önemsiz şeyler olduğundan şerife haber vermediğimi, bir daha böyle bir çift seçerken çok dikkat edeceğimi de ekledim.

Adam sakin bir şekilde konuklarımla bir daha nasıl görüşeceğimi sordu. Bir süredir birlikte yaşadıklarını ve başka arkadaşları olamayacağını söyledim. Gerekli olsa bile onları bulacağımı sanmıyordum. Ve o anda aklıma gelmiş gibi, birkaç gün sonra yurt dışına gitmek için Park'tan ayrılacağımı ekleyiverdim.

Sonraki gün alıcı ve verici şebekesini söküp, aldığım mağazaya ucuz fiyata sattım. Hafta sonuna doğru ben uzanmış güneşlenirken eve yaklaşan bir araba sesi kulağıma geldi. Şerif ve gece yarısı araziye giren iki adam arabadan çıkıp beni selamladılar. Onları birlikte içki içmeye çağırıp ziyaret nedenini sordum.

Şerif, bitişik apartmanlarda oturanların ben yokken Park'ın serserilerin uğrağı olacağından korktuklarını, bunun önüne geçmek ve polislerin devriye gezmesini kolaylaştırmak için iki arkadaşının Park'ın içindeki dar yolları genişletmek, hatta yenilerini açmak için gönüllü olduklarını anlattı. Tabii kiracı olarak son kararı benim vermem gerektiğini biliyordu. Konuyla ilgili olarak resmi bakımdan karşılık veremeyeceğimi, yaşlı hanımın vasiyetnamesindeki koşullara sadık kalınırsa değişiklikleri kabul edebileceğimi bildirdim.

Evin önünde otların arasında sakin sakin ilerleyen bir kaplumbağayı seyrederek sessizlik içinde içkilerimizi yudumladık. Şerif gülümsemeye çalışarak genç arkadaşlarım gittikleri için yanlızlık çekip çekmediğimi sordu. Anlaşmamızın umduğum gibi sonuç vermediğini söyledim. İçimi çekerek, kadınlar hakkında daha çok şey öğrenmem gerektiğini söyleyince adamlar zoraki güldüler ve biralarını bitirince de kalkıp gittiler.

Akşamüstüne doğru yardımsever komşular iki traktörle çıkageldiler. Traktörler anayoldan ayrılıp mezara doğru ilerlerken arkasından bakıyordum. Çalılar kökünden sökülüp kum tepeleri yerle bir olurken araçların motorları inliyordu.

Ertesi sabah güneş, bir önceki gün yığılan kum tepeciklerinin ardından doğarken Şerif'in mavi arabasının bahçenin önünden geçerken yavaşladığını gördüm. Yeni tepeciklerin, Kızılderili yerleşim bölgesine kadar uzanan kum yığınlarıyla nasıl doğal olarak birleştiklerini fark etmiş miydi acaba?

Bir gün işyerleri öğle tatili için dağıldığı bir saatte evden dışarı çıkmıştım. Turuncu renkte eski püskü uzun giysileri, deri bantları kopuk sandaletler giymiş bir grup genç davul çalıp, şarkı söyleyerek kalabalığın arasına karışmışlardı. Bazıları gelip geçenlerin yolunu keserek el ilanları veriyor, onlar da bunları hemen buruşturup atıyorlardı. Çok katlı iş hanlarının bahçelerinde güneşlenirken sandviçlerini yiyen, sigara tüttüren büro görevlileri şarkı söyleyen gruba başlarını çevirip bakmıyorlardı bile. Kaldırımda ilerleyen kalabalıkla geriye sürüklenen gençler, dans ve şarkılarına köşe başında devam ettiler.

Biraz ötemde dans eden dağınık saçlı kızın yüzü sivilce içindeydi. Kendisine büyük gelen uzun giyiminin bol kolları içinden dümdüz göğüsleri gürünüyor, başını geriye atıp gözlerini yummuş olarak arkadaşlarının söylediği şarkıya katılıyordu. Koluna dokunup nereli olduğunu sordum. Sallanmasını kesmeden, "Chicago," dedi.

"Ya Ötekiler?"

Yüzüme bakmadan karşılık verdi. "New York, Kayalık Dağlar, Texas, California. Her yerdeniz biz."

"Neden yapıyorsunuz bunu? Önünüzden hızla geçen bütün bu insanlar, hepimiz size deli diye bakıyoruz."

Kız eteğiyle boynundaki teri sildi. "Hakkımızda neler düşündüğünüz umurumuzda bile değil," Şarkısına devam etti. Kentin ortasında kalabalık içinde dans edenlerin resimlerini çekmek için bir Japon turist aramıza girince ben yola devam ettim.

Birkaç sokak ötede, her biri üçer dakikalık bölümlere ayrılmış, on iki dakikalık yeni seks filmlerinin içerideki küçük makinelerde görülebileceğini garanti eden bir dükkân çıktı karşıma. İçeri girdim.

Loş salonda cebindeki bozuk paraları şıngırdatarak her bölmenin dışına asılmış ve görülecek filmin niteliklerin anlatan yazıları okuyan birkaç işadamı dolaşıyordu. Bir bölmeye girip makineye yirmi beş cent attım. Film başlayalı bir dakika olmuştu ki, yanımdaki bölmeden itişip kakışmalar duyuldu. Dışarı çıkıp içeri baktım. Karanlıkta, uzun boylu bir denizci yaşlı bir adamı yere yatırmaya çalışıyordu. Püskürtücü dolmakalemimi çıkarıp denizcinin ensesine bir damla fıslattığımda herif hemen yere uzandı.

Güçlükle ayağa kalkan adam gömleğini pantolonunun içine sokup fermuarını kapattı. Beni ahlak zabıtasından biri sanmış olacak ki, saldırgandan korktuğu kadar benden de korkmuştu. "İlk önce o saldırdı. Gözlüklerimi kırdı," diye bağırırken, homurdanarak inleyen ve küfürler savurarak yerde yatan denizciyi gösterdi.

Bu arada öteki bölmelerden dışarı fırlayan müşteriler neler olup bittiğine bakmadan dükkândan kaçtılar.

Hemen yanımıza gelen müdür sinirli bir sesle, "Burası temiz bir işletmedir. Polis çağıracağım şimdi," dedi.

Yaşlı adam, "Gerek yok buna," diye yalvardı. "Lütfen. Gerekli değil. Hiçbir şey olmadı."

Çaba harcayarak ayağa kalkan denizci, yaşlı adamı iterek bölmeden dışarı çıktığında bağırmaya başladı. "Şu moruk ibne girdi benim bölmeme. Bana sarıldı ve para verip... bilirsiniz işte. Kabul etmeyince de üstüme zehirli gaz püskürtüp beni bayılttı." Müdüre döndü. "Aynasızları çağır! Çağır şu kahrolası aynasızları buraya!"

Yaşlı adam korkuyla titriyor, durmadan gözlerini kırpıştırıyordu. "Lütfen polis çağırmayın. Gereği yok. Para veririm. Hepinize para veririm." Gözlükleri olmadan burnunun ucunu bile göremediğini fark ettim.

"Ne olduğunu gördüm," diyerek araya girdim. "Denizci yalan söylüyor." Yaşlı adamı göstererek, "Denizci bu bayı tehdit ederek para istedi. Yaptığı, tehditle para sızdırmak," diye ekledim.

Denizci üzerime yürüdü ve sert bir sesle, "Sen hiçbir şey görmedin be herif!" dedi.

"Şu anda gemide değilsin, denizci." Yaşlı adam sığınmak ister gibi yanıma yaklaşınca elimi omuzuna attım. Müdüre, "Haydi, çağırın polisi. Fakat unutmayın ki sizin başınız da derde girecektir. Burası temiz bir işletme olabilir ama müşterilerinizi korumak için gerekli tedbirler alınmamış." dedim. Müdür sesini çıkarmadı. Denizci de üstünü silkeliyordu. Her üçüne bakarak, "Kefalet parası ve mahkeme masraflarını ödeyecek paranız ve bunlarla uğraşacak vaktiniz var mı sizlerin?" diye sordum.

Yerden şapkasını alan denizci omuzlarını silkip homurdanarak dükkândan çıktı. Yaşlı adamın koluna girip dışarı çıkardığımda birlikte bir şeyler içmeyi önerdim.

Yakındaki bir bara gidip oturduk. Yaşlı adam kısa boylu ve ince yapılıydı. Yanakları, kılcal damarlar çatladığı için kırmızı bir renk almıştı. Konuştuğunda, dudakları ortadan ikiye ayrılmış lastik bir top gibi açılıp kapanıyordu. Karısının on yıl önce ölümünden beri yalnız yaşadığını, emekli olduğundan sadece aldığı aylık ve sosyal güvenlik parasıyla tek odalı apartman katının kirasını, yiyecek ve diğer gerekli masrafları karşılamak zorunda bulunduğunu anlattı. Karısının sağlığında yediğinden daha az yiyor, her sabah jimnastik yapıyor ve şaraptan daha sert bir içkiyi ender olarak içiyormuş. Ara sıra hastalandığında doktora gitmesi gerekiyormuş ama ne zaman bekleme odasına girse muayene ücretinin, sokak kadınıyla geçirilen bütün bir gece kadar pahalı olduğu aklına gelirmiş.

Bir hafta önce doktor muayenehanesinde beklerken genç hemşire adını okuyup muayene odalarından birine götürmüş ve soyunmasını, doktorun az sonra geleceğini söylemiş. Kız dışarı çıkınca, onun ve öteki hemşirelerin koridorun ucunda makyaj malzemelerinden, genç asistan doktorlardan, Karaibler'e tatile gitmekten ve perhizden söz ettiklerini duymuş.

Kendisini röntgene hazırlayan genç hemşirenin, omuzlarını öne doğru itmesine ve sert hareketlerle bacaklarını iki yana açmasına ses çıkarmamak için kendini zor tuttuğunu anlattı bana. Hemşire serin elleriyle vücudunu oraya buraya döndürürken kadın kendisini nasıl hor görüyorsa, kendisinin de onu o kadar aşağılık gördüğünü göstermek istemiş. Kazuret ve idrar toplamanın hemşireyi bir sokak kadınından daha üstün kılmadığını, sokak kadınının hiç olmazsa para kazanırken karşısındakine zevk verdiğini söyledi.

Karısının ölümünü izleyen aylarda en çok özlemını duyduğu şeyler, birine sığınma duygusu ve seksmiş. Bütün gün oturup televizyon seyrederken hep geceyi düşünürmüş.

Aklından sürekli olarak sevişme sahneleri geçirirmiş ama doruğa erişmesi şansa kalırmış. Yattığı bazı kadınlar onu tatmin ederlermiş ama başlangıçta öteki kadar heyecanlandıran bazılarında yatakta başaramazlarmış bunu. Uzun yıllar sonunda bir kadında araması gereken erotik nitelikleri bir liste halinde sıralayabilmiş ama çoğu kez aradıklarını bulamıyormuş.

Geceleri dışarı çıktığında mümkün olduğu kadar az para ödemek için en eski giysilerini giyermiş. Üstünde de sadece bir kimlik kartı bulunurmuş.

Bir kadının görünüşü ve sevişme teknikleri kadar, kadın kendisini geri çevirirse duyduğu ezikliği giderme arzusu da ona heyecan veriyormuş. Bir sokak kadını ona suçluluk hissettirmeden isteklerini dile getirme fırsatını tanırsa kadına ücretinin iki katını ödermiş.

Sık sık bir sokak kadınına yaklaşır ve kadının kendisi için yerine getirdiğini farz ettiği sevişme oyunlarını anlatarak daha önce de birlikte kaldıklarını söylermiş. Kadın, sevişme oyunlarını kabul eder görünüp, kendisini tanımadığını ileri sürünce bu tür oyunlara karşılık kaç para istediğini sorarmış. Bu arada kadın artık adamın yalnızlık çeken yaşlı biri olduğu kanısına varırmış. Sürekli müşterisi olabileceğini düşünerek çoğu kez özel indirimli bir ücret istermiş.

Adam, her kadınla çekişe çekişe pazarlık yapmakla gurur duyuyordu. Sokak kadınları genellikle her orgazm için ek ücret istediklerinden kendine özgü sevişme tekniği geliştirmiş. Kadın soyunurken bütün ışıkları söndürür yalnız gece lambasını açık bırakırmış. Kadın sigara ya da içkisini içerken onu okşar ve farkettirmeden boşalırmış. İkinci kez doruğa erişeceğini bilmeyen kadın onu uyandırmak için her zamankinden daha fazla güç harcamak zorunda kalırmış. Boşalmayı, kasılmaların sayısı ve hızına göre ayarlar, en yoğunlarının kaydını tutarmış. Tek bir boşalma ücreti karşılığında kaç kez doruğa eriştiğini o güne dek hiçbir kadının fark edemeyişiyle övünüyordu.

Bir gece sokakta bulduğu bir kadınla otele gitmiş. Kadın koruyucu takmasını önerdiğinde, kendini kadının içinde hissetmek için can attığını söyleyerek kabul etmemiş. Bir süre okşadığı kadın, karnı adamın başının üstüne gelecek biçimde üzerine çıkıp oturmuş. Adam kara bir kavunu ikiye ayırır gibi açtığında kadının içi etli ve pespembeymiş. Sıvı, yüzüne gözüne bulaşana dek yalamış, emmiş ve ısırmış. Kadının sıcaklığını ciğerlerine çekerek cinsel organının tümünü ağzına almak için epeyce uğraşmış. Karnı gerilip kasılırken, öne doğru eğilen kadının gözlerinde yansıyan gece lambasının loş, kırmızı ışığını görebilmiş.

Kadın gittikten sonra uyumuş. Biraz sonra ter içinde uyandığında kadı-

nın kendisine bir hastalık bulaştırdığı korkusu içini kaplamış. Çok korkmuş. Hastalığın yangın gibi her yanını saracağı, damağını, dilinin kökünü, boğazını şişireceği, mikropların nefes borusunu kapayacağı ve sesini kaybedeceği aklına gelmiş. Ağzı davul gibi şişeceği için ne yemek yiyebilecek ne de soluk alabilecekmiş. Böylece kendi eli kendisini boğarak öldürecekmiş.

İçindeki mikropları öldürmek için ağzı burnu yanana ve acıyana dek güçlü bir mikrop öldürücü sıvıyla gargara yapıp, bakteri öldürücü bir temizleyiciyle yıkandığı halde kadının kokusu derisinin en derin tabakasına kadar işlemişçesine bir türlü çıkmıyormuş. Vücudunu iyice ovup yıkanmasına rağmen kadının kokusunun günlerce üstünden çıkmadığına inanmış.

Son yıllarda her yerde felaket sızısı duymaya başladığını söyledi. Ne zaman metroya binse, trenin iki istasyon arasında kalıp yanacağını düşünürmüş. Kendisi gibi yaşlıların düşüp ayaklar altında ezilerek, havasızlıktan ve takma dişleri boğazlarına takıldığı için boğulurken, genç erkek ve kadınların telaşla çıkış kapılarına koştukları gözü önünde canlanırmış.

Metrodan ayrıca kanser bulaştırdığını sandığı için de korkuyordu. Tüm canlı yaratıkların hasta, ölü ya da çürümekte olan hücrelerini yenilemek için yenilerini yaptıklarını inanıyordu. Sürekli olarak derinin üst tabakasına doğru itilen hasta hücreler sabun ve temizleme tozlarıyla öldürülüyor ya da çevreye dağılıyorlardı. Kalabalıktan bu tür milyarlarca hücrenin çevreye dağıldığını ve havayı kanserli hücre bulutlarının kapladığını ısrarla söylüyordu. Ona göre, bir sürü istasyonu ve kilometreler uzunluğundaki tünelleriyle metro, çürümüş hücrelerin çoğalması için en elverişli ortamdı. Kalabalık bir metro treninin tüneller boyunca her hareket edişinde havaya bırakılan milyarlarca yeni hücre, laboratuvarda üretilen bakteriler gibi nemli tünel duvarlarına yapışıyor, yıllar boyu çoğalmaya devam ediyorlardı. Çoğalma sırasında hücreler küf ve yosun gibi öteki canlı dokularla birleşerek evrimden geçiyordu. Evrimden geçen ve eskilerinden daha güçlü ve habis olan bu hücreler insan vücuduna girmek için iki kat güce sahiptiler.

Her yerde olan bu bulaşımın farkına varmadan önce de kentten hiç hoşlanmadığını söyledi. Sessiz sakin bir şekilde öleceği bir yer bulmak için Avrupa'da dolaşmayı düşlemişti hep. Yüksek bir tepenin yamacında, üzüm bağlarının biraz yukarısında, dağın karlı doruğuna yakın küçük bir köydü dilediği. Her sabah güneş doğarken dağların tepelerini seyretmek için dışarı çıkacak, bu tepeler karşısında hayatının ne kadar önemsiz olduğunu anlayınca içini derin bir sükun kaplayacaktı. Gün ilerleyince, köy alanına kadar yürüyerek onu kendilerinden biri olarak kabul eden köylülerle selamlaşacak, köyün kahvesinde oturup önünden geçen turistleri seyredecekti

Her hafta ortaçağdan kalma freskleri ve azizlerin heykellerini görmek için tek başına köyün kilisesine gidecekti. Karlar eridikten sonra komşusu-

nun atlarından biri isteyecekti ve tabii ona ahırdaki en gösterişli hayvanı vereceklerdi. Köpeklerin havlamalarını ve meyve bahçelerindeki ağaç dallarının hışırtısını dinleyebilmek için, atı önce ağır ağır sürecekti. Sonra biraz hızlandıracak ve karşısına çıkan, nereye gittiğini bilmediği yollara sapacak, suları pırıl pırıl derelerden geçecek, yamaçları örten çam ormanına dalacaktı. Cüzdanından çıkardığı ve bir dergiden kesilmiş resmi uzatarak böyle bir yer düşlediğini söyledi. Bu, küçük bir İsviçre köyünün resmiydi.

Bugünlerde içerde istediği gibi dolaşıp dergi ve kitapları karıştırdığı seks mağazalarına dadandığını söyleyerek konuşmasına devam etti. Pahalı olmayan birkaç şey alıp evine gidiyor ve resimlere bakarak vakit geçiriyormuş. Akşam için hazırlanırken aynada kendini uzun uzun incelermiş; sonra da hevesle sokağa çıkarmış.

Bir gece kentin merkezindeki bir seks mağazasında film seyredilen bölmeye girmiş. Makine çalışmaya başlayınca, her birinin yüzü ötekinin kalçaları arasına gömülü, birbirlerinin tadına bakan çember olmuş iki kadın ve bir erkek görünmüş perdede. Kamera gittikçe yaklaşınca, bir içeri bir dışarı gidip gelen, deriye ve dokunun derinliklerine uzanan, yalayan diller daha da belirginleşmiş. Saydam sıvı, ince örümcek ağları gibi dilleri üzerinde uzuyormuş. Yakından çekilmiş bu sahneleri üst üste birkaç kez seyrettikten sonra seçtiği kadınların dilinin biçimine, kokusuna ve rengine hiç dikkat etmediğini anlamış.

Erkekler ilişki kurmak amacıyla sık sık seks mağazalarına gider olmuş. Gecede en azından iki kez, anlamlı bakışlarına karşılık alabiliyorlarmış. İşin hızla gelişmesiyle heyecanı kabarınca öteki adamın peşinden bölmeye girip yirmi beş cenli makineye atarmış. Karanlıkta önünde çömelen yabancının yüzü görülmezmiş. Üç dakika olunca, bölmenin meşgul olduğunu bildiren dışardaki kırmızı ışığın yanması için makineye bir yirmi beşlik daha atarmış.

Bir yandan filmi seyredip bir yandan da bir yabancının dokunuşunu vücudunda duyarken karşılıklı alışverişin gizli kapaklılığı heyecanını daha da artırıyormuş. Makineye atılan para gibi, yabancının ağzı kendi içinde sessiz bir film başlatır, bölmenin karanlığında kendisi ve perde yerine koyduğu yabancı yüz yüze dururlarmış.

Tek korkusunun, bir gün bölmedeyken seks mağazalarına dehşet saçan iri yarı sarışın Dişleyiciye raslamak olduğunu itiraf etti. O güne dek yüzünü kimse aydınlıkta görmediği için kurbanlarının hiçbiri adamı tam olarak tarif edemiyorlarmış. Dişleyici herkes gibi bölmelerin önünde durup, yaşlıca bir adamı başıyla çağırır, kurban da onun arkasından bölmeye girermiş. Yaşlıca adam makineye para atır ve pantolununun fermuarını indirdikten sonra yere çömelen genç, adamın organını ağır ağır ağzına alır, boğazına kadar götürür ve birdenbire dişlermiş. Organının kopmaya ramak kalmasına bir ısırığı yetermiş. Ağzı kan ve et parçalarıyla dolu olan

Dişleyici hızla bölmeden çıkıp koşarak sokağa fırlar ve kalabalık arasına karışıverirmiş. Kör bir pervane gibi acıyla perdenin ve duvarların üzerine yığılan bölmedeki adam sendeleyerek dışarı çıkar, acı ve korkuyla soluğu kesilene dek haykırırmış. Öteki müşteriler de bölmelerinden fırlar ve soluğu sokakta alırlarmış. Pantolonunun paçalarından kan süzülürken kurban apış arasını tutarak işletmenin yetkilisine polis çağırmaması için yalvarırmış.

Yaşlı adamı dinlerken, Servis'teki arkadaşlarımdan birinin anlattığı savaş anılarını anımsadım. Arkadaşım Wehrmacht'a sığınan Sovyet Generali Andrei Vlasov'un komutasında Doğu Cephesi'nde bulunmuş bir Nazi subayı idi. Özel olarak hazırlanmış üniformalar giyen ve askeri disipline aldırış etmeyen Vlasovcular, Yahudileri ya da partizanları saklayan kasabalara amansız baskınlar yaparlardı. Üstleri olan Nazi yetkililerinin bile karşı çıktığı bir gözüdönmüşlük içinde kadın ve kızların ırzına geçer, kentelir yağmalar ve adam öldürürlerdi. Vlasovcular, aşkta kazandıkları başarıların kanıtlarını kendilerine özgü bir gururla sergilerdi: Isırarak kopardıkları ve kışın köylülerin kurutmak için astıkları mantarlar gibi ipe dizilmiş meme uçlarından yapılmış kolyelerdi bunlar.

Tanınmış büyük bir hukuk firmasına fotokopici olarak girmek için başvurmuştum. Daha önce çalıştığım basımevinden aldığım frekans mektubunu gösterince işe alındım. Kısa bir süre sonra büronun güvenilir bir adamı olmuştum. Akıllı, genç avukatların, çalışkan sekreterlerin arasında istediğim gibi dolaşabiliyordum. Görevim nedeniyle, firmanın genç yetkililerinin görmesi yasak olan bazı belgeler elimden geçiyordu.

Bir vasiyetname metni, iki büyük şirketin birleşmesine ait sözleşme taslağı ve gizli şirket toplantı tutanaklarının fotokopileri firmanın bir ortağı ya da onun özel sekreteri önünde çekiliyorsa da, nasıl yerleştirmem gerektiğini düşünür gibi belgelere göz gezdirirdim. Metnin elimden geldiği kadar fazla kısmını ezberliyor ve eve gider gitmez de bilgileri dosyalarıma geçirmeden önce kartlara yazıyordum. Olanak bulursam, kendim içinde bir kopya çıkartıyorum tabii. Fotokopi çıkmamış gibi kâğıdı ortadan yırtar, buruşturup çöpe atardım. Daha sonra da kimse görmeden kâğıdı çöpten çıkarır, dosyama koyardım.

Yine görevim nedeniyle, otuz beş yaşında bir işadamının yakın bir geçmişte anne ve babası uçak kazasında ölünce büyük bir mirasa konduğunu öğrendim. Çok zengin sanayici bir aileden gelen adam, aradığım niteliklere en uygun bir adaydı. Ailesinin çokuluslu dokuma kuruluşunun genel yönetici olarak şirketin Amerika içinde ve dışındaki fabrikalarını denetlemeyi bahane ederek sık sık geziye çıkıyordu. Aslında kaymaya gidiyordu. Yüzmekten ve sıcaktan kaçınmasını gerektiren bir çeşit deri hastalığı çektiği için kayak yapmak sağlığına iyi geliyordu. Bu spora kendini öylesine kaptır-

mıştı ki, bir kayak okulunu satın almış ve kendi adına uluslararası ödüllü kayak yarışması düzenlenmişti.

Hiç evlenmemişti ama birkaç yıldır bankadaki hesabına yüklü paralar yatırdığı bir hostesle yaşıyordu. Kız kısa bir süre önce başka bir adamla yaşamak için onu bırakmıştı. Varlığımı fark ettirmeden bu adamdan yararlanabileceğimi biliyordum.

Hukuk firmasında çalışırken Veronika adında bir kadın tanımıştım. Benzi soluk, saçları tüy gibi ince, burnu çok kısaydım. Göğüsleri yok gibiydi. El ve ayakları da vücuuna göre fazla büyüktü ama çarpıcı bir kadındı. Yüzünü aydınlatan gülümsemesi, ince yapısı ve ilginç bir aksanla konuşması kusurlarını örtüyordu. Her zaman kendine dikkat eden bir aktris gibi her hareketi ve davranışı kusursuz ve ölçülüydü.

Belçikalı olduğunu ve henüz yirmisinin içinde bulunduğu halde iki kez boşandığını öğrendim. İlk kocası kendinden kırk yaş büyük, hasta ve bakıma muhtaç bir Belçikalı kontmuş. Ayrılırken aldığı birkaç bin dolarla Amerika'ya gelmiş ve hemen tanınmış bir tiyatro acentesi sahibinin metresi olmuş.

Karısını kuşkulandırmamak için adam Veronika'yı henüz yirmisinde bile olmayan yeğeniyle evlendirmişti. Evlilik süresince adam Veronika'yı yakın arkadaşlarına ve iyi müşterilerine peşkeş çekmişti. Başlangıçta kızı film yıldızı yapacağına söz vererek heveslendirmişti ama artık oralı değildi. Veronika en sonunda Amerikan vatandaşlığına geçmeyi başarınca yeğeninden ayrılmış, adamla da ilişkisini kesmişti. Az bir parayla ve kötü bir tanımla tek başına kaldığını görünce, garip cinsel eğilimleri olan bir grup adamın toplantılarının başyıldızı olarak geçimini sağlamaya başlamıştı.

Ona telefon ederek buluşmak istedim. Ortak tanıdıklarımızın adlarını vermek bile gerekmemişti. Evinde yediğimiz yemekten sonra karşılıklı otururken hemen konuya girdim. Hakkında çok şey bildiğimi, sadeliğini güzelliğe dönüştürebilecek kadar akıllı olduğunu fakat gençliği soldukça bu oyunu sürdürebilmesi için daha fazla para ve zamana gerek duyacağını anlattım. Geleceğini düşünme zamanı geldiğini söyleyerek uyardım onu.

Kendisinden hoşlandığım ve hayatımda belirli bir rol oynaması için onu seçtiğimden öğütlerimi dinlerse memnuniyetle yardım edeceğimi söyledim. Evlenebileceği bir adam tanıyordum. Adam zengin ve birlikte yaşanabilir biriydi. Buna karşılık, kendisinden istediğim zaman gelip benimle sevişecek, sayıları ne kadar olursa olsun bulduğum ya da onun aracılığıyla sağlayacağım başkalarının da sevişirken aramıza katılmasına hazırlıklı olacak ve bu koşulu her zaman kabul edecekti. Duyguları beni hiç ilgilendirmiyordu ama istediğim zaman bana gelmesi kesinlikle şarttı.

Zengin bekârla ilişkisini sürdürdüğü sürece, aramızdaki ilişkinin de devam edeceğini söyledim. Bu adamın özel yaşantısına doğrudan doğruya girebildiğimi ve böylelikle kendi farkında bile olmadan onu her zaman izleme olanağına sahip olduğumu belirterek kendisini uyardım.

Aynı şekilde üç kadınla daha ilişkim olduğunu, ikisinin aramızdaki sözleşmeye uymadıklarını anlatıp, kadınların başlarına gelen korkunç olayları ayrıntılarıyla yazan gazete küpürlerini gösterdim. Biri çok zengin bir borsacıyla evlenmişti. Evliliğinin ikinci yılında, bir gece dışarda yemek yedikten sonra evlerine döndüklerinde kadın baş ağrısından, karnına saplanan sancılardan yakınmıştı. Aile doktorları hafta sonu için kentten ayrıldığından kadına o doktorun genç bir arkadaşı bakmış ve yatıştırıcı bir ilaç yazmıştı. Kadının el ve ayaklarında uyuşma devam etmiş, el ve ayak parmakları kızararak şişmiş sonra da kararıp canlılığını yitirmişti. Hastaneye kaldırılan kadına zehirli mantar yemenin yol açtığı akut kangren zehirlenmesi teşhisi konmuştu. El ve ayak parmakları kesilecekti. İşin içinde kötü bir oyun olduğundan kimse kuşkulanmamıştı.

İkinci kadın da bir sürü lokantası olan bir adamla evlenmişti. Aradan birkaç yıl geçtikten sonra bahçe kapısının dışında bulduğunu söyleyen yabancı biri, ölü bir köpekle gelmiş evin kapısını çalmıştı. Sevgili köpeğinin ölüsüyle karşılaşmanın verdiği üzüntüyle kadın kekeleyerek teşekkür ederken adam elindeki torbadan çıkardığı bir püskürtücüyü kadına sıkmış ve asit, yüzünü ve göğüslerini yakıp kavurmuştu. Olayın nedeni ve kimin yaptığı bulunamamıştı. Üçüncü kadın hâlâ mutlu bir evlilik sürdürmekteydi. Benimle olan anlaşmasını hiçbir zaman bozmadığını kelimelerin üstüne basa basa belirttim.

Veronika'ya ilerde kocası olacak adam hakkında bilgi vererek, bir karara varması için yirmi dört saat süre tanıdım. Önerimi kabul ederse yaşantısını hemen değiştirmesi gerekiyordu. Telefonunu prizden çekmeli, banka hesaplarını kapatmalı, kira sözleşmesini sona erdirmeli, arabasını satıp birkaç yakın arkadaşına başka yere taşındığını söyleyerek adres bırakmadan oradan ayrılmalıydı.

Ciddi olduğumu doğrulamak için ona bir yıl rahat bir hayat sürdürecek nakit para göstererek önerimi kabul ettiğini bildirdiği an parayı kendisine vereceğimi söyledim. Üç saat sonra telefon ediyor ve öneriyi kabul ettiğini bildiriyordu.

Veronika hemen Vail'e giderek bir kayak öğretmeni tuttu. Çocukken de kaydığı için kısa sürede iyi bir kayakçı olacağını umuyordum. Bir ay ders aldıktan sonra, orta dereceli kayaçıların katıldığı bir yarışmada üçüncü gelmişti.

Onunla telefonda konuştuktan sonra düş kurmaya başladım. Vail'e uçakla gidip onu gördüğümü düşlüyordum. Kaldığı otelin karşısına yerleşir, ertesi sabah kaydığı yeri öğrenir ve öğleden sonra ayakkabı ve kayakları kiralardım. Ayağımda kayak ayakkabıları, omzumda kayaklarla teleferik istasyonuna geldiğimde üstümde takım elbiselerim ve ipek kravatım bulunurdu. Veronika ve öğretmeni adamın spor arabasıyla oraya gelene dek beklerdim. Adam arabanın üstündeki kayakları çıkarınca, birlikte teleferi-

ğe doğru yürürlerdi.

Veronika her iki yanında sarı şeritler bulunan ve vücudunu sımsıkı saran, güneş altında pırıl pırıl parlayan beyaz bir kayak kıyafeti giyiyordu. Yüzü güneşten yanmıştı, saçları yumuşak ve parlaktı.

Ben onları beklemez ve kalkmakta olan gondola atlardım. Dağın tepesinde kayaklarımı takıp beklerdim. Veronika öğretmeniyle bir sonraki gondolla gelir, kayaklarını takar ve yamaçtan aşağı kaymaya başlardı. Veronika'nın inceliğine hayran olur, peşinden giderdim. Öğretmen iyice öne geçince Veronika'nın yanından kayar ve birdenbire yolun üstünde dururdum. Nerdeyse bana çarpacak gibi olur ve öfkeyle dururdu.

Kocaman gözlükler taktığım için beni tanıyamaz ve takım elbiseli, kravatlı yabancının acemi ve sakar biri olduğuna karar verir. Tam arkasını döndüğü sırada eski adıyla seslenirdim ona. Olduğu yerde durur. Gözlüklerimi çıkarınca beni hemen tanırdı. Konuşmasına fırsat vermeden Vail'deki son günlerinde nasıl kaydığını görmek istediğimi fakat yamaçlarda kentte olduğu kadar bana çekici gelmediği için onu yalnız bırakacağımı söylerdim.

Arkamı dönüp büyük bir hızla dağdan aşağı kayardım. Beni izlemek isterse de gözden kaybolurdum. Aşağılarda Veronika'yı bekleyen öğretmeni gözüme çarpardı. Kayaklarının ucuna değerek yanından kayar giderdim. Şaşırır ve Veronika'ya kendisine çarpmasına ramak kalan takım elbiseli soytarıyı görüp görmediğini sorardı.

Veronika Vail'den dönünce zengin bekârın özel sekreterine telefon ederek kendimi Avrupalı bir toptancı olarak tanıttım. Patronunun Fransa Alplerinde özel bir şatoda kaldığını söyleyerek adamın mesaj ve mektuplarını almak için uğradığı şato yakınındaki bir otelin adını verdi.

İki gün sonra Veronika'yı havaalanına götürdüm. Yolcu salonunda yürürken bütün erkeklerin dönüp ona baktıklarını fark ettim. Birkaç gün sonra bana telefon etti. Bir kayak yarışmasında zengin bekârın dikkatini çekmeyi başardığını ve buluşmak için sözleştiklerini haber veriyordu. Bir kaç hafta sonra tekrar aradı ve bekârın sevgilisi olduğunu, birlikte kaymak için birkaç gün sonra Şili'ye gideceklerini bildirdi. Gazetelerde sosyete dedikodularını okumamı da salık vermeyi unutmadı. Bir ay sonra adam Veronika'yla evlendi.

Evlendikten sonra Veronika'yla sürekli olarak telefonda görüşüyordum. Yıl sonuna doğru durmadan yakınmaya başladı. Bir eş ve ev sahibesi olarak üzerine düşen görevleri sıkıcı bulduğunu, durmadan aynı yerlere gidip gelmekten artık yorulduğunu anlatıyordu. Böyle yaşamaktan ve kocasından bıkıp usanmıştı. Ona anlayış gösteriyor, avutmaya çalışıyordum.

Memnuniyetsizliğine rağmen uluslararası tanınmış bir kişi olarak adını duyurması için kendisine bir basın sözcüsü tutmaktan geri kalmamıştı. Fotoğrafları sürekli olarak moda dergilerinde ve sosyete sütunlarında yayın-

lanmaya başladı. Leningrad'da bir bale dersini izlerken, Rhode Island'da antika bir arabanın yanında dururken, gece geç saatlerde gidilen bir barda tanınmış bir pop şarkıcısıyla dans ederken çekilen resimleri gazetelerden eksik olmuyordu. Kazancı yerinde bir sosyete fotoğrafçısı, onun Şah'la kayarken ya da oldukça yakınında kayarken bir pozunu yakalamıştı. Üzerinde pahalı bir terzinin elinden çıktığı hemen belli olan bir pardesüyle Harlem'de bir öksüzler yurdunu ziyaret ederken çekilmiş bir resmi bile yayınlanmıştı. Bir televizyon görüşmesinde hayatını anlatan bir roman üzerinde çalıştığını da açıklamıştı.

Evliliğinin ikinci yılında, onu on beş kez çağırmama rağmen sadece altı kez görmeye geldi beni. Üç defasında da bana gelirken başka yerlere uğradığı için ancak bir iki saat yanımda kalabildi. Üçüncü yıl ancak iki kez geldi ve her defasında ikimiz için hazırladığım şeye katılmayı kabul etmedi. Bundan sonra kendi adımı vererek kendi sesimle onu her arayışımda sekreteri sudan bir bahaneyle beni atlatmaya başladı.

Oturduğu apartmanın önünde karşısına dikilmeye karar verdim. Dışarı çıkarken yanına gittim ve eski bir dost gibi kucakladım onu. Yanağını öperken benimle gelmezse sonradan çok pişman olacağını kulağına fısıldadım. Garajdan bir adam arabasını getirdi. O direksiyona geçerken ben de yanına oturdum ve daha önce hiç gitmediğim katlarımdan birinin adresini söyledim. O arabayı sürerken, bir gün önce birlikte olduğum kiralık kızdan söz ederek kızın bana onu hatırlattığını anlattım: Çünkü her ikisi de adi bir sürtüktü.

Sözüme devam ederek, müşterilerinin kibar kişiler olmasına dikkat ettiği halde kızın başının yine de derde girmesinden, tutuklanmasından yakındığını anlattım. Müşterilerinden biri kızı bağlayıp, ağzını tıkayarak iki gün evinde tutmuş, o elleri kolları bağlı otururken adam yemek yiyor, uyuyor ve televizyon seyrediyor, reklamlar başlayınca da kızın üstüne saldırıyormuş.

Bir başka zaman da, orta yaşlı bir işadamı bir otelin lobisinde kıza yanaşmış ve kent dışında bir motelde verdiği, iş arkadaşlarının ve başka kızların geleceği partiye çağırmış. Adamın saygı uyandıran bir görünüşü varmış; hele bir gecede kazandığı paranın iki katını peşin ödemeyi önerince kız çağrıyı kabul etmiş. Bir saat sonra adamın şoförünün kullandığı bir arabayla tümünü kiraladığı motele varmışlar. Adamlar kendisine ve öteki kiralık kızlara bol bol yiyecek ve içki ikram ettikten sonra kızların birbirleriyle ve kendileriyle sevişerek bir gösteri yapmalarını istemişler. Gece yarısı olunca başka adamlar da gelmişler. İşler çığrından çıkmaya başlayınca kızlar kente dönmek için diretmişlerse de adamlar üstlerine saldırmış ve hepsini dövmüşler. Kız yorgunluktan kıpırdanamaz hale gelince boğazından zorla içki akıtıp, buz kalıplarını ve kuvvet haplarını makatına tıkmışlar. Sonra hepsi birden üstüne çullanıp kızı bir güzel benzetmişler.

Güneş doğarken paralarını ve üstlerinde değerli değersiz ne varsa alıp,

kızları arabalara taşımış ve götürüp ormana bırakmışlar. İki saat yerde süründükten sonra karayoluna çıkan kızları devriye gezen polisler serserilik ve fahişelik suçundan yakalayıp bir gece nezarete almışlar. Kız bu olay yüzünden kilo verdiğini fakat yine de yakınmadığını söylemişti bana. Her mesleğin tehlikeli yönleri vardı; onun mesleği de bu kuralın dışında kalacak değildi ya.

Sözlerimi bitirince Veronika herhangi bir yorumda bulunmadı. Radyoyu açıp arabayı sürmeye devam etti.

Oturduğum apartmanın birkaç sokak aşağısında arabadan indik. Asansöre doğru yürürken kolunu tutup yol göstermek istedimse de geri çekti.

Eve girince perdeleri çekip ışıkları yaktım. O daha çantasını yere koymaya vakit kalmadan iterek koltuğa oturttum ve kordonla bağlayıp ağzını da bantladım. Oturduğu yerde kasılıp duruyor ve ben şırıngaya renksiz bir sıvı çekerken korku dolu gözlerle her hareketimi izliyordu.

Yanına çömelip ayakkabılarından birini çıkarttım ve çorabını indirdim. Bacağını dizlerim arasına sıkıştırıp ayak bileğine yakın bir damar buldum ve deriyi alkolle silerek iğneyi dikkatle damara soktum. Sıvıyı ağır ağır verdikten sonra iğneyi çektim ve yine deriyi alkolle sildim. Çorapını ve ayakkabısını giydirerek karşısına oturdum ve beklemeye başladım. Neler olacağını bilmediği için sinirleri büsbütün bozulmuştu. Titreyerek ağlamaya başladı.

Acaba kocası olan adamın evleneceği, belirli tipte bir kız bulmam için bana para verdiğini ve o kızın da kendisi olduğu hiç aklına gelmiş miydi? Bana olan kişisel borcunu unutmasına, ilişkimizi canının istediği zaman kesmesine göz yumacağını sanacak kadar budala mıydı yoksa?

Kendini bağlı olarak evde bırakacağımı bir saat sonra döneceğimi fakat herhangi bir nedenle gelmezsem -örneğin her zaman bir kaza olabilirdi- son anlarında beni düşüneceğini umduğumu söyledim.

Işıkları söndürüp arkamdan ses geçirmez perdeleri çekerek evden çıktım. Kapıyı da kilitlemiştim. Yapının yan kapısından dışarı çıkarak taksi çağırdım ve şoföre beni kentin yoksul ve yıkık bir semtine götürmesini söyledim. Adam nereye gitmek istediğime şaşınca adresi bir kez daha sordu.

Oraya vardığımızda arabadan inip, pis, çöp yığınlarıyla dolu sokakta yürürken arkamdan gelmesini şoföre söylemiştim. Az sonra üç adamı kestirmiştim gözüme. İkisi zenci, biri beyaz olan adamlar az sonra yere kapaklanacaklarmış gibi sallanıp sendeleyerek yürüyorlardı. Vücutları yara bere içindeydi. Görünüşlerine bakılırsa orta yaşlı olmalıydılar.

Her birini kenara çekip, ellerine para sıkıştırarak iki saatlerini bana verirlerse bu paranın iki katını kendilerine ödeyeceğimi söyledim. Sadece benimle evime geleceklerdi. Orada her zaman kötü bir erkeğin düşünü kuran fakat böyle biriyle hiç karşılaşmamış olan kız arkadışım kendilerini

bekliyordu. Kızı öldürmemeye ve sakat bırakmamaya dikkat ederek istediklerini yapabilirlerdi. Ben de resimlerini çekecektim. Çektiğim resimlere, kız arkadaşımla başbaşa kaldığımız zamanlar duygularımızı harekete geçirsin diye bakacaktık. Adamlar sözlerime inanamıyormuş gibi yüzüme baktılar. Genç ve güzel bir kızı becermek için üstüne bir de para aldıklarına şaşıp henüz buluğa ermiş çocuklar gibi kıkırdadılar. Hepsine ön ödeme olarak bir miktar para verdikten sonra birlikte taksiye bindik. Dikiz aynasından şoförün bana kötü kötü baktığı gözümden kaçmadı.

Az sonra dördümüz katın kapısındaydık. Kilitleri birbiri ardından ağır ağır açarken kapının içerden ancak şifreyi bilen biri tarafından açılabileceğini belirttim ve gülerek, böylece bana bir oyun oynamaya kalkamayacaklarını ekledim. Önce onları içeri soktum ve kapıyı kapatarak kilitledim. Girişte ışığı yakmadan önce birkaç saniye karanlıkta kaldığımızda adamların kirli giysilerinin kokusunu duydum. Huzursuz olduklarını da sezdim. Az sonra salonu ayıran perdeleri çekip ışıkları yaktım.

Herifler, bıraktığım gibi koltukta oturan ve birdenbire bakışları korkuyla dolan Veronika'yı gördüler. Kamçılanmaya alışık köpekler gibi gözlerini yere indirip kaçamak bakışlarla kadını süzdüler. Yanına gidip başını okşadım ve eğilip yüzüne baktım. Ağzından bantı çıkarınca susadığını ve başının döndüğünü söyledi. Abartılmış bir tavırla onu konuklarımızla tanıştırınca herifler ezile büzüle sırıttılar. Kendilerine içki hazırlamalarını söylediğimde hemen bara koştular. Keskin konyak kokusu bir anda odayı sardı.

Veronika'ya verdiğim katıksız votkayı sonuna kadar içmesini söyledim. Bağları çözmemi isteyince bunu konuklarımızın yapacağını bildirdim. Ben projektörleri hazırlar, makinelere film koyarken hâlâ içki bardaklarını ellerinden bırakmayan adamlar verilecek talimatı bekliyor ve beni seyrediyorlardı. Tamamen soyunmalarını söylediğimde banyoya doğru seyirttilerse de kızın önünde soyunmalarını istedim.

Veronika ve ben giyinik kaldığımız için utanarak, beceriksiz hareketlerle soyunmaya başladılar. Pantolonlarını çıkarmadan önce biraz duraladılar ama sonunda karşımızda çırılçıplak kaldılar. Pis paçavralar üstlerinden çıkınca vücutları daha beter kokar olmuştu.

Veronika'nın çevresinde poz verdirip resimlerini çekmeye başladım. Sonra da başlamalarını söyledim. Kızın sertlikten hoşlandığını bir kez daha hatırlattığımda Veronika'nın beti benzi attı. Her hareketimizi dikkatle izliyordu. Adamlar bir an duraladılarsa da kordonları çözmekte gecikmediler. İlk önce beyaz adam yaklaştı Veronikaya. Kadın ona bakarken herifin duyguları kabarıyordu. Sırıtarak saçından yakalayıp başını geriye itti ve dudaklarına yapıştı. Kızı koltuktan kaldırıp eteğini kaldırdı ve tek bir hareketle elini kızın içine soktu. Veronika kıvranarak geriye kaykıldı; bir yandan adamın ağzı, bir yandan da içine giren yumruğuyla kıpırdayamayan vücudu kasılıvermişti.

O sırada öteki ikisi işe karıştı ve kadını halının üzerine yatırdılar. Üçü birden üstüne çullanmış yalıyor, orasını burasını sıkıştırıyorlardı. Masanın üstüne çıkıp bu sahneyi çektim. Projektörlerin ışığı Veronika'nın saçında, giysisinin işlemelerinde ve serserilerin sıska vücutlarında yansıyordu. Adamların kolları, iskelet kemikleri gibi kızın üstünde geziniyor, üstündekileri parçalarcasına çıkarıyorlardı. Sonunda Veronika çırılçıplak kaldı. Arka üstü yerde yatarken üzerine eğilen üç hastalıklı başı kollarıyla itmeye çalışıyordu.

Onun çıplak vücuduna bakan adamlar şaşkınlıkla bir an duraladılar. Fakat cesaretlerini toplamaları çok sürmedi. Elleri Veronika'nın vücudundanda geziniyordu. Küçük bir kızmış gibi onunla oynuyor, incitmemeye çalışarak birbirlerine geçiriyorlardı. Onu kollarına alıp sallıyor, okşayıp koklayarak, öperek sıska göğüslerini onun karnına ve kalçalarına bastırıyorlardı. Alkol etkisini göstermeye başlayınca memelerini emmeye başladılar. Ağızlarında kalan birkaç kırık dişle kızın etini emiyor, ısırıyorlardı. Veronika'nın vücuduyla beslenen sülükler gibiydiler. Serserilerden biri kızı ısırırken vücudu kısa kasılmalarla sarsıldı.

Adamlardan ikisi Veronika'yı yan çevirip elleriyle birbirlerine dayanarak aynı anda biri önden, biri arkadan geçiriverdiler. İniltisi bu kez acının verdiği çığlıklara dönüştü. Üçüncü adam onu kendisine çevirdi, göğsünün üzerine oturup kadının kollarını butlarının altına aldı. Kemikli elleriyle çenesini ve alnını bastırarak zorla açtırdığı ağzına organını soktu. Çığlıklar boğuk iniltilere dönüştü bu kez. Yakın çekim için yanlarına sokuldum ben de.

Adamlar bitkin düşmüşlerdi. Benden talimat bekliyorlardı şimdi. Banyoya götürmelerini söyledim. Sırıtarak Veronika'yı kol ve bacaklarından yakalayıp sanki bir kuklaymış gibi banyoya taşıdılar.

Veronika'nın yalvarışlarına karışan gülüşmelerini, hırıltılı soluklarını duyuyordum. Sesler bir an kesiliyor, fakat çığlıklar az sonra yine başlıyordu.

Biraz sonra bu da bitti. Yorgun düşen adamlar fikrimi değiştirip kendilerini cezalandırmamdan korkarak bir an önce gitmek için hemen giyindiler. Ücretlerini ödediğimde de derin bir soluk aldıkları gözümden kaçmadı. Projektörleri söndürdüm, yerden Veronika'nın eşyalarını ve çantasını alıp banyoya geçtim. Küvetin önünde titreyip inleyerek yatıyordu. Gözleri açıktı ama bakışları bomboştu. Yüzü, karnı ve kalçaları pislik içindeydi. Üzerine eğildiğimde kısa bir çığlık atıp halsiz bacakları üzerinde doğrulmaya çalıştı. Uzanıp duşu açabildi. Kapıyı arkadan kilitleyerek onu yalnız bıraktım.

Adamları servis asansöründen indirerek taksiye bindirdim ve şoföre gidecekleri yeri söyledim. Eve döndüğümde Veronika'nın bu kadar kısa süre içinde kendini toparlamış olmasına şaşırdım. Artık titremiyordu. Makya-

jını bile yapmıştı. Benimle ilişkisini kesmeye kalktığında başına neler geleceğini göstermek için bunu yaptığımı söyleyerek, hastalık kapıp kapmadığını saptamak için ağzı sıkı bir doktora gitmesini öğütledim. Artık gidebileceğini fakat yakında kendisini yine arayacağımı ekledim. Ona kapıyı açarken yüzüme bakıp bugünkü sevgililerini hiçbir zaman unutmayacağını söyledi.

Bir sonraki hafta evine telefon ettim. Dışardaydı. Üst üste birkaz kez aradım ama yoktu. Artık benimle kesinlikle ilişkisini koparmak istediği ortadaydı.

Onu izlemeye başladım. İki üç kez taksi değiştirerek, gideceği yerin tam aksi yönüne sapmak gibi tedbirlerle izini kaybettirmek için dikkatli davranıyorsa da, bir süre önce Avrupa'dan gelen genç bir heykeltraşın apartmanına kadar onu birkaç kez izledim. Bu işten anlayanlar heykeltraşın yeteneksiz bir düzenbaz olduğunu söylüyorlardı. Küçük heykellerini çeşitli derneklere ve koleksiyoncu olarak bilinen sinema dünyasının zenginlerine armağan eder, sonra da bunların teşekkür mektuplarını göstererek beş para etmeyen heykellerinin koleksiyonlarda yer aldığını ileri sürerdi. Sattığı birkaç heykelin parasıyla geçinemeyeceği için Veronika'nın ona yardım ettiği kanısındaydım.

Veronika ve kocası yurt dışındayken gidip heykeltraşla konuşmaya karar verdim. Adamın oturduğu yapının bazı katlarında bakım ekiplerinin çalıştığını görmüştüm. Ve bir gün adamlar öğle yemeği için işi bıraktıklarında üstüme bir tulup giyip elime de bir kova çimento ve smpatula alarak stüdyosuna çıktım. Terastaki çatlakları sıvamak için yönetici tarafından gönderildiğimi söyleyince heykeltraş, yarısı oyulmuş taşblokların bulunduğu geniş stüdyodan beni geçirerek terasa götürdü. Pencerenin yanındaki masanın üstünde Veronika'nın çerçeve içinde bir resmi duruyordu. Terasta işimi bitirince bana ikram ettiği birayı içerken fotoğrafın yanına doğru gidip, resimdeki kadının güzelliğinden söz ettim.

Konuştuğum konu hep kadınlardı. Bir gün önce modellik yapan güzel bir kadının apartmanında çalışırken, telefonda bir arkadaşına gezdiği adamın kendisini bıraktığını söyleyişini duydum dedim. Bazı adamların böylesine güzel kadınları nasıl bıraktıklarını bir türlü akıl erdiremiyordum. Bir erkek istediğinden, bir erkeğe ihtiyaç duyduğundan kuşkum olmayan o güzel modeli tesellı edecek kadar yakışıklı yaratılmadığıma hayıflandığımı söyledim. Heykeltraş ilgisiz görünmeye çalışarak kızın nerede oturduğunu sordu. Bir adres verip birami bitirdim ve aşağı indim.

Önceden anlaştığım kıza hemen telefon ederek heykeltraşı anlattım ve gelirse geri çevirmemesini, umut vermesini istedim. Bir sonraki gün, adamın sudan bir bahaneyle kendisini görmeye geldiğini bildirince, adamı bir gece için stüdyosundan uzak tutmasını söyledim. Ertesi gün kızın evine telefon ettiğimde, kızın banda alınmış sesi duyuldu: Bir gece için bir yere git-

tiğini haber veriyordu. Demek ki adamı kandırmayı başarmıştı. Heykeltraş geceyi stüdyosunda geçirmeyecekti.

Gecenin saat birinde adamın evine gidip dosya dolaplarını, çalışma masasını, çekmecelerini karıştırdım. Bir çekmecede adamın anı defteri çıktı karşıma. Defterden, Veronika'nın öğrenciyken heykeltıraşla Avrupa'da tanışmış olduğunu öğrendim. İlk sevgilisi bu adamdı ve ilişkileri yıllarca sürmüştü. Veronika, kocasının politik nüfuzundan yararlanarak adamın Amerika'ya göç etmesini sağlamıştı. Ayrı bir dosyanın içinde de Veronika'mn, hepsi de Flamanca yazılmış mektup ve kartları vardı. Bunları okumak benim için güç olmadı. Son zamanlarda yazılmış ve yurt dışından gönderilmişlerdi. Birkaç ay önce yazılmış bir mektup gözüme çarpana kadar hepsine şöyle bir göz attım. Mektupta Vekonika, kocasının mallarını işletme hakkını kendisine devrettiğini dünyaya inandırmanın çok kolay olduğunu, fakat gerçekte ikisinin de henüz böyle bir hakkı elde edemedikleri yazıyordu.

Gururlu bir anlatımla, kendisi hakkında daha önce yazılar yazmış olan tanınmış bir gazeteciyi kendisinin ve kocasının hayatı, evleri, konukları hakkında bir kitap yazması için tuttuğunu bildiriyordu. Ayrıca, henüz yazmaya başlamadığı romanını yayımlamak için birkaç yayınevinin yüklü paralar ödemeye hazır olacaklarını söyleyerek övünüyordu. Güç sahibi, tanınmış bir kadın olduğu için kitabının başarı kazanacağından kuşkusu yoktu. Romanının skandal yaratacağından da üstü kapalı söz ediyordu; çünkü karakterlerden biri, yakın ilişkisi bulunan başkan adayı olabilecek bir adama tıpatıp benzeyecek ve adamın garip cinsel tutkuları anlatılacaktı. Mektupta, ünlü kişi olmanın yararlarını da sıralamıştı: Kaprislerini yerine getirmek için berberler başkalarına verdikleri randevuları iptal ediyor ve kendisini müşterileri arasında göstermek olanağını buldukları için fazla para almıyorlardı. Tanınmış modaevleri, kendisini yürüyen bir reklam aracı olarak gördüklerinden alışverişte inanılmaz indirimler yapıyorlardı. Fakat sevgilisine yalnızlıktan yakınmıyor da değildi. Kocasından ihç hoşlanmadığı gizlemeye gerek duymamıştı. Mektubun orta kısmı, hemen her gece gördüğü, kocasının kayak yaparken ölüşüyle kendisinin özgür ve zengin bir kadın haline geldiği düşünden söz eden paragraflarla doluydu.

Sanki birdenbire aklına gelmiş gibi, kocasının yeni hazırladığı vasiyetnamesinde her şeyini ona bıraktığını anlatan satırları okurken, yukarıda ayrıntılarıyla söz ettiği düşün gerçekte düş olmayıp bir cinayet planı ya da en azından bir kışkırtma olduğunu anladım. Kocası öldürülecek olsa, Veronika'nın geçmişteki hayatı hakkında soruşturma yapılacak ve benim de adım karışacaktı. Mektubu katlayıp cebime koyarak evden ayrıldım.

Birkaç hafta sonra gazetede, halen başkan yardımcısı olan kişinin başkanlık kampanyası için para toplamak amacıyla verilecek bir akşam yemeğinden söz ediliyordu. Bir bilet birkaç yüz dolardı ve Verinoka'nın kocası

da düzenleme komitesindeydi.

Başkanlık adayının genel merkezinde, komite başkanı kadına kendimi ticaretle uğraşan ve başkan yardımcısını yürekten destekleyen biri olarak tanıttım. Kampanya için para yardımında bulunmak istediğimi ve verilecek yemeği sabırsızlıkla beklediğimi söyledim. Son yıllarda sık sık yurt dışında bulunduğum için bu işlerden biraz uzak kalmıştım. Birdenbire aklıma gelmiş gibi, Veronika'nın kocasının adından söz ettim ve yemeğe tek başıma geleceğim için bana adamın masasında bir yer ayırmasını rica ettim. Toplumun sayılı kişilerden ve benim gibi başkan adayının hayranlarından biri olduğu için kendisiyle tanışmaya can attığımı da ekledim. Kadın hemen Veronika'nın kocasının bürosuna telefon ederek başkan adayının cömert bir destekleyicisi olan yakın bir arkadaşı için masada yer olup olmadığını sordu. Kadına, adamın benimle tanışmaktan memnun kalacağını ve masada bana bir yer ayrılacağını bildirdiler.

Yemeğin verildiği gece, smokinler ve uzun gece elbiseleri giymiş zengin erkek ve kadınlar başkan yardımcısına onur vermek üzere akın akın otele geliyorlardı. Her taraf güvenlik görevlileriyle doluydu. Balo salonuna girmeden önce iki kez adım ve bilet numaram konuk listesiyle karşılaştırılarak kontrol edildi. Salona girdiğimde yanıma gelen görevli beni masama kadar götürdü.

Veronika ve kocası henüz gelmemişlerdi. Masada oturanlara kendimi tanıtarak üç boş koltuktan birine yerleştim. Projektörler, kalabalık arasından geçip masalarına giden hükümet yetkililerini aydınlatıyordu. Az sonra Veronika'yı gördüm. Saçları çıplak omuzlarına dökülüyordu. Yanında yürüyen kocasını ancak dikkatli bakınca görebildim.

Masaya geldikleri sırada başkan yardımcısı da salona girdi. Konuklar ayağa kalkıp coşkunlukla alkışlamaya başladılar. Veronika ile kocası da arkaları masaya dönük ayakta duruyor ve alkışlıyorlardı. Veronika'nın kocasının omzuna dokunup komite başkanının hanımın kendisine söz ettiği kişi olduğumu söyledim. Çok kibar bir tavırla beni selamladıktan sonra Veronika'ya seslendi. Veronika dönüp gülerek elini uzatırken beni görünce beti benzi attı. Masalarında bana yer verdikleri için kendisine teşekkür ettiğimde zorla gülümsedi.

Söylevler arasında kulağına eğilip bir sonraki gün bana gelmesini fısıldadım. Şarabını yudumlayarak karşılık vermedi. Kocasının öldürülsemiyle ilgili bir plandan söz ettiği bir mektubu geçenlerde ele geçirdiğimi söyledim. Adam esrarengiz bir şekilde ölürse, mektubuyla birlikte geçmişiyle ilgili ayrıntılı bilgiyi polise verecektim. Kendisini cinayetle suçlayacaklardı kuşkusuz.

Şarap kadehiyle oynayarak en iyi avukatları tutabileceğini fısıldadı. Ayrıntılı sayılan kanıtlarla belki suçlu olduğu ortaya konabilirdi ama hiçbir zaman hüküm giymezdi. Ayrıca, basın ve yaygın organlarını harekete geçi-

rip, dünyanın dikkatini üstüne çekerek mahkemeyi etkileyebilirdi. Dava, başlayacağı yazarlık hayatı için değer biçilmez bir reklam olurdu. Çok iyi bir isim yaptığını, mahkemeye çıkarılmakla durumunun daha da güçleneceğini ileri sürdü. Suçsuzluğu kanıtlanınca istediği her şeyi, yapma özgürlüğüne kavuşacaktı. Garsonlar tatlı ve kahve servisi yaparken söylevlere ara verilince masada herkes konuşmaya başladı.

Gözler yeniden kürsüye çevrildiğinde Veronika niyetinin kocasını öldürmek değil, adam yakında mallarının yönetimini kendisine bırakınca ondan ayrılmak olduğunu söyledi. Daha önceki boşanmalarında yaptığı yanlışları bu kez tekrarlamayacaktı. Bu kez en iyi avukatları tutacaktı ve milyonlar tutarında nafaka alacağından kuşkusu yoktu. Daha şimdiden dedikodu yazarlarının karşı partiden başkan adayı olma şansı çok büyük, güçlü bir senatörle arasındaki romantik bir bağdan söz ettiklerini anlattı.

Daha sonra Veronika ve kocasının başkan yardımcısı ile bazı senatörler ve zengin taraftarla konuşup gülüşmelerini seyrettim. Flaşlar yanıp sönerken, Veronika sanki resimlerin çekildiğinin farkında değilmiş gibi görünüyordu ma devamlı poz verdiğini ben biliyordum. Kocasıyla masaya döndüklerinde ikisine de iyi geceler diledim. Kocası, yakında tekrar görüşeceğimizi umduğunu söyledi. Teşekkür ettim fakat kentten birkaç gün sonra ayrılmak zorunda olduğumu belirttim. Sağlığım nedeniyle uzun vadeli planlar yapamıyordum. Veronika soğuk bir tavırla gülümsedi.

Birkaç gün sonra büyük bir havacılık şirketinin kuruluşunun ellinci yılını kutlamak üzere kapılarını halka açacağını gazetede okudum. Kutlama töreninde şirketin eski uçak koleksiyonu sergilenecek ve en yeni askeri jet uçakları da tanıtılacaktı. Şirket hakkında daha fazla bilgi edinmek için halkla ilişkiler bölümüne telefon ederek şirketin aylık dergisinin son sayılarının adresime gönderilmesini istedim.

Dergilerin birinde şirketin deney pilotları ele alınmış, geçmişleri, aileleri hakkında bilgi verilerek her biriyle yapılan kısa görüşmeler yayınlanmıştı. Pilotlar otuz beş, kırk yaşlarında, son savaşta çarpışmış adamlardı. İçlerinden kırk beş yaşlarında biri dikkatimi çekti. Kendisiyle yapılan görüşmelerde, şirketin pilotların emekliye ayrılma yaşını uzatışına çok sevindiğini söylerken kendi yaşındakilerin her deney uçuşunda duydukları yorgunluk ve gerilimden söz etmişti.

Pilotu telefonla arayarak kendimi havacılık sanayiiyle ilgili zengin bir işadamı olarak tanıttım. Hakkında dergide yayınlanan yazıyı okuduğumu ve kendisiyle gelecekle ilgili iş olanakları konusunda görüşmek istediğimi belirttim. Şirketin deney alanına yakın bir lokantada birlikte öğle yemeği yememizi kabul etti.

Lokantaya ondan önce gidip, küçük arabasından çıkarken baktım ona. Kısa boylu, kıvrak yapılı bir adamdı. Karşı karşıya gelince, kendimizi tanıttık.

Havacılık sanayiinin tanınmış pilotlarından birinin böylesine gösterişsiz bir araba kullanmasına şaşırdığımı söyledim. Güldü ve havayollarında çalışan pilotlar gibi deney pilotlarının sendikalı olmadıklarını anlattı. Mesleği, araba yarışları gibi çok kişi için çekici olduğundan havacılık şirketlerine deney pilotluğu için yeterinden fazla sayıda kişi başvuruyormuş. Bu nedenle de aylığı bir ticari havayolunda çalışan pilotunkinden çok daha azmış. On üçle on dokuz yaşları arasındaki dört çocuğuna bakmak için karısı da çalışmak zorundaymış. Şirketin yakında açacağı uçak sergisiyle ilgilendiğimi, önerimin de bununla ilgili olduğunu söyledim.

Yeni uçaklardan herhangi birini halka gösterip gösteremeyeceğini sorduğumda, çekinerek belki dedi. Genç bir hanım arkadaşımla birlikte bir Snipe savaş uçağını görmeyi çok istediğimizi, uçağı bize gösterirse bu zahmetini karşılıksız bırakmayacağımı anlattım. Güldü ve yol gösterici olarak kendisine ihtiyacım olmayacağını söyledi. Şimdi Araplar düzinelerle bu uçaklardan alıyorlarmış ve birkaç Snipe uçağı sergide halka gösterilecekmiş. Çocukların pilotlar ve uçaklardan çok hoşlandıklarını, soruları cevaplandırmak için uçuş kıyafetleri giymiş pilotların sergide bulunacaklarını ekledi.

"Yine de sizden bir ricam olacak," dedim. "Sergide, siz pilot koltuğunda oturur, kız arkadaşım da Snipe'nin önünde dururken radarı açmanızı istiyorum."

"Neden?"

"Radarı açacaksınız," diye tekrarladım.

"Yapamam bunu. Uçak yerdeyken radar çalıştırılırsa radyasyon tehlikesi vardır. Radar radyasyonu ona nasıl zarar verir, biliyor musunuz?"

"Evet."

"Öldürür kadını."

"Burası sizi ilgilendirmeyecek. Uçağın yerde olduğunu aklınızdan çıkaracaksınız sadece. Sonra da beni ve kızı gördüğünüzü unutursunuz."

Ciddi bir sesle, "Dinleyin beni," dedi. "Radar öylesine güçlüdür ki, patlayıcı bir maddeyi patlatabilir."

"Kız arkadaşım patlayıcı madde değil ki."

"Fakat vücuduna öldürücü dozda radyasyon işleyecek. Korkunç bir ölüme doğru ağır ağır sürüklenir. Birini öldürmek için bu çok gaddarca bir yol."

"Kabul etmediğin takdirde birini tutar, çığlıkları bastırmak için başını havluya sardırır ve havlu kanıyla ıslanana, kafatası, çenesi ve omurgası parçalanana kadar demir bir çubukla dövdürürüm onu. Böylesi daha mı insaflı olur?" diyerek durdum ve, "Sana iyi para veririm," diye ekledim.

Bir elinde içki bardağını tutarak öne eğildi ve öteki elini buzlu camın girinti ve çıkıntıları üzerinde gezdirdi.

"Sonra birkaç yıldır jet savaş uçaklarının dency uçuşlarını yapıyorsun," diye devam ettim. Bulduğun kusurlar hemen gideriliyor. Uçakta herhangi bir kusur bulunmasa bile sürekli olarak düzeltmeler yapılıyor. Binlerce beceri sahibi kişi ve bilgisayar var emrinde. Para da önemli konu değil. Benden iyi bilirsin ki, bir uçağın ömrü ortalama bir ampulün ömrünün yarısı kadar olduğu halde, maliyeti otuz milyon dolar kadardır. Bıkıp usanmadan en iyisini yapmaya çalışan bir dünyada yaşamak şımartmış seni, ama ben şımarık değilim."

"Ben öldürmek için denemiyorum uçakları," diye karşılık verirken buzlu camla oynamaktan vazgeçti.

"Öyle mi? Dergide yayınlanan o görüşmede Snipe'larla Güneydoğu Asya'da düşman topraklarını alçaktan bombalama akınlarına katıldığını anlatmıştım. Uçağın iki kez isabet almış ve her ikisinde de sen uçaktan atlamış, deniz kuvvetlerine ait helikopterler tarafından kurtarılmışsın."

Bir süre konuşmadan içkilerimizi yudumladıktan sonra ben söze başladım "Uçtuğun o uçakların radarı aynı anda sayıları iki düzineden fazla, birbirinden ayrı hedefleri bulabilir. Örneğin piyadeler, nehir üzerindeki tekneler, yollar, demiryolları, köprüler, havaalanları ve yapılar gibi. Bilgisayar bu hedeflere öncelik verir. 'Mantık ağacı' dediğiniz öncelik sistemidir bu, öyle değil mi?"

"Evet ama..."

"Bırak da sözümü bitireyim. Bilgisayarın mantık ağacını önemsememeye de 'kulak asmak' denir değil mi?"

"Evet."

"Savaşırken her zaman mantık ağacını dinledin. Hiçbir zaman kulak asmamazlık etmedin, hedefleri hiçbir zaman kendi öncelik görüşüne göre saptamadın."

"Hayır, efendim! Hiçbir zaman!"

"Hedefleri seçen, bombaları atan ve roketleri ateşleyen hep bilgisayardı ama yürekliliğe sıra gelince sen gösterildin. O mantık ağacı yüzünden bir sürü insan öldü."

"Bir sürü de pilot" diyerek sözümü kesti.

"Olabilir. Çalıştığın şirketin yayınladığı derginin her sayısında hayatlarını kaybeden şirket görevlilerinin hakkında kısa yazılar var. Yakın zamanlarda iş kazalarında ölen bazı pilotların senden çok daha genç oldukları gözümden kaçmadı. Camda gezinen şu sinek bile senden uzun yaşayabilir. Şu halde, benim kız arkadaşım da ölebilir."

"Fakat hiç tanımadığım birini hangi nedenle radyasyona maruz bırakabilirim?"

"Hiç tanımadığın binlerce kişiyi makineli tüfekle taramak, bombalamak ve üstlerine yangın bombaları atarak yakmak için nedenler buldun

ama. Senden istediğim tek şey, radarı çalıştıran düğmeye basman. Radar ekranında bir köy yerine bu kez insan şeklinde tek bir hedef belirecek. Ekrandaki şekil tam olarak belirginleşmeden radarı kapatacaksın. Görevin de böylelikle sona ermiş olacak ve ben sana tüm savaş uçuşlarında aldığın ücret toplamı kadar para vereceğim. Mantık ağacı için iyi bir öneri değil mi? Buna kulak asmamazlık edebilir misin?"

Pilot, kâğıt peçenin üstüne cebinden çıkardığı tükenmez kalemle birtakım hesaplar yapmaya başladı. Biraz sonra peçeteyi önüme sürerek, "Şurada yazılı miktar kadar ödeyecek misin gerçekten?" diye sordu.

Rakama baktım ve, "Ödeyeceğim," dedim. "Ayrıca, bu iş senin için hiç tehlikeli olmayacak. Bu kız sürekli olarak özel jet uçaklarıyla uçar. Hepsinde radar bulunan bu uçaklardan biri radyasyonun kaynağı olarak kabul edilecektir. Hastalık kendini gösterince, Sherlock Holmes bile kızın hastalığının seninle ilgisi olduğunu ortaya çıkaramaz."

Konuşmadan içkisini yudumlamaya devam etti. Sonra da cebinden arabasının anahtarını çıkarıp ayağa kalktı. "Serginin açıldığı gün sizi uçağımın yanında bekleyeceğim. Uçak genellikle altı numaralı yan pistte durur. Rengi turuncu ve siyahtır. Hemen göze çarpar." İyice yanıma sokularak, "Bana ödeyeceğin para umurumda değil," dedi. "Radarı çalıştıracak akımı ben harekete geçireceğim. Sana da radarı çalıştıran düğmenin yerini göstereceğim ama o düğmeye ben basmayacağım. O kadın senin hedefin, benim değil."

O lokantadan çıkıp arabasına binerek uzaklaşırken arkasından baktım.

Veronika'yı arayarak son geçirdiğim bir krizden kıl payı kurtulduğumu, doktorlar sağlığımın gidişini beğenmedikleri için, küçük bir dağ köyüne yerleşmeye karar verdiğimi bildirdim. Artık hayatından çıkacağıma göre kendisine veda etmek istiyordum. Acaba deniz kenarında bir yerde açılacak olan havacılık sergisine benimle gider miydi? Böylesine küçük bir isteği geri çevirirse, kentten gitmeden önce geçmişiyle ilgili bilgileri, üç serseriyle olanlar da dahil çektiğim bütün resimlerini şantaj yapmakta çok usta bazı dostlarıma vereceğimi söyledim. Fakat son bir kez beni görmeyi kabul ederse, resimlerinin hepsini yakacağıma söz verdim. Veronika çağrımı kabul etti.

Deney pilotunu arayarak bir sonraki sabah kız arkadaşımla sergiye geleceğimi bildirdim. Kapıların açıldığı saatte orada bulunmamızı, serginin ilk kısmını gezmeden dosdoğru kendi uçağına gelmemizi söyledi.

Sabah Veronika arabasıyla gelip beni aldı. Sesten hızlı uçan özel bir jet uçağının çok ilgimi çektiğini, kalabalık uçağın yanına varmadan önce gidebilirsek belki daha yakından görmemize izin vereceklerini söyledim. Yol kalabalık olmadığı için sergi alanına gitmemiz bir saatten az sürdü. Serin, pırıl pırıl bir gündü. Yürürken Veronika'nın saçları rüzgârla uçuşuyor, bej rengi ipek giysisi vücuduna yapışıyordu.

Deney pilotu uçağının yanındaydı. Yanına vardığımızda, beni hiç tanımıyormuş gibi kendini tanıttı. Kendisine uçak hakkında sorduğum birkaç soruya kısa karşılıklar verdi. Pilot mahallini görüp görmeyeceğimi de sordum.

Ben ince ve dar merdivenlerden çıkıp pilot koltuğuna oturduğumda o en üst basamakta duruyordu. İçeriye uzanıp alet tablosu ve konsolu göstererek çeşitli düğmelerin görevlerini anlattı. Sıra radarınkine geldiğinde eli düğmenin üstünde dolaştı. Başımı sallayarak anladığımı gösterdim. Oldukça yıpranmış paralardan oluşan desteleri cebimden çıkararak birer birer kucağıma koydum. Her desteyi parmaklarının ucuyla arayarak hızla gözden geçirdikten sonra fermuarlı ceplerine tıktı ve radara akım veren sistemi çalıştırdı.

Elimde fotoğraf makinesiyle pilot mahallinden dışarı uzanarak Veronika'ya seslendim. Resmini çekebilmem için uçağın burnunun hemen ucunda durması gerekiyordu. Pervaneye takılma tehlikesi bulunmadığını söyleyerek şakalaştım. Veronika durması gereken yere gidip poz vermesini istediğim nokta üzerinde sabırsızlıkla bekledi.

Birkaç resim çektikten sonra her iki eliyle saçlarını yukarı kaldırması için seslendim. Dediğimi yaptı ve resim de çekildi Bundan sonra, merceği değiştireceğimi söyledim. Başıyla bekleyeceğini belirtti. Arkama dayanıp düğmeye bastım. Öldürücü ışın birden bire harekete geçti. Grimsi ekran aydınlandı ve ortalık parlak noktalar hızla üreyen hücreler gibi bulanık bir şekle dönüşmeye başladı.

Veronika'ya baktım. Üzerinde beyaz uçuş yolları uzanan sakin yeşil alana arkasını vermiş dururken, görünmeyen silahların vücudunu ve beynini bombaladığından habersizdi.

Pilota döndüm. Yüzü kıpkırmızıydı. Sanki çok korkunç bir şey gösteriyormuş gibi gözlerini ekrandaki parlak noktalara dikmişti. Radarı durduran düğmeye bastım. Ekran kararda ve az sonra eski rengini aldı.

Pilot mahallinden inerek pilota veda ettim. Karşılık vermedi ve kendisine teşekkür etmek için yanımıza gelen Veronika'ya baktı. Çevrelerini kalabalığın sardığı öteki uçakların önünden geçerek alan boyunca el ele yürüyüp sergiden ayrıldık.

Dönerken Veronika yolda sağlığımla ilgilenip kentten ne zaman ayrılacağımı sordu. Sağlığım bozuktu ve yakında gidiyordum. Onu bir daha görememe gerçeğine, ancak bana ait bir parçanın her zaman onunla birlikte olacağını bildiğim için katlanabilecektim. Uyuyamadığı gün ve gecelerde, aramızdaki anlaşmayı ve bunun nasıl sona erdiğini anımsayacağını bilmek kadar beni mutlu kılan bir şey olmadığını söyledim.

Büyük bir kentte bulunduğum zamanlar, çoğu kez gecenin üçünde ya da dördünde yürüyüşe çıkardım. Koskaca özel bir müzeyi tek başına ge-

zen bir turist gibi hissederim kendimi. O saatte insan neslinin tükendiğini kolayca düşleyebilirsiniz. Ara sıra hayat belirtileri gözünüze çarpar: Kaldırımda sendeleyerek yürüyen bir sarhoş, hızla giden bir taksi, karşıdan karşıya geçen bir çift. Bütün bunlar bana, kent kalıntıları -henüz zamanın elinin değmediği, terkedilmiş cam ve çelikten yapılmış yapılar- üzerinde düşünecek, hayatta kalmış birkaç kişiden biri olduğum duygusunu verir. Güneş doğana kadar sokaklarda dolaştığım zamanlarda, gittikçe artan gürültü ve hareket bana yalnız olmadığımı hatırlatır.

Çevremi saran binlerce yapının sayısız duvarları ardından battaniyelerine sarınmış, düş gören gevşek vücutların gözlerini açıp, ağrıyan kaslarını kasıp gerindiklerini, birbirlerini şöyle bir kucaklayarak günlük yaşantılarına başladıklarını bilirim: Az sonra dar kapılara doğru yönelecek ve kirli sokaklara dökülecekler.

Bir sabah güneş kenti renklendirmeye başladığı sıralarda daha önce hiç gözüme çarpmamış bir yapının önünde durdum. Kentin en sevdiğim bir semtindeydi. Buradan bir kat kiralamaya karar verdim. Öğleye doğru bazı katların planlarını görmek istedim. Planlardan biri tam istediğim gibiydi. Pencereleri istediğim yöne bakıyordu ve daire de servis asansörünün hemen yanındaydı. Yöneticiye daireyi görmek istediğimi söylediğimde, seçtiğim katta kirasını aksatmadan ödeyen ve sadece haftada iki kez sokağa çıkan yaşlı bir bekârın yıllardır oturduğunu bildirerek bir aşağı kattakini görmemi salık verdi. Yöneticiye göre, yaşlı yengeci kovuğundan ancak ölüm çıkarabilirmiş.

Yöneticiye bolca bahşiş vererek yaşlı adam katı boşaltınca bana bildirirse daha fazla ödeyeceğime söz verdim. Ben dışarı çıkarken yönetici, o kiracının çıkmasını boşuna bekleyeceğimi söyleyerek bir alttaki kat üzerinde düşünmemi bir kez daha tekrarladı.

Posta kutusunun üstünden bekâr adamın adını öğrendim ve adresini yaşlı vatandaşlara Florida'daki emeklilere ait köylerin resimli broşürlerini ve bilgilerini gönderen emlak bürolarına bildirdim. Ayrıca her hafta adama yaşlıların günlerini güneşli Florida eyaletinde geçirmekle sağlayacakları yararları anlatan broşürler de gönderiyordum. Belki daha kuru bir iklimde yaşamak çekici gelebilir diye de, güney California'da emeklilerin yerleştiği köylere ait ilanları, abone olması ümit edilerek armağan niteliğinde kendisine gönderildiği bildirilen *Arizona Karayolları*'nın son sayısını postaladım. Haftada iki kez benden, iki kentte yaşayan ve cinayetlere kurban giden yaşlıların sayısının gittikçe arttığını kanıtlayan gazete kupürleriyle dolu bir zarf alıyordu. Zarfta ayrıca, yaşlıların hastanelerde iyi bakılmadığını, kent yaşamının gittikçe pahalılaştığını ve en kötüsü hava kirlenmesinin öldürücü etkilerini anlatan yazılar da vardı.

Birkaç hafta sonra yönetici beni arayarak yaşlı adamın yalnızlığa ve kentteki tehlikelere artık dayanamayıp Florida'ya yerleşmeye karar verdiği-

ni bildirdi. En değerli malı olan renkli televizyonu en sevdiği bir programın tam ortasında bozuluvermiş. Televizyonun onarılması bir ay sürmüş, tamirci de olmayacak bir para almış. Fakat iki gün sonra yine bozulmuş. Yaşlı bekâr, tamircinin sağlam parçaları çıkarıp yerlerine eski parçalar takarak kendisini aldattığından kuşkulanıyormuş. Tabii bunu kanıtlamasına olanak yokmuş. Tamirciyi çağırdığında adam pahalı yeni bir parça takmak gerektiğini söyleyerek yüklüce bir miktar istemiş. Adam tamirciyi mahkemeye vermeyi düşünmüş ama bir avukat da bu tür davalara bakan mahkemenin elinde bir sürü dava bulunduğunu, kendisininkine ancak bir yıl sonra sıra geleceğini söylemiş. Kentte yaşamanın zorluklarından bıkıp adamcağız da Florida'da Altın Yıllar Topluluğu'na taşınmaya karar vermiş.

Ev daha temizlenip boyanmadan taşındım. Girişteki dolabı açınca çoğu tarafımdan gönderilen bir sürü broşür ve kupür yere saçıldı. Atmadan önce broşürlere şöyle bir bakarken, tümüyle yaşlılardan oluşan bir toplumun nasıl olacağını merak ettim. Gençlerin ve orta yaşlıların bu kişilerle çok kısa süreli ilişkileri oluyordu. Üyeleri ömrünün sonuna gelmiş böyle bir topluluk çok değişik olmalıydı.

Yeni taşındığım evi düzene koyduktan sonra, uçakla Florida'ya giderek Altın Yıllar'a yollandım.

İnsanların hayatları çöldeki nem gibi buhar olup uçarken güneşte oturup vakit geçirmeleri amacıyla kurulmuş bir kasaba çıktı karşıma. Her şey, ışıktan solmuş gibi aynı soluk rengi taşıyordu.

Kiralık araba bürosundaki yetkiliye, "Burada bu kadar çok üstü açık araba bulunmasına hayret ettim," dedim. "Artık bu arabaları alan olmadığını, Detroit'in de bunları yapmadığını sanıyordum."

"Nerede bulunduğunuz unutuyorsunuz. Burası, Amerika'nın yaşlı vatandaşlarının başkentidir," dedi ve gururla; "Amerika'nın hiçbir kentinde buradaki kadar seksen ve doksan yaşında yaşlı yoktur herhalde," diye ekledi.

"Bunun üstü açık arabalarla ne ilgisi var?"

Yanımıza getirilen arabaya yaslanarak tentesini okşadı. "Arabanın üstü açılınca yaşlılar kolayca inip binebiliyorlar. Bilirsiniz, eğilmek onlar için çok güçtür. Ismarlama yaptırırım bu arabaları ve bu kasabada da bunlara çok rağbet edilir."

Göz alabildiğine uzanan golf sahaları önünden geçerek anayapının önüne geldiğimde, arabayı bir sürü üstü açık arabanın arasına park ettim.

Kayıt masasında büyük puntolarla basılmış gazeteler gözüme çarptı.

Yanıma gelen genç görevli, "Anne ve babanızı mı görmeye geldiniz!" diye sordu.

"Hayır. Onları uzun süre önce kaybettim."

"Ailenizden biri mi burada?"

"Sayılır," diyerek yemek salonuna doğru ilerledim.

Adının Hannah olduğunu söyleyen orta yaşlı hostes kolumu okşayarak, "Yemeği ailenizle birlikte mi yiyeceksiniz?" diye sordu. Tek başıma kaldığımı, öğle yemeğini odamda yiyeceğimi fakat akşam yemeği için büyük masalardan birinde bana yer ayırmasını istedim.

"Akşam yemeği beş ve altı buçuk arası verilir. Ne zaman isterseniz aşağı inin. Sizi Harry ve arkadaşlarının yanına oturtacağım." Durakladı. "Harry ötekiler gibi seksen yaşındadır ama hepsinden başkadır! Masaya bir şişe şarap götürürseniz gönüllerini kazanırsınız."

Altıyı çeyrek geçe aşağı indiğimde iyice aydınlatılmış yemek salonu çok gürültülüydü. Yemek servisi sona ermek üzereydi ve masaların hepsi doluydu. Yanıma gelen Hannah beni yaşlı erkek ve kadınlardan oluşan bir gruba doğru götürdü ve Harry'la tanıştırdı. Harry beni coşkunlukla karşılarken ötekiler başlarını sallamakla yetindiler. Yerime oturunca Harry elimi sıkmadığını hatırladı ve iri kahverengi lekelerle kaplı, damarlı elini hemen uzattı.

Sağ tarafımda tekerlekli sandalyede oturan bir adam, "Karın nerede?" diye sordu.

"Karım yıllar önce öldü," diye karşılık verdim.

Harry. "Bu Tom'dur," dedi. "Tom hiç evlenmemiştir."

Tom neden yeniden evlenmediğimi sordu. Konuşurken ağzı kayıyordu. Karşılık vermeme vakit kalmadan Harry, "Seni burada evlendiririz," diye araya girdi. "Bu beyefendiyle evlenir misin, Miriam?" Masanın öteki başında oturan Miriam, kulaklığını Harry'e doğru yöneltince, o sözlerini tekrarladı. Miriam başını sallayarak anladığını gösterdi ama karşılık vermedi. Harry yeniden beni işaret ederek, "Hasta bir görünümü var. Fakat kolayca ayağa kalktığına göre ötekini de kaldırabilir. Kaldırabilirsin, değil mi?" diye sorarken kalın camlı gözlüklerinin altından bana bakıyordu. Gözbebeğinin biri, ötekinden daha büyüktü ve sürekli olarak gözlerini kırpıştırıyordu. "Daha fazla yemelisin. Yoksa içini yiyen bir şey mi var? Kanser misin? Bağırsakların iyi çalışıyor mu? Ağzının içi kırmızı mı, yara var mı? Dilini çıkar bakayım." Çocukmuşum gibi dilimi çıkarmam için beni kandırmaya çalıştı.

Miriam, "Harry dört kez evlenmiştir," diyerek araya girdi. "Bir kez buraya gelmeden önce, üç kez de buraya geldikten sonra. İlk karısından çocukları var. Hepsi de evli. Hatta torunları bile evli ve çocukları da var."

Harry, "Benim çocuğum filan yok," diye parladı.

"Evet, var Harry. Bir oğlun, iki kızın var. Ayrıca büyük-büyükbabasın sen, öyle değil mi?"

Harry, "Benim çocuğum filan yok," diye homurdandı. "Onlar bir babaları olduğunu düşünebilirler ama benim çocuklarım yok."

Miriam onun sözlerini duymazlığa gelerek, "Harry dört kez evlenmiştir," diye tekrarladı. "Harry'nin karıları öldü. Paralarını da ona bıraktılar, değil mi Harry?"

Harry öfkeyle, "Ben üç kez evlendim, dört değil," diye söylendi. "Karılarım ölünce bana sadece hakkım olan kaldı. Hak etmediğim bir şeyi hiç bir zaman kabul etmedim."

Miriam gülümsedi. "Harry'nin karıları hastalanmadan öldüler hep. Harry onlara bir şey yapmış olacak. Sadece ona olan aşklarından ölmediler ya," derken gülerek yumruklarını masaya vuruyordu.

Tom da onunla birlikte gülerken sandalyesini Miriam'a yaklaştırdı. Heyecan içindeydi. "Karılarına yaptıklarını bize de anlat," dediyse de Harry duymazlıktan geldi. "Harry karılarına hiçbir şey yapmamış." Tom kendisini onaylamamı ister gibi bana baktıktan sonra devam etti. "Harry eteklerini kaldırmak için evlenmiş karılarıyla. Eteklerini kaldırmış ve sadece uzun uzun bakmış. İşte kadınların görüp gördükleri sadece bu kadarla kalmış. Harry sadece böyle uzun uzun baktığı için kadınlar ölmüş." Masadakiler kahkahalar atarak gülmeye başladılar. Harry dudaklarını kemirerek kendini tutmaya çalışıyordu. Tom yeniden saldırıya geçti. "Son karısı öldükten sonra Harry burada yerleri silen zenci kıza bacaklarının arasını tıraş makinesiyle traş etmesine izin vermesi için para vermiş. Verdin, değil mi Harry. Şimdi kız, külotunu giyerken, kutusu kaşındığı için hep Harry'yi hatırlıyormuş." Yine herkes kahkahalar attı.

Harry'nin çenesi sinirden titriyordu. "Uyduruyorsun bunları, hepsini sen uyduruyorsun. Yalan söylemeyi kesmezsen sana bir daha para vermem. Bir dolar bile." Tom birdenbire gülmeyi bırakarak boş bakışlarla Harry'ye baktı.

Miriam sabırlı bir tavırla, "Ona para vermelisin, Harry," dedi. "Onunla bir anlaşma yaptın. Hem de avukat kanalıyla."

Tom ağlamak üzereydi. "Bana parayı vermen gerek, Harry. Her ay. Yoksa burada seninle kalamam. O zaman da tek başına kalırsın, Harry!" Tekerlekli sandalyesinin kollarına öylesine asılmıştı ki, parmakları bembeyaz kesilmişti.

Harry kolunu tuttu. Yüzü gerilmişti. "Zenginim ben," dedi. "Her zaman da zengindim ama Tom'un hiçbir zaman bir şeyi olmadı, çünkü yürekli değildi."

Tom, "Ben çok çalıştım," diye bağırdı. "Zengindim, hem de en zenginlerden biriydim. Bir zamanlar malikanem bile vardı. Gerçek bir saray.

"O büyük ekonomik bunalım yüzünden, Harry. Ekonomik bunalım. Ve şimdi seninle briç oynamam, ıstakoz yemem, zenci kızların kutularına bakmam, zevzekliklerini dinlemem için sen bana para veriyorsun. Avukatın, yaptığı o kahrolası sözleşmeyle elimde avucumda kalan son parayı da

ölümümden sonra almanı sağladı. Her kuruşumu sen alacaksın. Eski dostunun ölümü sana yarar sağlayacak." Tom hıçkırıklarla sarsılıyordu.

Harry ağzına tıktığı ekmeği biraz çiğnedikten sonra tükürdü ve ellerini oğuşturmaya başladı. "Ona inanmayın. İnanmayın ona. Bal gibi yalan söylüyor. İlk önce ben gidersem, parsayı toplamayı umut eden asıl kendisi... Ama ondan önce ölmeyeceğim." Öfkeden daha fazla konuşmadı.

Tom, "İlk gidenin kendin olmayacağını nereden biliyorsun?" diye söylendi. "Kim haber verdi sana. Harry? Zenci kız mı söyledi?" titreyerek bana döndü. İçeri göçmüş göğsü hızla inip kalkıyor, boğazından hırıltılar çıkıyordu. "Ben Harry'den daha gencim. En azından iki yaş küçüğüm ondan. Bizim yaşımızda bir günün bile önemi vardır. Harry her dakika tuvalete taşınır. Çişini beş dakikadan fazla tutamaz. Çişi de yeşil ve taşlı bir sıvıdır. İşte bu nedenle Harry'nin mesanesi plastiktir!" Sanki sadece Harry'ye değil, tüm insan ırkıyla alay ediyormuş gibi birdenbire gülmeye başladı.

Harry zorla ayağa kalkarak Tom'un yakasına yapışmak istediyse de başaramadı ve öksürüp çevreye salya, çiğnenmiş ekmek kırıntıları saçarak sandalyesinin üzerine yığıldı. Masadakilerin hepsi tiksintiyle yüzlerini buruşturdular. Harry kısa bir süre sonra yorgun düştü: Öksürüğü hafifledi ve biraz sonra da kesildi. Soluk soluğa, "Başına neler gelecek, biliyor musun, Tom?" diye sordu. "Bugünlerde sinirlerin kuruyacak. Bir sabah uyanacaksın ki ağzın açılamayacak." Sırıttı. Tom şaşkın bakışlarla onu süzüyordu. Ağzını açıp açamadığını anlamak için dudaklarını araladı ve yardımına koşmamı istercesine bana baktı.

Masadakiler olacakları sabırsızlıkla bekliyorlardı. Harry kelimelerin üstüne basa basa, "Ancak önünden birini esnerken görürsen ağzını açabileceksin," dedi. "Artık esnediğin zaman ağzına bir lokma atabileceksin. Yoksa zorla ağzına yemek tıkacaklar. Esnemezsen, yemek de yiyemeyeceksin."

Tom birdenbire gururla diklenerek sert bir bakışla Harry'yi süzdü. Harry değişikliği hemen görüp yeniden saldırıya geçti. "Bunun ne demek olduğunu biliyorsun, değil mi, Tom? Sana bir de esneyici tutmam gerekecek. Ya böyle birini bulamazsam? Ya günde ancak bir kere esneyen kötü eğitilmiş bir esneyici bulursam, ne olacak?" Harry öldürücü darbeyi indirmeye hazırdı artık. "Kısacık bir esnemeyle ne kadar ıstakoz yutabilirsin acaba, Tom? Ne kadar?"

Miriam daha fazla dayanamayacaktı. Fakat güçlükle ayağa kalkmazı vakit aldığından masadan ayrılmasına zaman kalmadan Harry onu gördü. "Miriam, tuvalete gitmen gerekli mi?"

Herkesin dikkati Miriam'da toplandı. Başkalarına aldırış etmiyormuş gibi gözlerini yere indirdi ve sandalyesini masaya yaklaştırarak pembe ceketinin ucuyla tırnaklarının içini temizlemeye başladı.

Harry sesini yükseltti. "Miriam! Tanrı aşkına, sakın şu işi burada yapma! Gideceksen git! Altına kaçırmamalısın!" Miriam yüzünü ekşittikten

sonra kendini toparlamış gibi tatlı tatlı gülümsedi. "Yemekten hemen sonra tuvalete gitmem, bilirsin. Kendi tuvaletimde o işi yaparken beni seyretmen için içimde tutarım her zaman, Harry." Masadakiler öğürür gibi yaptılar hemen.

Hannah'a bize bir şişe şarap getirmesini söyledim. Şarap gelince herkesin bardağını doldurdum. Harry'nin arkadaşları dua eder gibi yukarıya baktılar ve sonra da bardaklara saldırıp tek dikişte bitiriverdiler. Ismarladığım ikinci şişe hemen boşaldı.

Kimse konuşmuyordu. Boncuk boncuk gözleriyle herkes birbirini süzüyor, kim kıpırdanırsa bütün gözler üzerine dikiliyordu. Tom sandalyesini masadan uzaklaştırmaya başladı. Ötekiler ne yaptığını görmüşlerdi ama tüm gücü ve dikkatiyle sandalyeyi çevirmeye çalışan Tom, üzerine dikilen gözlerin farkında değildi.

Harry neşeyle, "Tom bizi bırakıyor. Artık daha fazla tutamayacak!" dediği anda Tom durdu ve sandalyeyi ağır ağır masaya doğru sürdü.

Birdenbire herkes yemek salonunun kapısına doğru döndü. Derin bir sessizliğin çöktüğü yemek salonuna, bir hemşirenin yardımıyla uzun boylu biri sendeleyerek giriyordu. Bütün gözler yeni gelenin üzerine dikilmişti. Beyaz renkli, yumuşak bir kumaşa sarılmıştı; koca bir sargı bezi gibi kumaş başından ayak ucuna kadar tüm vücudunu sarmış, başının ve vücudunun biçimini gizliyordu.

Harry'nin bileğini tutup gelenin kim olduğunu sordum. Benden yana döndüğünde yüzü kireç gibiydi. "Ono'dur bu," diye fısıldadı.

"Ono mu?"

"Ono 'o' demektir. Çünkü artık ne kadın, ne de erkektir o."

"Neden?"

"Ono buradakilerin hepsinden yaşlıdır. Kanser tüm vücudunu yiyip bitirmiş. Bir canavardır o. Öldürülmesi gerek."

"Ono neden burada kalıyor?"

"Bakımı için parasını ödüyor. Herkes gibi. Tüplerle beslenir. Herkesi korkutmak için de ara sıra yemek salonunda boy göstermekten hoşlanır. Buna izin vermemeliler. Ono'yu sonsuz uykuya daldırmaları gerekir."

Garip şekle baktım. Hemşirenin yardımıyla masaların arasında dolaşıyordu. Bir an için Ono'nun bizden yana dönüp üstündekileri çıkararak kendisini gösterdiğini düşündüm. Masaların birinden bir çığlık yükseldi. Çığlığın etkisi ve hemşirenin iteklemeleriyle Ono eşikten atlayıp gözden kayboldu. Garson kızlar masaları temizlemeye başladılar ve gürültü tekrar salonu kapladı.

Kente döndüm. Bir akşam aynı apartmanda oturduğum bir kızın resimlerini çekerken film bitti. Telefon ederek eve birkaç rulo film göndermele-

rini istedimse de, ayak işlerine bakan çocuğun evine gittiğini söylediler. Bu durumda benim gitmem gerekiyordu. Dışarı çıkarken kıza on dakika sonra döneceğimi söyleyerek şifreli üç kilidi kapatmaya gerek görmeden evden ayrıldım. Asansörle aşağı inerken kat numaralarını gösteren ışıklı göstergenin çalışmadığı gözüme ilişti.

Asansör durunca zemin kata geldiğimi sandımsa da kapılar açılmadı ve asansör hemen yukarı çıkmaya başladı. Kapıların en üst katta açılacağını sanmıştım ama asansör biraz durakladıktan sonra yeniden sessizce aşağı inmeye başladı. 'Dur' düğmesine bastımsa da durmadı. bu kez 'Alarm' düğmesine bastım ama alarm filan çalmadı. Kolumla aynı anda bütün kat düğmelerine bastım. Fakat asansör sessizce inip çıkmaya devam ediyordu. Paslanmaz çelik kapıyı yumruklamam da yararsızdı.

Asansör durmadan inip çıkıyordu. Ayakkabımı kaldıraç gibi kullanarak kapıyı aralamak istedimse de sımsıkı kapalıydı. Çakımla alet tablosunu açmaya çalışırken bıçak zayıf olduğu için kökünden kırıldı. Sonra, madeni para tutacağının kenarıyla açmayı denedim ama sadece tutacağı eğmekle kaldım. Her zaman üstümde taşıdığım koruyucu aygıtlar, sokakta üstüme saldıranlara karşı etkiliydiler ama asansörde tek başıma kaldığımda bir işe yaramıyorlardı.

Biri evime girebilirsin diye bana tuzak mı kurmuştu acaba? İlk aklıma gelen, kızın da bu işte parmağı olduğuydu. Fakat bu işle ilgisi yoksa, peşimdekiler kimbilir neler yaparlardı ona?

Asansör içindeki sıcaklık gittikçe artıyordu. Sıcaktan terlerken, korkudan da titriyordum. Beni buraya kim kapattıysa, sadece evime girmekle kalmayıp burada doğal nedenlerden ölmemi de tasarlamıştı.

Gerçekle tek ilgim kolumdaki saatti. Asansörün en üst kattan en aşağı kata tam olarak kaç dakikada indiğini saptayabiliyordum. Fakat zemin kata gelince hemen yukarı çıkmaya başladığı için asansör bekleyenler olsa bile, onların dikkatlerini çekecek kadar vakit yoktu. Gecenin o saatinde zemin katta kimsenin dolaşmayacağı ve beni tuzağa düşürenlerin de gerekli tedbirleri almış olacakları aklıma geldi.

Saate baktım: Kırk beş dakikadır asansörün içindeydim. Ter içinde kalmıştım. Vücudumun durmadan su kaybetmesi beni halsiz bırakıyordu. Yanımda hem yatıştırıcı hem de sinirleri uyarıcı ilaçlar vardı ama su kaybettiğim için ilaçları alırsam vücudumun bunlara ne gibi tepki göstereceğini bilmediğimden almadım. Enerjimi yitirmemek ve su kaybetmemek için soyundum ve çıplak kalınca yere oturdum.

Ara sıra bağırıyor, kapıyı tekmeleyip yumrukluyordum ama duyan olmadı. Bitkin düşmüştüm. Çaresizlik içinde çelik duvara yaslandım.

Aradan üç saat geçti. Kustum. Sonra da midem ve bağırsaklarım burulmaya başladı ve yeri kirlettim. Güçlükle soluk alıyordum artık.

Her zaman uzayda yatay hareket ederek başkalarının dünyalarına girdiğimi düşünmüştüm ama yaşantım dikeylik üzerine kurulmuştu: Oturduğum katların hepsi yüksek yapıların asansörü gerekli kılan üst katlarındaydı. İşte şimdi bu gerekli aygıtlardan biri birdenbire penceresiz bir hücreye dönüşmüştü. Onu indirip çıkaran güçler, dünyayı ekseni çevresinde döndürenler kadar keyfi ve bilinmez olarak karşıma çıkıyorlardı. Burada, kapsülümün ıssızlığı içinde zaman garip biçimde yolundan sapmış gibiydi. Çelik ve kauçuk bir lahdin içinde, geçmişimle tüm ilgim kesilmişti; önündeki uzun geziye çıkmak için buraya getirilmiş, lahdinin kapağı kapatılmış bir kral mumyasıydım sanki.

Yorgunluktan uyuya kalmışım ki, birtakım seslerle uyandım. Ben uyurken tepedeki ışı sönmüştü ama asansör hâlâ inip çıkıyordu. Saate baktım: Sekiz saattir asansörün içindeydim. Seslere kulak kabartınca birkaç katın koridorlarında adamların çalıştığını anladım. Avazım çıktığı kadar bağırmaya başladım ve en sonunda biri karşılık verdi. Birkaç dakika sonra asansör birdenbire yavaşladı, ağır ağır en yakındaki kat seviyesinde durdu ve kapılarını açarak beni serbest bıraktı.

Yönetici bir gün önce bütün koridorlara asansörün bozuk olduğunu gösteren yazılar asıldığını söyledi. Biri benim oturduğum kattaki yazıyı kaldırmış olacaktı. "Belki bir çocuk, belki de muzurun biri," dedi yönetici. Asansörü hızlandırmak için üst ve alt düğmelerin ikisine birden basıp basmadığımı sordu. Basmıştım. Her iki düğmeye basmakla zaten bozuk olan bağlantı sistemini büsbütün bozmuş ve bütün katların bağlantılarını kesmiştim.

Eve döndüğümde kız yoktu. Bıraktığı notta, canı sıkıldığı için evine gittiğini yazıyordu. Evde her şey yerli yerindeydi, içeri giren de olmamıştı.

Kendime kocaman bir vitamin iğnesi yapıp yıkandım ve hafif bir şeyler yedikten sonra uyudum.

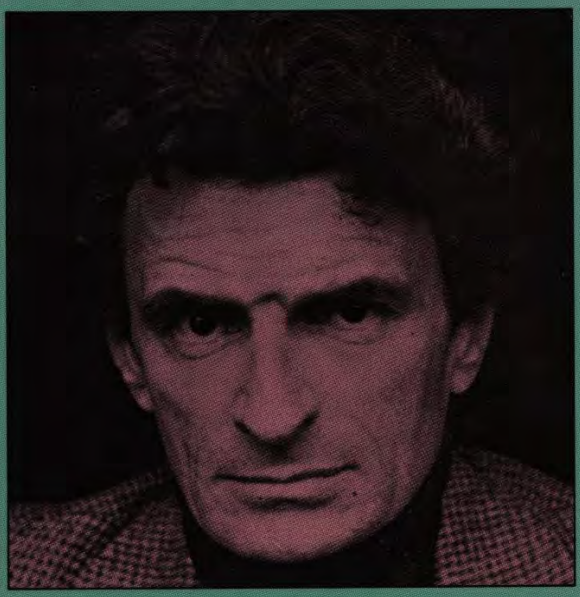
Pencereden dışarı bakıyorum. Aşağılarda ve parkın oluşturduğu loş kütlenin içinde buz paten pisti ışıldayan bir taç gibi duruyor. Buz üstünde kayanlar ağır, gürültüsüz bir müziğe uyarak yumuşak hareketlerle dönüp duruyorlar. Buldukları bir aralıktan piste çıkanlar da az sonra ötekilerin arasına karışıyor ve akıntıya kendilerini kaptırıyorlar.

Şimdi pist sanki buzda büyüyen donmuş heykeller gibi duran patencilerin çevresinde dönüyor gibi görünüyor. Gözlerimi kapatıyorum. Yıllarca önce bir düşman mermisinin vurduğu ve sığ bir gölcüğün içinde yarı batık duran kocaman eski bir tank gözümün önünde canlanıyor. Tank taretinin

açık demir kapakları durmadan üstüne vuran dalgalarla paslanmış: Dış etkenlerle aşınan topu ise meydan okurcasına, terk edilmiş bir kumsalda çoktan kumlara gömülmüş siper ve makineli tüfek tuvarları üzerine çevrili duruyor.

> Tihon doğrudan konuya geçti:
> "İlk önce yasaların size karşı işlemeyeceğini alaycı bir tavırla söyleyeceklerdir. Bazıları da hayrete düşeceklerdir. İtirafın gerçek nedenlerini kim anlayabilecektir acaba?"
>
> FYODOR DOSTOYEVSKY, The Possessed

"Roman yazmak benim hayatımın eksenidir. Başka ne yapıyor olursam olayım, hep aklımda, bu olayı acaba gelecek romanımda kullanabilir miyim, kullanmalı mıyım, sorusu vardır. Çocuğum, ailem, akrabam, kurduğum bir işim olmadığına göre, kitaplarım benim tek manevi başarılarımdır."

"Her çağın en iyi edebiyatından ders alan Kosinski kendi üslubunu ve tekniğini kendi geliştirmektedir... Bunu hayatımızla ve içinde yaşadığımız dünyayla ilgili yeni yeni şeyleri ifade etme ihtiyacıyla uyum içinde yapabilmekte, ifade edilmeyeceği ifade edebilmektedir. Kendine de, okuruna da aynı yorum şansını tanıyan Kosinski, gerçeği ev ve dışarı hayatımızın en derin köşelerine doğru izlemekte, dış görünüşle iç gerçeğimizi ortaya koymaktadır. Yazarlık mesleğinin sınırlarını daha uzağa, daha görünmeze, daha dokunulmaza doğru itmekte, soğuğa ve karanlığa sürmektedir. Böyle yapmakla da, dayanılabilir olanın sınırlarını genişletmektedir."

I S B N 975-390-045-7